

PREIĻU NOVADA PAŠVALDĪBA

PREIĻU NOVADA PAŠVALDĪBAS IZGLĪTĪBAS EKOSISTĒMAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2024.–2028. GADAM

I DAĻA: ESOŠĀS SITUĀCIJAS IZVĒRTĒJUMS

SATURA RĀDĪTĀJS

SATURA RĀDĪTĀJS	2
SAĪSINĀJUMI	4
IEVADS	6
1. IZGLĪTĪBAS EKOSISTĒMA PREIĻU NOVADĀ	7
1.1. IZGLĪTĪBAS EKOSISTĒMA PREIĻU NOVADĀ	7
1.2. IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMU NOVIETOJUMS UN PIEEJAMĪBA	9
1.3. VISPĀRĒJAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES PREIĻU NOVADĀ	12
1.4. IZGLĪTĪBAS NOZARES PĀRVALDĪBA	14
1.5. METODISKĀ DARBA NODROŠINĀJUMS	17
1.6. ATBALSTA MEHĀNISMI IZGLĪTOJAMAJIEM, ĢIMENĒM UN PEDAGOGIEM	19
2. DEMOGRĀFIJAS TENDENCES	21
2.1. DEMOGRĀFISKĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS	21
2.2. DEMOGRĀFISKĀS SITUĀCIJAS NĀKOTNES PERSPEKTĪVA	24
3. VISPĀRĒJĀ IZGLĪTĪBA	31
3.1. IZGLĪTOJAMO SKAITA TENDENCES	31
3.2. IZGLĪTOJAMO SKAITA ATBILSTĪBA IZM Kvantitatīvajiem kritērijiem	35
3.3. DEKLARĒTO UN NEDEKLARĒTO BĒRNU SKAITS UN TENDENCES	36
3.4. CENTRALIZĒTO EKSĀMENU REZULTĀTI	39
3.5. CĪTI MĀCĪBU SASNIEGUMI	44
3.6. IEKĻAUJOŠĀ IZGLĪTĪBA	44
3.7. IESAISTĪTO PUŠU APMIERINĀTĪBA AR IZGLĪTĪBAS VIDĪ UN PAKALPOJUMIEM	46
4. PEDAGOĢISKĀ PERSONĀLA NODROŠINĀJUMS	55
4.1. PEDAGOĢISKAIS PERSONĀLS PREIĻU NOVADA PAŠVALDĪBAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS	55
4.2. VISPĀRIZGLĪTOJOŠO SKOLU PEDAGOGU VECUMA STRUKTŪRA	56
4.3. ATBALSTA PERSONĀLA NODROŠINĀJUMS	57
5. RESURSU NODROŠINĀJUMS VISPĀRĒJĀ IZGLĪTĪBĀ	59
5.1. MĀCĪBU TELPAS UN VIDES PIEEJAMĪBA	59
5.2. SPORTA INFRASTRUKTŪRA IZGLĪTĪBAI	60
5.3. IKT APRĪKOJUMS	61
5.4. FINANSĒJUMS IZGLĪTĪBAI	63
5.5. PAŠVALDĪBAS SKOLĒNU PĀRVADĀJUMI	64
6. INTEREŠU IZGLĪTĪBA	66
7. PROFESIONĀLĀS IEVIRZES IZGLĪTĪBA	70
8. PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA	74
9. DARBS AR JAUNATNI	76
10. PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBA	81
11. KOPSAVILKUMS PAR VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU SNIEGUMU	87
PREIĻU PII “PASACĪŅA”	88
RIEBIŅU PII “SPRĪDĪTIS”	89
AGLONAS VIDUSSKOLA	90
GALĒNU PAMATSKOLA	91

JĀŅA EGLĪŠA PREIĻU VALSTS ĢIMNĀZIJA	92
PELĒČU PAMATSKOLA.....	93
PREIĻU 1. PAMATSKOLA	94
PREIĻU 2. VIDUSSKOLA	95
RIEBIŅU VIDUSSKOLA.....	96
PREIĻU NOVADA SALAS SĀKUMSKOLA.....	97
VĀRKAVAS PAMATSKOLA.....	98
12. PREIĻU NOVADA IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU ATTĪSTĪBAS VAJADZĪBAS	99
12.1. IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMOS IZVIRZĪTĀS ATTĪSTĪBAS VAJADZĪBAS	99
12.2. ĪETEIKUMI PREIĻU NOVADA IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU UN IZGLĪTĪBAS NOZARES ATTĪSTĪBAI	103
13. NOZARES SVID ANALĪZE	107
PIELIKUMI.....	109
1. PIELIKUMS. PREIĻU NOVADA SKOLĒNU, VECĀKU UN PEDAGOGU APTAUJA: RESPONDENTU SKAITS	109
2. PIELIKUMS. IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU PROFILOS IEKĻAUTO RĀDĪTĀJU SKAIDROJUMS	110

SAĪSINĀJUMI

Saīsinājums	Atšifrējums, skaidrojums
1	2
BJBLPC	Bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas centrs
CE	centralizētie eksāmeni
CSP	Centrālās statistikas pārvalde
g.	gads vai gadi
g.v.	gadu vecumā
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
IKT	informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
kl.	klase
LSK	Biedrība "Latvijas Sarkanais Krusts"
m.g.	mācību gads
MJIC	Multifunkcionālais jauniešu iniciatīvu centrs
n.a.	nav attiecināms
n.d.	nav datu
NVO	nevalstiskas organizācijas
OCE	obligātie centralizētie eksāmeni
PII	pirmsskolas izglītības iestāde
psk.	pamatskola
PMP	Priekšlaicīga mācību pārtraukšana
PN	Preiļu novads
PN BJC	Preiļu novada Bērnu un jauniešu centrs
PNJC	Preiļu novada Jauniešu centrs
PNP	Preiļu novada pašvaldība
PNIP	Preiļu novada Izglītības pārvalde
RTRIT	Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums
ssk.	sākumskola
STEM	zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes un matemātika (no angļu valodas – Science, Technology, Engineering and Mathematics)
SV	speciālās vajadzības
VĢ	Valsts ģimnāzija
VIIS	Valsts izglītības informācijas sistēma
VISC	Valsts izglītības satura centrs
VPD	valsts pārbaudes darbi
vsk.	vidusskola

Saīsinājums	Izglītības iestādes nosaukums
1	2
Pirmsskolas izglītības iestādes (A-Z)	
Aglonas PII	Aglonas pirmsskolas izglītības iestāde
Preiļu PII "Pasaciņa"	Preiļu pirmsskolas izglītības iestāde "Pasaciņa"
Riebiņu PII "Sprīdītis"	Riebiņu pirmsskolas izglītības iestāde "Sprīdītis"
Rimicānu PII	Rimicānu pirmsskolas izglītības iestāde
Vispārizglītojošās skolas (A-Z)	
Aglonas vsk.	Aglonas vidusskola (mācību īstenošanas vieta Aglona)
Aglonas vsk. Rušona	Aglonas vidusskola (mācību īstenošanas vieta Rušona)
Galēnu psk.	Galēnu pamatskola
JEPVĢ	Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzija
Pelēču psk.	Pelēču pamatskola
Preiļu 1. psk.	Preiļu 1. pamatskola
Preiļu 2. vsk.	Preiļu 2. vidusskola
Riebiņu vsk.	Riebiņu vidusskola
Rušonas psk.	Rušonas pamatskola
PN Salas ssk.	Preiļu novada Salas sākumskola
Vārkavas psk.	Vārkavas pamatskola
Vārkavas vsk.	Vārkavas vidusskola
Profesionālās ievirzes un interešu izglītības iestādes (A-Z)	
Aglonas BKS	Aglonas bazilikas Kora skola
Preiļu MMS	Preiļu novada Mūzikas un mākslas skola
PN BJSS	Preiļu novada Bērnu un jauniešu sporta skola
PN BJC	Preiļu novada Bērnu un jauniešu centrs
Privātās izglītības iestādes (A-Z)	
AKĢ	Aglonas Katoļu ģimnāzija
PBS	Preiļu Brīvā skola
Jauniešu centri (A-Z)	
PNJC "Četri"	Preiļu novada Jauniešu centrs "Četri"
MJIC "PAKĀPIENI"	Riebiņu Multifunkcionālais jauniešu iniciatīvu centrs "PAKĀPIENI"
Aglonas BJBLPC "Strops"	Aglonas Bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas centrs "Strops"

IEVADS

Atbilstoši Izglītības likumam, t.sk. grozījumiem Izglītības likumā, kas stāties spēkā 01.09.2024., Preiļu novada pašvaldība izstrādā dokumentu **“Preiļu novada pašvaldības izglītības ekosistēmas attīstības stratēģija 2024.-2028. gadam”** (turpmāk – Stratēģija). Stratēģijas galvenie uzdevumi ir apkopot un analizēt informāciju par izglītības kvalitāti savā teritorijā, sniegt atbalstu izglītības iestāžu darbības kvalitātes nodrošināšanai un noteikt pasākumus izglītības kvalitātes pilnveidei.^{1,2}

Šis dokuments – **Stratēģijas 1. daļa “Esošās situācijas izvērtējums”** (turpmāk – Izvērtējums) ir visaptveroša Preiļu novada pašvaldības izglītības ekosistēmas izpēte, kurā noteiktas izglītības ekosistēmas vadošās un iesaistītās puses, apskatīts vispārējās, speciālās, interešu, profesionālās ievirzes un profesionālās izglītības, kā arī mūžizglītības un darba ar jaunatni piedāvājums Preiļu novadā, analizēti izglītības ekosistēmu raksturojoši un ietekmējoši rādītāji, t.sk. izglītojamo skaita tendences un prognozes, izglītojamo mācību sniegums, resursu nodrošinājums vispārējās izglītības īstenošanai, izglītībā iesaistīto pušu apmierinātība un labbūtība, izglītības pakalpojumu attīstības iespējas un vajadzības nākotnē. Izvērtējums aptver laika periodu kopš 2021. gada administratīvi teritoriālās reformas ieviešanas līdz šodienai, t.i. 2021./2022. – 2023./2024. m.g.

Pašvaldības izglītības ekosistēmas attīstības stratēģija ir jāizstrādā saskaņā ar valsts izglītības attīstības pamatnostādņiem un tajās noteiktajiem izglītības politikas mērķiem.³ *Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021. – 2027. gadam* nosaka izglītības virsmērķi “nodrošināt kvalitatīvas izglītības iespējas visiem Latvijas iedzīvotājiem, lai veicinātu viņu potenciāla attīstību un īstenošanu mūža garumā un lai veidotu viņu spēju mainīties un atbildīgi vadīt pastāvīgās pārmaiņas sabiedrībā un tautsaimniecībā”.⁴ Izglītības attīstības prioritātes Latvijas izglītības sistēmā līdz 2027. gadam ir:

- **Individualizēta mācību pieeja** – izglītības piedāvājums un mācību process atbilst indivīda vajadzībām, t.sk. izmantojot tehnoloģijas individualizētu mācību risinājumu nodrošināšanā;
- **Sabalansēta, nākotnes vajadzībām atbilstošu prasmju apguve** – ietver caurviju prasmju apguvi, t.sk. attīstot pašvadītu mācīšanos, pilsonisko līdzdalību, digitālās prasmes, darba tirgum aktuālas zināšanas;
- **Izglītības iestāžu funkcionāla transformācija** – izglītības iestādes kļūst par “mācīšanās organizācijām”, kurās visas iesaistītās puses sadarbojas, lai nepārtraukti mācītos un pilnveidotos;
- **Efektīva izglītības pārvaldība** – visos līmeņos (pašvaldības, iestāžu, indivīda) tiek veikta regulāra snieguma uzraudzība un mērķtiecīga sadarbība, iesaistot vecākus, vietējo kopienu un sabiedrību.

Nozīmīgākās reformas vispārējā izglītībā Latvijā ietver:

- **“Kompetenču pieeja mācību saturā (Skola2030)”** – atjaunotā vispārējās izglītības satura un pieeju mācīšanai ieviešana no pirmsskolas līdz vidējās izglītības pakāpei;
- **“Vienota skola”** – 29.09.2022. grozījumi Izglītības likumā un Vispārējās izglītības likumā nosaka pāreju uz mācībām tikai latviešu valodā trīs gadu laikā: no 01.09.2023. izglītības process tikai valsts valodā tiek īstenots pirmsskolas izglītībā un pamatzglītības pakāpē 1., 4. un 7. klasē; no 01.09.2024. mācības tikai valsts valodā uzsāks 2., 5. un 8. klašu skolēni; no 01.09.2025. pievienosies arī 3., 6. un 9. klases.
- **Skolu tīkla reforma** – 21.11.2023. LR Ministru kabinetā apstiprinātais IZM informatīvais ziņojums “Kompleksi risinājumi augstvērtīgai izglītības nodrošināšanai vispārējā pamata un vidējā izglītībā” nosaka kvantitatīvos kritērijus minimālajam izglītojamo skaitam klašu grupās.⁵

Jaunatnes valsts politikas pamatprincipi ir noteikti *Bērnū, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādņēs 2022. – 2027. gadam*, kuru virsmērķis ir “bērniem, jauniešiem un ģimenēm atbalstoša sabiedrība, agrīna atbalsta un intervences pakalpojumu pieejamība un vienlīdzīgu iespēju nodrošināšana”.⁶ Lai sekmētu jauniešu pilnvērtīgu, harmonisku un vispusīgu attīstību, uzlabotu jauniešu dzīves kvalitāti un veicinātu jauniešu iekļaušanos sabiedrībā un pilsoniskās līdzdalības procesos, darba ar jaunatni attīstībai Latvijā noteikti rīcības virzieni:

- Darba ar jaunatni kvalitatīvas un **ilgtspējīgas sistēmas izveide** un attīstība;
- Plašākas un aktīvākas **jauniešu līdzdalības veicināšana**;
- Darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo **prasmju un iemaņu apguves** veicināšana.

¹ Izglītības likums (17. p. (3) 1°) (17.11.1998.). Latvijas Vēstnesis, 343/344. <https://likumi.lv/ta/id/50759>

² Grozījumi Izglītības likumā (18. p. (2) 1) apakšpunkts) (20.10.2022.). <https://likumi.lv/ta/id/336844-grozijumi-izglitibas-likuma>

³ Izglītības likuma 17. pants (3) 1° (17.11.1998.), pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/50759>

⁴ Ministru kabineta 2021. gada 22. jūnija rīkojums Nr. 436 “Par Izglītības attīstības pamatnostādņēm 2021.–2027. gadam”. <https://likumi.lv/ta/id/324332>

⁵ IZM informatīvais ziņojums “Kompleksi risinājumi augstvērtīgai izglītības nodrošināšanai vispārējā pamata un vidējā izglītībā”, https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/b99cad00-260e-4139-8757-376634d98862

⁶ Ministru kabineta 2022. gada 21. decembra rīkojums Nr. 967 “Par Bērnū, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādņēm 2022.–2027. gadam”. <https://likumi.lv/ta/id/338304>

1. IZGLĪTĪBAS EKOSISTĒMA PREIĻU NOVADĀ

Pašvaldības izglītības ekosistēma ir "sistēma, kuru pašvaldība veido, lai nodrošinātu iedzīvotājiem nepieciešamās zināšanas, prasmes un attieksmes mūža garumā. Pašvaldība attīsta tās vadībā un pārraudzībā mērķtiecīgi strādājošu institūciju kopu, izglītības jomā sadarbojoties ar pašvaldības, privātajām un valsts izglītības iestādēm, darba devējiem, sociālajiem partneriem, nevalstiskajām organizācijām, citām pašvaldībām un to teritorijās esošām izglītības iestādēm, koordinējot izglītības īstenošanu visās izglītības programmās un pakāpēs.⁷

1.1. Izglītības ekosistēma Preiļu novadā

Izglītības ekosistēmas kodolu Preiļu novadā veido **Preiļu novada izglītības pārvalde** un Preiļu novada pašvaldības izglītības iestādes, kuras nodrošina vispārējās, speciālās, profesionālās ievirzes un interešu izglītības pakalpojumus. 2023./2024. m.g. Preiļu novadā darbojas **16 pašvaldības izglītības iestādes**:

- 3 pirmsskolas izglītības iestādes – **Aglonas PII, Preiļu PII "Pasaciņa", Riebiņu PII "Sprīdītis"**;
- 1 sākumskola – **Preiļu novada Salas sākumskola**;
- 4 pamatskolas – **Vārkavas pamatskola, Galēnu pamatskola, Pelēču pamatskola, Preiļu 1. pamatskola**;
- 3 vidusskolas – **Aglonas vidusskola, Preiļu 2. vidusskola, Riebiņu vidusskola**;
- 1 valsts ģimnāzija – **Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzija**;
- 3 profesionālās ievirzes izglītības iestādes – **Aglonas bazilikas Kora skola, Preiļu novada Mūzikas un mākslas skola, Preiļu novada Bērnu un jauniešu sporta skola**;
- 1 interešu izglītības iestāde – **Preiļu novada Bērnu un jauniešu centrs**.

Preiļu novadā darbojas arī 2 privātās izglītības iestādes – **Aglonas Katoļu ģimnāzija** un **Preiļu Brīvā skola**. Nozīmīga loma Preiļu novada izglītības ekosistēmā ir arī **Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma struktūrvienībai "Preiļi"**, kurā var apgūt profesionālās vidējās un arodizglītības programmas. Interešu izglītības un pieaugušo izglītības īstenošanā piedalās arī privātie interešu izglītības īstenoņi, pašvaldības kultūras iestādes un nevalstiskās organizācijas.

1.1. tabula: **Preiļu novada izglītības ekosistēmas dalībnieki (2024.g.)**.
(Avots: apkopojums no dažādiem PNP informācijas avotiem un VIIS)

IZGLĪTĪBAS EKOSISTĒMA PREIĻU NOVADĀ	
Izglītības pakalpojumi: formālā izglītība	
Pirmsskolas izglītība	▪ Pirmsskolas izglītības programmas Preiļu novadā nodrošina 8 pašvaldības izglītības iestādes – 3 pirmsskolas izglītības iestādes un 5 vispārīzglītojošo skolu pirmsskolas izglītības grupas. ▪ 2023./2024. m.g. pirmsskolas izglītības pakalpojumus Preiļu novadā saņem 623 bērni. ▪ Preiļu novada pirmsskolas izglītības pakalpojumus sniedz arī 1 privātās izglītības iestāde (Preiļu Brīvā skola).
Pamatizglītība	▪ Pamatizglītības ieguvu Preiļu novada nodrošina 8 pašvaldības izglītības iestādes. ▪ Pamatizglītības pakāpē 2023./2024. m.g. Preiļu novada mācījās 1238 skolēni. ▪ Pamatizglītības programmas Preiļu novadā realizē arī 2 privātās izglītības iestādes.
Vispārējā vidējā izglītība	▪ Vispārējo vidējo izglītību Preiļu novadā 2023./2024. m.g. īsteno 3 vispārējās vidējās izglītības iestādes un Jāņa Eglīša Preiļu valsts ģimnāzija un tajās kopumā mācās 197 vidusskolēni. ▪ Preiļu novadā darbojas arī privāta vispārīzglītojošā vidusskola – Aglonas Katoļu ģimnāzija.
Profesionālās ievirzes izglītība	▪ Profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas Preiļu novadā īsteno Preiļu novada Bērnu un jauniešu sporta skola un 2023./2024. m.g. tajā uzņēmi 560 audzēkņi. ▪ Profesionālās ievirzes kultūrizglītības programmas Preiļu novadā realizē 2 izglītības iestādes – Preiļu novada Mūzikas un mākslas skola un Aglonas bazilikas Kora skola; 2023./2024. m.g. profesionālās ievirzes kultūrizglītības programmās mācījās 288 audzēkņi.

⁷ Grozījumi Izglītības likumā (18.p. (2) 1) apakšpunkts) (20.10.2022.). <https://likumi.lv/ta/id/336844-grozijumi-izglitiba-likuma>

IZGLĪTĪBAS EKOSISTĒMA PREIĻU NOVADĀ

Izglītības pakalpojumi: neformālā izglītība

Interesešu izglītība	▪ Interesešu izglītību īsteno visas Preiļu novada pašvaldības vispārējās un profesionālās ievirzes izglītības iestādes, kā arī Preiļu novada Bērnu un jauniešu centrs, kuram ir nozīmīga loma ne vien interesešu izglītības programmu īstenošanā, bet arī interesešu izglītības piedāvājuma attīstībā un koordinēšanā. ▪ Interesešu izglītības piedāvājumu papildina privāto interesešu izglītības īstenotāju piedāvājums, jo īpaši kultūrizglītības un sporta jomās.
Darbs ar jaunatni	▪ Jaunatnes politiku un darbu ar jaunatni īstenošanu Preiļu novadā koordinē jaunatnes lietu speciālists pašvaldības administrācijas Sabiedrības iesaistes un mārketinga daļā. ▪ Darbu ar jaunatni īsteno trīs jauniešu centri (Aglonas bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas centrā "Strops", Preiļu novada Jauniešu centrā "Četri", Riebiņu multifunkcionālais jaunatnes iniciatīvu centrs "Pakāpieni"), kuros strādā 1 jaunatnes lietu speciālists un 3 jaunatnes darbinieki. ▪ Darbs ar jaunatni notiek arī skolu pašpārvaldēs, kuras koordinē Preiļu novada Bērnu un jauniešu centrs. ▪ Lai koordinētu darbu ar jaunatni īstenošanu pašvaldībā izveidota Preiļu novada pašvaldības Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija. ▪ Ar jauniešu mērķauditoriju Preiļu novadā strādā arī vairākas NVO, t.sk., LSK Jaunatne, biedrība "Jaunvide", biedrība "Jaunie spārni", Boksa klubs "13TH Round".
Pieaugušo izglītība	▪ Pieaugušo izglītības īstenošanas un koordinēšanas funkciju veic Preiļu novada Izglītības pārvaldes izglītības speciālists, bet pieaugušo izglītības pasākumus organizē arī Preiļu novada bibliotēkas, tautas nami, kultūras nami, muzejs, pašvaldības izglītības iestādes, arī Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma struktūrvienība "Preiļi", SIA "Latgales mācību centrs", Aglonas radošo industriju centrs un dažādas biedrības.
Brīvā laika pavadīšana un mūžizglītība	▪ Neformālās izglītības, saturīga brīvā laika pavadīšanas iespēju radīšanā piedalās Preiļu novada kultūras iestādes – bibliotēkas, kultūras centri, muzejs u.c. ▪ Preiļu novadā darbojas trīs Kopienas resursu centri (Aglonā, Preiļos, Vārkavā), kuri īsteno kopienas darbu un piedāvā mūžizglītības aktivitātes iedzīvotājiem, t.sk., bērniem un jauniešiem, īsteno profesionālās pilnveides kursus pedagogiem.

Izglītības pārvaldības un atbalsta funkcijas

Izglītības pārvaldība	▪ Preiļu novada Izglītības pārvalde īsteno Pašvaldības un Izglītības likumos noteiktās funkcijas izglītības jomā Preiļu novada pašvaldības administratīvajā teritorijā. ▪ Preiļu novada Domes Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja risina un sagatavo izskatīšanai Domes sēdē nozīmīgus izglītības, sporta, brīvā laika nodarbinātību un jaunatnes lietu jautājumus. ▪ Starpinstitucionālās sadarbības komisija – starpinstitūciju sadarbības vienība sociālajam riskam pakļauto bērnu un jauniešu atbalstam, kas apvieno Preiļu novada Izglītības pārvaldes, bāriņtiesas, Labklājības pārvaldes, Valsts probācijas dienesta, Valsts policijas pārstāvjus. ▪ Jaunatnes politikas veidošana un koordinēšana ir Preiļu novada pašvaldības administrācijas (Sabiedrības iesaistes un mārketinga daļa), bet jauniešu centru pārraudzība ir Preiļu novada Kultūras un tūrisma pārvaldes pārziņā.
Atbalsts izglītojamajiem	▪ Preiļu novada Labklājības pārvalde, tās struktūrvienība Sociālais dienests, pēc nepieciešamības sniedz atbalsta pasākumus ģimenēm ar bērniem. ▪ Preiļu novada pašvaldības Transporta daļa organizē skolēnu pārvadāšanu ar pašvaldības transportu uz un no izglītības iestādēm.

Citi nozīmīgi izglītības ekosistēmas dalībnieki

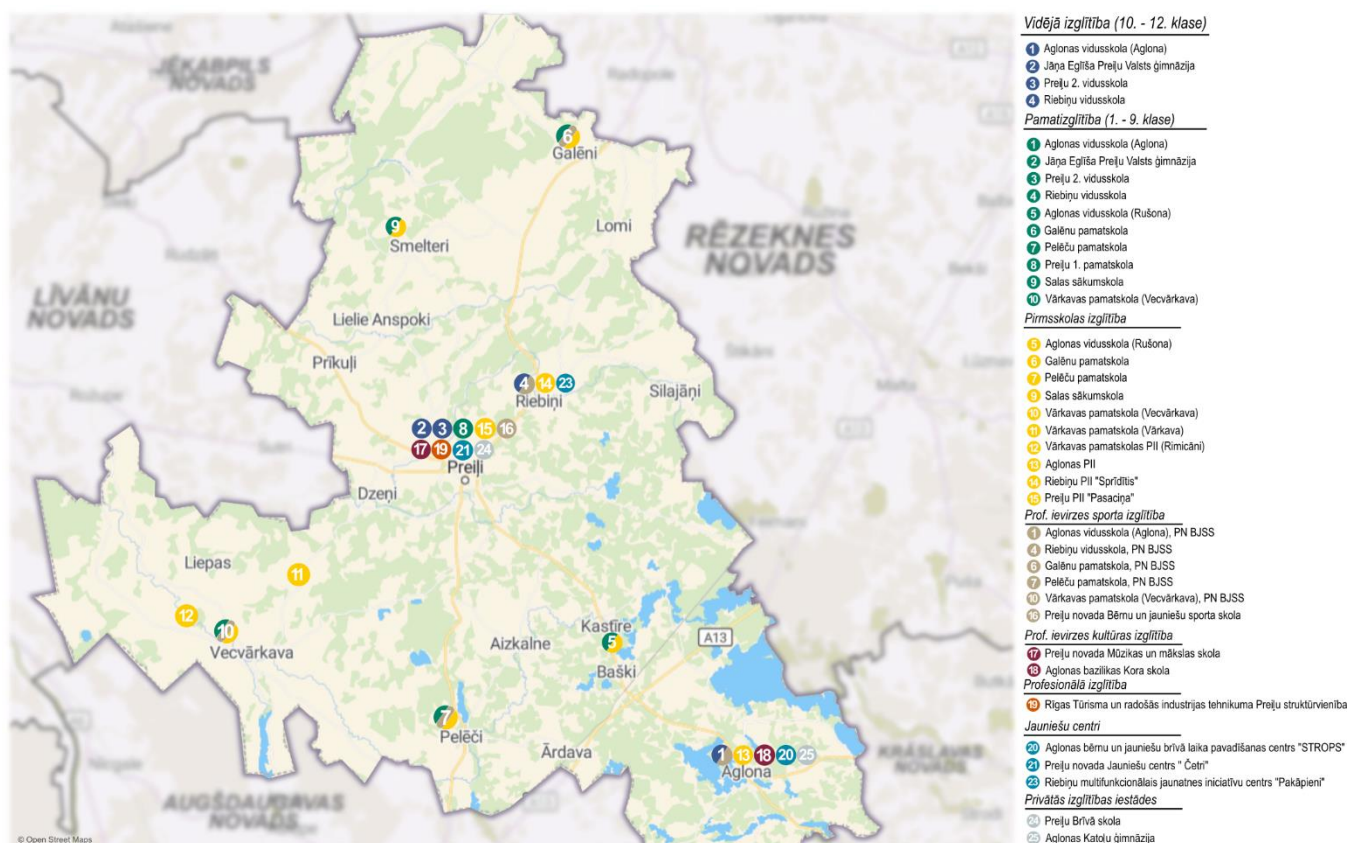
Profesionālās izglītības iestāde	▪ Preiļu novadā darbojas profesionālās izglītības iestāde Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma struktūrvienība "Preiļi", kurā var apgūt profesionālās vidējās un arodizglītības programmas.
Privātās izglītības iestādes	▪ Preiļu Brīvā skola realizē pirmsskolas un pamatzglītības programmas un tās dibinātājs ir biedrība "Preiļi izglītotai Latvijai". ▪ Aglonas Katoļu ģimnāzija ir Aglonas bazilikas draudzes dibināta un uzturēta vispārējās izglītības iestāde, kurā licencētas pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības programmas.

1.2. Izglītības pakalpojumu novietojums un pieejamība

Preiļu novads robežojas ar Līvānu novadu, Varakļānu novadu, Rēzeknes novadu, Krāslavas novadu, Augšdaugavas novadu. Preiļu novads atrodas trīs valstspilsētu – Daugavpils, Jēkabpils un Rēzeknes – viducī; šīs pilsētas savstarpēji savieno lielas automaģistrāles un dzelzceļa līnijas. Preiļu novada centrs – Preiļu pilsēta – atrodas ~50 km attālumā no trim nacionālās nozīmes pilsētām: Rēzeknes, Daugavpils un Jēkabpils. Preiļu novadā atrodas Preiļu pilsēta un divi lielciemi – Aglona un Riebiņi, savukārt pārējā Preiļu novada teritorijā ir lauku apdzīvotas vietas. Preiļu novada vidējais iedzīvotāju blīvums (12,6 iedzīvotāji uz km²) ir ievērojami zemāks nekā vidēji Latgales plānošanas reģionā (19,6 iedzīvotāji uz km²) un vidēji Latvijā (32,7 iedzīvotāji uz km²).⁸ Preiļu novada administratīvajā teritorijā ietilpst 15 teritoriālās vienības – Preiļu pilsēta un 14 pagasti. Saskaņā ar CSP datiem 2023. gadā 37 % Preiļu novada iedzīvotāju dzīvoja Preiļu pilsētā un tikai 3 no 14 pagastiem (Aglonas pagasts, Riebiņu pagasts, Rušonas pagasts) iedzīvotāju skaits pārsniedz 1000.⁹

2023./2024. m.g. Preiļu novada teritorijā pašvaldības izglītības iestādes nodrošina vispārējās izglītības pakalpojumus **10 apdzīvotās vietās** (Aglona, Galēni, Kastīre, Pelēči, Preiļi, Riebiņi, Rimicāni, Smelteri, Vārkava, Vecvārkava) (skat. 1.1. attēls). **Pirmsskolas** izglītības pakalpojumi ir pieejami 10 vietās un tos īsteno 3 pirmsskolas izglītības iestādes un 5 vispārīzglītojošās skolas, kurās darbojas pirmsskolas izglītības grupiņas. **Pamatizglītības** 1. un 2. posma izglītība tiek īstenota 9 dažādās novada vietās. Vispārējās **vidējās izglītības** programmas Preiļu novadā tiek īstenotas 4 izglītības iestādes – trīs vidusskolās un Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijā, taču 2023./2024. m.g. 10. klases tika atvērtas tikai divās no tām – Aglonas vidusskolā un Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijā.

1.1. attēls: Izglītības iestāžu novietojums Preiļu novadā (2023./2024.m.g.). (Avots: PNIP dati)

Preiļu novadā darbojas arī divas **privātās izglītības iestādes**. Preiļu Brīvā skola atrodas Preiļu pilsētā un tā uzņem bērnus pirmsskolas grupās un pamatskolā no 1. līdz 6. klasei. Aglonas Katoļu ģimnāzija ir novietota Aglonā un tajā šobrīd mācās izglītojamie no 1. līdz 9. klasei.

Profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas tiek īstenotas 6 novada vietās, profesionālās ievirzes kultūrizglītības programmas – 2 vietās. Darbs ar jaunatni tiek veikts 3 jauniešu centros, kā arī izglītības iestādēs

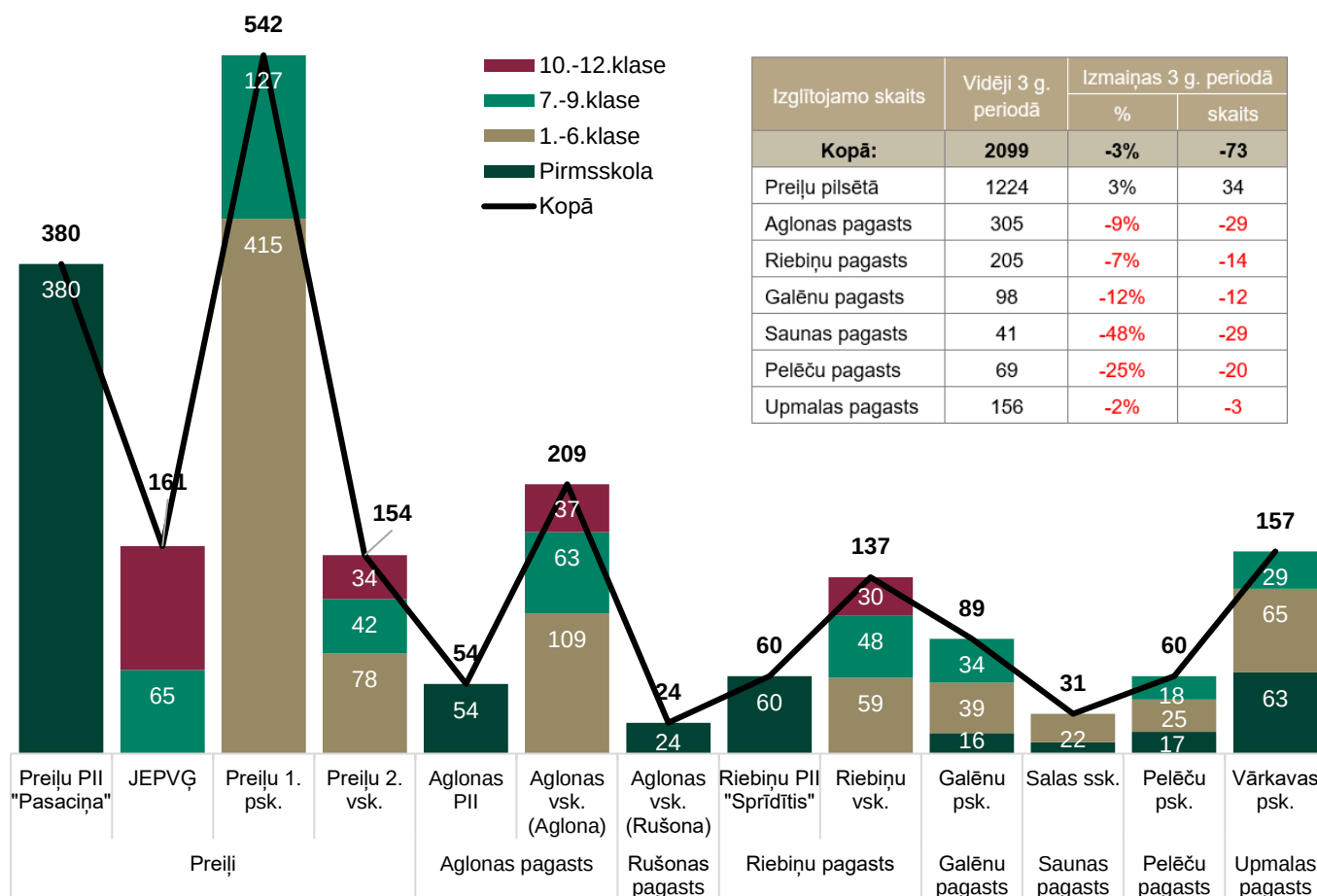
⁸ Preiļu novada attīstības programma 2022.-2029. gadam. Esošās situācijas raksturojums (2021).

⁹ CSP iedzīvotāju skaita statistika, <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/iedzivotaji/iedzivotaju-skaitis/tabulas/ird081-iedzivotaji-pec-dzimuma-un-vecuma>

(skolēnu pašpārvaldes). Interesu izglītības programmas tiek īstenotas pilnīgi visās Preiļu novada vispārizglītojošās skolās, kā arī **Preiļu novada Bērnu un jauniešu centrā**, kas atrodas Preiļu pilsētā.

2023./2024. m.g. sākumā Preiļu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs, t.sk. pirmsskolas izglītības pakāpē, mācības uzsāka **2058 izglītojamie**. Trīs m.g. periodā (2021./2022., 2022./2023., 2023./2024.m.g.) vidējais izglītojamo skaits vispārējā izglītībā Preiļu novadā ir 2099. Četras no 12 Preiļu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēm atrodas Preiļu pilsētā un tajās mācās 58 % no visiem Preiļu novada izglītojamajiem. Trīs gadu periodā izglītojamo skaits Preiļu novadā kopumā ir samazinājies par -3 %. Preiļu pilsēta ir vienīgā administratīvā teritorija Preiļu novadā, kurā izglītojamo skaits vispārējā izglītībā 3 gadu periodā ir palielinājies (+3 %).

1.2. attēls: **Izglītojamo skaits Preiļu novada vispārējās izglītības iestādēs (2023./2024.m.g.).**
(Avots: PNIP dati)

1.2. tabulā ir apkopota statistika par iedzīvotāju, bērnu un jauniešu skaitu Preiļu novada administratīvajās teritorijās, norādot katrā tām pieejamos **izglītības pakalpojumus**, kurus nodrošina pašvaldības iestādes vai organizācijas.

1.2. tabula: **iedzīvotāju skaits un pašvaldības izglītības pakalpojumu piedāvājums Preiļu novada administratīvajās teritorijās (2023.g., 2023/2024. m.g.).**

(Avots: CSP dati, izglītības iestāžu dati, PNP dati)

Administratīva teritorija	Iedzīvotāju skaits (2023.g.)						Vispārējā izglītība					Prof.iev. izglītība		Interesešu izglītība	Darbs ar jaunatni	
	KOPĀ	0–4 g.	5–9 g.	10–14 g.	15–19 g.	20–24 g.	Pirmsskola	1.-6.kl.	7.-9.kl.	10.-12.kl.	Speciālās programmas	Sports	Māksla, mūzika		Jauniešu centri	Skolēnu pašpārvalde
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Preiļu novads	16037	653	747	708	742	715	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Preiļi	5952	252	295	277	297	223	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Aglonas pagasts	1524	52	66	66	70	78	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Rušonas pagasts	1220	49	70	50	59	13	X	X	X		X			X		X
Riebiņu pagasts	1080	36	38	41	53	31	X	X	X	X	X	X		X	X	X
Preiļu pagasts	841	31	37	37	43	31										
Saunas pagasts	765	34	29	41	29	34	X	X			X			X		
Galēnu pagasts	622	18	30	33	27	59	X	X	X		X	X		X		X
Stabulnieku pagasts	608	29	20	22	26	30										
Rožkalnu pagasts	604	31	36	35	21	60	X									
Pelēču pagasts	601	37	34	33	26	25	X	X	X		X	X		X		X
Upmalas pagasts	569	25	21	23	24	15	X	X	X		X	X		X		X
Vārkavas pagasts	495	25	22	18	12	19	X							X		
Aizkalnes pagasts	441	14	26	13	21	40										
Sīļukalna pagasts	408	14	13	6	21	33										
Silajāņu pagasts	307	6	10	13	13	24										

1.3. Vispārējās izglītības iestādes Preiļu novadā

1.3. tabulā ir apkopota pamatinformācija par vispārējās izglītības iestādēm Preiļu novadā, norādot izglītības pakāpes, speciālās izglītības programmas un programmu īstenošanas vietas, kā arī sniedzot īsu katras iestādes unikālo raksturojumu. Speciālās pamatzglītības programmas ir licencētas septiņās (no 9) Preiļu novada pašvaldības skolām, savukārt speciālās pirmsskolas izglītības programmas tiek īstenotas vienā no trim Preiļu novada pirmsskolas izglītības iestādēm. Aglonas vidusskolai, Vārkavas pamatskolai un Preiļu PII "Pasaciņa" ir vairākas izglītības programmu īstenošanas vietas. Aglonas vidusskolā un Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijā izglītojamajiem ir iespēja izmantot dienesta viesnīcu (izmitināšana). Divās Preiļu novada pašvaldības izglītības iestādēs – Preiļu 2. vidusskolā un Preiļu PII "Pasaciņa" – pirms 2023./2024.m.g. realizētas mazākumtautību pirmsskolas un pamatzglītības programmas, taču no 2023./2024. m.g. visās Preiļu novada izglītības iestādēs mācības notiek valsts valodā. 2023./2024. m.g. teju visās Preiļu novada skolās izglītojamie apgūst latgaliešu rakstu valodu (izņemot Pelēču pamatskolā, Preiļu novada Salas sākumskolā un Preiļu 2. vidusskolā).

1.3. tabula: **Preiļu novada vispārējo izglītības iestāžu misijas, programmu piedāvājums un unikalitāte (2023./2024. m.g.).**
(Avots: apkopojums no 2023./2024. m.g. izglītības iestāžu pašnovērtējuma ziņojumiem, PN IP mājas lapas u.c. PN avotiem)

Izglītības iestāde	Izglītības iestādes misija un unikalitāte	Izglītojamo skaits 01.09.2023.				Speciālās programmas*	Programmu īstenošanas vietas
		Pirms-skola	1.-6.kl.	7.-9.kl.	10.-12.kl.		
1	2	3	4	5	6	7	8
VISPĀRIZGLĪTOJOŠĀS SKOLAS							
1. Aglonas vsk.	<u>Misija:</u> Mūsdienīga, tradīcijām bagāta skola, kurā ikvienam izglītojamam dod iespēju veidoties par brīvu konkurēt spējīgu personību. ■Starptautisks humānās pedagoģijas centrs. ■Kvalitatīva materiāltehniskā bāze un sporta infrastruktūra. ■Dienesta viesnīca. ■Sasniedzumi starptautiska mēroga konkursos un olimpiādēs bioloģijas un medicīnas virzienos. ■Vācu valoda kā otrā svešvaloda (no 4. klases)	24	109	63	37	56; 58	Aglona, Kastīre
2. Galēnu psk.	<u>Misija:</u> Radīt bērniem draudzīgu, mērķtiecīgi veidotu, attīstošu, iekļaujošu un atbalstošu vidi, kurā profesionāla komanda, efektīvi sadarbojoties, palīdz attīstīt bērna vēlmi izzināt sevi un apkārtējo pasauli (...). ■Mūsdienīga pieeja datorikas, robotikas, inženierzinību apguvei. ■Sadarbība ar Rīgas Strazdumuižas vsk. speciālistiem. ■Plaša sporta zāle. ■Spāņu valoda (fakultatīvi) ■ Gados jauns pedagogu kolektīvs.	16	39	34		56; 59	Galēni
3. JEPVĢ	<u>Devīze:</u> Mūsu lepnums ir mūsu skolēni; mūsu spēks ir mūsu skolotāji. ■Vienīgā valsts ģimnāzija novadā. ■Reģiona metodiskais centrs. ■Dienesta viesnīca. ■Plašs padziļināto priekšmetu piedāvājums un individuāla pieeja specializācijai vidējā izglītībā. ■Labi mācību sasniegumi fizikā un matemātikā. ■Starptautisku robotikas sacensību organizators un dalībnieks. ■Aktīva līdzdalība Erasmus+ projektos.			65	96		Preiļi
4. Pelēču psk.	<u>Misija:</u> Skola, kurā neviens nejūtas lieks! ■Demokrātiska skola laikmetīgā vidē ar progresīvām mācību metodēm. ■Atvērtība un pieredze iekļaujošās izglītības īstenošanā.	17	25	18		56; 58	Pelēči
5. Preiļu 1. psk.	<u>Misija:</u> Atvērti, lai mācītos! ■Lielākā Preiļu novada skola izglītojamo skaita ziņā. ■Plašas telpas. ■Daudzveidīgas sporta treniņu iespējas. ■Plašs kultūrizglītības un citas jomas pulciņu piedāvājums.		415	127		56; 58; 59	Preiļi

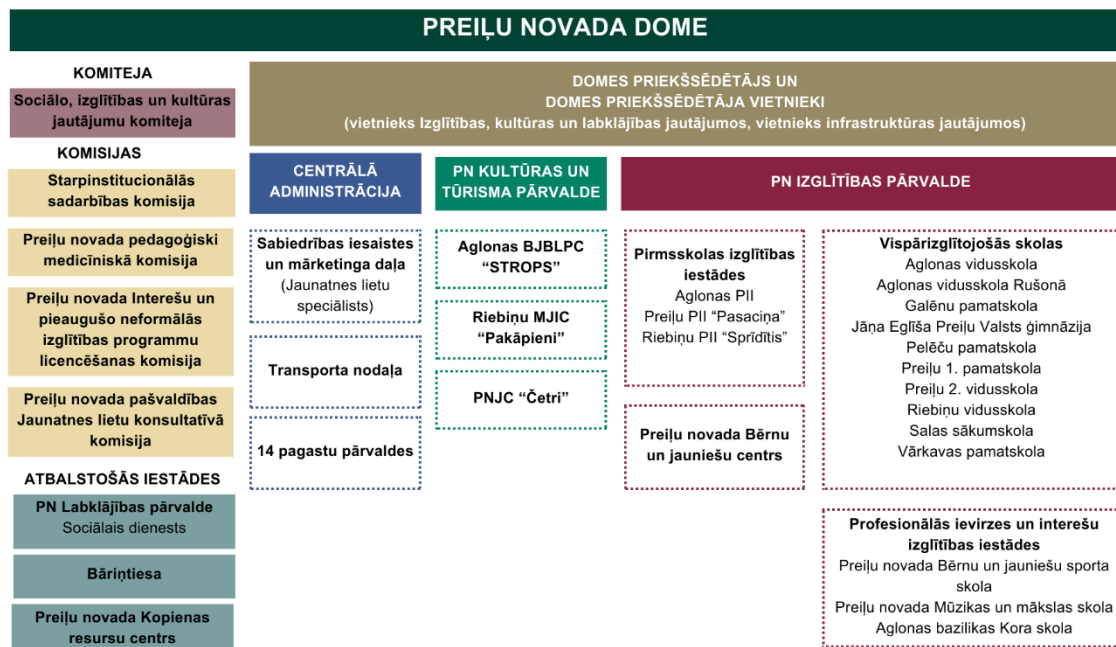
Izglītības iestāde	Izglītības iestādes misija un unikalitāte	Izglītojamo skaits 01.09.2023.				Speciālās programmas*	Programmu īstenošanas vietas
		Pirms-skola	1.-6.kl.	7.-9.kl.	10.-12.kl.		
1	2	3	4	5	6	7	8
6.Preiļu 2. vsk.	<u>Misija:</u> Mūsdienīga, tradīcijām bagāta skola, balstīta uz vērtībām, pilsoniskas, līdzatbildīgas personības veidošanai. ■Kopš 2023./2024.m.g. ievieš "Vienotas skolas" pieeju. ■Attīstītas mazākumtautību kultūras tradīcijas.		78	42	34	56; 58	Preiļi
7.Riebiņu vsk.	<u>Misija:</u> mūsdienīgs, kvalitatīvs un uz darba tirgū augsti novērtētu prasmju attīstīšanu orientēts izglītības piedāvājums ir pieejams ikvienam. ■"EKO vidusskola laukos". ■Gados jauns pedagogu kolektīvs. ■Labi sasniegumi Dizainā un tehnoloģijās. ■Aktīvi piedalās konkursos. ■Plašs kultūrizglītības pulciņu piedāvājums.		59	48	30		Riebiņi
8.PN Salas ssk.	<u>Misija:</u> Izglītības, spēju, talantu un radošuma attīstība kultūrizglītības drošā vidē. ■Piedalās Viedo ciemo iniciatīvā. ■Skola – kopienas centrs. ■Ģimeniska vide. ■Folkloras un tautas tradīciju uzturēšana.	9	22			56; 58	Smelteri
9.Vārkavas psk.	<u>Misija:</u> Izglītotas, brīvas, atbildīgas personības veidošana. ■No 2024./2025.m.g. plānots pāriet uz vienu mācību vietu Vecvārkavā. ■Labiekārtota skolas apkārtnē vide. ■Plašs kultūrizglītības pulciņu piedāvājums.	63	65	29		56	Vārkava, Vecvārkava, Rimicāni
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES							
10. Aglonas PII	<u>Misija:</u> Personības izaugsmes veicināšana mācību un audzināšanas procesā drošā, mājīgā uz attīstību orientētā vidē ar profesionālu skolotāju komandu, sadarbībā ar ģimeni un sabiedrību. ■Jaunas telpas.	54					Aglona
11. Preiļu PII "Pasaciņa"	<u>Misija:</u> Plānot, organizēt un īstenot kvalitatīvu izglītības un audzināšanas procesu lai sagatavotu bērnu dzīvei mainīgā vidē. ■ 2024.g. plānots pāriet no 3 adresēm uz 2. ■Metodiskā kompetence pirmsskolas jomā.	380				55; 56	Preiļi (3 adreses)
12. Riebiņu PII "Sprīdītis"	<u>Misija:</u> Radīt bērniem draudzīgu, mērķtiecīgi veidotu, attīstošu, iekļaujošu un atbalstošu vidi, kurā profesionāla komanda, efektīvi sadarbojoties, palīdz attīstīt bērna vēlmi izzināt sevi un apkārtni pasauli (...). ■Iekļaujoša vide.	60				56	Riebiņi
PRIVĀTĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES							
13. AKĢ	<u>Misija:</u> Garīgās vērtībās balstīta skola, kur kopīgas sadarbības procesā tiek pilnveidotas zināšanas un prasmes, veidojot harmonisku personību. ■Aglonas bazilikas draudzes dibināta un uzturēta skola.			35			Preiļi
14. PBS	<u>Vīzija:</u> Preiļu Brīvā skola – vieta topošām personībām! ■Ģimeņu izlolota izglītības iniciatīva. ■Atbalstoša, ģimeniska un droša vide. ■Uzsvars uz izglītību ārvidē. ■Montesori pieeja pirmsskolā. ■Vecāku līdzmaksājums.	27	22				Preiļi (2 adreses)
* Speciālās izglītības programmas:	55	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem					
	56	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar jauktiem attīstības traucējumiem; Speciālās pamatzglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem					
	58	Speciālās pamatzglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem					
	59	Speciālās pamatzglītības programma izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (21015911)					

1.4. Izglītības nozares pārvaldība

Izglītības nozares pārvaldība ietver normatīvajos aktos noteikto pašvaldības funkciju izpildi izglītības jomā. Ir vairākas nozīmīgas izglītības jomas pārvaldībā iesaistītās puses (1.4. attēls).

1.4. attēls: **Nozīmīgākās izglītības jomas pārvaldībā iesaistītās puses Preiļu novadā.**

(Avots: autoru izstrādāts)

Preiļu novada pašvaldības politiku izglītības jomā īsteno ar Preiļu novada domes lēmumu izveidota iestāde **Preiļu novada Izglītības pārvalde** (PNIP) un tās darbību pārrauga Preiļu novada pašvaldības izpilddirektors. PNIP savā darbā pilda uzdevumus un risina pārvaldes kompetencē esošus jautājumus, sadarbojoties ar pašvaldības struktūrvienībām, iestādēm un atsevišķām amatpersonām, valsts un pašvaldību institūcijām, kā arī citām juridiskām personām. PNIP kompetencē ir:

- ▶ nodrošināt Preiļu novadā dzīvojošiem bērniem iespēju iegūt obligāto pirmsskolas izglītību un pamatzglītību;
- ▶ nodrošināt iespēju iegūt vispārējo vidējo izglītību;
- ▶ nodrošināt iespēju īstenot interešu izglītību un atbalstīt ārpusstundu pasākumus, arī bērnu nometnes;
- ▶ piedalīties Preiļu novada izglītības jomas attīstības stratēģijas izstrādē.

PNIP darbu organizē un vada Pārvaldes vadītājs, PNIP struktūru veido Izglītības pārvaldes izglītības darba un saimnieciskā nodrošinājuma speciālisti (6 amata vietas/ šobrīd 1 vakance), Izglītības procesa un metodiskā darba nodrošinājuma speciālisti (4 amata vietas) un Finanšu darbības nodrošinājuma nodaļa (6 amata vietas/ šobrīd 1 vakance). Pārvaldes pakļautībā ir pašvaldības izglītības iestādes. PNIP galvenās funkcijas ir:

- izstrādāt priekšlikumus pašvaldībai izglītības iestāžu tīkla optimizēšanai, iestāžu dibināšanai, slēgšanai un reorganizēšanai;
- sekot savā administratīvajā teritorijā dzīvojošo obligāto izglītības vecumu sasniegušo bērnu nodrošināšanai ar vietām izglītības iestādēs pirmsskolas izglītības, vispārējās pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības iegūšanai;
- pieņemt darbā un atbrīvot no darba izglītības iestāžu vadītājus;
- novērtēt izglītības iestāžu vadītāju profesionālo darbību atbilstoši ārējo normatīvo aktu noteiktajai kārtībai;
- organizēt Pārvaldes un izglītības iestāžu finanšu vadību, finanšu resursu piesaisti un racionālu izmantošanu;
- plānot un sadalīt izglītības iestādēm piešķirtos valsts un pašvaldības budžeta līdzekļus;
- nodrošināt bērnu tiesību aizsardzību izglītības jomā;
- sekmēt jauniešu interešu izglītību un profesionālo orientāciju, izsniegt licences un atļaujas interešu un pieaugušo neformālās izglītības programmu īstenošanai;

- koordinēt un īstenot pieaugušo, karjeras un neformālo izglītību pašvaldībā, nodrošināt pieaugušo un karjeras izglītībai paredzētā finansējuma sadali;
- plānot, organizēt un pārraudzīt mūžizglītības programmu īstenošanu;
- veicināt pieaugušo neformālās izglītības programmu saturs aktualizēšanu atbilstoši darba tirgus prasībām, sekmēt izglītības iestāžu un darba devēju sadarbību;
- veikt obligāto izglītības vecumu sasniegušo bērnu uzskaiti Ministru kabineta noteiktajā kārtībā;
- organizēt pedagogu profesionālās meistarības pilnveidi, koordinēt un nodrošināt metodisko darbu;
- veidot un uzturēt valsts izglītības informācijas sistēmas datu bāzi;
- kā citas funkcijas un uzdevumi, kā tas noteikts PNIP nolikumā.

Izglītības nozares attīstība Preiļu novada pašvaldībā tiek plānota saskaņā ar starptautiska, nacionāla, reģionāla un vietēja līmeņa attīstības plānošanas dokumentos noteiktajiem izglītības politikas mērķiem un uzstādījumiem, par galvenajiem virzieniem nosakot: izglītības kvalitāti, pieejamību un iekļaušanu. Noris mērķtiecīgs darbs pie izglītības kvalitātes paaugstināšanas, kas ietver mācību vides un procesa kvalitātes uzlabošanu, tostarp, pedagogu profesionālās kompetences paaugstināšanu, lai sekmētu katra bērna attīstību. Izglītības kvalitātes uzlabošanai:

- tiek īstenota rīcības programma: "Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns" ar mērķi pilnveidot pašvaldības līmeņa priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēmu (PMP), nodrošinot citu institūciju, sociālo partneru, iestāžu, darba devēju, nevalstisko organizāciju, t. sk. reģionāla un nacionāla līmeņa jaunatnes organizāciju un biedrību vai nodibinājumu, kas veic darbu ar jaunatni, iesaistīšanu sistēmas darbībā, tādējādi veicinot izglītojamo izglītības snieguma uzlabošanu un ilgtspējīgu izaugsmi; sk. reģionāla un nacionāla līmeņa jaunatnes organizāciju un biedrību vai nodibinājumu, kas veic darbu ar jaunatni, iesaistīšanu sistēmas darbībā, tādējādi veicinot izglītojamo izglītības snieguma uzlabošanu un ilgtspējīgu izaugsmi;
- notiek papildu darbs pie izglītības iestāžu pašnovērtējuma ziņojumu izvērtēšanas un saskaņošanas, kā arī ārējās vērtēšanas (akreditācijas) rezultātu analīzes;
- tiek nodrošināts atbalsts izglītības iestāžu vadības komandu profesionālās kompetences un finanšu prātības pilnveidei;
- nodrošināts metodiskais atbalsts pedagogiskās darbības īstenošanai un pedagogu profesionālajai pilnveidei;
- nodrošināta un pilnveidota materiāli tehniskā bāze izglītības programmu īstenošanai izglītības iestādēs, tostarp, dažādu e-platformu lietošana;
- īstenota atvērta sadarbība starp izglītības iestādēm un PNIP, tostarp, individuālas konsultācijas pēc nepieciešamības.

Lai īstenotu politisko un vidēja termiņa mērķu sasniegšanu iepriekšējā periodā PNIP darbībā veiktas nozares pārvaldībai nepieciešamas izmaiņas un ieviests vienots regulējums. PNIP pēdējo gadu sniegums atspoguļots tabulā zemāk.

1.4. tabula: **Preiļu novada pašvaldības izglītības pārvaldes īstenoto uzdevumu konspektīvs apkopojums par 2022.-2023.g. periodu.**
(Avots: PNIP)

PERIODS	PASĀKUMU RAKSTUROJUMS
1	2
2022. gads	Izstrādāti noteikumi, kas paredz kārtību, kādā Preiļu novadā tiek veikta mērķdotācijas pašvaldības izglītības iestādēm bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pirmsskolas izglītības pedagogu darba samaksai un pašvaldību vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksas sadale.
	Izstrādāta kārtība, kādā nosaka Preiļu novada pašvaldības pirmsskolas izglītības iestāžu un vispārējās izglītības iestāžu pirmsskolas grupu tarificējamo pedagogu un atbalsta personāla darba slodžu sadali no pašvaldības budžeta.
	Izstrādāta kārtība, kritēriji un materiālās stimulēšanas nosacījumi Preiļu novada pašvaldības dibināto profesionālās ievirzes, vispārējās izglītības un pirmsskolas izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanai.
2023. gads	Izstrādāti noteikumi, kas paredz kārtību, kādā no Preiļu novada pašvaldības budžeta finansētajās pašvaldības izglītības iestādēs veido tehniskā personāla amata vienību sarakstus un to slodzes, darba algas un piemaksas.

PERIODS	PASĀKUMU RAKSTUROJUMS
1	2
	Precizēta kārtība, kādā nosaka Preiļu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu tarificējamo pedagogu un atbalsta personāla darba slodžu sadali no pašvaldības un valsts budžeta mērķdotācijas pedagogu atalgojumam.
2019.-2023. gads	Iesaiste ES fondu, SIF, VJIC, LVAVP, LKF, VSIC, ETVINNING, valsts, pašvaldību izsludinātos projektos, mazo grantu u.c. veida projektos, piemēram: → Izglītības kvalitātes valsts dienesta īstenotais Eiropas Sociālā fonda projekts "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai"; → VISC ES projekts SAM 8.3.2. "Palielināt atbalstu vispārējās izglītības iestādēm izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai"; → ESF projekts "Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs"; → ERAF projekts "Preiļu novada vispārējās izglītības iestāžu mācību vides uzlabošana un modernizēšana"; → Eiropas Savienības Erasmus+ programmas; → "Skolas auglis", "Skolas piens", "Latvijas Skolas soma" → Pieredzes apmaiņas projekti u.c.

Septiņu gadu periodā Preiļu novada pašvaldība īstenojusi pakāpeniskas pārmaiņas izglītības iestāžu tīklā¹⁰.

1.5. tabula: **Preiļu novada teritorijā īstenotās pārmaiņas izglītības iestāžu tīklā, 2016.-2023. g.**
(Avots: IZM, PNIP dati)

Izglītības iestāde	Darbība ar iestādi	Rezultāts
1	2	3
2016. gads		
Vārkavas pamatskola	Reorganizē par PII, administratīvi pievienojot Vārkavas vidusskolai.	PII "Cimdiņš" (no 31.08.2016.)
2018. gads		
Preiļu novada Vakara (maiņu) un neklātienes vidusskola	Likvidācija.	
Priekuļu sākumskola	Likvidācija.	
2019. gads		
Rīgas un visas Latvijas Metropolīta Aleksandra (Kudrjašova) Grāveru pamatskola	Likvidācija.	
Šķeltovas pamatskola	Likvidācija.	
Vārkavas vidusskola	Maina īstenoto izglītības pakāpi.	Vārkavas pamatskola (no 01.09.2022.)
2020. gads		
Stļukalna pamatskola	Likvidācija.	
2021. gads		
Dravnieku pamatskola	Likvidācija.	
2022. gads		
Salas pamatskola	Maina īstenoto izglītības pakāpi.	Preiļu novada Salas sākumskola (01.09.2022.)
Rušonas pamatskola	Likvidācija, pievienojot citai izglītības iestādei.	Pievieno Aglonas vidusskolai (no 01.09.2023.)
2023. gads		

¹⁰ IZM dati par reorganizētajām, slēgtajām un dibinātajām izglītības iestādēm, <https://www.izm.gov.lv/lv/reorganizetas-slegtas-un-dibinatas-izglitiba-iestades>

Izglītības iestāde	Darbība ar iestādi	Rezultāts
1	2	3
Riebiņu vidusskola	Maina īstenoto izglītības pakāpi	Riebiņu pamatskola (no 01.09.2025.)
Preiļu 2. vidusskola	Maina īstenoto izglītības pakāpi	Preiļu 2. pamatskola (no 01.09.2025.)
Rimicānu PII	Likvidācija, pievienojot citai izglītības iestādei	Vārkavas pamatskola (pirmsskolas grupa) (no 01.09.2023.)

1.5. Metodiskā darba nodrošinājums

Ar mērķi sniegt visā novada teritorijā vienotu atbalstu izglītības iestāžu darbības kvalitātes nodrošināšanai, par metodiskā darba pārraudzību Preiļu novada pašvaldībā atbild PNIP vadītājs, savukārt par metodiskā atbalsta plānošanu, koordinēšanu un organizēšanu atbild PNIP Izglītības procesa un metodiskā darba nodrošinājuma speciālists: metodiskā darba speciālists (1), metodiķi – mācību jomu koordinatori (1,9 likmes), izglītības metodiķis – pieaugušo un karjeras un neformālās izglītības speciālists (1).

Novadā metodiskā darba īstenošanai tiek veidotas izglītības jomas, kurās darbojas **mācību jomu koordinatori**, kas vienlaikus ir praktizējoši pedagogi (skat. 1.4. attēlu). Koordinatoru loma ir atbalstīt sadarbību starp pedagogiem izglītības iestādēs mācību satura un pieejas plānošanā un īstenošanā. Pedagogu tālākizglītības un **metodiskā centra** funkciju nodrošina Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzija. PNIP un JEPVĢ noslēgtais līgums ar IZM par metodiskā centra funkciju nodrošināšanu, ko izpilda JEPVĢ, paredz darbības plānošanu atbilstoši IZM 2024.gadā noteiktajām prioritātēm: *lasītprasme, vērtēšana, labbūtība* izglītības iestādē, no kurām JEPVĢ 2024.gadā apņēmusies īstenot pirmās divas.

1.4. attēls: Izglītības jomas un koordinatoru likmes metodiskā darba īstenošanai Preiļu novadā, (2023./2024. m.g.).

(Avots: PNIP un ekspertu intervijas)

Valodu mācību joma: 0,45	Veselības un fiziskās aktivitātes mācību joma: 0,05	Matemātikas mācību joma: 0,15	Sociālā un pilsoniskā mācību joma: 0,1	Dabaszinātņu mācību joma: 0,32
Kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību joma: 0,19	Tehnoloģiju mācību joma: 0,1	Pirmsskolas un sākumskolas mācību joma: 0,14	Iekļaujošās izglītības mācību joma: 0,15	Plašāka skolēna izglītības pieredzes mācību joma: 0,1
Izglītības iestāžu vadītāju un vietnieku: 0,15				

Metodiskā darba galvenie darbības virzieni ir:

- ▶ pedagogu profesionālā pilnveide;
- ▶ pedagogu konsultēšana un pieredzes apmaiņa;
- ▶ metodisko materiālu izstrāde un labās prakses popularizēšana;
- ▶ mācību priekšmetu olimpiāžu un konkursu norise.

Iepriekšējā periodā IZM regulējuma metodisko centru darbībā nebija, tādēļ JEPVĢ kā tālākizglītības nodrošinātāja plānošanu balstīja JEPVĢ izvirzītajās prioritātēs, kā arī apzinātajās pedagogu profesionālās pilnveides vajadzībās. 2020. gadā īstenotas 5 profesionālās pilnveides programmas, 2021. gadā – 4, 2022. gadā – 8 un 2023. gadā – 12 programmas, aptverot dažādas mācību jomas. Visplašākais programmu piedāvājums ir par vispārīgām mācību un vērtēšanas, kā arī audzināšanas tēmām, kas aktuālas visās mācību jomās, uzmanība pievērsta arī pedagogu digitālo prasmju pilnveidei. Visu 3 gadu griezumā iztrūkstošs ir pedagogu profesionālās pilnveides programmu piedāvājums Tehnoloģiju un iekļaujošās izglītības mācību jomās. Papildu profesionālās pilnveides programmu piedāvājumam, dažās no mācību jomām PNIP mājaslapā un JEPVĢ mājaslapā pieejami labās prakses piemēri un metodiskie materiāli, kā arī tiek īstenots ne mazāk kā viens atbalsta pasākums gadā katrā no jomām, ko nodrošina jomu koordinatori.

1.6. tabula: Īstenoto pedagogu profesionālās pilnveides programmu Preiļu novadā
konspektīvs apkopojums 2020.-2023. gadu periodā.
(Avots: PNIP)

Nr.p.k.	Programmas nosaukums	Programmas iesniedzējs	Mācību joma	Dalībnieki
1	2	3	4	5
2020.gads				
1.	Sociālais taisnīgums vietējā kopienā	Biedrība "Izglītības iniciatīvu centrs"	Sociālā un pilsoniskā	32
2.	Noderīga personalizēta atgriezeniskā saite skolēnu individuālo kompetenču attīstībai un mācību sniegumu uzlabošanai	JEPVĢ	Vispārīgi	63
3.	Pašvadītas mācīšanās pieeja	JEPVĢ	Vispārīgi	23
4.	Komplekss sasniedzamais rezultāts un vērtēšanas plānošana skolēna mācīšanās atbalstam	JEPVĢ	Vispārīgi	11
5.	Mācību satura plānošana un īstenošana dabaszinātņu mācību priekšmetos	JEPVĢ	Dabaszinātņu	17
2021.gads				
1.	Video rullīšu veidošana radoša mācību darba veicināšanai	JEPVĢ	Plašāka skolēna izglītības pieredzes	12
2.	Pedagogu digitālās lietpratības pilnveide mācīšanās vadības risinājumu un integrēto mākonpakalpojumu izmantošanā	JEPVĢ	Pedagogu digitālās prasmes	12
3.	Jaunais saturs statistikā un varbūtību teorijā, tā īstenošana. Matemātiskā modulēšana.	JEPVĢ	Matemātikas	19
4.	Jaunais matemātikas saturā, tā īstenošana	JEPVĢ	Matemātikas	23
2022.gads				
1.	Google Classroom izmantošana mācību procesā (Gsuite for Education vidē)	JEPVĢ	Pedagogu digitālās prasmes	47
2.	Humānās pedagogijas pamati/Prieks ir sevišķa gudrība	Aglonas vsk.	Vispārīgi	60
3.	Audzināšanas un mācību darba sinerģija un rakstura veidošanas kontekstā, akcentējot caurviju prasmju apguvi	Pieaugušo izglītības iestāde, „Radošuma pils”	Vispārīgi	35
4.	Valodarbības prasmes valsts pārbaudes darbos un to attīstīšana mācību procesā	JEPVĢ	Vispārīgi	39
5.	Vērtēšanas darbu veidošana dabaszinātņu mācību priekšmetos	JEPVĢ	Dabaszinātņu	21
6.	Veselības faktoru koncepcija un audzināšanas darbs sporta skolās	Preiļu novada Bērnu un jauniešu Sporta skola	Veselības un fiziskās aktivitātes	40
7.	Latviešu valodas un literatūras apguve 8. un 9.klasē atbilstoši jaunajam izglītības standartam	JEPVĢ	Valodu	18
8.	Vērtību un tikumu audzināšana Izglītības procesā	Aglonas vsk.	Vispārīgi	24

Nr.p.k.	Programmas nosaukums	Programmas iesniedzējs	Mācību joma	Dalībnieki
1	2	3	4	5
2023.gads				
1.	Sociālais taisnīgums vietējā kopienā	Biedrība "Izglītības iniciatīvu centrs"	Sociālā un pilsoniskā	40
2.	Fantastiski tēli dažādās kultūrās un vizuālais risinājums	MIKC "Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolas SAULES SKOLA"	Kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā	20
3.	Eiropas dimensija un vērtību izpratne Sociālās un pilsoniskās mācību jomas mācību priekšmetos pamatzglītības un vidējās izglītības standartos.	Preiļu 1. psk.	Sociālā un pilsoniskā	30
4.	Izglītības iestādes sadarbība ar ģimenēm un vietējo kopienu	Biedrība "Izglītības iniciatīvu centrs"	Vispārīgi	36
5.	Google Classroom izmantošana mācību procesā	JEPVĢ	Pedagogu digitālās prasmes	40
6.	Vērtībizglītība mācību un audzināšanas procesā/Labestība, sirsnība, viedums-Cilvēka dvēseles spogulis"	Aglonas vsk.	Vispārīgi	47
7.	Sasniedzamais rezultāts mūzikas mācību priekšmetā-akcenti, plānošana, metodes, vērtēšana"	JEPVĢ	Kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā	17
8.	Caurviju prasmju attīstīšana, sekmējot un padziļinot sociāli emocionālās audzināšanas īstenošanu pirmsskolā	Pieaugušo izglītības iestāde "Radošuma pils"	Pirmsskolas	26
9.	Centralizētā eksāmena angļu valodā piekļuves nosacījumi mācību satura apguves augstākajā līmenī	JEPVĢ	Valodu	20
10.	Sadarbība un efektīva komunikācija	JEPVĢ	Vispārīgi	23
11.	Vērtībizglītība. Mākslīgais intelekts mācību procesā.	JEPVĢ	Vispārīgi	22
12.	Individualizācijas, diferenciacijas un personalizācijas iespējas mācību procesā	JEPVĢ	Vispārīgi	60

Par 2023./2024.m.g. metodiskā darba prioritātēm PNIP izvirzījuši:

1. Aktualizēt **darbu ar talantīgajiem** izglītojamiem – sasniegumu paaugstināšana mācību priekšmetu olimpiādēs un aktivitāte Zinātniski pētniecisko darbu izstrādē.
2. Popularizēt **pedagogu labās prakses** piemērus.
3. Akcentēt jautājumu par **pāreju uz mācībām valsts valodā**.

Par priekšrocībām metodiskā darba organizēšanā uzskatāma mācību jomu koordinatoru profesionālā darbība, olimpiāžu procesa organizēšanas kvalitāte, publiski pieejams vienots izglītības pasākumu plāns un ikgadējas konferences rīkošana Preiļu novada pedagogiem. Metodiskā darba speciālisti atzīst, ka pilnveidojams ir plānošanas un sadarbības process (PNIP funkcijas un JEPVĢ funkcijas metodiskā darba nodrošināšanā, resursu efektīvā izmantošanā), pedagogu labās prakses popularizēšana, stundu vērošanas prakses ieviešana, metodisko materiālu aktualizēšana publiskajās vietnēs (mājaslapās), darbs ar izglītības iestāžu vadības komandām, lai motivētu iesaistīties skolēnu pētniecisko darbu izstrādē, dalībai konferencēs u.c. pasākumos. Tāpat nozīmīgi būtu stiprināt JEPVĢ kā metodiskā centra darbības nodrošinātāja kapacitāti.

1.6. Atbalsta mehānismi izglītojamajiem, ģimenēm un pedagogiem

Ar mērķi sekmēt vienlīdzīgu un motivējošu izglītības ekosistēmas pakalpojumu pieejamību, Preiļu novada pašvaldība nodrošina dažus atbalsta mehānismus un priekšrocības izglītības procesos iesaistītajām pusēm.

Preiļu novada Izglītības pārvaldes nodrošinātie atbalsta pasākumi:

1. Naudas balvas izglītojamiem un pedagogiem par sasniegumiem olimpiādēs, sacensībās;
2. Atbalsts brīvprātīgo iniciatīvām sportā;
3. Autobusa biļešu kompensācija izglītojamiem;
4. Nepieciešamības gadījumā – ceļa izdevumu segšana pedagogiem;
5. Pieejamas atlaides līdzmaksājumam par interešu izglītību (daudzbērnu ģimenēm 50%; ja interešu izglītību apgūst vairāki vienas ģimenes bērni, tad līdzmaksājums ir tikai par 1; 100% atlaide bērniem ar invaliditāti).

Preiļu novada Labklājības pārvaldes nodrošinātie atbalsta pasākumi:

1. Bērna piedzimšanas pabalsts 100,00 EUR apmērā, dvīņīšu piedzimšanas gadījumā pabalsts tiek izmaksāts divkārtā un trīnīšu piedzimšanas gadījumā trīskārtā apmērā, un vēl papildus ir paredzēts izsniegt dāvanu kartes katram jaundzimušajam 100,00 EUR apmērā, ja bērna pamata dzīvesvieta no dzimšanas reģistrācijas brīža ir Preiļu novada pašvaldības administratīvajā teritorijā;
2. Pabalsts 50 % apmērā no maksas par bērna ēdināšanu daudzbērnu ģimeņu bērnam (bērniem), kuri apmeklē Preiļu novada pašvaldības PII; pabalsta apmērs dienā vienam bērnam tiek plānots 1,00 EUR, kā arī tas ir atkarīgs no bērna izglītības iestādes faktisko dienu apmeklējuma;
3. Pabalsts 50% apmērā no vecāku līdzmaksājuma par ēdināšanu daudzbērnu ģimeņu bērnam (bērniem), kuri mācās Preiļu novada pašvaldības vispārizglītojošā izglītības iestādēs, pabalsta apmērs dienā vienam bērnam plānots 0,77 EUR apmērā, kā arī tas ir atkarīgs no bērna izglītības iestādes faktisko dienu apmeklējuma;
4. Pabalsts pacientu iemaksu segšanai daudzbērnu ģimeņu bērna likumiskajiem pārstāvim vai bērna ar invaliditāti likumiskajam pārstāvim, kuram ir radušies izdevumi par atrašanos stacionārā kopā ar bērnu. Atbalsta apmērs – pacientu iemaksu kompensācija līdz divām dienām stacionārā vai diennakts stacionārā.

2. DEMOGRĀFIJAS TENDENCES

2021. gadā, īstenojot administratīvi teritoriālo reformu, apvienojās Preiļu novads, Riebiņu novads, Vārkavas novads un daļa no Aglonas novada.

2.1. Demogrāfiskās situācijas raksturojums

Preiļu novadā demogrāfisko situāciju raksturo straujāka iedzīvotāju skaita krišanās, nekā vidēji Latvijā.

Mirstība pārsniedz dzimstību divas un pat trīs reizes. Arī migrācijas rezultātā Preiļu novadu pamet lielāks skaits iedzīvotāju, nekā tajā ierodas. Šo procesu rezultātā Preiļu novadā ir lielāks vecākā gadagājuma darbspējīgo iedzīvotāju un senioru skaits, nekā vidēji Latvijā, savukārt bērnu, jauniešu un jaunākā vecuma darbspējas iedzīvotāju skaits ir zemāks.

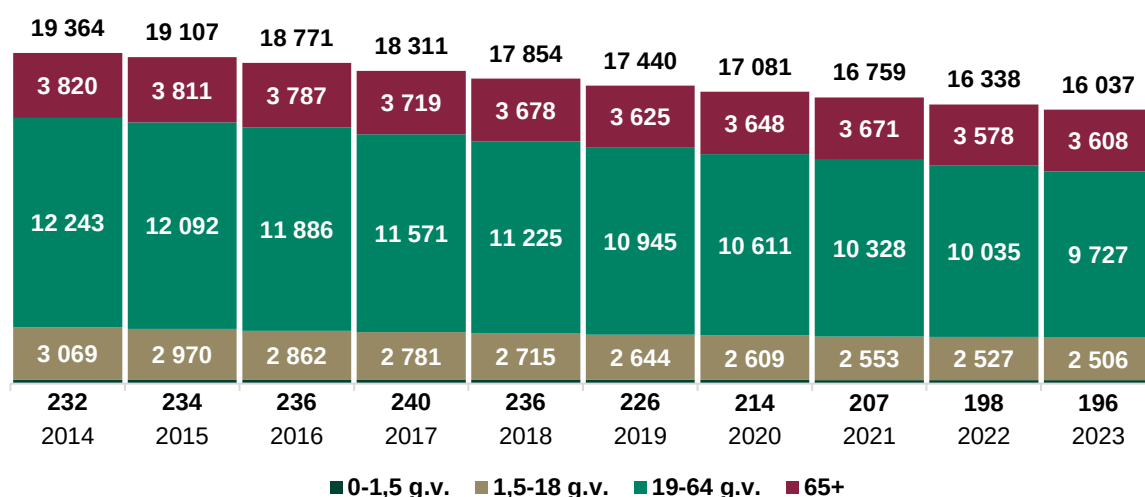
2.1.1. Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas

Atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes Oficiālā statistikas portāla (turpmāk – CSP) datiem 2023. gada sākumā Preiļu novadā dzīvoja 16 037 iedzīvotāji¹¹ – 0,85% no Latvijas kopējā iedzīvotāju skaita.

Pēc iedzīvotāju skaita 2023. gada sākumā no 43 Latvijas pašvaldībām Preiļu novads bija 37 lielākā pašvaldība – mazāk iedzīvotāju ir Alūksnes, Ventspils, Līvānu, Saulkrastu, Valkas un Varakļānu novados.

Divu gadu laikā, 2021.-2023. gadā iedzīvotāju skaits Preiļu novadā samazinājās par 722 cilvēkiem (-4,31%). Vēl straujāk iedzīvotāju skaits kritās tikai divās pašvaldībās: Augšdaugavas un Krāslavas novados.

2.1. attēls: **iedzīvotāju skaita izmaiņas Preiļu novadā pa galvenajām vecuma grupām, 2014.-2023. gads.**
(Avots: CSP)

2.1.2. Pirmsskolas un skolas vecuma bērnu skaits

Pēdējo desmit gadu laikā no 2014. līdz 2023. gadam novadā bērnu un jauniešu (šeit: 1,5 līdz 18 gadus veci cilvēki) skaits kritās par 18,4% no 3069 līdz 2506.

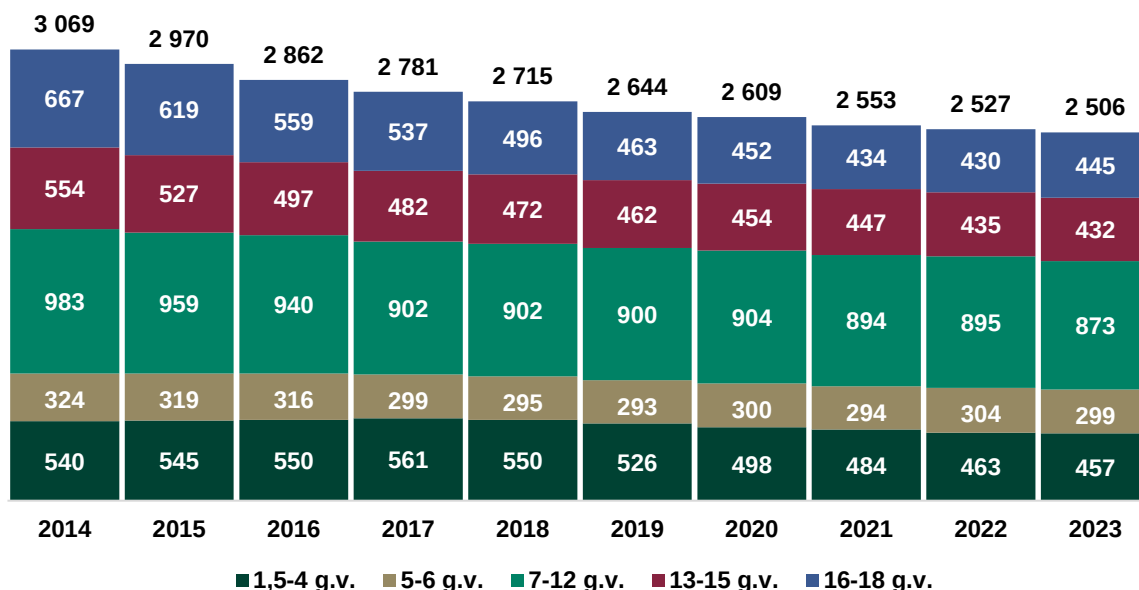
Detālāks 1,5-18 gadus veco novada iedzīvotāju sastāva izvērtējums liecina, ka skaits kritās visās galvenajās vispārējās izglītības posmu (pirmsskolas izglītība, sākumskola, pamatskola, vidusskola) vecumu grupās:

- **bērnudārza jaunākā vecuma** (1,5-4 gadus veci bērni) bērnu skaits laika posmā no 2014. līdz 2023. gadam kritās par 83 (-15,4%);
- **obligātās pirmsskolas izglītības vecuma** bērnu (5-6 gadus veci bērni) skaits kritās par 25 (-7,8%);
- **sākumskolas** vecumam atbilstošu bērnu (7-12 g.v.) skaits kritās par 110 (-11,2%);
- **pamatskolas otrā posma** vecumam atbilstošu bērnu (13-15 g.v.) skaits kritās par 122 (-22,1%);
- visstraujāk kritās **vidusskolas** vecumam atbilstošu jauniešu (16-18 g.v.) skaits: par 222 cilvēkiem (-33,3%). Šīs vecuma grupas jauniešu skaits pēdējā desmitgadē strauji kritās arī citur Latvijā.

¹¹ Šeit un turpmāk demogrāfiskās situācijas analīzei ir izmantoti Oficiālā statistikas portāla dati (<https://stat.gov.lv/lv>).

2.2. attēls: 1,5 – 18 gadus veco iedzīvotāju skaita izmaiņas Preiļu novadā, 2014.-2023. gads.

(Avots: CSP)

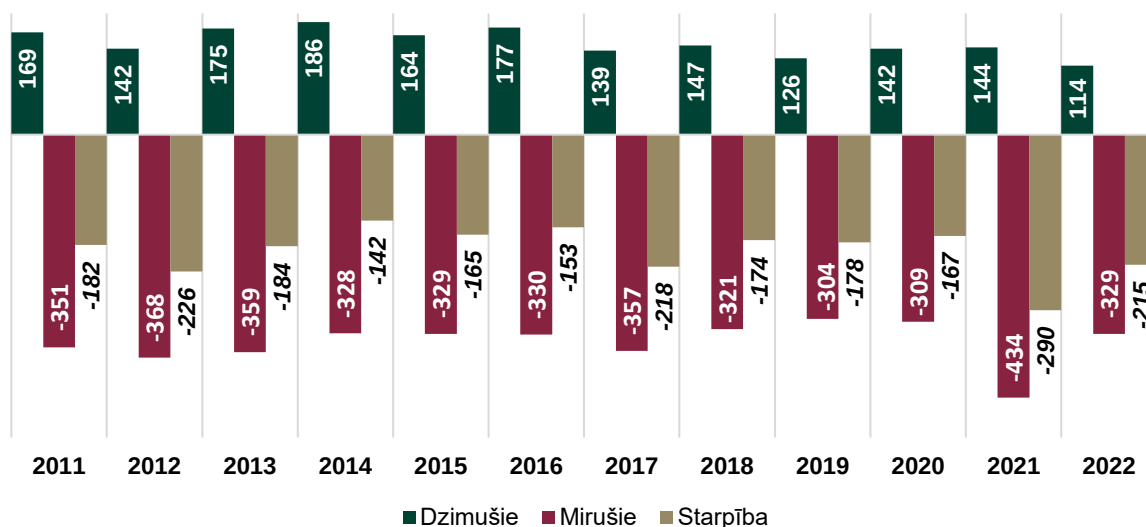

2.1.3. Iedzīvotāju dabiskā kustība

Iedzīvotāju dabiskā kustība ir iedzīvotāju skaita izmaiņas dzimstības un mirstības rezultātā. Preiļu novadā laika posmā no 2011. līdz 2022. gadam bija izteikti negatīva: mirušo skaits ik gadu pārsniedza dzimušo skaitu divas līdz trīs reizes.

2.3. attēls: Dzimušo un mirušo skaits Preiļu novadā 2011.-2022. gados.

(Avots: CSP)

Līdzīga situācija ir arī Latvijā kopumā – arī valstī kopumā ik gadu kopš 2011. gada mirušo skaits pārsniedz dzimušo skaitu, tomēr nevienā gadā mirušo skaits nav pārsniedzis dzimušo skaitu divas reizes.

Preiļu novadā, līdzīgi kā Latvijā kopumā, 2021. gadā pieauga iedzīvotāju mirstība Covid-19 pandēmijas dēļ, tomēr, kopumā mirušo skaits attiecībā pret iedzīvotāju skaitu nemainās. Jaundzimušo skaits novadā pakāpeniski samazinās.

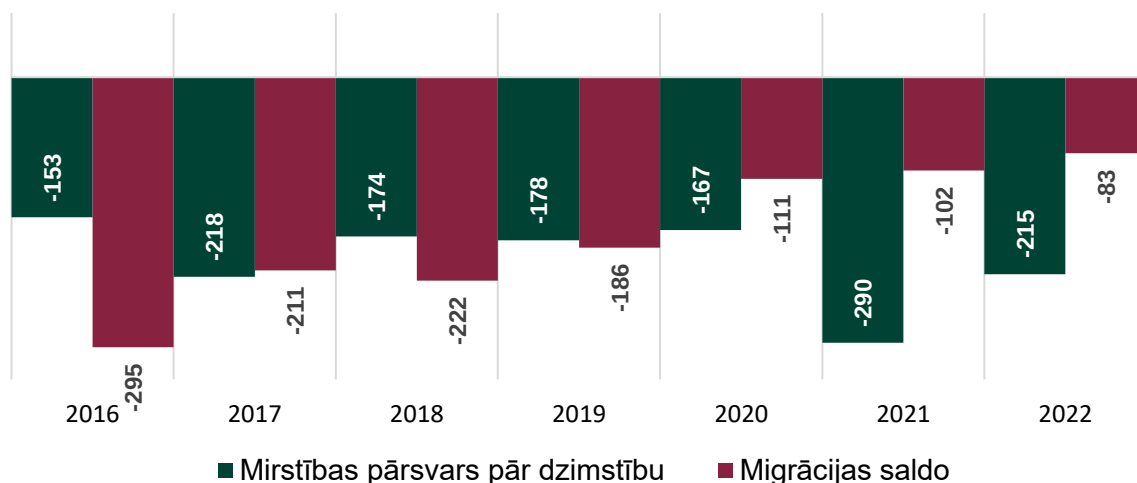
2.1.4. Iedzīvotāju migrācija

Migrācijas dati (ietverot iekšējo, Latvijas robežās notiekošo migrāciju) ir pieejami kopš 2016. gada.

Migrācijas rezultātā Preiļu novadu atstāj izteikti lielāks skaits iedzīvotāju nekā tajā ierodas. Laika posmā no 2016. līdz 2022. gadam šī iemesla dēļ novads zaudēja 1210 iedzīvotājus.

Migrācijas dinamika mainās, pakāpeniski uzlabojoties no 295 zaudētiem iedzīvotājiem 2016. gada laikā līdz 83 zaudētiem iedzīvotājiem 2022. gada laikā. 2022. gadā nozīmīga loma migrācijas ainas uzlabojumā bija Ukrainas iedzīvotāju ienākšanai kara dēļ.

2.4. attēls: **Migrācijas saldo salīdzinājumā ar mirstības pārsvaru pār dzimstību Preiļu novadā 2011.-2022.g.**
(Avots: CSP)

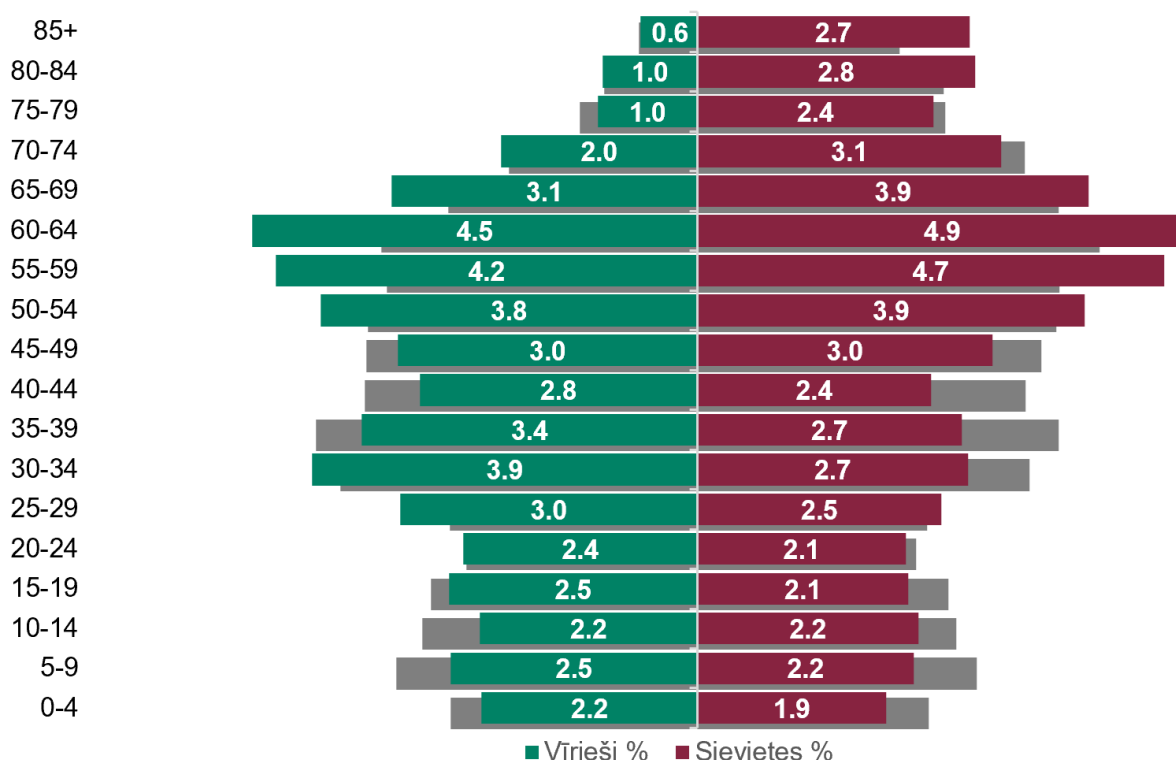

Raksturīga migrācijas procesa iezīme ir tā, migrācijas aktivitāte nav vienmērīgi sadalīta visās vecuma grupās. Piemēram, vairāk nekā puse no tiem, kuri no Latvijas 2022. gadā pārcēlās uz ārvalstīm, bija 20-39 gadus veci un no kopējā aizbraucēju skaita šī vecuma grupa sastāda 51,04 %. Visdrīzāk, Preiļu novadu atstāj tieši jaunākā darbības vecuma iedzīvotāji. Šī iemesla dēļ novadā krītas arī jaundzimušo skaits – šiem jaunažiem cilvēkiem bērni piedzimst jau citur.

2.1.5. Iedzīvotāju vecuma struktūra

Preiļu novadā iedzīvotāju vecuma struktūra diezgan būtiski atšķiras no Latvijas vidējās iedzīvotāju vecuma struktūras (2.5. attēls).

2.5. attēls: **Preiļu novada iedzīvotāju vecuma struktūra salīdzinājumā ar Latvijas iedzīvotāju vecuma struktūru (tumšpelēkā krāsā), 2023. gada sākums, % no kopējā iedzīvotāju skaita.**
(Avots: CSP)

Nozīmīgākās atšķirības ir šādas:

- mazāks bērnu, jauniešu un jaunākā darbspējas vecuma iedzīvotāju īpatsvars;
- lielāks vecāka gadagājuma darbspējas iedzīvotāju skaits un senioru skaits.

Iedzīvotāju vecuma struktūra Preiļu novadā neatbilst stabilas populācijas vecuma "piramīdai", jo lielākais iedzīvotāju skaits ir 55-64 gadus vecu iedzīvotāju grupās. Mazais bērnu un jauniešu skaits sola mazu jaundzimušo skaitu nākotnē – to būtu iespējams mainīt, tikai piesaistot novadam jaunus iedzīvotājus no ārpuses.

2.2. Demogrāfiskās situācijas nākotnes perspektīva

Preiļu novada iedzīvotāju skaita nākotnes prognozēm ir izmantots īpašs matemātiskais modelis, kas balstīts uz populācijas **kohortas analīzes metodi**. Apzinoties šī matemātiskā modeļa limitētās iespējas, prognozes ir papildinātas ar citu, t.s. **paredzējuma metodi** – trim scenārijiem, katram no tiem atsevišķi piemērojot kohortas analīzes metodi. Paredzējuma metode sniedz iespēju veikt kohortas analīzes metodes prognožu jūtīguma analīzi – t.i. pārbaudīt, cik lielā mērā dažādu demogrāfisko procesu atšķirības ietekmē dažādas vecuma grupas.

2.2.1. Dati un to avots

Nozīmīga sastāvdaļa kohortas analīzes veikšanai ir pētāmās iedzīvotāju kopas vēsturiskie dati, kas ļauj secināt, kādas ir šīs kopas raksturīgās iezīmes un, līdz ar to, ļauj precīzāk noteikt arī nākotnes tendences. Uzkrātā prognozēšanas pieredze liecina, ka vairums tendenču iedzīvotāju kopās mainās lēni un pakāpeniski. Izņēmums ir migrācijas procesi, kurus nav iespējams precīzi prognozēt, jo tos nosaka iepriekš neprognozējamo faktoru kopa, pie kam vairums šo faktoru ir ārpus analizējamās iedzīvotāju kopas.

Preiļu novada iedzīvotāju nākotnes skaita un vecuma sastāva prognozēšanai tika izmantoti šādi dati:

- Novada iedzīvotāju skaits dalījumā pa 5 gadu vecuma grupām un dzimumiem kopš uzskaites perioda sākuma 2021. gadā. Šis laika posms ir īss, tomēr analīzes ietvaros tika izmantoti uzkrātie dati par situācijas izmaiņām gan Latvijā kopumā, gan arī dažādos Latvijas reģionos, tajā skaitā Latgales plānošanas reģionā;
- dzimstības koeficienti Latgales reģionā dalījumā pa sieviešu 5 gadu vecuma grupām pēdējo 10 gadu laikā;
- mirstības koeficienti Latgales reģionā dalījumā pa 5 gadu vecuma grupām pēdējo 10 gadu laikā;
- Preiļu novada migrācijas saldo dati kopš 2016. gada;
- Latvijai tipiskā migrācijas vecuma struktūras līkne.

Kohortas analīzes ietvaros tika izmantoti CSP dati, jo tikai šie dati sniedz salīdzinoši pilnvērtīgāku ainu, tajā skaitā ilgtermiņa datus, datus dalījumā pa 5 gadu vecuma grupām, dzimstības un mirstības koeficientus dalījumā pa 5 gadu grupām, migrāciju utt. Šie dati ir iegūti ar savstarpēji saskaņotu metodoloģiju. Cits nozīmīgs un bieži izmantots iedzīvotāju statistikas datu avots Latvijā ir Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) rīcībā esošie dati par pašvaldībās deklarētajiem iedzīvotājiem. Jebkurā Latvijas pašvaldībā šie dati atšķiras no CSP datiem un šīm atšķirībām ir daudzveidīgi iemesli, piemēram:

- PMLP datus kļūdas rada fakts, ka iedzīvotāji deklarējas (savu iespēju robežās) tajās pašvaldībās, kur dažādu iemeslu dēļ viņiem tas ir izdevīgāk, nevis tur, kur viņi faktiski dzīvo;
- CSP datus kļūdas agrāk radīja fakts, ka tautas skaitīšana tiek veikta reizi 10 gados un laika gaitā līdz nākamajai skaitīšanai uzkrājas datu kļūdas, kā arī pati skaitīšana ne vienmēr sniedza pilnībā uzticamus datus. Tautas skaitīšana 2021. gadā notika pēc citas metodoloģijas, Centrālajai statistikas pārvaldei iegūstot datus no dažādām valsts iestādēm, tajā skaitā arī no PMLP. Šī darba ietvaros sagatavotie jaunie dati ir pieejami daļēji, CSP pakāpeniski pārveidojot pagātnes datus. Tomēr arī pirms 2021. gada datu atjaunināšanas PMLP dati jau veidoja daļu no CSP rīcībā esošās informācijas. Matemātiskās apstrādes ietvaros šie dati tiek precizēti un saskaņoti ar citiem datu avotiem, piemēram, Valsts ieņēmumu dienesta, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras un citu iestāžu datiem. Rezultātā CSP dati kopumā ir uzskatāmi par salīdzinoši uzticamāku datu avotu.

Kohortas analīzē ir ietverta arī **Ukrainas** iedzīvotāju apmešanās novadā, pieņemot, ka tā atstāj nelielu iespaidu gan uz skolu audzēkņu skaitu, gan uz sieviešu skaitu. Arī šajā jomā turpmākie notikumi ir grūti prognozējami, tomēr, visdrīzāk, daļa Ukrainas iedzīvotāju novadu atstās.

2.2.2. Paredzēšanas metode – trīs scenāriji

Ņemot vērā, ka viens no nozīmīgākajiem iedzīvotāju skaita izmaiņu faktoriem – migrācija – ir grūti prognozējams, matemātiskā prognoze (*forecast*) šī darba ietvaros ir papildināta ar vēl vienu metodi: t.s. paredzēšanas (*foresight*) metodi. Tās ietvaros tika izstrādāti trīs atšķirīgi scenāriji, kuros subjektīvi tika ieskicētas atšķirīgas migrācijas un

sociālās situācijas ainu, lai izvērtētu, pie cik lielām atšķirībām dažāda vecuma Preiļu novada iedzīvotāju grupās tās varētu novest.

Darba ietvaros tika sagatavota kohortas analīze trim scenārijiem laika posmam līdz 2040. gadam:

- Pirmais scenārijs – **BĀZES SCENĀRIJS** – paredz situāciju, kurā sociālekonomiskā situācija Preiļu novadā pakāpeniski uzlabosies. Šī scenārija ietvaros tika veikts pieņēmums, ka novadu atstās aizvien mazāk iedzīvotāju, tomēr nav prognozējams pozitīvs atbraucēju skaits, jo turpmāk jaunākā darbspējas vecuma (mobilāko) iedzīvotāju skaits samazināsies arī Latvijā kopumā.
- Otrais scenārijs – **IEDZĪVOTĀJU PIESAISTES SCENĀRIJS** – paredz situāciju, kurā Preiļu novadā iedzīvotāju aizbraukšanu pakāpeniski aizstās jaunu iedzīvotāju ierašanās. Šāds scenārijs ir iespējams, ja Preiļu novadā lielākā skaitā tiks veidotas jaunas darba vietas, attīstīti jauni mājokļi, kā arī tad, ja novadā ienāks ārvalstu imigranti. Tā kā šī scenārija ietvaros iedzīvotāju vecuma sastāvs un sociālie procesi mainīsies, būs arī nedaudz augstāki dzimstības rādītāji.
- Trešais scenārijs – **KRĪZES SCENĀRIJS** – paredz situāciju, kurā Preiļu novadā sākas un ilgstoši turpinās demogrāfiskā krīze, t.i. aizbraucēju skaits atkal pieaug. Šī scenārija ietvaros notiek ne tikai iedzīvotāju aizbraukšana, bet arī palicējiem ir zemāki dzimstības rādītāji, perioda beigās nedaudz pasliktinās arī mirstības rādītāji.

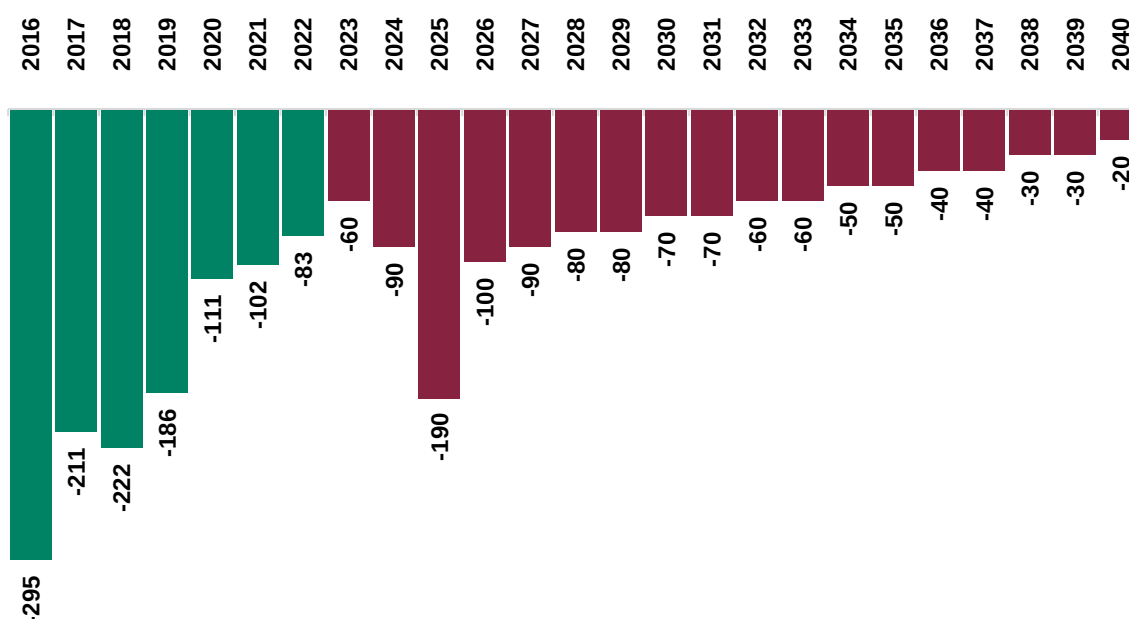
2.2.3. Bāzes scenārijs

Šī scenārija ietvaros Preiļu novada iedzīvotāju skaits samazinātos arī turpmāk. Pakāpeniski, uzlabojoties kopējai sociālekonomiskajai situācijai, nedaudz uzlabotos **mirstības** rādītāji (zemāka mirstība dažādās vecuma grupās), savukārt, **dzimstības** rādītāji šī scenārija ietvaros pakāpeniski turpinātu pasliktināties ne tikai tādēļ, ka strauji kritīsies auglīgā vecuma sievietes skaits, bet arī šādu iemeslu dēļ:

- Pēdējās desmitgadēs Latvijā kopumā un arī Preiļu novadā ir vērojams, ka pirmais bērns sievietēm piedzimst aizvien vēlāk. Šīs tendences rezultātā Latvijā sāk samazināties arī vidējais vienai sievietei piedzimušo bērnu skaits, jo, ja pirmais bērns piedzimst vēl, paliek mazāk laika nākamajiem bērniem;
- Augstāks nodarbinātības līmenis un augstāks vidējais ieņēmumu līmenis aizvien vairāk sievietēm rada iespēju/vēlmi dzīvi lielākā mērā veltīt interesantai profesijai un mazākā mērā – daudzu bērnu audzināšanai. Bez tam, augot sabiedrības vidējiem ieņēmumiem, aug bērnu izaudzināšanas izmaksas un tai veltāmais laiks, līdz ar to vairākus bērnus atļauties kļūst aizvien grūtāk.

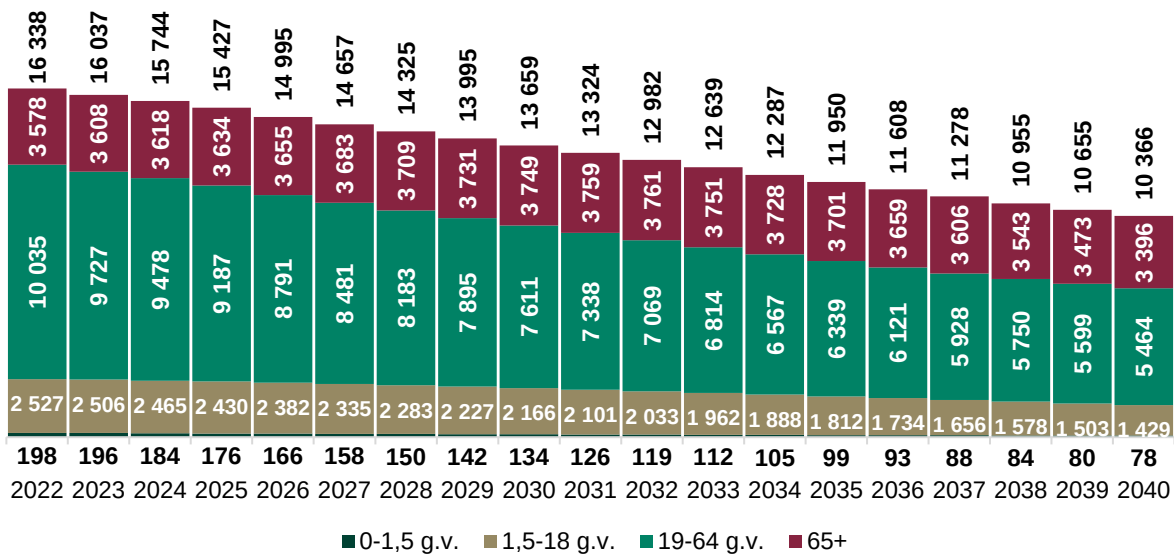
Šī scenārija ietvaros tiek pieņemts, ka arī turpmāk Preiļu novadu atstātu vairāk cilvēku, nekā tajā ierastos (2.6. attēls). Tomēr, aizbraucēju skaits pēc straujāka kāpuma 2025. gadā (aizbraukšanu palielina Ukrainas pilsoņu aizbraukšana, pieņemot, ka situācija Ukrainā kļūst labvēlīga) turpmāk pakāpeniski samazinātos.

2.6. attēls: **BĀZES SCENĀRIJS: Preiļu novada iedzīvotāju migrācijas saldo prognoze**
(zaļā krāsā – līdzšinējais saldo, sarkanā krāsā – prognoze).
(Avots: Autoru izstrādāta prognoze)

Kohortas analīzes rezultāti liecina, ka šī scenārija gadījumā novadā iedzīvotāju skaits turpinātu sarukt (2.7. attēls).

2.7. attēls: **BĀZES SCENĀRIJS: Preiļu novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze**
dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, 2022.-2040. gads.
(Avots: Autoru izstrādāta prognoze)

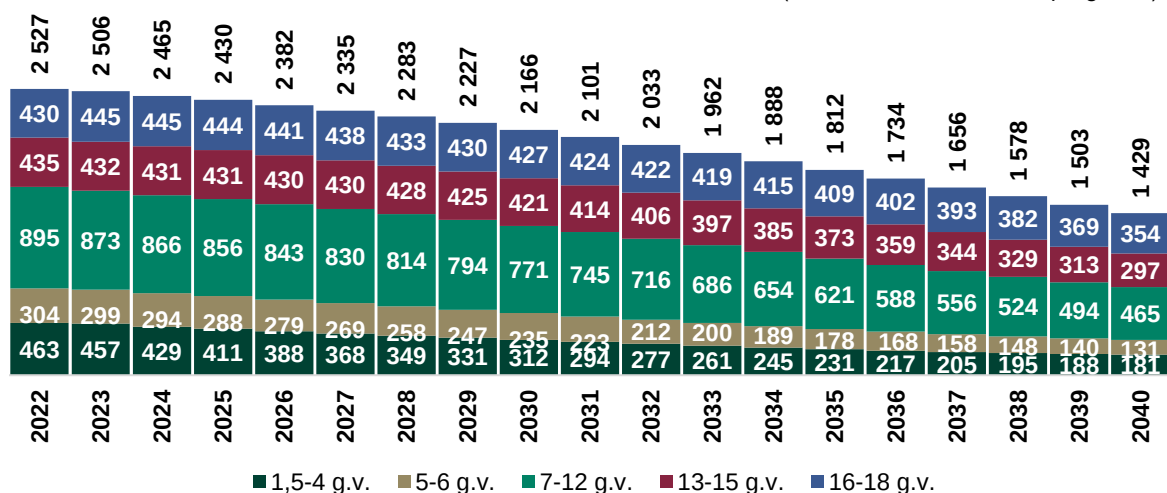

Šī scenārija ietvaros strauji (par 43%) saruktu 1,5 līdz 18 gadus vecu iedzīvotāju skaits, viņu sarukums ik gadu pieaugtu. Darbspējas vecuma iedzīvotāju skaits saruktu vēl vairāk: par 44%, tomēr pēc 2030. gada šīs grupas iedzīvotāju skaits samazinātos aizvien lēnāk. Visstraujāk saruktu 0-1,5 gadus veco iedzīvotāju skaits: par 60%. Senioru skaits samazinātos par 6%.

Vērtējot bāzes scenārija datus pa dažādu izglītības pakāpju vecumu posmiem, var prognozēt šādas tendences (2.8. attēls):

- Atbilstoši šim scenārijam, nākotnē nevienā vecuma grupā nevienu gadu nav gaidāms skaita pieaugums. Kopskaita kritums ik gadu pieaugtu;
- Jaunāko bērnu (1,5-4 g.v.) grupā straujāks kritums ir prognozējams turpmākajos gados un perioda beigās tas pakāpeniski palēnināsies. Šajā grupā ir prognozējams visstraujākais kritums par 60% - par 276 bērniem;
- 5-6 gadus vecu bērnu skaits līdz 2040. gadam, salīdzinot ar 2023. gadu varētu kristies par apmēram 56% jeb 167 bērniem. Šajā vecuma grupā straujākais kritums šī scenārija ietvaros būtu 2030.-2033. gados;
- 7-12 gadus vecu bērnu skaits kristos par 408 (-47 %). Straujākais kritums būtu gaidāms perioda beigās;
- 13-15 gadus vecu bērnu grupā skaits līdz 2040. gadam samazinātos par 31% (135 bērni). Arī šajā vecuma grupā kritums kļūtu straujāks perioda beigās;
- 16-18 gadus veco jauniešu skaits kristos lēnāk: par 91 (-20 %). Skaita samazināšanās kļūtu straujāka perioda pēdējos gados.

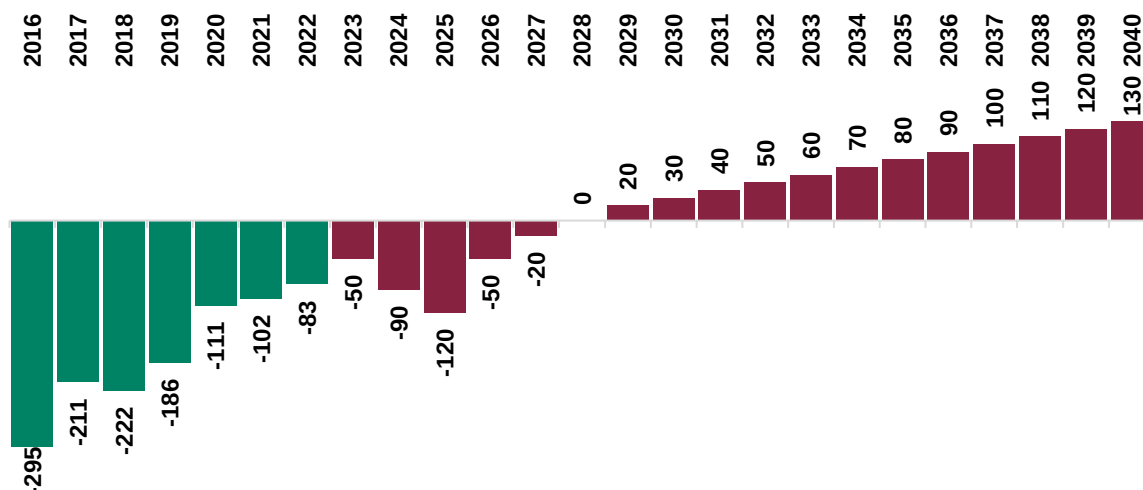
2.8. attēls: **BĀZES SCENĀRIJS: pirmsskolas un skolas vecuma Preiļu novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze** dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, 2022.-2040. gads.
(Avots: Autoru izstrādāta prognoze)

2.2.4. Iedzīvotāju piesaistes scenārijs

Izstrādājot iedzīvotāju piesaistes scenārija prognozes tika pieņemts, ka Preiļu novadā aizbraukšanas vietā turpmāk pakāpeniski pieaugtu jaunu atbraucēju skaits (2.9. attēls).

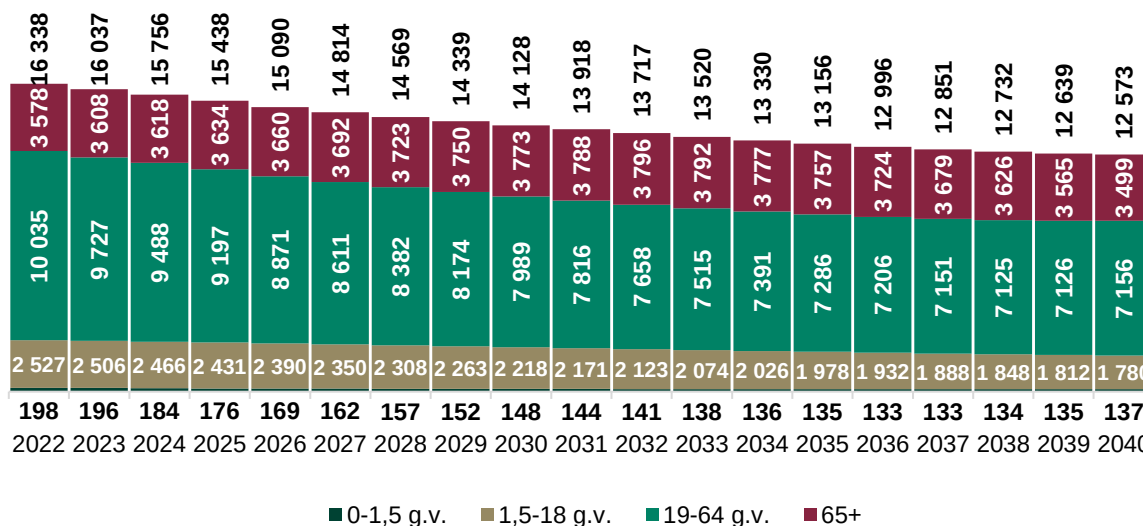
2.9. attēls: **IEDZĪVOTĀJU PIESAISTES SCENĀRIJS: Preiļu novada iedzīvotāju migrācijas saldo prognoze** (zaļā krāsā – līdzšinējais saldo, sarkanā krāsā – prognoze).
(Avots: Autoru izstrādāta prognoze)

Šāds scenārijs Preiļu novadā ir iespējams, ja novadā veiksmīgi izdodas attīstīt jaunus uzņēmumus, radīt jaunas darba vietas un veiksmīgi piesaistīt jaunus iedzīvotājus. Nozīmīga būtu mērķtiecīga politika, kas vērsta uz iedzīvotāju piesaisti, piemēram, atbalsts mājokļu attīstībai. Par nozīmīgu faktoru var kļūt atvērta imigrācijas politika valstī.

Šī scenārija ietvaros novadā pakāpeniski uzlabotos arī **dzimstības** rādītāji, jo iebrucēji pārsvarā ir jauni cilvēki, jaunas ģimenes, arī **mirstības** rādītāji ir nedaudz labāki, nekā bāzes scenārija gadījumā, kā rezultātā iedzīvotāju piesaistes scenārija gadījumā iedzīvotāju skaita kritums kļūtu lēnāks (2.10. attēls).

2.10. attēls: **IEDZĪVOTĀJU PIESAISTES SCENĀRIJS: Preiļu novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze** dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, 2022.-2040. gads.
(Avots: Autoru izstrādāta prognoze)

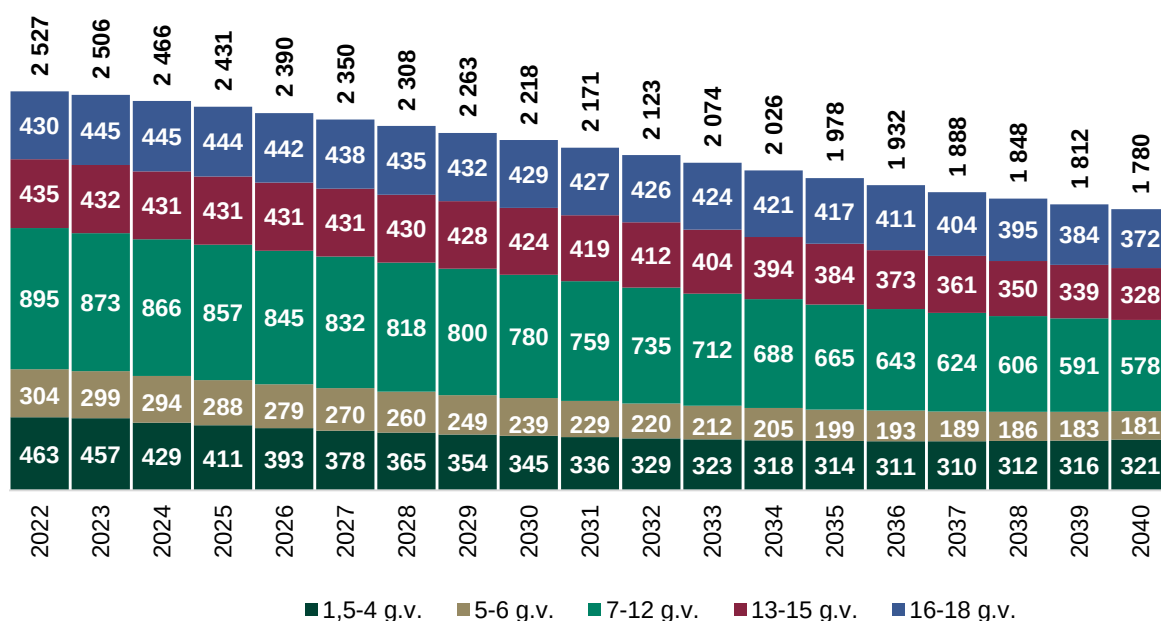
Arī šī scenārija ietvaros iedzīvotāju skaits turpinātu kristies visās vecuma grupās, tomēr kopaina būtu pozitīvāka. Visstraujāk (par 31%) kristos 0-1,5 gadus veco iedzīvotāju skaits, perioda pēdējos gados viņu skaits sāktu pieaugt. 1,5 – 18 gadus veco novada iedzīvotāju skaits sākotnēji turpinātu strauji kristies, taču perioda beigās kritums palēninātos, līdz 2040. gadam kopumā kritoties par 30%. Darbspējas vecuma iedzīvotāju skaits kristos, tomēr perioda beigās sāktu nedaudz pieaugt, kopumā kritoties par 29%. Senioru skaits nedaudz pieaugtu un perioda beigās sāktu samazināties, kopumā samazinoties par 2%.

Savukārt, vērtējot iedzīvotāju piesaistes scenārija datus pa dažādu izglītības pakāpju vecumu posmiem, var prognozēt šādas tendences (2.11. attēls):

- Šī scenārija ietvaros jaunākā vecuma (1,5-4 gadi) bērnu grupā perioda pēdējos gados atsāktos pieaugums. Kopumā šo bērnu skaits vēl kristos par 136 (30%).
- 5-6 gadus vecu bērnu skaits šajā scenārijā kristos visstraujāk: par 118 (39%), perioda beigās sākot stabilizēties;
- 7-12 gadus vecu bērnu skaits kristos par 295 (34%). Visstraujākais kritums notiktu ap 2032.-2036. gadu;
- 13-15 gadus vecu bērnu skaits kristos par 103 (24%). AP 2024-2028. gadu šo bērnu skaits būtu stabilāks, bet tad sāktu kristies aizvien straujāk;
- 16-18 gadus vecu jauniešu skaits kristos vismazāk: par 73 (16%). Sākotnējā skaita stabilizēšanās beigtos ap 2026. gadu un sāktos aizvien straujāks skaita sarukums.

Šī statistika ataino demogrāfiskās situācijas inerci – pat ilgstoša pozitīva imigrācija sāk radīt jūtamu efektu tikai pēc ilgāka laika, vēl nesasniedzot visas vecuma grupas.

2.11. attēls: **IEDZĪVOTĀJU PIESAISTES SCENĀRIJS: pirmsskolas un skolas vecuma Preiļu novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, 2022.-2040. gads.**
(Avots: Autoru izstrādāta prognoze)

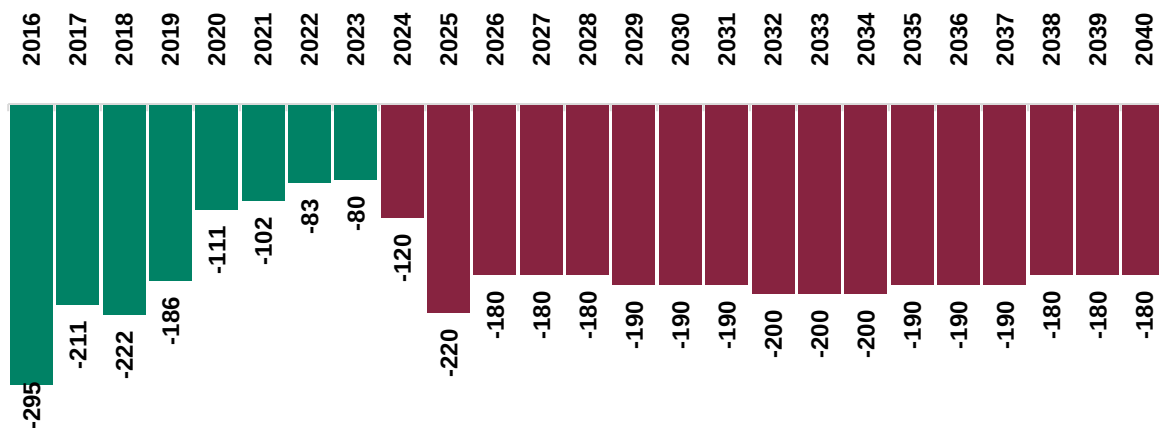

2.2.5. Krīzes scenārijs

Nesenā Latvijas vēsture liecina, ka krīzi var izraisīt sociālekonomisko apstākļu pasliktināšanās, darba tirgus pieejamība valstīs ar augstāku ieņēmumu līmeni, iekšējais urbanizācijas process valstī (Preiļu novads atrodas attālu no Rīgas metropoles zonas), kā arī politiskā nestabilitāte.

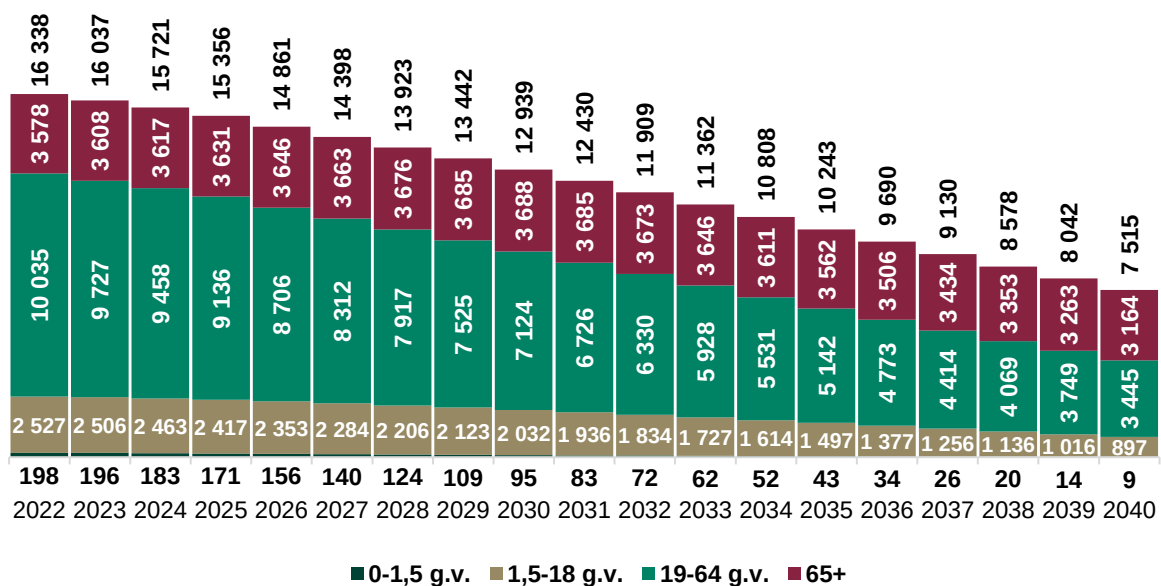
Krīzes scenārija ietvaros tiek prognozēta situācija, kad atsāktos iedzīvotāju aizbraukšana no novada (2.12. attēls). Scenārija ietvaros šī aizbraukšana tomēr nesasniegtu tos rādītājus, kādi bija ap 2010. gadu, jo šobrīd Preiļu novadā, tāpat kā pārējā Latvijā, ir sasniegts augstāks dzīves līmenis.

2.12. attēls: **KRĪZES SCENĀRIJS: Preiļu novada iedzīvotāju migrācijas saldo prognoze**
(zaļā krāsā – līdzšinējais saldo, sarkanā krāsā – prognoze).
(Avots: Autoru izstrādāta prognoze)

Krīzes scenārija ietvaros Preiļu novada iedzīvotāju skaits strauji samazinātos (2.13. attēls), jo novadā paliekošo iedzīvotāju vecuma struktūra nevarētu vairs nodrošināt dzimstības saglabāšanos un mirstība daudzkārt pārsniegtu dzimstību.

2.13. attēls: **KRĪZES SCENĀRIJS: Preiļu novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, 2022.-2040. gads.**
(Avots: Autoru izstrādāta prognoze)

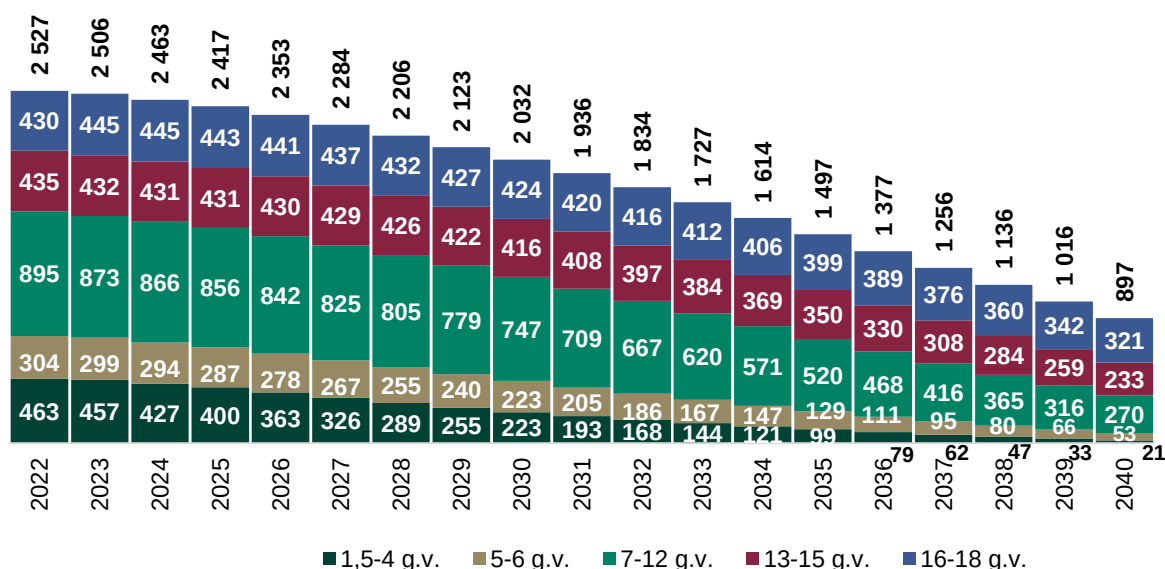

Preiļu novadā šī scenārija ietvaros iedzīvotāju skaits līdz 2040. gadam kristos vairāk kā divas reizes. Novadā pakāpeniski izzustu jaundzimušie: to skaits līdz 2040. gadam samazinātos par 96%. 1,5-18 gadus veco bērnu un jauniešu skaits arī samazinātos gandrīz trīskārtīgi, par 64%. Darbspējas vecuma iedzīvotāju skaits saruktu par 66%, bet senioru skaits – par 12%.

Dalījumā pa dažādu izglītības pakāpju vecumu posmiem, būtu prognozējamas šādas tendences (2.14. attēls):

- 1,5-4 gadus vecu bērnu skaits kristos visstraujāk: par 96%, t.i. ap 20 reizes;
- 5-6 gadus vecu bērnu skaits kristos par 82%;
- 7-12 gadus vecu bērnu skaits kristos par 69% - sākotnēji 10-20 bērniem ik gadu un perioda beigās – pa 50 bērniem ik gadu;
- 13-15 gadus vecu bērnu skaits kristos par 46% - pēc dažiem stabila skaita gadiem sāktos aizvien straujāks kritums;
- 16-18 gadus vecu jauniešu skaits uz demogrāfiskajām izmaiņām reaģētu visvēlāk – tas lēni kristos apmēram līdz 2033. gadam un tad kristu aizvien straujāk, kopumā samazinoties par 28%.

2.14. attēls: **KRĪZES SCENĀRIJS: pirmsskolas un skolas vecuma Preiļu novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, 2022.-2040. gads.**
(Avots: Autoru izstrādāta prognoze)

Rezumējot:

- Preiļu novadā iedzīvotāju skaits strauji samazinās; kritums 2023. gadā nedaudz palēninājās, kas, visdrīzāk, ir saistāms ar Ukrainas iedzīvotāju pieplūdumu.
- Novada iedzīvotāju vecuma struktūra atšķiras no vidējās Latvijas iedzīvotāju vecuma struktūras: Preiļu novadā ir ievērojami mazāk jaunu cilvēku un būtiski vairāk vecāka gadagājuma cilvēku, nekā vidēji valstī.
- Ja agrāk iedzīvotāju skaita kritumu novadā lielākā mērā ietekmēja iedzīvotāju aizbraukšana, tad dažus pēdējos gadus aizbraukšana notiek mazākā apmērā un nozīmīgākais krituma iemesls ir mirstības pārsvars pār dzimstību.
- Lai modelētu potenciālās Preiļu novada PII un skolas vecuma bērnu un jauniešu skaita izmaiņas, tika izstrādātas trīs prognozes dažādiem scenārijiem: bāzes, iedzīvotāju piesaistes un (ilgstošas) krīzes scenārijiem. Būtiskākās atšķirības starp scenārijiem ir migrācijas saldo izmaiņas.
- Bāzes scenārija ietvaros tika pieņemts, ka saglabāsies līdzšinējās tendences un Preiļu novadā iedzīvotāju aizbraukšana pakāpeniski samazināsies, tā arī nesasniedzot pozitīvus skaitļus. Šādā gadījumā Preiļu novada iedzīvotāju skaits no 16 037 (2023) kristos līdz 10 366 (2040). Šāda scenārija ietvaros notiktu šādas PII un skolas vecuma iedzīvotāju skaita izmaiņas:
 - Kopējais 1,5-18 gadus veco novada iedzīvotāju skaits kristos par 43%.
 - 1,5-4 g.v. bērnu skaits kristos par 60% (-276);
 - 5-6 g.v. bērnu skaits kristos par 56% (-167);
 - 7-12 g.v. bērnu skaits kristos par 47% (-408);
 - 13-15 g.v. bērnu skaits kristos par 31% (-135);
 - 16-18 g.v. jauniešu skaits kristos par 20% (-91).
- Lai prognozētu dažādu scenāriju ietekmi uz pirmsskolas un skolas vecuma bērnu un jauniešu skaitu tika analizēti divi pretēja rakstura scenāriji – iedzīvotāju piesaistes un krīzes scenāriji. Rezultāti:
 - 1,5-4 gadus vecu bērnu skaits līdz 2040. gadam var kristies par 30% līdz 96%;
 - 5-6 g.v. bērnu skaits var kristies par 39% līdz 82%;
 - 7-12 g.v. bērnu skaits var kristies par 34% līdz 69%;
 - 13-15 g.v. bērnu skaits var kristies par 24% līdz 46%;
 - 16-18 g.v. jauniešu skaits var kristies par 16% līdz 28%.
- Līdz ar to, **visdrošāk var prognozēt vidusskolas vecumam** atbilstošu jauniešu skaita mērenāku kritumu, savukārt, **visgrūtāk ir prognozēt visjaunāko** – PII jaunāko grupu vecumam – atbilstošo bērnu skaitu.

Demogrāfiskās situācijas prognoze liecina, ka, Preiļu pašvaldībai ir rūpīgi jāseko līdzi tam, kā mainās novada iedzīvotāju skaits un vecuma struktūra, lai apzinātu, kuram no šeit analizētajiem scenārijiem līdzinās faktiskā situācija.

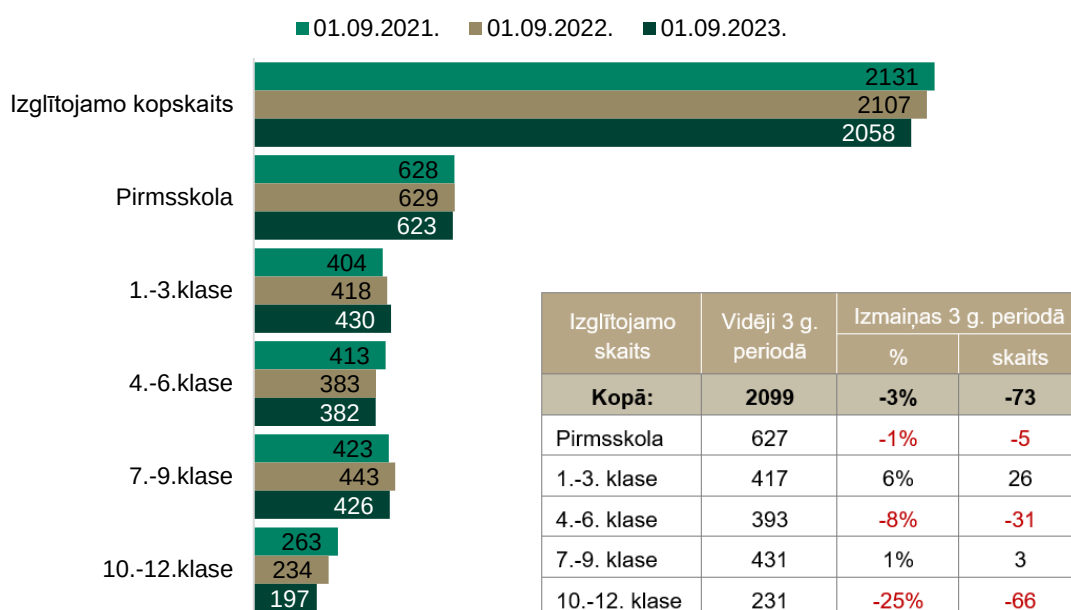
3. VISPĀRĒJĀ IZGLĪTĪBA

Pašvaldības pienākums ir nodrošināt bērniem, kuru dzīvesvieta deklarēta pašvaldības administratīvajā teritorijā, iespēju iegūt pirmsskolas izglītību un pamatizglītību bērna dzīvesvietai tuvākajā pašvaldības izglītības iestādē, nodrošināt jauniešiem iespēju iegūt vidējo izglītību.¹²

3.1. Izglītojamo skaita tendences

2023./2024. m.g. sākumā Preiļu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs, t.sk. pirmsskolas izglītības pakāpē, mācības uzsāka **2058 izglītojamie**. Laikā no 2021./2022. līdz 2023./2024. m.g. kopējais izglītojamo skaits Preiļu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs ir **samazinājies par -3 %**. Dalījumā pa izglītības pakāpēm minētajā laika periodā lielākais izglītojamo skaita samazinājums ir 10.-12. klašu grupā (-25 % jeb -66 skolēni).

3.1. attēls: **Izglītojamo skaita tendences Preiļu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs dalījumā pa izglītības pakāpēm, 2021./2022.-2023./2024. m.g.**
(Avots: VIIS dati)

Saskaņā ar VIIS datiem¹³ 2023./2024.m.g. Preiļu Brīvā skolā kopējais izglītojamo skaits ir 49, no kuriem 27 bērni mācās pirmsskolas izglītības programmās, bet 22 1.-6. klasē (salīdzinoši ar iepriekšējo m.g. skolēnu skaits nav mainījies). 2023./2024.m.g. Aglonas katoļu ģimnāzijā mācās 35 izglītojamie, salīdzinoši ar iepriekšējo m.g. skolēnu skaits samazinājies par -5 skolēniem.

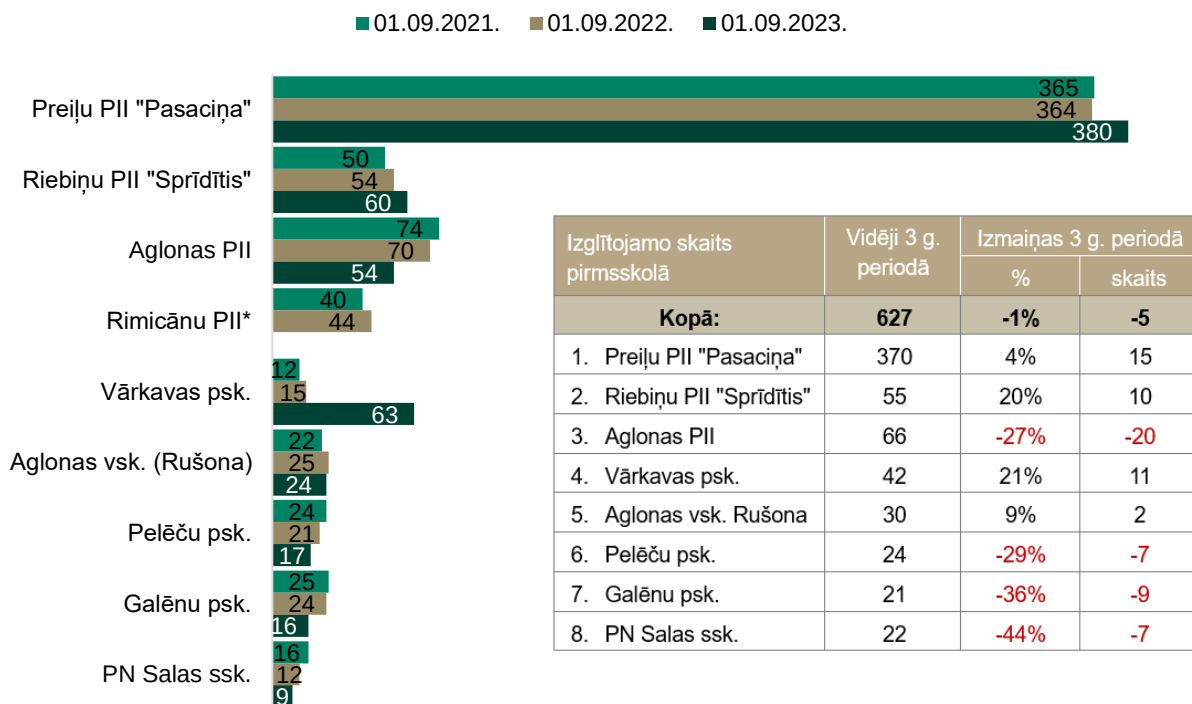
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBA

Pirmsskolas izglītības programmas 2023./2024. m.g. sākumā Preiļu novadā apmeklēja **623 bērni**. Trīs gadu periodā izglītojamo skaits pirmsskolas izglītības pakāpē ir bijis **stabilis**. 59 % no visiem pirmsskolēniem ir 1,5-4 g.v., savukārt 41 % – obligātās pirmsskolas izglītības vecumā jeb 5-6 g.v. bērni. Izglītības iestāžu griezumā izglītojamo skaits trīs gadu periodā ir palielinājies divās lielākajās pirmsskolas izglītības iestādēs – Preiļu PII “Pasaciņa” un Riebiņu PII “Sprīdītis”, bet samazinājies teju visās pirmsskolas izglītības grupās, kas izveidotas pie vispārīzglītojošām skolām, izņemot Aglonas vidusskolā (mācību īstenošanas vieta Rušona) un Vārkavas pamatskolā, kurai no 2023./2024. m.g. pievienota kādreizējā Rimicānu PII. Preiļu novada lielāko pirmsskolas izglītības iestādi – Preiļu PII “Pasaciņa” – apmeklē ~ 60 % no visiem Preiļu novada pirmsskolēniem; pirmsskolas izglītības grupas pie skolām apmeklē ~20 % no visiem Preiļu novada pirmsskolas vecuma bērniem.

¹² Izglītības likums. <https://likumi.lv/ta/id/50759>

¹³ <https://www.viis.gov.lv/monitoringa-riki>

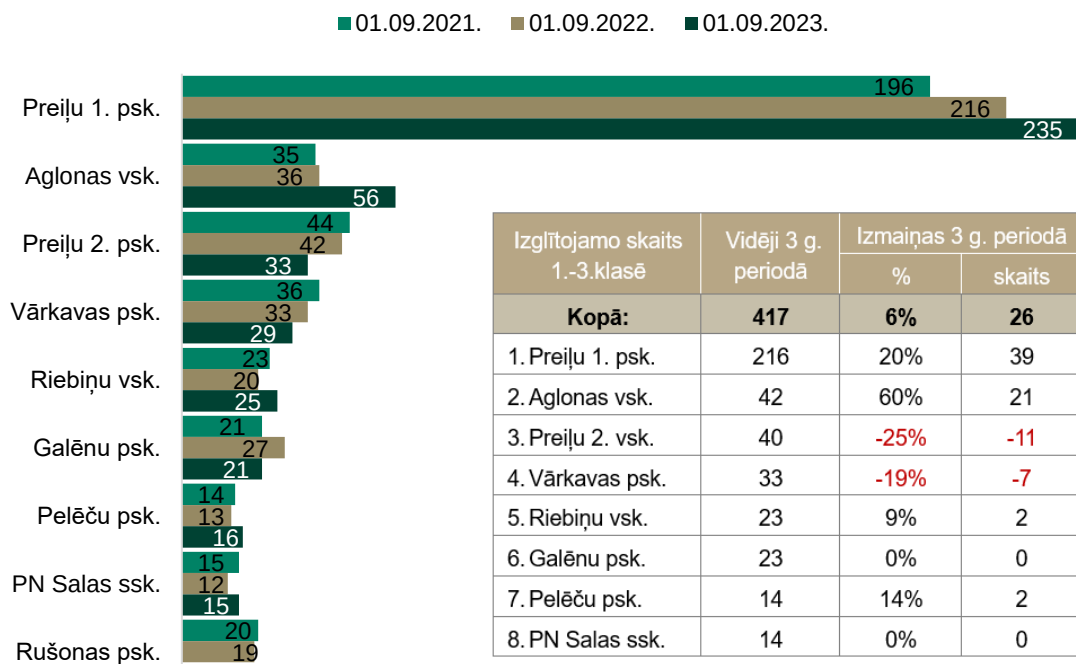
3.2. attēls: Izglītojamo skaita tendences pirmsskolas izglītības pakāpē Preiļu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs, 2021./2022.-2023./2024. m.g.
(Avots: VIIS dati)

1.-3. KLAŠE

1.-3. klašu grupā 2023./2024. m.g. mācības Preiļu novadā uzsākuši **417 skolēni**, kas ir par **+6 %** vairāk nekā 2021./2022. m.g. Trīs gadu periodā 1.-3. klašu skolēnu skaits ir būtiski palielinājies Preiļu 1. pamatskolā, kamēr pārējās izglītības iestādēs samazinājies vai saglabājies nemainīgs. Preiļu 1. pamatskolā 2023./2024. m.g. mācās 55 % no visiem 1.-3. klašu skolēniem Preiļu novadā. 1.-3. klašu skolēnu skaita pieaugums Aglonas vidusskolā saistās ar Rušonas pamatskolas pievienošanu.

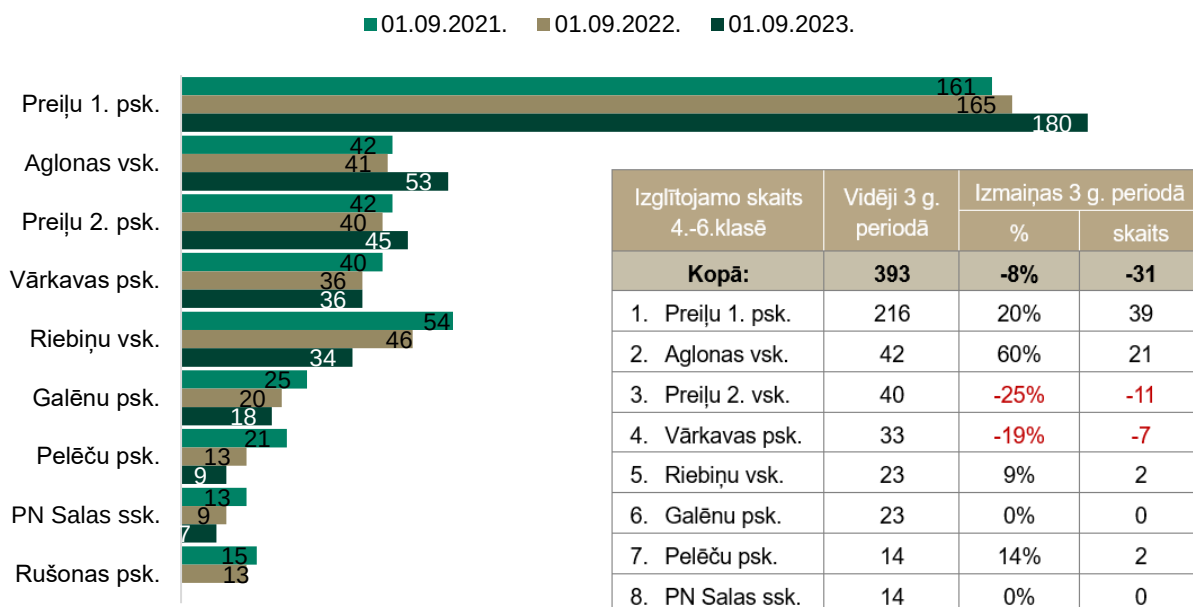
3.3. attēls: Izglītojamo skaita tendences 1.-3. klasēs Preiļu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs, 2021./2022.-2023./2024. m.g.
(Avots: VIIS dati)

4.-6. KLAŠE

4.-6. klašu grupā 2023./2024. m.g. Preiļu novadā mācības uzsāka **382 skolēni**, kas ir par **-8 %** mazāk, nekā 2021./2022. m.g. Arī šajā klašu grupā izglītojamo skaits ir pieaudzis Preiļu 1. pamatskolā, kurā 2023./2024. m.g. mācās 47 % no visiem 3.-6. klašu skolēniem. Aglonas vidusskolā 4.-6. klašu skolēnu skaita pieaugums veidojas, pateicoties Rušonas pamatskolas pievienošanai.

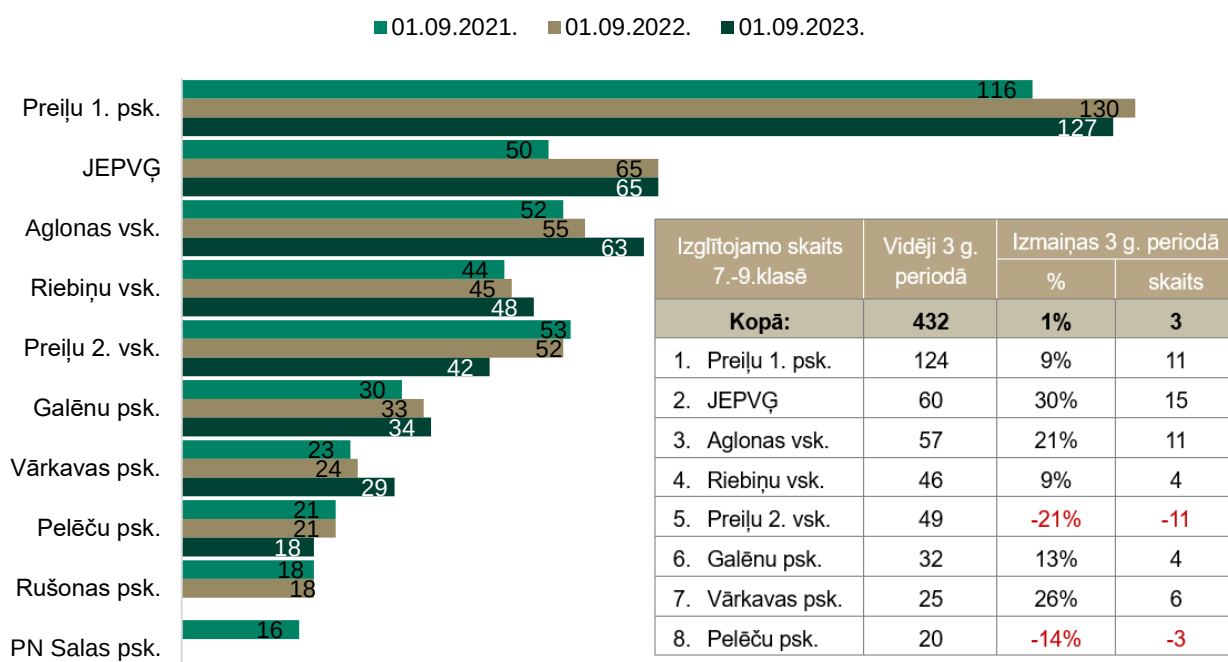
3.4. attēls: **Izglītojamo skaita tendences 4.-6. klasēs Preiļu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs, 2021./2022.-2023./2024. m.g.**
(Avots: VIIS dati)

7.-9. KLAŠE

7.-9. klašu grupā 2023./2024. m.g. Preiļu novadā mācības uzsāka **426 skolēni**. Trīs gadu periodā pamatzglītības 2. posma skolēnu skaits Preiļu novadā saglabājies nemainīgā apjomā. 7.-9. klašu grupā izglītojamo skaits ir palielinājies teju visās Preiļu novada izglītības iestādēs, izņemot Preiļu 2. pamatskolu un Pelēču pamatskolu.

3.5. attēls: **Izglītojamo skaita tendences 7.-9. klasēs Preiļu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs, 2021./2022.-2023./2024. m.g.**
(Avots: VIIS dati)

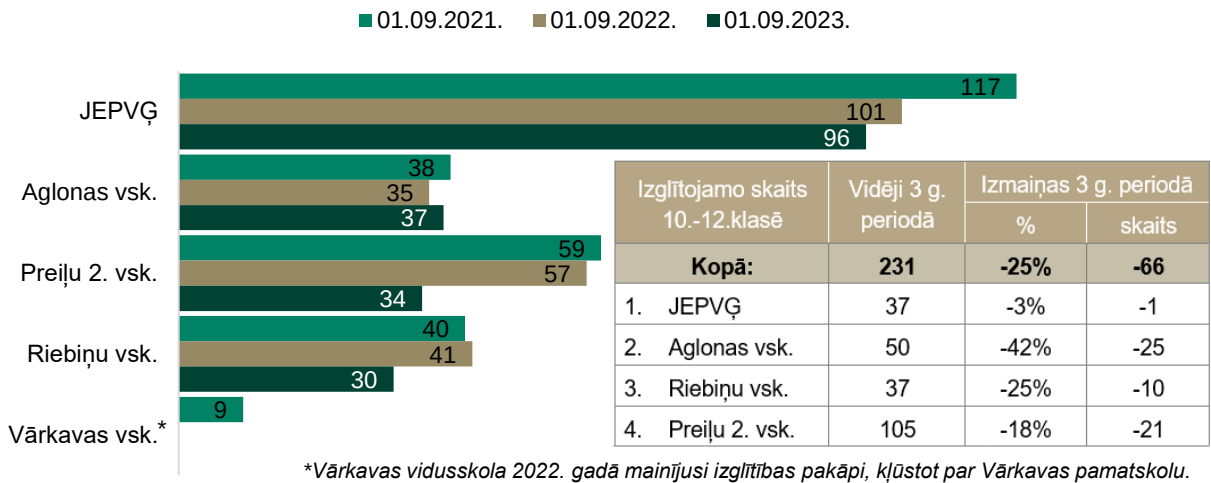
2023./2024. m.g. 55 % no visiem 7.-9. klašu skolēniem Preiļu novadā mācījās kādā no Preiļu pilsētā novietotajām izglītības iestādēm.

Saskaņā ar Preiļu novada pašvaldības vispārīgā izglītības skolu sniegtajiem datiem 2021./2022.m.g. 59 % Preiļu novada vispārīgā izglītības skolu 9. klašu absolventu turpināja mācības vispārējā vidējā izglītībā, 40 % – vidējā profesionālajā izglītībā, bet 1 % – mācības neturpināja. 2022./2023. m.g. 45 % 9. klašu absolventu turpināja mācības vispārējā vidējā izglītībā, 49 % – vidējā profesionālajā izglītībā, 6 % – mācības neturpināja.

VISPĀRĒJĀ VIDĒJĀ IZGLĪTĪBA

2023./2024. m.g. vidējā vispārējā izglītībā Preiļu novadā mācījās **197 skolēni**, kas ir par -25 % mazāk nekā 2021./2022. m.g. Minētajā laika periodā izglītojamo skaits ir samazinājies visās Preiļu novada izglītības iestādēs, kuras īsteno vidējās vispārējās izglītības programmas. Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzija izpilda kvalitatīvos un kvantitatīvos kritērijus, kas noteikti valsts ģimnāzijas statusa piešķiršanai. 2023./2024.m.g. 10. klase tika atvērta tikai divās no četrām vispārējās vidējās izglītības iestādēm – Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijā un Aglonas vidusskolā.

3.6. attēls: Izglītojamo skaita tendences 10.-12. klasēs Preiļu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs, 2021./2022.-2023./2024. m.g.
(Avots: VIIS dati)

Jāņa Eglīša Preiļu valsts ģimnāzija un Aglonas vidusskola nodrošina iespēju vidusskolas posmā apgūt vairākus izvēļu grozus un mācību priekšmetus augstākajā līmenī. Jāņa Eglīša Preiļu valsts ģimnāzija nodrošina plašāku padziļināto kursu klāstu, kas pieļauj individuālākās izvēles iespējas. Abās izglītības iestādēs piedāvātie izvēļu grozi savstarpēji nepārklājas un atbilst aktuālajām darba tirgus pieprasījuma tendencēm Latvijā. Preiļu 2. vidusskolas un Riebiņu vidusskolas piedāvātie izvēļu grozi pārstāv valodu un sociālo zinību jomas; arī Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijā viens no piedāvātajiem izvēļu groziem ir valodu, sociālo zinātņu un pilsonisko mācību jomā.

3.1. tabula: Izvēļu grozi un padziļināti apgūstamie kursi Preiļu novadā vidējās vispārējās izglītības posmā (2023./2024.m.g.).
(Avots: PNIP dati)

Izglītības iestāde	Izvēļu grozi	Padziļināti apgūstamie kursi
1	2	3
JEPVĢ	1. Matemātikas, dabaszinību un tehnoloģiju joma (izvēles grozs sastāv no 3 mācību priekšmetiem).	Matemātika II, Angļu valoda II, Fizika II, Ķīmija II, Bioloģija II, Programmēšana II, Vēsture II
	2. Valodu, sociālā un pilsoniskā mācību joma (izvēles grozs sastāv no 3 mācību priekšmetiem).	Latviešu valoda un literatūra II, Angļu valoda II, Vēsture II, Fizika II, Ķīmija II, Bioloģija II
Aglonas vsk.	1. Bioloģija un medicīna	Bioloģija II, Ķīmija II, Sociālās zinības II
	2. Uzņēmējs, inženieris un būvnieks.	Fizika II, Dizains un tehnoloģijas II, Sociālās zinības II
Preiļu 2.vsk.	1. Vispārīgais, kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā kurss (klātienes)	Latviešu valoda un literatūra II, Svešvaloda II (angļu valoda), Svešvaloda II (krievu valoda)

Izglītības iestāde	Izvēļu grozi	Padziļināti apgūstamie kursi
1	2	3
	2. Valodu, sociālo zinību kurss(klātienēs)	Latviešu valoda un literatūra II, Svešvaloda II(angļu valoda), Svešvaloda II(krievu valoda)
	3. Vispārīgais un uzņēmējdarbības kurss (neklātienēs)	Latviešu valoda un literatūra II, Svešvaloda II(angļu val.), Svešvaloda II(krievu val.)
	4. Kultūras izpratnes un sociālo zinību kurss(neklātienēs)	Latviešu valoda II, Ģeogrāfija II, Bioloģija II
Riebiņu vsk.	1. A virziens	Angļu valoda II, Latviešu valoda un literatūra II, Matemātika II
	2. B virziens (2023./2024.m.g. visi izglītojamie ir izvēlējušies A virzienu)	Angļu valoda II, Latviešu valoda un literatūra II, Ģeogrāfija II

3.2. Izglītojamo skaita atbilstība IZM kvantitatīvajiem kritērijiem

IZM informatīvajā ziņojumā "Kompleksi risinājumi augstvērtīgai izglītības nodrošināšanai vispārējā pamata un vidējā izglītībā", kas apstiprināts LR Ministru kabinetā 21.11.2023., noteikti kvantitatīvie kritēriji minimālajam izglītojamo skaitam klašu grupās.¹⁴ Preiļu novada izglītības iestādēm piemēroti izglītojamo skaita kritēriji atkarībā no izglītības iestāžu atrašanās vietas – pilsēta (Preiļi), lauku teritorija (Riebiņu, Galēnu, Pelēču, Saunas un Upmalas pagasti) vai pierobežas teritorija (Aglonas pagasts). Izglītojamo skaita kritērijiem 1.-3. un 1.-6. klašu grupās ir tikai rekomendējošs raksturs, jo būtisks ir sasniegšanas kritērijs – princips "izglītība tuvāk dzīvesvietai".

3.2. tabula: **IZM izglītojamo skaita kritēriji teritorijām Preiļu novadā, 2021./2022.-2023./2024. m.g.**
(Avots: VIIS dati)

Kritērijs	1.-3. klase	4.-6. klase	7.-9. klase	10.-12. klase
1	2	3	4	5
Atrašanās vieta	Minimālais izglītojamo skaits klašu grupā			
	Pieļaujama 25 % izglītojamo skaita svārstība.		Pieļaujama 10 % izglītojamo skaita svārstība.	
Pilsēta: Preiļi	60*	60*	60	120
Lauku teritorijas: Riebiņu, Galēnu, Pelēču, Saunas un Upmalas pagasti	30*	30*	30	60
Pierobežas teritorija: Aglonas pagasts	var noteikt autonomi			60
Sasniedzamība (ceļā pavadītais laiks vienā virzienā)	≤ 40 min. ar pašvaldības organizētu transportu		≤ 55-60 min. ar pašvaldības organizētu transportu	
Citi kritēriji	- Nav pieļaujama mācību procesa organizācija apvienotajās klasēs; - Mācību telpu maksimālās kapacitātes ierobežojumi; - Pakāpeniski vidējā termiņā pilnas slodzes vispārējās izglītības pedagogu īpatsvars vienā izglītības iestādē ir vismaz 80 %			
*rekomendācija				

IZM noteiktais minimālais izglītojamo skaits 7.-9. klašu grupā izglītības iestādēm Preiļu pilsētā ir 60 izglītojamie, savukārt Preiļu novada lauku teritorijās (izņemot Aglonas pagastu) – 30 izglītojamie. Ņemot vērā pieļaujamo 10 % svārstību izglītojamo skaitā, 2023./2024. m.g. ieteikto kritēriju neizpilda divas izglītības iestādes: Preiļu 2. vidusskola un Pelēču pamatskola.

¹⁴ IZM informatīvais ziņojums "Kompleksi risinājumi augstvērtīgai izglītības nodrošināšanai vispārējā pamata un vidējā izglītībā", https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/b99cad00-260e-4139-8757-376634d98862

IZM piedāvātais minimālais izglītojamo skaits 7.-9. klašu grupā izglītības iestādēm Preiļu pilsētā ir 120 izglītojamie, savukārt Aglonas pagastā – 60 izglītojamie. Arī ņemot vērā pieļaujamās 10 % svārstības izglītojamo skaitā, Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzija un Aglonas vidusskola neizpilda minimālā izglītojamo skaita kritēriju 2023./2024. m.g.

3.3. tabula: **IZM izglītojamo skaita kritēriji teritorijām Preiļu novadā, 2023./2024. m.g.**
(Avots: VIIS dati)

Izglītības iestāde	Izglītojamo skaits 1.-3. klasēs				Izglītojamo skaits 4.-6. klasēs				Izglītojamo skaits 7.-9.				Izglītojamo skaits 10.-12. klasēs			
	2023./2024.	Izmaiņas 3 g.**		IZM kritērijs*	2023./2024.	Izmaiņas 3 g. **		IZM kritērijs*	2023./2024.	Izmaiņas 3 g. **		IZM kritērijs	2023./2024.	Izmaiņas 3 g. **		IZM kritērijs
		%	skaits			%	skaits			%	skaits			%	skaits	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Preiļu 1. psk.	235	+20%	+39	60	180	+12%	+19	60	127	+9%	+11	60				
2. JEPVĢ									65	+30%	+15	60	96	-18%	-21	120
3. Aglonas vsk.	56	+60%	+21	n/a	53	+26%	+37	n/a	63	+21%	+11	n/a	37	-3%	-1	60
4. Preiļu 2. vsk.	33	-25%	-11	60	45	+7%	+3	60	42	-21%	-11	60	34	-42%	-25	120
5. Vārkavas psk.	29	-19%	-7	30	36	-10%	-4	30	29	+26%	+6	30				
6. Riebiņu vsk.	25	+9%	+2	30	34	-37%	-20	30	48	+9%	+4	30	30	-25%	-10	60
7. Galēnu psk.	21	0%	0	30	18	-28%	-7	30	34	+13%	+4	30				
8. Pelēču psk.	16	+14%	+2	30	9	-57%	-12	30	18	-14%	-3	30				
*IZM rekomendācija																
**Izglītojamo skaita izmaiņas (pieaugums vai samazinājums) trīs gadu periodā – no 2021./2022. līdz 2023./2024.m.g. (dati uz katra m.g. 01.09.).																

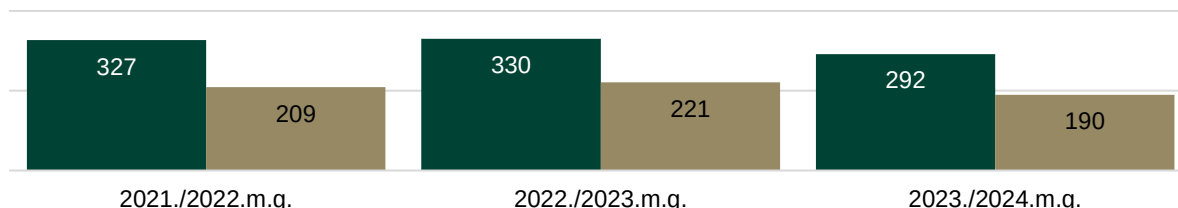
3.3. Deklarēto un nedeklarēto bērnu skaits un tendences

Laika posmā no 2021./2022. un 2023./2024.m.g. Preiļu novadā deklarēto izglītojamo skaits, kas mācās citu pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs, par aptuveni 1/3 daļu pārsniedz citās pašvaldībās deklarēto izglītojamo skaitu, kuri apmeklē Preiļu novada vispārējās izglītības iestādes. Abi divi rādītāji trīs gadu periodā ir samazinājušies: Preiļu novadā deklarēto izglītojamo, kas apmeklē vispārējās izglītības iestādes citās pašvaldībās, skaits ir samazinājies par -11 %, 2023./2024. m.g. sasniedzot 292 bērnus un jauniešus; citās pašvaldībās deklarēto izglītojamo, kas mācās Preiļu novada vispārējās izglītības iestādēs, skaits ir samazinājies par -9 %, 2023./2024. m.g. veidojot 190.

3.7. attēls: Preiļu novadā deklarēto un nedeklarēto izglītojamo skaits, (2021./2022.-2023./2022.m.g.).

(Avots: PNIP dati)

- Preiļu novadā deklarētu izglītojamo, kas apmeklē vispārējās izglītības iestādes citās pašvaldībās, skaits
- Citās pašvaldībās deklarētu izglītojamo, kas mācās Preiļu novada vispārējās izglītības iestādēs, skaits

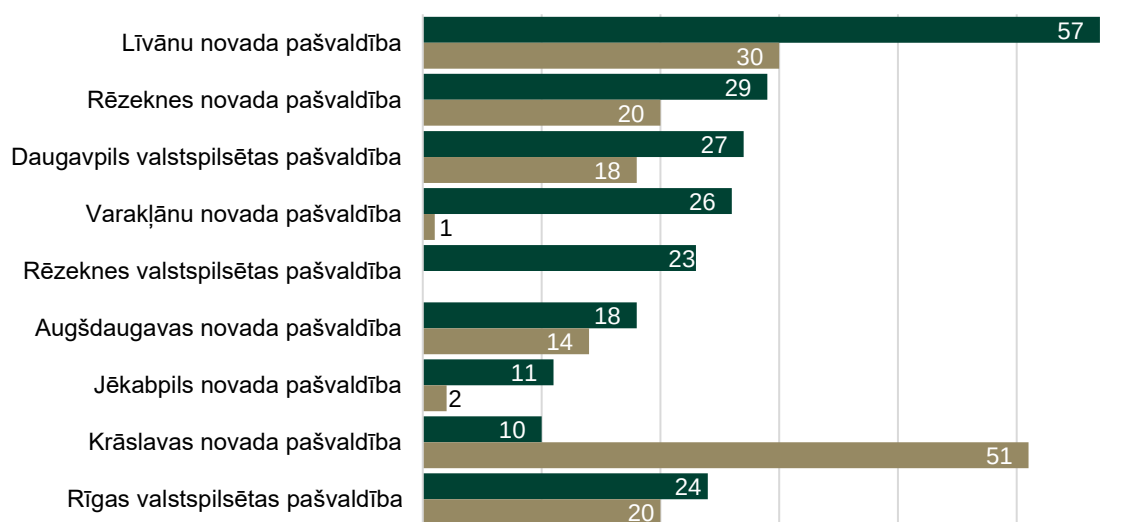

69 % no visiem Preiļu novadā deklarētajiem izglītojamajiem, kas mācās citu pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs, apmeklē apkārtnējo pašvaldību, t.sk. robežjošo pašvaldību, izglītības iestādes. 2023./2024.m.g. 20 % Preiļu novadā deklarētie izglītojamie dodas mācīties uz Līvānu novada pašvaldības izglītības iestādēm (visbiežāk – Rudzātu speciālā pamatskola, Rudzātu vidusskola, arī Līvānu 1. vidusskolā), 10 % mācās Rēzeknes novada pašvaldības izglītības iestādēs (visbiežāk – Viļānu vidusskola, Feimaņu pamatskola, Viļānu PII “Bitīte”), 9 % – Daugavpils valstspilsētas pašvaldības izglītības iestādēs (Daugavpils Valsts ģimnāzija, Daugavpils Valstspilsētas vidusskola), 9 % – Varakļānu novada pašvaldības izglītības iestādēs (Varakļānu vidusskola). 2023./2024.m.g. 11 % izglītojamo mācās Rīgas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestādēs. Kopumā trīs gadu periodā Preiļu novadā deklarēti izglītojamie apmeklējuši vispārējās izglītības iestādes 18 dažādās pašvaldībās (Rīgas valstspilsētas, Pierīgas, Vidzemes un Latgales reģionu pašvaldības).

3.8. attēls: TOP pašvaldības, kuru deklarētie bērni mācās Preiļu novada vispārējās izglītības iestādēs vai kuru vispārējās izglītības iestādes apmeklē Preiļu novadā deklarēti izglītojamie, (2023./2022.m.g.).

(Avots: PNIP dati)

- PN deklarētu izglītojamo, kas apmeklē vispārējās izglītības iestādes citās pašvaldībās skaits
- Citās pašvaldībās deklarētu izglītojamo, kas apmeklē Preiļu novada vispārējās izglītības iestādes, skaits

73 % izglītojamo, kas nav deklarēti Preiļu novadā, bet mācās Preiļu novada vispārējās izglītības iestādēs, ir apkārtnējo novadu bērni un jaunieši. Salīdzinoši visvairāk “iebraucēju” ir no Krāslavas novada (visbiežāk mācās Aglonas vidusskolā) un Līvānu novada (mācās Preiļu pilsētas izglītības iestādēs).

Analizējot datus par Preiļu novadā deklarētiem izglītojamajiem, kas mācās citu pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs, redzams, ka trīs gadu periodā ir samazinājies “iebraucošo” bērnu skaits gan pirmsskolas izglītības pakāpē, gan 1.-12. klasēs. 2023./2024. m.g. 75 % no visiem Preiļu novadā deklarētiem izglītojamajiem, kas mācās citu pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs, ir skolēni. Visbiežāk Preiļu novadā deklarētie izglītojamie mācās vispārīgizglītojošajās izglītības iestādēs, bet salīdzinoši retāk – arī speciālās izglītības iestādēs, neklātienē un tālmācības vidusskolās un valsts ģimnāzijās.

3.4. tabula: **Preiļu novadā deklarētu izglītojamo, kas mācās citu pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs, skaits dalījumā pa izglītības iestāžu tiem un pašvaldībām, (2021./2022.-2023./2024.m.g.).**
(Avots: PNIP dati)

	PN deklarētu izglītojamo, kas apmeklē vispārējās izglītības iestādes citās pašvaldībās skaits un īpatsvars (%)			
	2021./2022.	2022./2023.	2023./2024.	% no visiem (2023./2024.)
1	2	3	4	5
Dalījumā pa izglītības iestāžu tiem:	327	330	292	100%
Pirmsskolas izglītības pakāpe	86	93	72	25%
Pirmsskolas izglītības iestāde	62	64	54	18%
Speciālās izglītības iestāde	3	6	4	1%
Vispārējās izglītības iestāde	21	23	14	5%
1.-12.klases	241	237	220	75%
Vispārizglītojošā skola	159	144	135	46%
Speciālā pamatskola	26	23	29	10%
Neklātienes vidusskola	32	35	27	9%
Valsts ģimnāzija	16	25	26	9%
Internātskola - attīstības centrs	8	10	3	1%
Dalījumā pa skolām:	241	237	220	
Rudzātu speciālā pamatskola	15	14	20	7%
Rudzātu vidusskola	12	13	13	4%
Varakļānu vidusskola	8	11	13	4%
Špoģu vidusskola	10	16	12	4%
Rēzeknes Valsts 1. ģimnāzija	1	9	10	3%
Tālmācības vsk. "Rīgas 1. vidusskola"	8	12	9	3%
Līvānu 1. vidusskola	9	8	8	3%
Tālmācības vsk. "VisLatvijas vidusskola"	13	8	7	2%
Viļānu vidusskola	9	7	7	2%

No visiem citās pašvaldībās deklarētiem izglītojamiem, kas mācās Preiļu novada vispārējās izglītības iestādēs, 23 % apmeklē pirmsskolas izglītības iestādes, bet 77 % – ir skolēni. Starp pirmsskolas izglītības iestādēm visvairāk bērnu no citiem novadiem apmeklē Preiļu PII "Pasaciņu", savukārt starp skolām – Aglonas vidusskola.

3.5. tabula: **Citās pašvaldībās deklarētu izglītojamo, kas apmeklē Preiļu novada vispārējās izglītības iestādēs, skaits dalījumā pa izglītības iestādēm, (2021./2022.-2023./2024.m.g.).**
(Avots: PNIP dati)

Izglītības iestādes	Citās pašvaldībās deklarētu izglītojamo, kas apmeklē Preiļu novada vispārējās izglītības iestādes, skaits un īpatsvars (%)			
	2021./2022.	2022./2023.	2023./2024.	% no visiem (2023./2024.)
1	2	3	4	5
Dalījumā pa izglītības iestādēm:	209	221	190	100%
Pirmsskola	61	58	43	23%
Preiļu PII "Pasaciņa"	29	36	27	14%
Aglonas PII	29	16	11	6%
Riebiņu PII "Sprīdītis"	3	6	5	3%
1.-12.klases	148	163	147	77%
Aglonas vsk.	58	58	60	32%
Preiļu 1. psk.	24	34	30	16%

Izglītības iestādes	Citās pašvaldībās deklarētu izglītojamo, kas apmeklē Preiļu novada vispārējās izglītības iestādes, skaits un īpatsvars (%)			
	2021./2022.	2022./2023.	2023./2024.	% no visiem (2023./2024.)
1	2	3	4	5
JEPVĢ	17	18	15	8%
Galēnu psk.	11	11	13	7%
Preiļu 2. vsk.	19	16	11	6%
Riebiņu vsk.	6	9	7	4%
Vārkavas psk.	5	9	7	4%
Pelēču psk.	1	3	4	2%
Rušonas psk.	4	3	n/a	n/a
PN Salas psk.	3	2	n/a	n/a

3.4. Centralizēto eksāmenu rezultāti

OCE INDEKSS

Trīs mācību gadu laikā teju visās Preiļu novada vidusskolās obligāto centralizēto eksāmenu (turpmāk – OCE) indekss pārsniedz 40 %, izpildot valstiski noteiktos kvalitātes kritērijus¹⁵. Izņēmums ir Preiļu 2. vidusskola, kurai 2021./2022. m.g. OCE indekss ir zem 40 %.

3.6. tabula: **OCE indekss un 12. klasē izglītojamo skaits Preiļu novadā, 2019./2020.-2021./2022. m.g.**
(Avots: VISC dati)

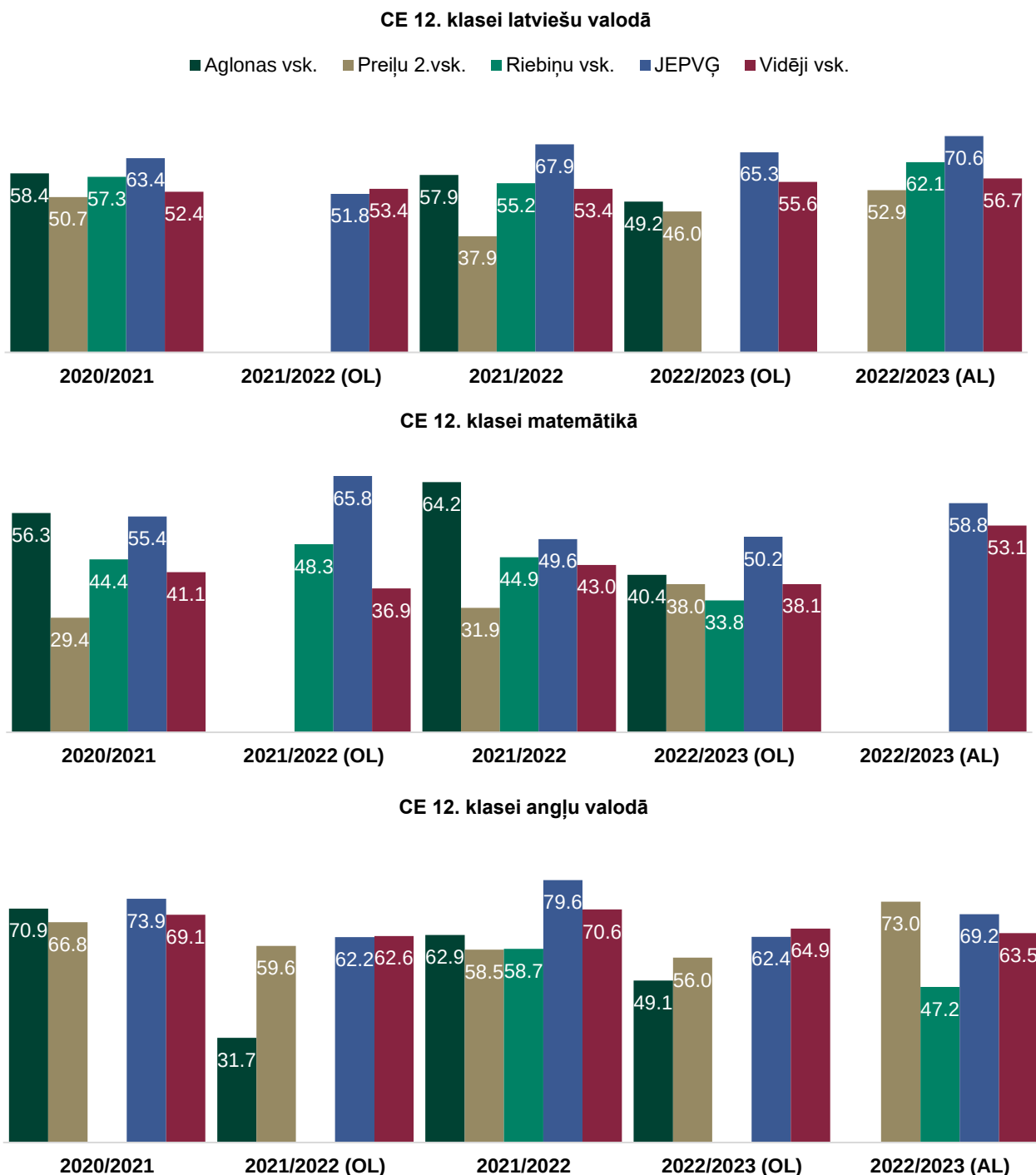
Izglītības iestāde	Rādītājs	2019/2020	2020/2021	2021/2022	Vidēji 3 g. periodā
1	2	3	4	5	6
Aglonas vsk.	OCE indekss	60,97	64,27	61,83	62,4
	Skolēnu skaits 12. klasē	20	15	11	15
JEPVĢ	OCE indekss	68,07	64,64	64,09	65,6
	Skolēnu skaits 12. klasē	54	34	39	42
Preiļu 2. vsk.	OCE indekss	40,53	50,12	31,45	40,7
	Skolēnu skaits 12. klasē	20	22	23	22
Riebiņu vsk.	OCE indekss	48,8	59,75	54,79	54,4
	Skolēnu skaits 12. klasē	17	10	10	12

CENTRALIZĒTIE EKSĀMENI 12. KLASĒM

Īstenojot valsts izglītības satura reformu, kopš 2021./2022. m.g. centralizētos eksāmenus (CE) optimālajā līmenī varēja kārtot arī 11. klašu skolēni, bet kopš 2022./2023. m.g. – arī augstākajā līmenī. Trīs gadu periodā vidējie **12. klašu CE rezultāti latviešu valodā** Aglonas vidusskolā, Riebiņu vidusskolā un Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijā (lielākoties) pārsniedz valstī vidējos vidusskolu rādītājus, savukārt – Preiļu 2. vidusskolā – konsekventi atpaliek no valstī vidējiem rādītājiem. Arī **CE rezultātos matemātikā** Aglonas vidusskolas, Riebiņu vidusskolas un Jāņa Eglīša Valsts Preiļu ģimnāzijas rādītāji (lielākoties) pārsniedz valstī vidējos rādītājus. Atšķirīga situācija ir **CE rezultātos angļu valodā**, jo Aglonas vidusskolas, Riebiņu vidusskolas, Preiļu 2. vidusskolas rādītāji (lielākoties) atpaliek no valstī vidējiem rādītājiem; Jāņa Eglīša Valsts Preiļu ģimnāzijas rādītāji angļu valodā 12. klasēm, t.sk. augstākajā mācību satura apguves līmenī, pārsniedz vidējos vidusskolu rādītājus valstī, savukārt 11. klasēm optimālajā mācību satura apguves līmenī – atpaliek no vidējiem vidusskolu rādītājiem Latvijā.

¹⁵ MK noteikumi Nr. 583 (11.09.2018.) paredz, ka no 01.08.2020. līdz 31.07.2025. OCE rezultātu indekss ir 40% vai lielāks, savukārt no 01.08.2025. – 50% vai lielāks.

3.9. attēls: Preiļu novada izglītojamo CE rezultāti 12. klasēm latviešu valodā, matemātikā un angļu valodā salīdzinoši ar valstī vidējiem vidusskolu rādītājiem (2020./2021.-2022./2023. m.g.).
(Avots: VISC dati)

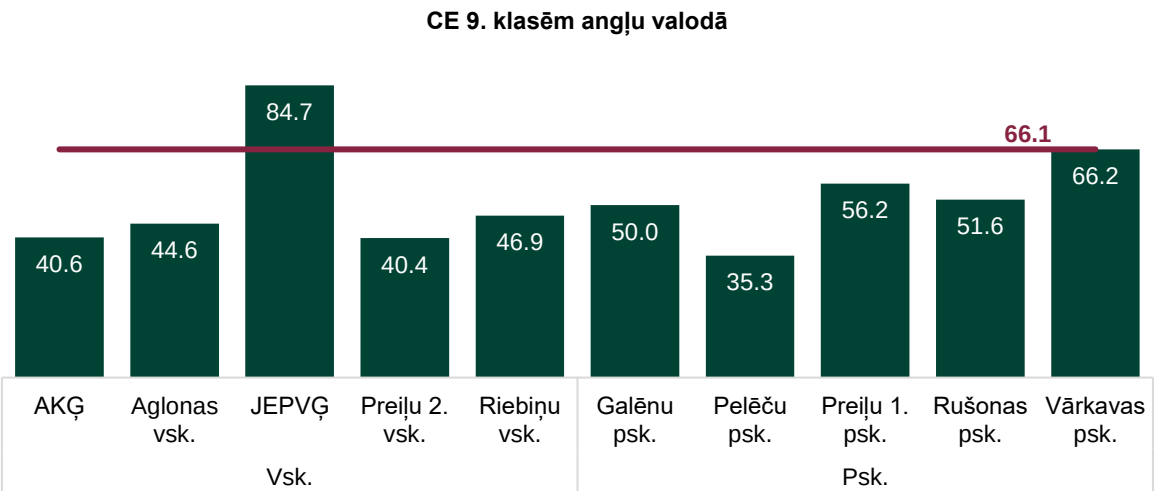
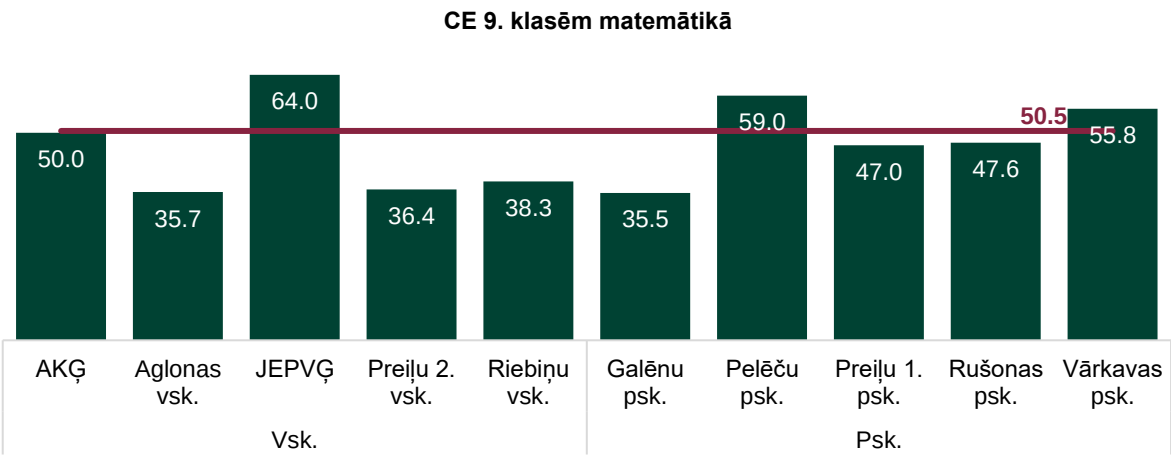
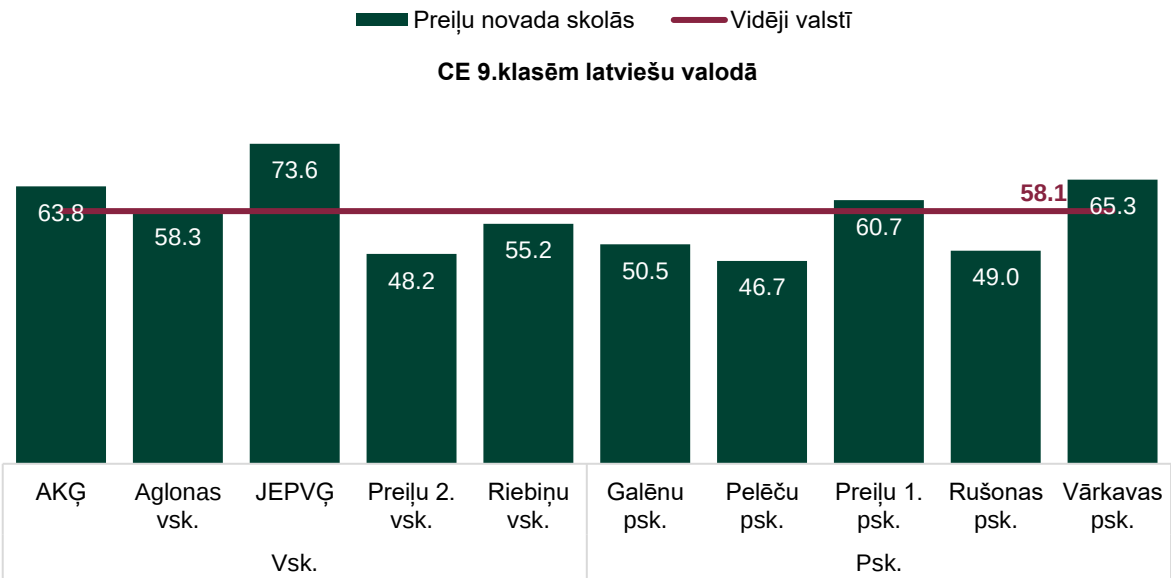

VALSTS PĀRBAUDES DARBI 9. KLASĒM

2020./2021. m.g. 9. klašu beidzēji visos mācību priekšmetos kārtoja valsts pārbaudes darbus, bet 2021./2022. m.g. tika kārtoti valsts pārbaudes darbi angļu valodā un matemātikā. Kopš 2022./2023. m.g. 9. klašu beidzēji kārtā centralizētos eksāmenus, kuri tiek vērtēti centralizēti un līdz ar to nodrošina labāku datu ticamību un savstarpēji salīdzināmus rezultātus valsts mērogā. Lai arī 9. klašu valsts pārbaudes darbu rezultāti nav tik objektīvs mācību snieguma rādītājs kā centralizēto eksāmenu rezultāti, tomēr tie var sniegt ilustratīvu ieskatu izglītības iestāžu stiprajās pusēs un signālus izglītības kvalitātes attīstības vajadzībām.

Salīdzinot Preiļu novada pašvaldības vispārīgizglītojošo skolu CE 9. klasēm rezultātus 2022./2023. m.g., divu skolu - Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijas un Vārkavas pamatskolas – sniegums latviešu valodā, matemātikā un angļu valodā pārsniedz valstī vidējos rādītājus; Preiļu 1. pamatskolas CE 9. klasēm rezultāti latviešu valodā ir virs vidējā līmeņa valstī, savukārt matemātikā valstī vidējos rādītājus pārsniedz Pelēču pamatskolas 9. klašu skolēni.

3.10. attēls: **Preiļu novada CE rezultāti 9. klasēm (2022./2023. m.g.).**
(Avots: VISC dati)

Salīdzinot Preiļu novada vispārīgslēdzamo skolu 9. klašu valsts pārbaudes darbu rezultātus trīs gadu periodā, labākos rezultātus 9. klasēm **latviešu valodā**, kas pārsniedz vidējos rādītājus Latvijā, uzrāda Jāņa Eglīša Preiļu valsts ģimnāzija, Vārkavas pamatskola, Aglonas katoļu ģimnāzija, Preiļu 1. pamatskola, Aglonas vidusskola. Salīdzinoši labākos rezultātus 9. klasēm **matemātikā** sasniedz Jāņa Eglīša Preiļu valsts ģimnāzija un Aglonas vidusskola; minēto trīs skolu vidējie valsts pārbaudes darbu 9. klasēm vērtējumi matemātikā pārsniedz gan valsts vidējos rādītājus. 2022./2023. m.g. labāko sniegumu valsts pārbaudes darbu rezultātus 9. klasēm angļu valodā uzrāda Jāņa Eglīša Preiļu valsts ģimnāzija un Vārkavas pamatskola.

3.7. tabula: **Preiļu novada vispārīgslēdzamo skolu valsts pārbaudes darbu rezultāti 9. klasēm latviešu valodā, matemātikā un angļu valodā (2020./2021.-2022./2023. m.g.).**
(Avots: VISC dati)

	Izglītības iestāde	VPD 9. klasēm latviešu valodā			VPD 9. klasēm matemātikā			VPD 9. klasēm angļu valodā	
		2020/2021	2021/2022	2022/2023	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2021/2022	2022/2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Vsk.	AKĢ	73,2	54,9	63,8	41,3	48,8	50,0	84,5	40,6
	Aglonas vsk.	60,6	59,6	58,3	65,9	66,6	35,7	78,7	44,6
	JEPVĢ	58,2	68,4	73,6	72,5	56,2	64,0	66,3	84,7
	Preiļu 2. vsk.	-	-	48,2	66,9	40,3	36,4	-	40,4
	Riebiņu vsk.	56,8	56,1	55,2	54,8	51,9	38,3	63,7	46,9
Psk.	Galēnu psk.	-	61,0	50,5	-	46,5	35,5	77,3	50,0
	Pelēču psk.	43,3	48,2	46,7	33,9	51,1	59,0	-	35,3
	Preiļu 1. psk.	57,0	66,4	60,7	70,5	51,0	47,0	78,0	56,2
	Rušonas psk.	60,2	58,9	49,0	66,4	53,6	47,6	86,5	51,6
	Vārkavas psk.	56,9	65,3	65,3	39,0	37,7	55,8	78,8	66,2
Vidēji LV:		59,9	65,5	58,1	59,4	51,5	50,5	74,2	66,1

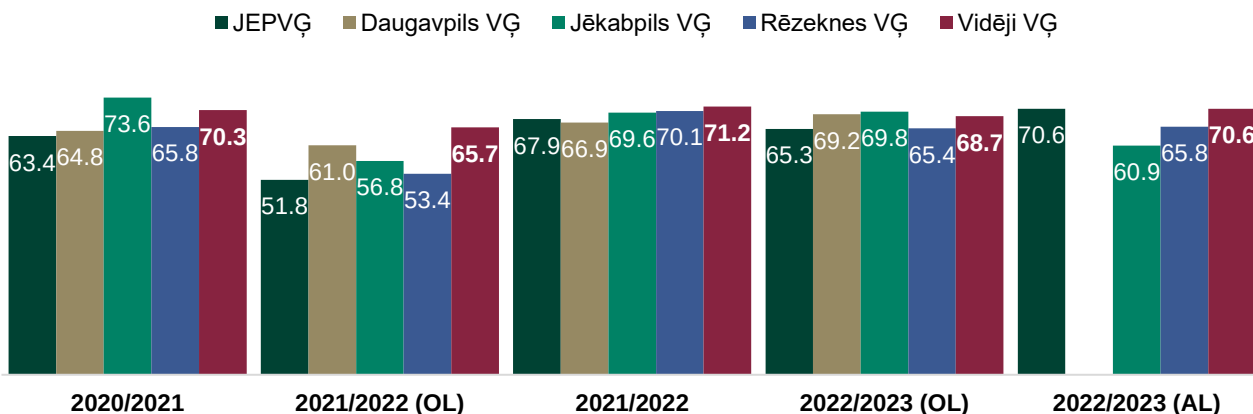
JĀŅA EGLĪŠA PREIĻU VALSTS ĢIMNĀZIJAS MĀCĪBU SNIEGUMS

Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzija uzrāda augstākos CE rezultātus 11. un 12. klasēm starp Preiļu novadā, kā arī salīdzinoši augstākus rezultātus latviešu valodā un matemātikā, nekā vidēji vidusskolās valstī. Salīdzinot ar citām valsts ģimnāzijām Latgales reģionā, Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijas CE rezultāti 11. un 12. klasēm lielākoties atpaliek no Daugavpils Valsts ģimnāzijas un Rēzeknes 1. Valsts ģimnāzijas CE rezultātiem, bet pārspēj Jēkabpils Valsts ģimnāzijas rezultātu rādītājus. Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijas CE rezultāti 11. un 12. klasēm atpaliek no vidējiem valsts ģimnāziju rādītājiem.

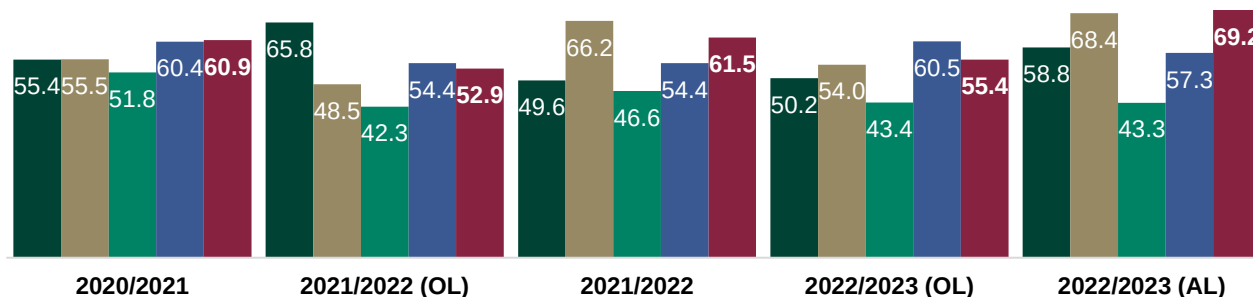
3.11. attēls: Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijas CE rezultāti 12. klasēm latviešu valodā, matemātikā un angļu valodā salīdzinoši ar citām valsts ģimnāzijām (2020./2021.-2022./2023. m.g.).

(Avots: VISC dati)

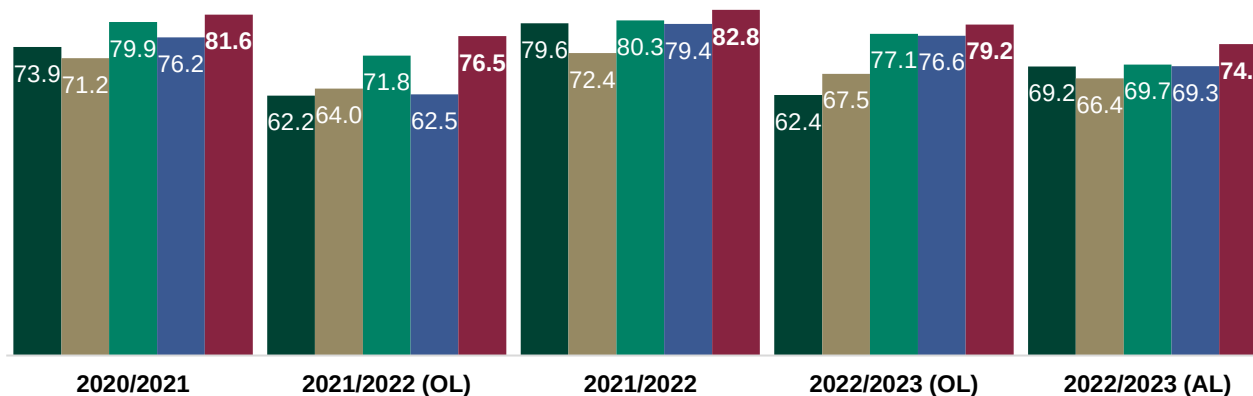
CE 12. klasēm latviešu valodā

CE 12. klasēm matemātikā

CE 12. klasēm angļu valodā

3.5. Citi mācību sasniegumi

2021./2022. m.g. Preiļu novadā tika organizētas 15 novada jeb 2. posma olimpiādēs, 2022./2023. m.g. – 16. Olimpiādes notiek 5.-8. klašu, 7.-8. klašu, 9.-12. klašu, 10.-12. klašu, 11.-12. klašu grupās 11-12 dažādos mācību priekšmetos. Novada olimpiādēs piedalās visu Preiļu novada skolu skolēni. Lielākais olimpiāžu dalībnieku īpatsvars proporcionāli skolēnu skaitam 7.-12. klašu grupās ir no Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijas, Preiļu 1. pamatskolas, arī no Galēnu pamatskolas un Vārkavas pamatskolas. Augstākais godalgoto vietu un atzinību īpatsvars ir Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijas, Aglonas vidusskolas un Vārkavas pamatskolas skolēniem.

3.8. tabula: **Novada olimpiāžu dalībnieku un godalgoto vietu skaits dalījumā pa izglītības iestādēm (2021./2022. - 2022./2023.m.g.).**
(Avots: PNIP dati)

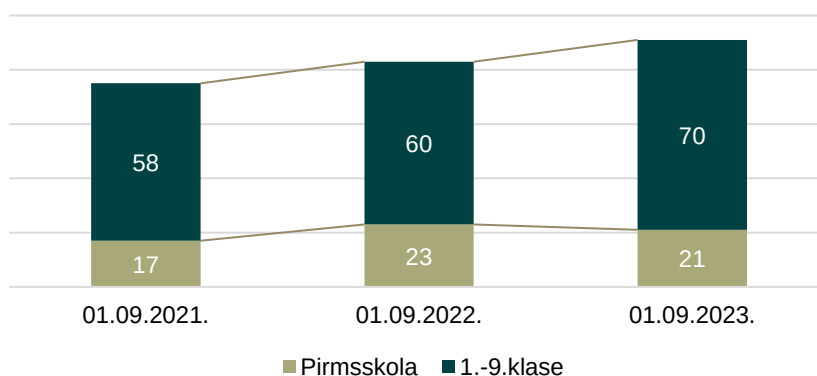
	2021./2022.m.g.			2022./2023.m.g.		
	7.-12. klašu skolēnu skaits	Olimpiāžu dalībnieku skaits	Godalgotu vietu skaits	7.-12. klašu skolēnu skaits	Olimpiāžu dalībnieku skaits	Godalgotu vietu skaits
1	2	3	4	5	6	7
JEPVĢ	166	139	63	167	125	64
Preiļu 2.vsk.	109	33	8	112	30	18
Preiļu 1.psk.	130	66	23	116	75	44
Pelēču psk.	21	11	4	21	5	2
Aglonas vsk.	90	13	6	90	31	13
Riebiņu vsk.	86	37	6	84	34	22
Galēnu psk.	33	27	6	30	19	2
Vārkavas psk.	24	20	11	30	16	8
PN kopā:	659	346	127	650	335	173

2021./2022. m.g. un 2022./2023. m.g. vairāki Preiļu novada skolēni piedalījušies arī zinātniski pētniecisko darbu konferencēs, gūstot panākumus Latgales reģiona mērogā. Šie skolēni pārstāvējuši Galēnu pamatskolu, Riebiņu vidusskolu un Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāziju.

3.6. Iekļaujošā izglītība

2023./2024. m.g. Preiļu novada pašvaldības izglītības iestādēs mācās **91 izglītojamais ar speciālām vajadzībām** (turpmāk – SV), kas ir par 12 % vairāk nekā 2021./2022. m.g. Trīs gadu periodā izglītojamo ar speciālām vajadzībām skaits ir pieaudzis gan pirmsskolas, gan pamatizglītības pakāpē. Izglītojamo ar speciālām vajadzībām īpatsvars 2023./2024.m.g.: pirmsskolas izglītības pakāpē izglītojamie ar speciālām vajadzībām veido 3 % no visiem pirmsskolas vecuma izglītojamajiem, pamatizglītības pakāpē – 6 % no visiem 1.-9. klašu skolēniem.

3.12. attēls: **Izglītojamo ar speciālām vajadzībām skaits Preiļu novada pašvaldības izglītības iestādēs (2021./2022. - 2023./2024.m.g.).**
(Avots: PNIP dati)

Preiļu novadā speciālās pirmsskolas izglītības programmas 2023./2024.m.g. tiek īstenotas divās pirmsskolas izglītības iestādēs (Preiļu PII "Pasaciņa", Riebiņu PII "Sprīdītis") un vienā vispārīgizglītojošajā skolā (Pelēču psk.), divas no pirmsskolas izglītības iestādēm (Aglonas PII un Vārkavas psk. pirmsskolas īstenošanas vieta Rimicāni) speciālās izglītības programmas neīsteno. Preiļu novadā pirmsskolas posmā tiek īstenotas 2 speciālās izglītības programmas. Vislielākais izglītojamo skaits pirmsskolas posmā ir Speciālās izglītības programmā ar valodas traucējumiem. Speciālās pamatizglītības programmas īsteno 7 Preiļu novada vispārīgizglītojošās skolas. Pamatizglītības pakāpē izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām ir pieejamas 5 speciālās pamatizglītības programmas, no kurām 2 ir mazākumtautību. Vislielākais izglītojamo skaits pamatskolas posmā ir speciālās izglītības programmā ar mācīšanās traucējumiem. Mācību process gan pirmsskolas, gan pamatizglītības pakāpē tiek organizēts iekļaujošā (izglītojamais ar SV izglītību apgūst pēc speciālās programmas, bet mācību process notiek integrēti vispārīgizglītojošās klasēs/grupās) vidē. Izglītības iestāžu griezumā visvairāk bērnu ar SV apmeklē Preiļu PII "Pasaciņa" (86% no visiem bērniem ar SV pirmsskolas posmā) un Preiļu 1. pamatskolu (36% no visiem bērniem ar SV pamatizglītības posmā).

3.9. tabula: **Speciālo izglītības programmu piedāvājums Preiļu novadā (2023./2024.m.g.).**
(Avots: PNIP iesniegtie VIIS dati uz 01.09.2023.)

Speciālās izglītības programma	Aglonas PII	Preiļu PII "Pasaciņa"	Riebiņu PII "Sprīdītis"	Pelēču psk.			
Pirmsskolas izglītības pakāpe							
Izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (0101 55 11)		14					
Izglītojamajiem ar jauktiem attīstības traucējumiem (0101 56 11)		4	2	1			
Kopā: 21							
Speciālās izglītības programma	Aglonas vsk.	Galēnu psk.	Pelēču psk.	Preiļu 1. psk.	Preiļu 2. vsk.	PN Salas ssk.	Vārkavas psk.
Pamatizglītības pakāpe							
Izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (2101 56 21; 1101 56 11)	7	1	7	16	8	2	6
Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (2101 58 11; 2101 58 21)	4		2	6	4	3	
Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (2101 59 11)		1		3			
Kopā: 70							

Galvenā stratēģija, darbā ar izglītojamo daudzveidību, ir sadarbība un dalīta atbildība. Īstenojot iekļaujošu izglītību, nozīmīga ir daudzpakāpju atbalsta sistēmas veidošana: atbalsts izglītības iestādei, atbalsts pedagogiskajam personālam, atbalsts izglītojamajiem. Izglītības iestāde kļūst iekļaujoša, ja iekļaušana tiek uzskatīta par vispārēju principu izglītības praksē, ja izglītības iestāde sniedz kvalificētu atbalstu izglītības procesā izglītojamajiem, kuri ir atstumti vai neaizsargāti, kā arī, ja pedagogi ir sagatavoti darbam ar daudzveidību.

Lai organizētu ikviena izglītojamā spējām pielāgotu izglītības procesu, ievērojot izglītojamā pieredzi, prasmes, personības un veselības īpatnības, tiek sagatavoti individuālie izglītības programmas apguves un atbalsta plāni, kas ietver atbalsta pasākumus mācību procesā. Agrīna izglītojamā vajadzību un risku identificēšana un atbalsta pasākumu plānošana ir būtisks iekļaušanas priekšnosacījums gan bērniem ar speciālām vajadzībām, gan izglītojamajiem ar citiem riskiem. Kā atspoguļots 3.10. tabulā, 2023./2024.m.g. Preiļu novada izglītības iestādēs tikuši sagatavoti 68 atbalsta plāni izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām un 96 atbalsta plāni izglītojamajiem ar citiem riskiem un mācīšanās vajadzībām.

3.10. tabula: **Preiļu novada izglītības iestāžu sagatavotie individuālā atbalsta plāni, 2023./2024. m.g.**

(Avots: PNIP dati uz 29.01.2024.)

Izglītības iestāde	Izglītojamo skaits ar speciālo izglītību un atbalsta pasākumiem	Izglītojamo skaits ar atbalsta pasākumiem
1	2	3
Aglonas vsk.	10	20
Galēnu psk.	2	17
JEPVĢ	-	-
Pelēču psk.	11	5
Preiļu 1. psk.	22	46
Preiļu 2. vsk.	14	-
PN Salas ssk.	3	1
Riebiņu vsk.	-	5
Vārkavas psk.	6	2
Kopā	68	96

3.7. Iesaistīto pušu apmierinātība ar izglītības vidi un pakalpojumiem

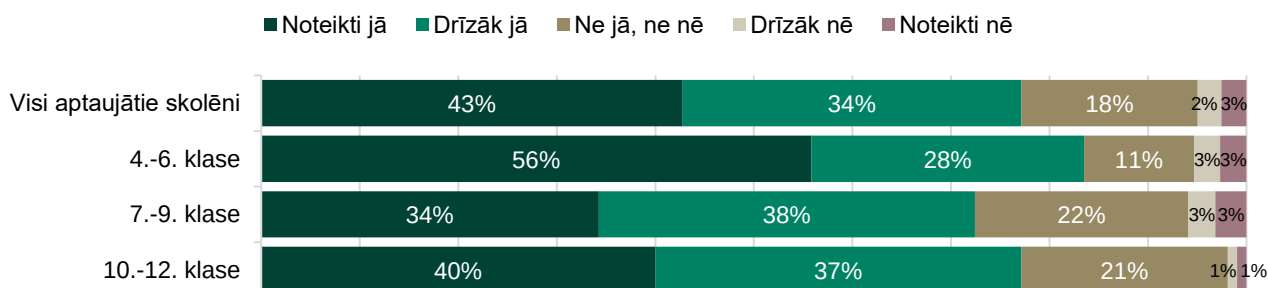
Izvērtējuma ietvaros tika organizēta izglītībā iesaistīto pušu – izglītojamo, to vecāku un pedagogu – aptauja par apmierinātību ar izglītības pakalpojumiem un mācību vidi Preiļu novada izglītības iestādēs. Aptauja tika organizēta tiešsaistes formātā un tā norisinājās no 2024. gada 31. janvāra līdz 16. februārim. Aptaujā piedalījās 547 Preiļu novada 4.-12. klašu skolēni (54 % no visiem 4.-12. klašu skolēniem Preiļu novadā), 797 izglītojamo vecāki vai likumiskie pārstāvji (39 % no kopējā izglītojamo skaita Preiļu novada pašvaldības izglītības iestādēs), 219 pedagogi (55 % no visiem Preiļu novada vispārējo izglītības iestāžu pedagogiem). Aptaujas dalībnieku skaita statistika ir apkopota **1. pielikumā**. Aptaujās tika izziņāta respondentu apmierinātība ar saņemtajiem izglītības pakalpojumiem un mācību vidi, izglītojamo labbūtības vērtējumi, kā arī apkopoti ieteikumi izglītības iestāžu un izglītības pakalpojumu tālākai pilnveidei.

3.7.1. Skolēnu apmierinātības rādītāji

Skolēnu aptaujā piedalījās 547 4.-12. klašu skolēni no visām Preiļu novada pašvaldības skolām un Preiļu Brīvās skolas. 34 % no izglītojamo aptaujas dalībniekiem mācās 4.-6. klašu grupā, 46% – 7.-9. klašu grupā, 19 % – 10.-12. klašu grupā. **77 % aptaujāto 4.-12. klašu skolēnu apstiprina, ka lepojas ar savu skolu** (43 % – noteikti jā, 34 % – drīzāk jā). Īpaši pozitīvas atbildes uz jautājumu “vai Tu lepojies, ka mācies tieši šajā skolā” pauž 4.-6. klašu (56 % – noteikti jā, 28 % – drīzāk jā) un 10.-12. klašu skolēni (40 % – noteikti jā, 37 % – drīzāk jā).

3.13. attēls: **Vai Tu lepojies, ka mācies tieši šajā skolā?**

(Avots: Izglītojamo aptauja, 2024.g., n=547)

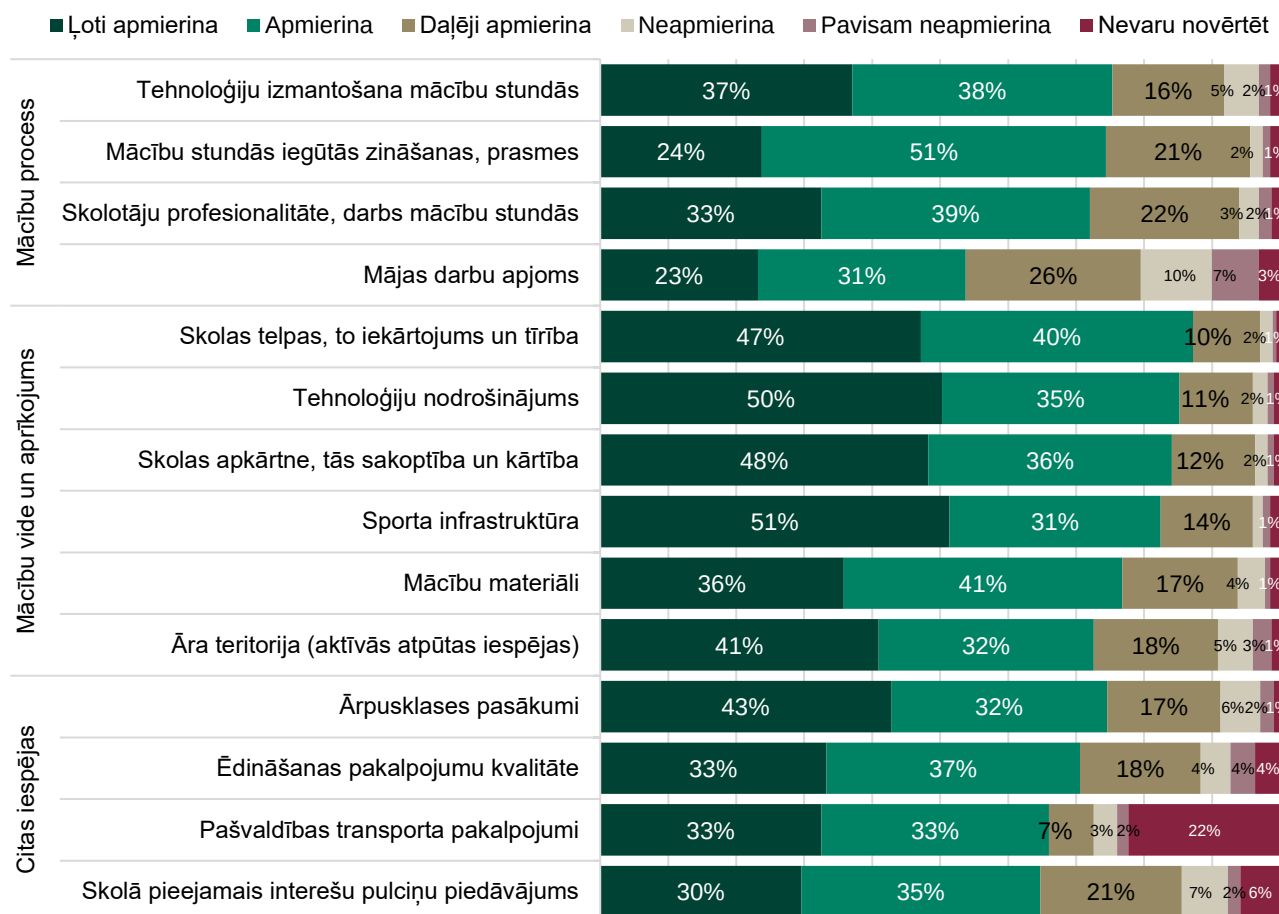

Skolēni aptaujā tika aicināti novērtēt dažādus ar izglītības kvalitāti, mācību vidi un infrastruktūru saistītus, kā arī citus izglītības pakalpojuma kritērijus. Visos kritērijos skolēnu sniegtajos vērtējumos dominē pozitīvo (ļoti apmierina, apmierina) atbilžu īpatsvars. **Vairāk kā 80 % aptaujāto skolēnu pozitīvi vērtē skolas infrastruktūru un tehnoloģiju nodrošinājumu:** 87 % skolēnu ir apmierināti ar skolas telpām, to iekārtojumu un tīrību (47 % – ļoti apmierina, 40 % – apmierina), 85 % skolēni ir apmierināti ar tehnoloģiju nodrošinājumu (datori, planšetes) mācību vajadzībām (50 % – ļoti apmierina, 35 % – apmierina), 84 % – ar skolas apkārtni, tās sakoptību un kārtību (48 % – ļoti apmierina, 36 % – apmierina), 82 % – ar sporta infrastruktūru (51 % – ļoti apmierina, 31 % – apmierina). Mācību

materiālu (grāmatu, darba burtnīcu, digitālo mācību materiālu utt.) nodrošinājumu pozitīvi vērtē 77 % skolēnu (36 % – ļoti apmierina, 41 % – apmierina). Kopumā 73 % skolēnu ir apmierināti āra teritorijas iekārtojumu pie skolas (41 % – ļoti apmierina, 32 % – apmierina), taču 18 % skolēnu ir daļēji apmierināti, 8 % – neapmierināti ar aktīvās atpūtas iespējām pie skolas. Vairāk kā **70 % skolēnu pauž apmierinātību ar dažādiem mācību procesa un izglītības kvalitātes aspektiem**: 75 % skolēnu atzinīgi vērtē tehnoloģiju izmantošanu mācību stundās (37 % – ļoti apmierina, 38 % – apmierina), 74 % pauž apmierinātību ar mācību stundās iegūtajām zināšanām un prasmēm (24 % – ļoti apmierina, 51 % – apmierina), 72 % ir apmierināti ar skolotāju profesionalitāti un darbu mācību stundās (33 % – ļoti apmierina, 39 % – apmierina). Salīdzinoši **viskritiskāk vērtētais mācību procesa aspekts** Preiļu novada 4.-12. klašu skolēnu skatījumā **ir mājas darbu apjoms**, ko pozitīvi vērtē tikai katrs otrais skolēns jeb 54 %, savukārt 26 % aptaujāto skolēnu ir daļēji apmierināti, bet 17 % – neapmierināti ar mājas darbu apjomu. Skolēni aptaujā tika aicināti novērtēt arī ēdināšanas, transporta, interešu izglītības un ārpusklases aktivitāšu iespējas. **75 % aptaujāto skolēnu ir apmierināti ar skolā piedāvātajiem ārpusklases pasākumiem** (43 % – ļoti apmierina, 32 % – apmierina), savukārt **ar skolā pieejamo interešu izglītības piedāvājumu apmierināti ir tikai 65 %** aptaujāto 4.-12. klašu skolēnu (30 % – ļoti apmierina, 35 % – apmierina, 21 % – daļēji apmierina, 9 % – neapmierina). Nozīmīga daļa skolēnu (22 %) nav novērtējuši pašvaldības skolēnu pārvadājumu uz/no skolas pakalpojumus, jo neizmanto tos, tomēr kopumā vērtējums par pašvaldības transporta pakalpojumiem ir pozitīvs.

3.14. attēls: **Skolēnu apmierinātība ar mācību procesu, vidi un aprīkojumu savā izglītības iestādē.**

(Avots: Izglītojamo aptauja, 2024.g., n=547)

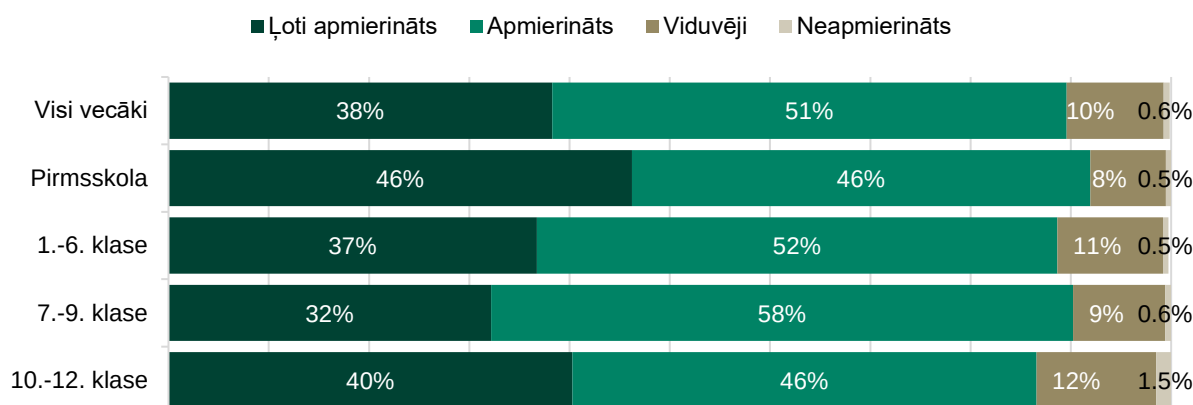

3.7.2. Vecāku apmierinātības rādītāji

Izglītojamo vecāku aptaujā piedalījās 797 vecāki (39 % no izglītojamo skaita Preiļu novada pašvaldības izglītības iestādēs), pārstāvēd visus Preiļu novada pašvaldības izglītības iestādes un Preiļu Brīvo skolu. 23 % vecāku, kas piedalījās aptaujā, bērni apgūst pirmsskolas izglītību, 46 % vecāku bērni mācās 1.-6. klasēs, 22 % – 7.-9. klasēs, 8 % – 10.-12. klasēs. Aptaujas rezultāti parāda, ka **90 % Preiļu novada izglītojamo vecāku ir apmierināti ar izglītības iestāžu darbu** (38 % – ļoti apmierināti, 51 % – apmierināti). Apmierinātību ar izglītības iestāžu nodrošināto izglītības pakalpojumu pirmsskolas izglītības pakāpē pauž 92 % aptaujāto vecāku, 1.-6. klašu posmā – 89 % vecāku, 7.-9. klašu posmā – 90 % vecāku, savukārt 10.-12. klašu posmā – 87 % vecāku.

3.15. attēls: Kopumā cik apmierināts Jūs esat ar izglītības iestādes darbu?

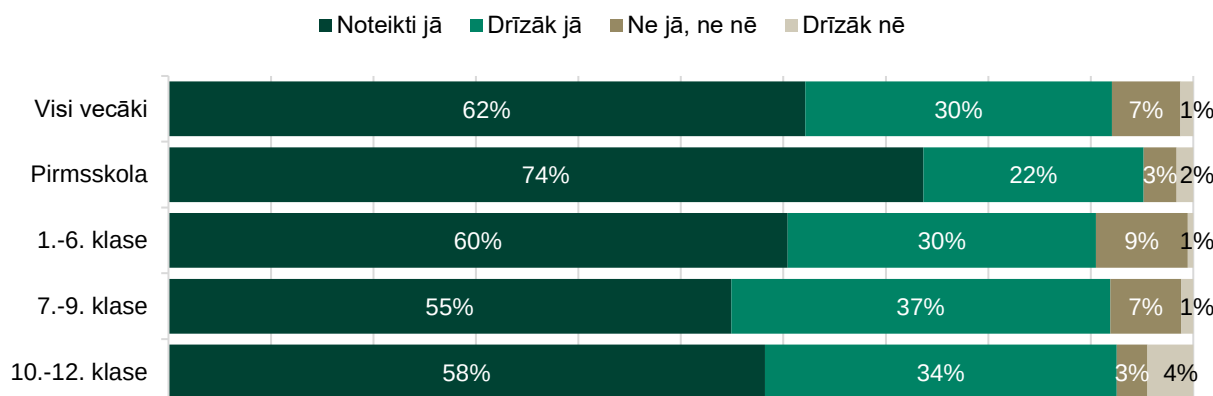
(Avots: Izglītojamo vecāku aptauja, 2024.g., n=797)

Vaicāti par to, vai ieteiktu izglītības iestādi, kuru apmeklē viņu bērni, arī citiem vecākiem, kopumā 92 % vecāku atbild apstiprinoši (62 % – noteikti jā, 30 % – drīzāk jā). Arī šajā jautājumā tieši pirmsskolas vecuma bērnu vecāki ir noskaņoti vispozitīvāk (74 % – noteikti jā, 22 % – drīzāk jā).

3.16. attēls: Vai Jūs ieteiktu izglītības iestādi citiem vecākiem, kuri izvēlas bērnudārzu/skolu savam bērnam?

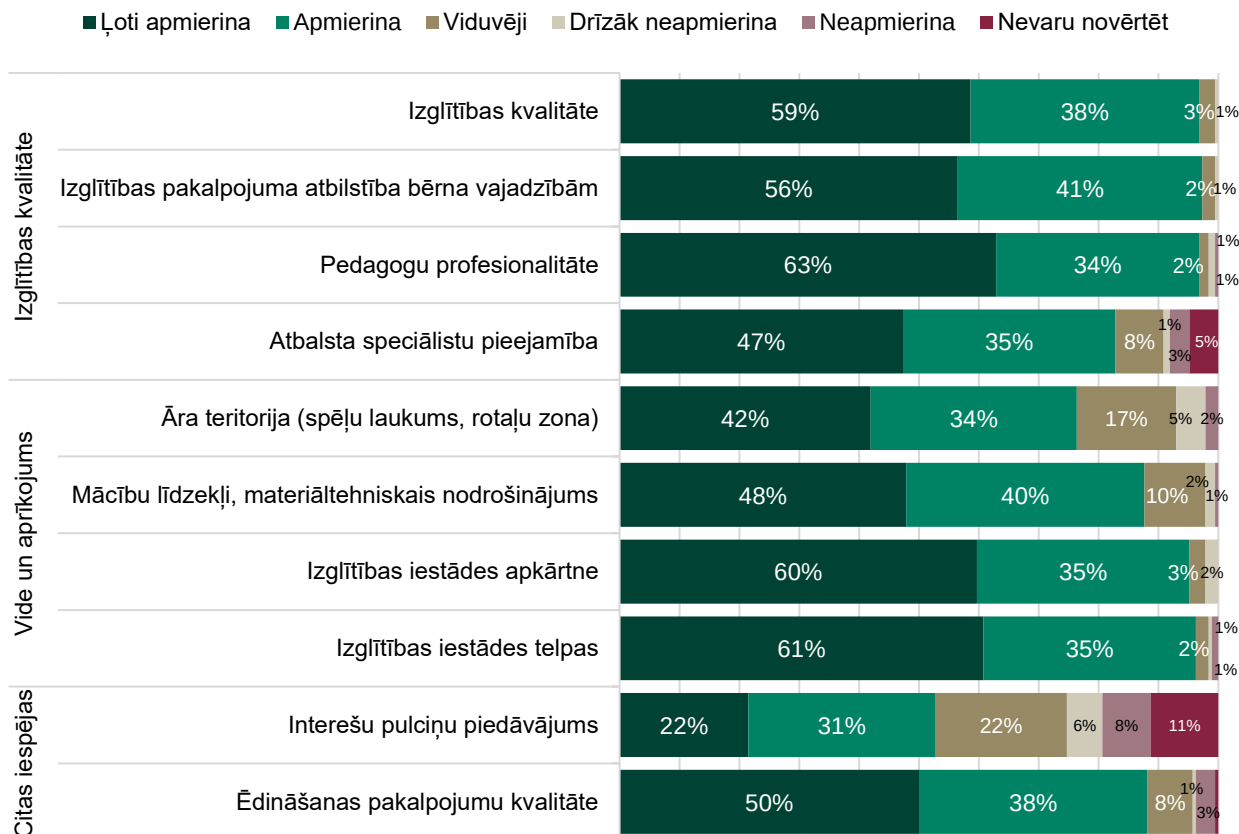
(Avots: Izglītojamo vecāku aptauja, 2024.g., n=797)

Aptaujā Preiļu novada izglītojamo vecāki un likumiskie pārstāvji tika aicināti paust savu novērtējumu par dažādiem bērnu saņemto izglītības pakalpojumu aspektiem – izglītības kvalitāti, fizisko infrastruktūru un materiāltehnisko aprīkojumu, atbalsta un neformālās izglītības iespējām izglītības iestādēs. Bērnu, kas Preiļu novadā saņem pirmsskolas izglītības pakalpojumus, vecāki pauž ļoti augstu apmierinātību ar izglītības kvalitāti: **97 % vecāku ir apmierināti ar pirmsskolas izglītības kvalitāti kopumā** (59 % – ļoti apmierina, 38 % – apmierina), **97 % vecāku vērtējumā pirmsskolas izglītības pakalpojums atbilst bērna vajadzībām un spējām** (56 % – ļoti apmierina, 41 % – apmierina), **97 % vecāku pauž apmierinātību ar pedagogu profesionalitāti** (63 % – ļoti apmierina, 34 % – apmierina). 83 % aptaujāto pirmsskolas bērnu vecāki norāda, ka ir apmierināti ar atbalsta speciālistu pieejamību izglītības iestādē (47 % – ļoti apmierina, 35 % – apmierina). **95 % pirmsskolēnu vecāki pauž apmierinātību arī ar pirmsskolas izglītības iestāžu telpām, to iekārtojumu un tīrību** (61 % – ļoti apmierina, 35 % – apmierina) un iestādes apkārtni, tās sakoptību un kārtību (60 % – ļoti apmierina, 35 % – apmierina). Apmierinātību ar mācību līdzekļu un materiāltehnisko nodrošinājumu pirmsskolas izglītības iestādēs pauž 88 % aptaujāto vecāku (48 % – ļoti apmierina, 40 % – apmierina). Salīdzinoši nedaudz kritiskāk pirmsskolēnu vecāki vērtē **izglītības iestāžu āra teritoriju – spēļu laukumu un rotaļu zonu, ar ko apmierinātību pauž 76 % aptaujāto vecāku** (42 % – ļoti apmierina, 34 % – apmierina, 17 % – viduvēji, 5 % – drīzāk neapmierina, 2 % – neapmierina). Salīdzinoši viszemāko apmierinātību pirmsskolas vecuma bērnu vecāki pauž attiecībā uz **interesu izglītības piedāvājumu pirmsskolas izglītības iestādēs, ar ko kopumā apmierināti ir tikai 53 % aptaujāto vecāku** (22 % – ļoti apmierina, 31 % – apmierina, 22 % – viduvēji, 6 % – drīzāk neapmierina, 8 % – neapmierina, 11 % – nevaru novērtēt).

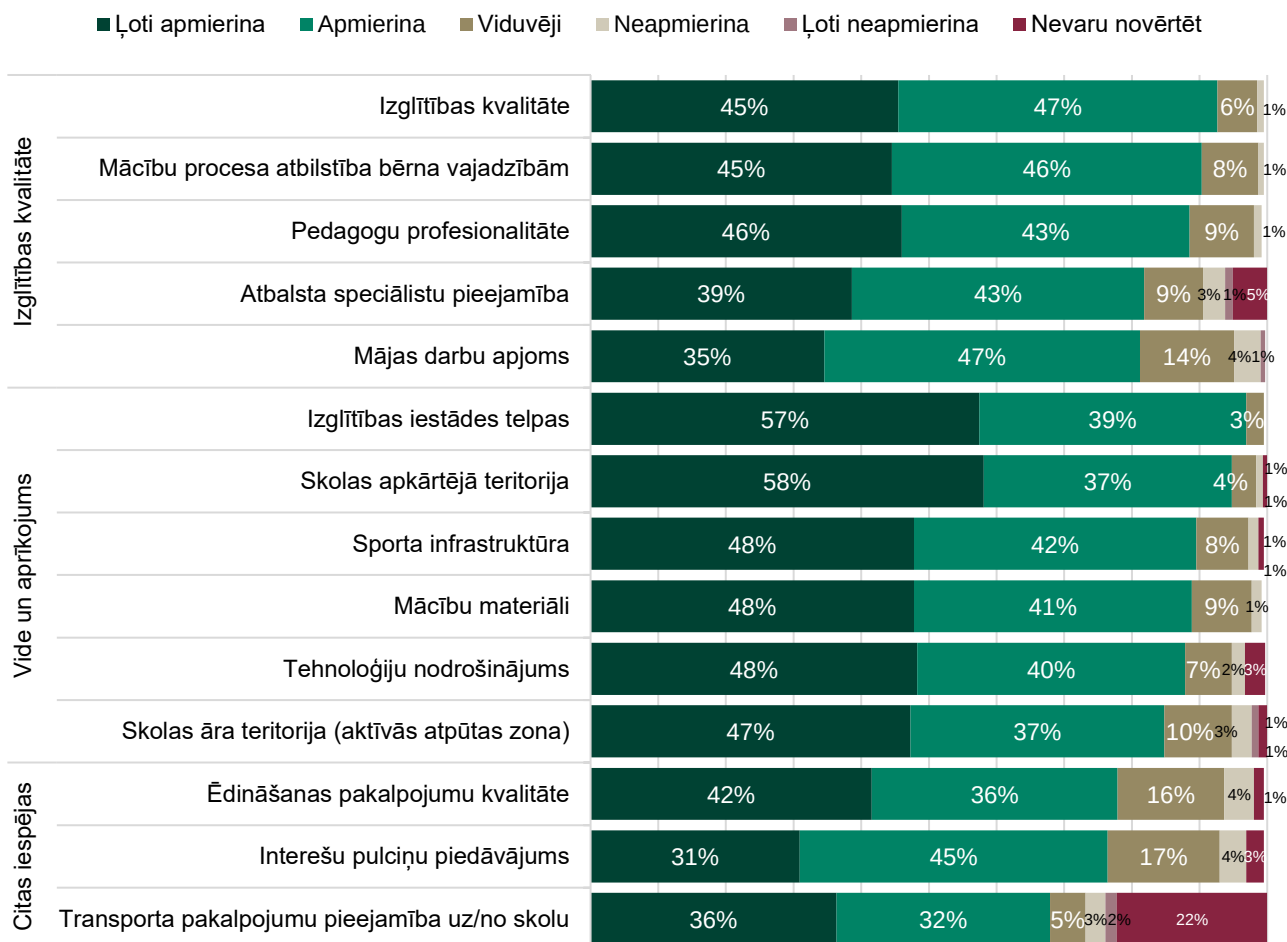
3.17. attēls: **Pirmsskolēnu vecāku apmierinātība ar pirmsskolas izglītības pakalpojumiem, mācību vidi un aprīkojumu.**

(Avots: Izglītojamo vecāku aptauja, 2024.g., n=186)

Līdzīgi kā pirmsskolas vecuma bērnu vecāki, arī Preiļu novada skolēnu vecāki kopumā auž apmierinātību gan ar izglītības pakalpojumu kvalitāti, gan izglītības infrastruktūru. **93 % aptaujāto skolēnu vecāki ir apmierināti ar izglītības pakalpojumu kvalitāti** (45 % – ļoti apmierina, 47 % – apmierina), **90 % – ar mācību procesa atbilstību skolēnu vajadzībām un spējām** (45 % – ļoti apmierina, 46 % – apmierina) un **89 % – ar pedagogu profesionalitāti** (46 % – ļoti apmierina, 43 % – apmierina). Izteikti lielākā daļa aptaujāto skolēnu vecāku ir apmierināti ar mācību vidi un materiāltehnisko nodrošinājumu skolās: **97 % vecāku ir apmierināti ar izglītības iestāžu telpām, to iekārtojumu un tīrību** (57 % – ļoti apmierina, 39 % – apmierina), **95 % – ar skolas apkārtējā teritorija, tās sakoptība un kārtība** (58 % – ļoti apmierina, 37 % – apmierina), **90 % – ar skolas sporta infrastruktūru** (48 % – ļoti apmierina, 42 % – apmierina), **89 % – ar mācību materiālu nodrošinājumu** (48 % – ļoti apmierina, 41 % – apmierina), **88 % – ar tehnoloģiju nodrošinājumu** (48 % – ļoti apmierina, 40 % – apmierina), **85 % – ar skolas āra teritoriju** un aktīvās atpūtas zonu pie skolas. Skolēnu vecāku vērtējumā salīdzinoši zemāka apmierinātība ir ar tādiem izglītības aspektiem kā **interesešu izglītības piedāvājums** skolās (31 % – ļoti apmierina, 45 % – apmierina, 17 % – viduvēji, 4 % – neapmierina), ar ko **apmierināti ir 76 %** aptaujāto vecāku. 22 % vecāku norāda, ka nevar novērtēt transporta pakalpojumu pieejamību, jo to bērni neizmanto pašvaldības transporta pakalpojumus; tie vecāki, kas iesnieguši vērtējumu par transporta pakalpojumiem uz/no skolu, kopumā ir apmierināti.

3.18. attēls: **Skolēnu vecāku apmierinātība ar izglītības kvalitāti un mācību vidi skolās.**
(Avots: Izglītojamo vecāku aptauja, 2024.g., n=611)

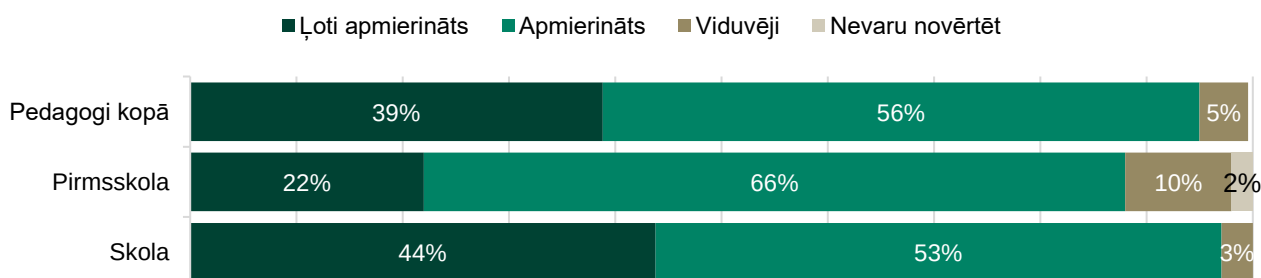

3.7.3. Pedagogu apmierinātības rādītāji

Pedagogu aptaujā piedalījās 219 pedagogi, pārstāvēd visus Preiļu novada pašvaldības izglītības iestādes un Preiļu Brīvo skolu. 23 % aptaujāto pedagogu strādā pirmsskolas izglītības iestādēs vai grupās, bet 77% – skolās.

95 % aptaujāto pedagogu norāda, ka kopumā ir apmierināti ar darba vidi un apstākļiem savā izglītības iestādē. Īpaši augstu apmierinātību pauž skolu pedagogi, no kuriem 97 % apliecina, ka ir ļoti apmierināti (44 %) un apmierināti (53 %) ar darbu izglītības iestādē.

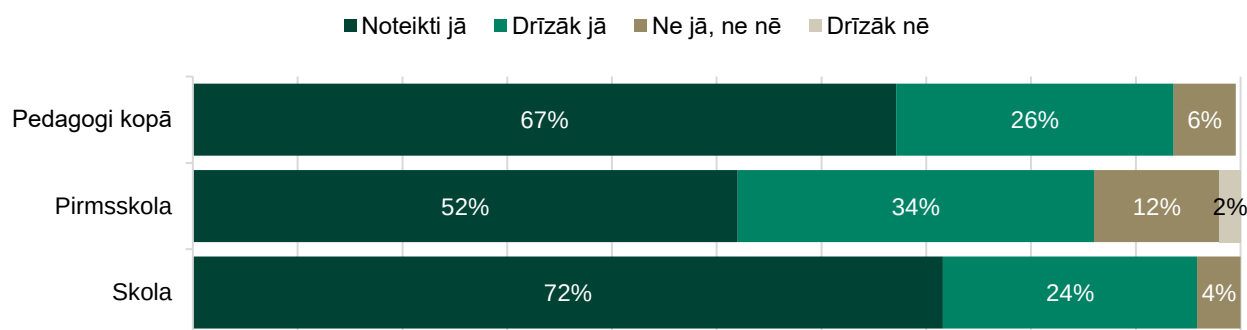
3.19. attēls: **Kopumā cik apmierināts/-a Jūs esat ar darba vidi un apstākļiem savā izglītības iestādē?**
(Avots: Pedagogu aptauja, 2024.g., n=219)

94 % pedagogu ieteiktu savu izglītības iestādi kā darba vietu citiem pedagogiem. Arī šajā ziņā skolu pedagogi ir izteikti pozitīvi (72 % – noteikti jā, 24 % – drīzāk jā), tomēr arī vairums pirmsskolas pedagogu rekomendētu savu darba vietu citiem pedagogiem (52 % – noteikti jā, 34 % – drīzāk jā).

3.20. attēls: Vai Jūs savu izglītības iestādi ieteiktu citiem pedagogiem kā darba vietu?

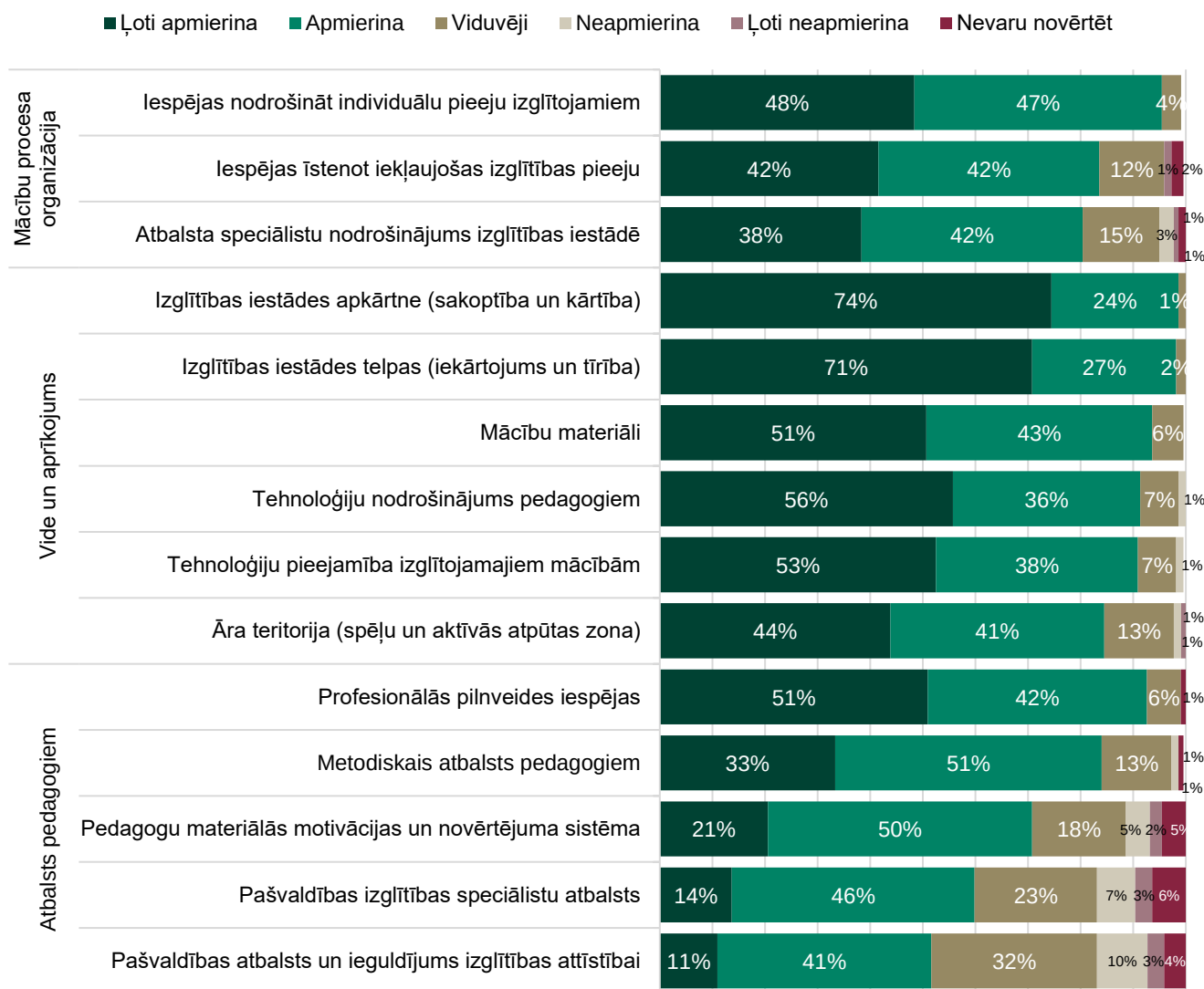
(Avots: Pedagogu aptauja, 2024.g., n=219)

Aptaujā Preiļu novada pedagogi tika aicināti novērtēt apmierinātību ar dažādiem ar darba izglītības iestādē faktoriem – mācību procesa organizāciju, mācību vidi un materiāltehnisko nodrošinājumu, kā arī pedagogiem pieejamo atbalstu. Teju **visi aptaujātie pedagogi ir apmierināti ar izglītības iestāžu telpām**, to iekārtojumu un tīrību (71 % – ļoti apmierina, 27 % – apmierina) un **izglītības iestāžu apkārtni**, tās sakoptību un kārtību (74 % – ļoti apmierina, 24 % – apmierina). **94 % pedagogu ir apmierināti ar mācību materiālu nodrošinājumu**, t.sk. mācību grāmatas, darba burtņīcas, digitālie resursi (51 % – ļoti apmierina, 43 % – apmierina), 91 % – ar tehnoloģiju nodrošinājumu pedagogiem un izglītojamajiem mācību procesam.

3.21. attēls: Pedagogu apmierinātība ar darba vidi un apstākļiem izglītības iestādē.

(Avots: Pedagogu aptauja, 2024.g., n=219)

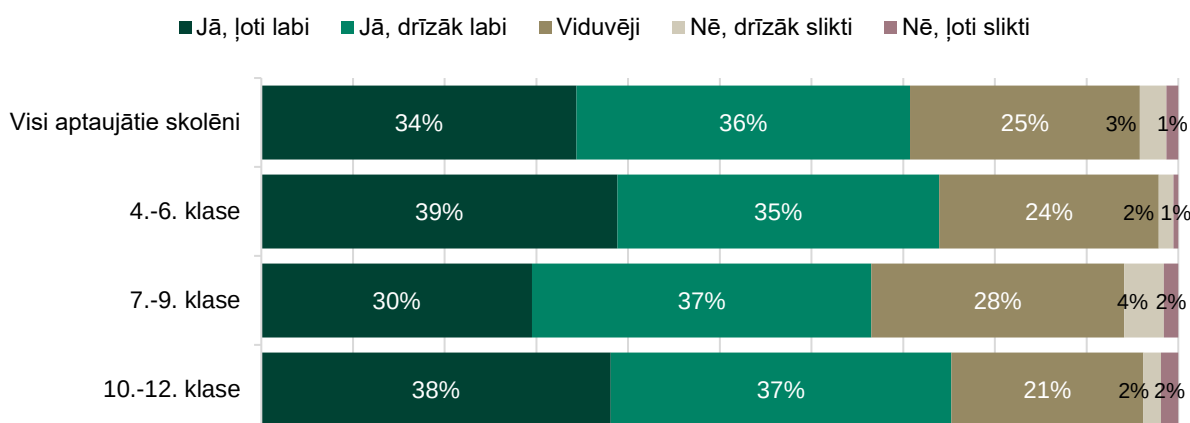
84 % ir apmierināti ar āra teritoriju iekārtojumu pie izglītības iestādēm (spēļu un aktīvās atpūtas zona). Kopumā pedagogi ir apmierināti ar mācību procesa organizāciju izglītības iestādēs: **95 % pedagogu ir apmierināti**

ar iespējām nodrošināt individuālu pieeju izglītojamajiem (48 % – ļoti apmierina, 47 % – apmierina), **84 % – ar iespējām īstenot iekļaujošas izglītības pieeju** (42 % – ļoti apmierina, 42 % – apmierina), 80 % – ar atbalsta speciālistu nodrošinājumu izglītības iestādēs (38 % – ļoti apmierina, 42 % – apmierina). Salīdzinoši zemāku apmierinātību pedagogi pauž attiecībā uz pedagogu atbalsta pasākumiem: **71 % pedagogu ir apmierināti ar materiālās motivācijas un novērtējuma sistēmu pašvaldībā** (21 % – ļoti apmierina, 50 % – apmierina), **60 % – ar pašvaldības izglītības speciālistu atbalstu** (14 % – ļoti apmierina, 46 % – apmierina), bet tikai **52 % – ar pašvaldības atbalstu un ieguldījumu izglītības nozares attīstībā kopumā** (11 % – ļoti apmierina, 41 % – apmierina).

3.7.4. Izglītojamo un pedagogu labbūtība

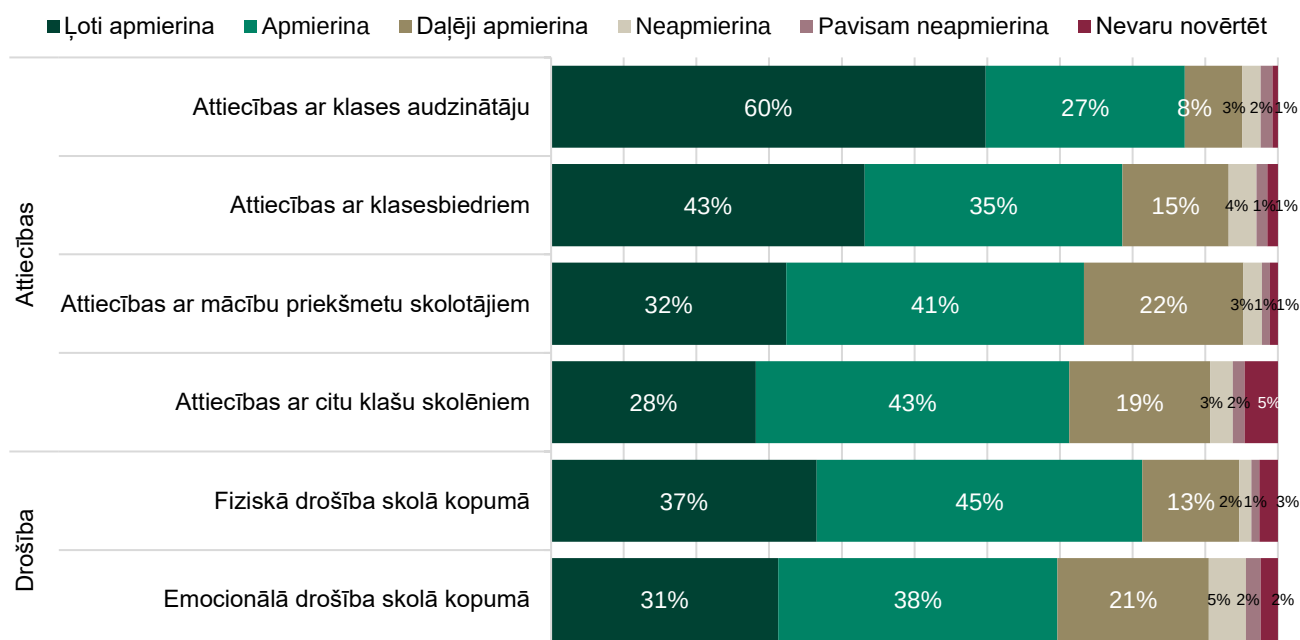
71 % aptaujāto 4.-12. klašu skolēnu norāda, ka skolā kopumā jūtas labi, savukārt katrs ceturtais jeb 25 % atzīst, ka skolā jūtas viduvēji, bet 4 % izglītojamo atzīst, ka skolā jūtas slikti. Salīdzinoši skolēni 4.-6. klašu un 10.-12. klašu grupās biežāk skolā jūtas pozitīvi (attiecīgi 74 % un 75 %) nekā 7.-9. klašu grupas skolēni (67 %).

3.22. attēls: **Kopumā vērtējot, vai Tu skolā jūties labi?**
(Avots: Izglītojamo aptauja, 2024.g., n=547)

87 % aptaujāto skolēnu apliecina, ka pozitīvi vērtē attiecības ar klases audzinātāju (60 % – ļoti apmierina, 27 % – apmierina); 79 % skolēnu kopumā pozitīvi vērtē arī attiecības ar klases biedriem (43 % – ļoti apmierina, 35 % – apmierina). 73 % aptaujāto skolēnu ir apmierināti ar attiecībām ar mācību priekšmetu skolotājiem (32 % – ļoti apmierina, 41 % – apmierina), 71 % – ar citu klašu skolēniem (28 % – ļoti apmierina, 43 % – apmierina).

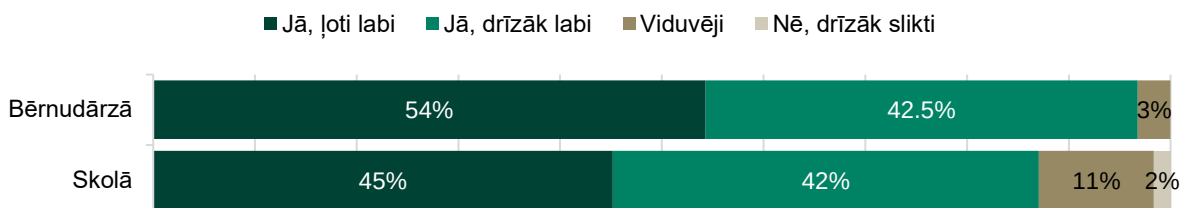
3.23. attēls: **Skolēnu apmierinātība ar attiecībām un drošību skolā.**
(Avots: Izglītojamo aptauja, 2024.g., n=547)

Aptaujā arī izglītojamo vecāki tika aicināti novērtēt, vai bērni un jaunieši jūtas labi savās izglītības iestādēs. **97 % pirmsskolēnu un 87 % skolēnu vecāku norāda, ka bērni savā izglītības iestādē kopumā jūtas labi.**

3.24. attēls: **Kopumā vērtējot, vai Jūsu bērns jūtas labi savā izglītības iestādē?**

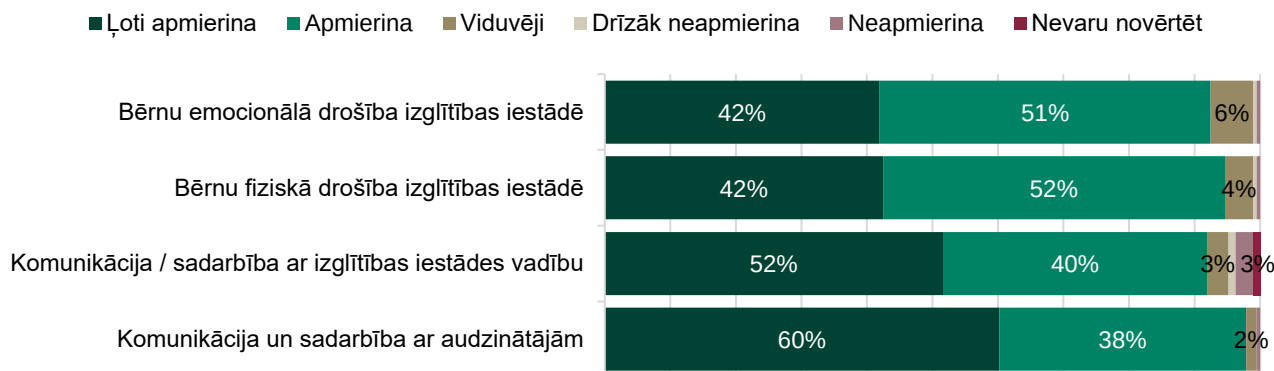
(Avots: Izglītojamo vecāku aptauja, 2024.g., n=797)

98 % aptaujāto pirmsskolas vecuma bērnu vecāki pozitīvi vērtē sadarbību ar bērnudārza audzinātājiem (60 % – ļoti apmierināti, 38 % – apmierināti). 95 % pirmsskolas bērnu vecāki pauž apmierinātību ar bērnu fizisko drošību pirmsskolas izglītības iestādēs, 92 % – ar emocionālo drošību.

3.25. attēls: **Pirmsskolēnu vecāku apmierinātība ar attiecībām un drošību bērnudārzā.**

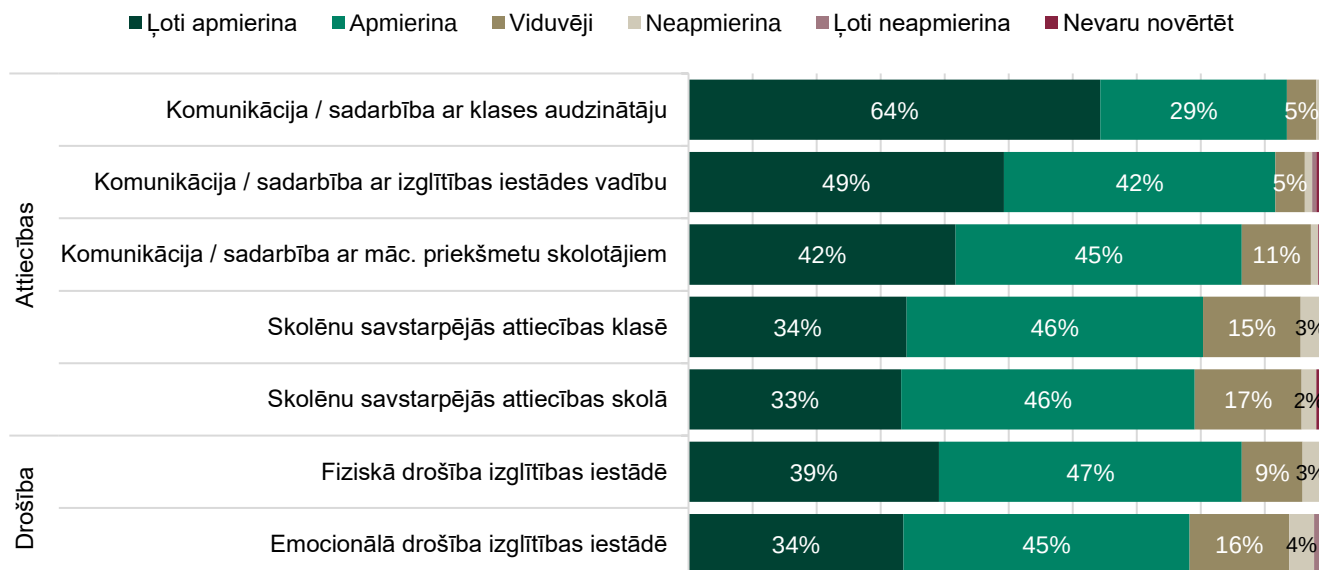
(Avots: Izglītojamo vecāku aptauja, 2024.g., n=186)

Vērtējot savstarpējās attiecības, skolēnu vecāki ļoti pozitīvi vērtē attiecības ar savu atvašu klašu audzinātājiem, izglītības iestādes vadību, arī ar mācību priekšmetu skolotājiem. Salīdzinoši nedaudz kritiskāk vecāki vērtē skolēnu savstarpējās attiecības klasē un skolā, tomēr arī šajos vērtējumos dominē apmierinošas atbildes. Kopumā **86 % skolēnu vecāku norāda, ka ir apmierināti ar fizisko drošību izglītības iestādēs** (39 % – ļoti apmierina, 47 % – apmierina, 9 % – viduvēji, 3 % – neapmierina), bet **78 % – ar emocionālo drošību** (34 % – ļoti apmierina, 45 % – apmierina, 16 % – viduvēji, 4 % – neapmierina, 1 % – ļoti neapmierina).

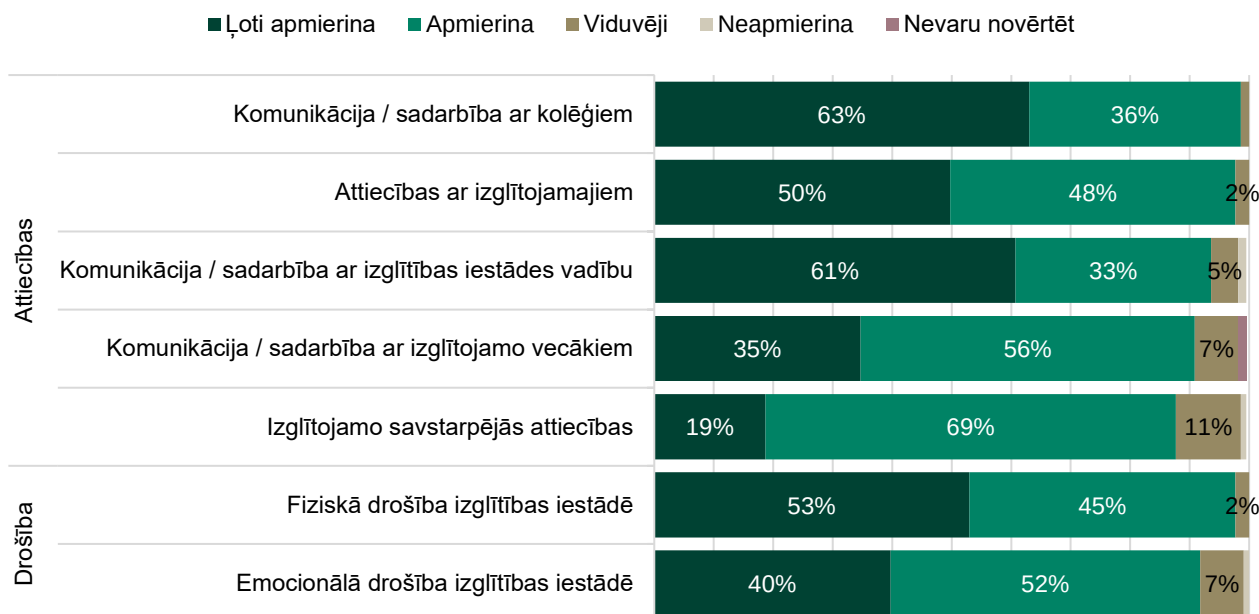
3.26. attēls: **Skolēnu vecāku apmierinātība ar attiecībām un drošību skolās.**

(Avots: Izglītojamo vecāku aptauja, 2024.g., n=611)

Aptaujātie pedagogi pauž augstu apmierinātību ar savstarpējām attiecībām izglītības iestādēm, īpaši pozitīvi vērtējot attiecības un sadarbību ar citiem pedagogiem jeb kolēģiem (63 % – ļoti apmierina, 36 % – apmierina). 98 % pedagogu pozitīvi vērtē arī attiecības ar izglītojamajiem (50 % – ļoti apmierina, 48 % – apmierina), bet 91 % - ar izglītojamo vecākiem vai likumiskajiem pārstāvjiem (35 % – ļoti apmierina, 56 % – apmierina). 98 % pedagogu norāda, ka ir apmierināti ar fizisko drošību izglītības iestādēs, 92 % – ar emocionālo drošību.

3.27. attēls: **Pedagogu apmierinātība ar attiecībām un drošību izglītības iestādē.**
(Avots: Pedagogu aptauja, 2024.g., n=219)

4. PEDAGOĢISKĀ PERSONĀLA NODROŠINĀJUMS

Pedagogu kapacitātes un kompetences stiprināšana noteikta kā viena no izglītības nozares prioritātēm Latvijā līdz 2027. gadam.¹⁶ Pasaules praksē izpētīts, ka tieši pedagogu kapacitāte un kompetences nosaka izglītības iestāžu veikspēju un izglītības kvalitāti, jo Pedagogu darba efektivitātei un mācīšanas praksei ir lielākā ietekme uz izglītojamo mācību sasniegumiem un, līdz ar to, arī uz indivīda un sabiedrības attīstību.

4.1. Pedagoģiskais personāls Preiļu novada pašvaldības izglītības iestādēs

Uz 15.02.2024. Preiļu novada pašvaldības izglītības iestādēs (t.sk. vispārējās, profesionālās ievirzes, interešu izglītības iestādēs) bija nodarbināts kopskaitā 731 darbinieks, no kuriem 464 jeb 63% bija pedagoģiskais personāls, bet 267 jeb 37 % – tehniskie darbinieki. Vispārējās izglītības iestādēs (pirmsskolas izglītības iestādes, skolas) strādāja 565 darbinieki. 2023./2024. m.g. Preiļu novada vispārīzglītojošajās skolās pedagogu īpatsvars no visiem darbiniekiem ir 60%, pirmsskolas izglītības iestādēs – 55 %. *Jāuzsver, ka darbinieku skaitā viena un tā pati persona var tikt ieskaitīta vairākas reizes, jo strādā vairākās izglītības iestādēs nepilnā slodzē, līdz ar to faktiskais unikālu personu skaits, kas nodarbināts Preiļu novada pašvaldības izglītības iestādēs atšķiras no kopējā darbinieku skaita.*

4.1. tabula: **Pedagogu noslodzes rādītāji Preiļu novada izglītības iestādēs (2023./2024.m.g).**
(Avots: PNIP dati)

	Izglītības iestāde	Izglītojamo skaits	Pedagogu skaits	Kopējais darbinieku skaits (t.i. pedagogi, un tehniskais personāls)	Pedagogu slodžu īpatsvars no kopējā darbinieku slodžu kopskaita	Pedagogu likmes / tarificēto pedagogu skaits	Izglītojamo skaits uz 1 pedagoga likmi
		01.09.2023.	15.02.2024.	15.02.2024.	15.02.2024.	01.11.2023.	01.11.2023.
1	2	3	4	5	6	7	8
PII	Preiļu PII "Pasaciņa"	380	55	93	55%	0,81	8,7
	Riebiņu PII "Sprīdītis"	60	12	25	46%	0,67	6,4
	Aglonas PII	54	7	17	48%	0,69	8,6
	<i>Kopā/vidēji PII:</i>	494	74	135	52%	0,77	8,3
Skolas	PN Salas ssk.	31	10	17	43%	0,27	5,2
	Pelēču psk.	60	16	30	45%	0,44	5,4
	Galēnu psk.	89	19	31	56%	0,53	7,7
	Vārkavas psk.	157	28	46	71%	0,49	8,4
	Preiļu 1. psk.	542	58	86	56%	0,91	10,2
	Riebiņu vsk.	137	26	43	51%	0,49	9,0
	Preiļu 2. vsk.	154	31	53	62%	0,53	7,6
	Aglonas vsk.	233	43	76	46%	0,58	7,8
	JEPVĢ	161	29	48	57%	0,75	7,2
	<i>Kopā/vidēji skolās:</i>	1564	260	430	57%	0,60	8,3
	ABKS	44	13	14	87%	0,36	6,8
	PMMS	244	29	38	79%	0,58	9,9
	PN BJSS	560	25	47	62%	0,94	21,4
	PN BJC	1427	63	67	82%	0,21	n/a

¹⁶ Ministru kabineta 2021. gada 22. jūnija rīkojums Nr. 436 "Par Izglītības attīstības pamatnostādņiem 2021.–2027. gadam". <https://likumi.lv/ta/id/324332>

Laikā no 2021./2022. līdz 2023./2024. m.g. tarificēto pedagogu skaits Preiļu novada pirmsskolas izglītības iestādēs ir samazinājies par -19 %, savukārt vispārizglītojošās skolās – par -13 %; minētajā laika posmā ir samazinājies arī slodžu kopskaits pirmsskolas izglītības iestādēs (-16 %) un vispārizglītojošās skolās (-17 %).

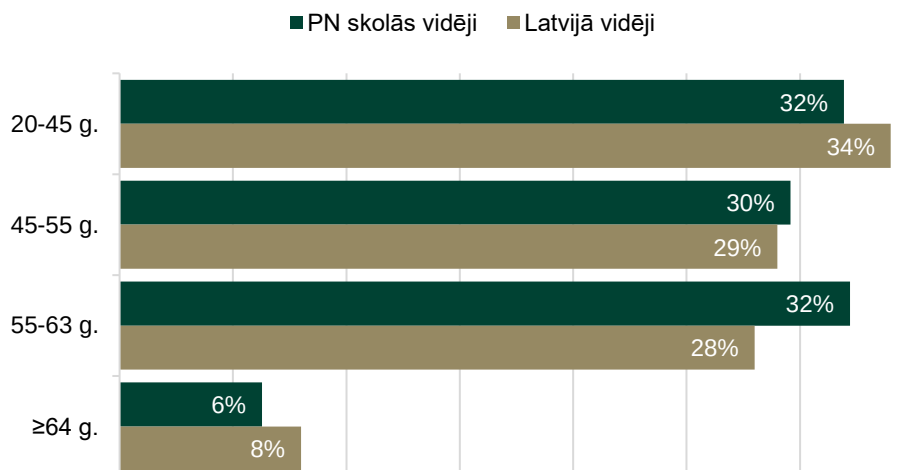
Vidējā pedagogu slodzes likmju un tarificēto pedagogu skaita attiecība Preiļu novada pirmsskolas izglītības iestādēs uz 01.11.2023. ir 0,77, pie tam trīs gadu periodā rādītājs ir palielinājies no 0,74 uz 0,77. Tas apliecina pozitīvu tendenci pirmsskolas izglītības iestāžu spējam nodrošināt optimālu pedagogu noslodzi un atalgojumu. Vidējā pedagogu slodzes likmju un tarificēto pedagogu skaita attiecība Preiļu novada vispārizglītojošās skolās ir tikai 0,6, kas ir ievērojami zem optimāla pedagogu noslodzes rādītāja (~0,8). Trīs gadu laikā vidējā pedagogu likmju/slodžu attiecība Preiļu novada vispārizglītojošās skolās ir samazinājusies no 0,62 uz 0,6, kas liecina par grūtībām izglītības iestādēm nodrošināt optimālu pedagogu noslodzi. Pedagogu likmju/slodžu attiecības amplitūda Preiļu novada vispārizglītojošās skolās ir 0,27 – 0,91 amplitūdā, tātad – pedagogu slodzes rādītāji dažādās izglītības iestādēs būtiski atšķiras.

Vidējais izglītojamo skaits uz 1 pedagoga likmi Preiļu novada pirmsskolas izglītības iestādēs uz 01.11.2023. ir 8,3; arī vidējais izglītojamo skaita uz 1 pedagoga likmi vispārizglītojošās skolās Preiļu novadā ir 8,3, kas ir zem optimālā skolēnu skaita / pedagogu likmju rādītāja pamatzglītības un vidējās izglītības pakāpēs (11-12 izglītojamie uz 1 pedagoga likmi).

4.2. Vispārizglītojošo skolu pedagogu vecuma struktūra

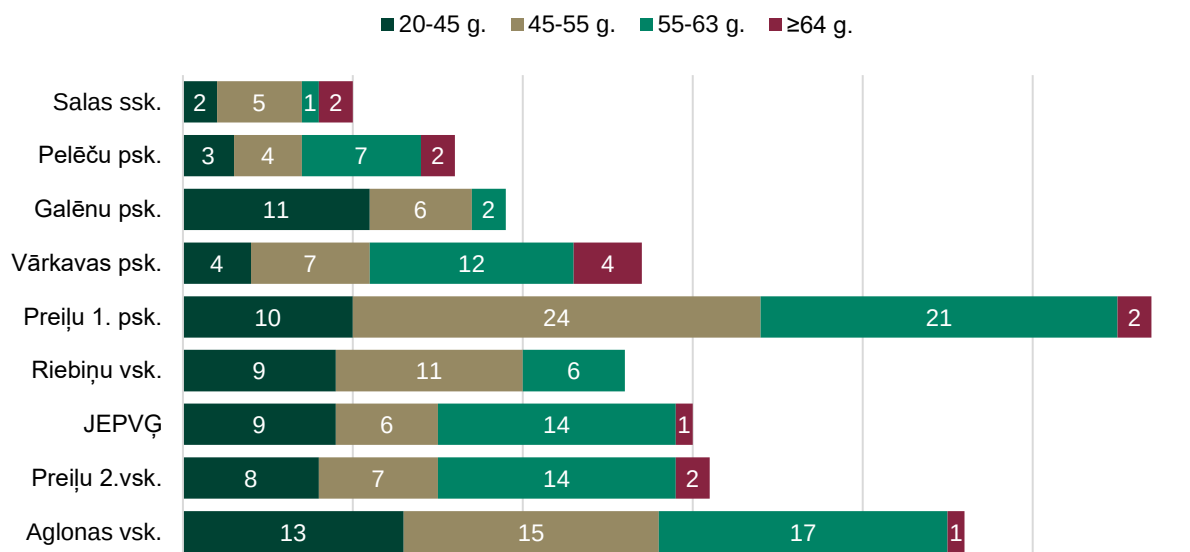
Pedagogu novecošanās ir nozīmīga izglītības nozares problēma visā Latvijā. Lai arī ilgāks darba stāžs var saistīties ar lielāku profesionālo pieredzi, tomēr pedagogu novecošanās rada riskus izglītības iestāžu pēctecībai. Preiļu novada pedagogu vidējais vecums uz 31.10.2023. ir 49,01. Salīdzinoši ar vidējiem rādītājiem valstī, Preiļu novadā ir salīdzinoši mazāk pedagogu vecumā līdz 45 g., bet vairāk pedagogu vecuma grupā 55-63 g., kas norāda, ka Preiļu novada pedagogu vecuma struktūra ir "vecāka" nekā vidēji Latvijā. Tomēr Preiļu novadā nedaudz mazāk starp nodarbinātajiem pedagogiem ir pensijas vecuma pedagogu (6 % no visiem pedagogiem).

4.1. attēls: **Vispārizglītojošo dienas skolu pedagogu vecuma struktūra Preiļu novadā un Latvijā (2022./2023. m.g.).**
(Avots: PNIP un VIIS dati)

Analizējot pedagogu vecuma struktūru izglītības iestāžu griezumā, redzams, ka vairākas Preiļu novada vispārizglītojošās skolas mērķtiecīgi strādā pie pedagogu ataudzes. Piemēram, Galēnu pamatskolā teju pusi pedagogiskā personāla veido pedagogi vecumā līdz 45 g., Riebiņu vidusskolā un Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijā 1/3 daļu kolektīva veido pedagogi vecumā līdz 45 g. Tomēr vairākās skolās ir izteikti augsts pedagogu virs 55 g. ģimnāzija: Vārkavas pamatskolā, Pelēču pamatskolā, arī Preiļu 2. vidusskolā un Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijā.

4.2. attēls: **Pedagogu vecuma struktūra Preiļu novada vispārizglītojošās skolās (uz 31.10. 2023.**
(Avots: PNIP)

4.3. Atbalsta personāla nodrošinājums

2022./2023. m.g. kopējās atbalsta speciālistu slodzes likmes Preiļu novada pirmsskolas izglītības iestādēs bija 4,17, bet atbalsta speciālistu nodrošinājums Preiļu novada pirmsskolas izglītības iestādēs ir 118,4 bērni uz 1 atbalsta speciālista likmi.

4.2. tabula: **Atbalsta personāla nodrošinājums Preiļu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs (2022./2023.m.g.).**

(Avots: Preiļu novada pašvaldības rīcības programma "Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns 2024.-2028.g.")

1	Izglītības iestāde	Atbalsta speciālistu likmes							Izglītojamo skaits uz 1 atbalsta speciālista likmi
		Logopēds	Izglītības psihologs	Speciālais pedagogs	Sociālais pedagogs	Pedagoga palīgs	Karjeras konsultants	KOPĀ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
PIL	Preiļu PIL "Pasaciņa"	1,41	1,06	1,00				3,47	109,4
	Riebiņu PIL "Sprīdītis"		0,25					0,25	240,0
	Aglonas PIL	0,25	0,20					0,45	120,0
	Kopā PIL:	1,66	1,51	1,00				4,17	118,4
Skolas	PN Salas ssk.	0,10	0,07			0,59	0,03	0,78	39,8
	Pelēču psk.	0,30	0,30	0,30		0,33	0,08	1,31	45,9
	Galēnu psk.	0,40	0,30	0,13		0,30	0,03	1,16	77,1
	Vārkavas psk.	0,48	0,77	0,05		0,60	0,05	1,95	80,7
	Preiļu 1. psk.	1,00	1,33	0,60	1,00	2,77	0,20	6,90	78,6
	Riebiņu vsk.	0,10	0,50	0,20	0,40	0,27	0,14	1,61	85,2
	Preiļu 2. vsk.	0,34	0,40	0,40	0,50	0,45	0,12	2,21	69,6
	Aglonas vsk.	0,62	0,70	0,30		0,20		1,82	128,2
	JEPVĢ		0,50			0,30	0,17	0,97	166,8
	Kopā skolās:	3,34	4,87	1,98	1,90	5,81	0,80	18,69	83,7
	PN kopā:	5,00	6,38	2,98	1,90	5,81	0,80	22,86	90,0

Tikai viens atbalsta speciālists – izglītības psihologs – ir pieejams visās trīs Preiļu novada pirmsskolas izglītības iestādēs; logopēds ir pieejams tikai 2 no 3 pirmsskolas izglītības iestādēm, lai arī bērnu runas un rakstu valodas diagnostika, profilakse un korekcija pirmsskolas vecumā ir ļoti svarīga; speciālais pedagogs ir pieejams tikai 1 no 3 pirmsskolas izglītības iestādēm.

2022./2023. m.g. kopējās atbalsta speciālistu slodzes likmes Preiļu novada pašvaldības skolās ir 18,7, bet atbalsta speciālistu nodrošinājums uz 1 skolēnu – 83,7. Teju visās Preiļu novada skolās ir pieejams izglītības psihologs un logopēds (izņemot Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāziju); 7 no 9 skolām ir pieejams arī speciālais pedagogs; savukārt sociālais pedagogs, kura atbalsts ir būtisks priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas risku prevencijā, ir pieejams tikai 3 no 9 skolām. Pedagogu palīgi tiek nodrošināti ar projekta Nr.8.3.2.2 “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai” atbalstu; atbalsta speciālistu un pedagogu individuālajās konsultācijās līdzšinēji būtisks bijis projekta “Pumpurs”, kura īstenošana beidzās 2023. gada beigās, atbalsts. Izvērtējot izglītojamo vajadzības un priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riskus, Preiļu novada pašvaldības rīcības programmā “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns 2024.-2028.g.” secināts, ka atbalsta personāla nodrošinājums izglītības iestādēs ir minimāls.

Teju visās Preiļu novada skolās ir pieejami karjeras konsultanti, tomēr to slodžu likmes ir ļoti minimālas. Kopējās karjeras konsultantiem atvēlētās likmes 2022./2023. m.g. visās Preiļu novada skolās kopā ir 0.8. Lielākoties karjeras konsultantu darbu nelielajā apjomā pilda kāds no skolas administrācijas darbiniekiem. Vienlaikus visi karjeras konsultanti Preiļu novadā ir speciāli apmācīti individuālu vai kolektīvu karjeras izglītības pasākumu īstenošanā.

Preiļu novada izglītības iestādēs ir nodarbināti arī speciālisti veselības jautājumos.

5. RESURSU NODROŠINĀJUMS VISPĀRĒJĀ IZGLĪTĪBĀ

Resursu nodrošinājumam izglītības programmu īstenošanai var būt nozīmīga ietekme uz izglītības kvalitāti un mācību rezultātiem, jo resursu pieejamība nosaka iespējas diferencēt mācību pieeju, īstenot individuālu pieeju izglītojamajiem, nodrošināt mācību līdzekļus, kā arī ietekmē izglītojamo un pedagogu labbūtību.

5.1. Mācību telpas un vides pieejamība

Valsts normatīvais regulējums nosaka, ka, īstenojot vispārējās pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības programmas, minimālā platība viena izglītojamā vietai mācību telpā ir 2 m², savukārt izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu, bērniem līdz 3 g.v. grupas telpā jānodrošina 2,5 m² grupas telpa un 1,8 m² guļamtelpa, bet bērniem, kas vecāki par 3 g. – 3,0 m² grupas telpa un 2,0 m² guļamtelpa.^{17,18} Preiļu 1. pamatskolā telpu nodrošinājums ir 3,3 m² uz 1 izglītojamo un mācību telpu piepildījums – 76 %. Visās pārējās Preiļu novada pašvaldības vispārizglītojošās skolās mācību telpu platība pārsniedz 5 m² uz 1 izglītojamo, divās skolās (Pelēču pamatskola, Preiļu novada Salas sākumskola) – ir virs 12 m² uz 1 izglītojamo; mācību telpu piepildījums 6 Preiļu novada skolās ir zem 40%. Mācību telpu nodrošinājums un piepildījums Preiļu novada pirmsskolas izglītības iestādēs ir optimāls.

5.1. tabula: Mācību telpu platība Preiļu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs (2023./2024.m.g.).
(Avots: izglītības iestāžu dati)

	Izglītības iestāde	Mācību telpas ¹⁹			Izglītojamo skaits (01.09.2023.)	Mācību telpu piepildījums ²⁰
		Kopējā platība (m ²)	m ² uz 1 izglītojamo	Kapacitāte (atbilstoši MK nr. 610, 890)		
1	2	3	4	5	6	7
Vsk.	Aglonas vsk. (Rušona)	430	5,9	215	72	33%
	Aglonas vsk. (Aglona)	911	5,4	455	169	37%
	Riebiņu vsk.	873	6,3	436	137	31%
	Preiļu 2. vsk.	818	5,3	408	154	31%
	JEPVĢ	1160	7,2	639	161	25%
Psk.	Preiļu 1. psk.	1786	3,3	710	542	76%
	Galēnu psk.	460	5,2	160	89	56%
	Pelēču psk.	543	12,6	180	60	33%
	Vārkavas psk.	919	8,0	300	157	52%
Ssk.	PN Salas ssk.	264	12,6	60	31	52%
PII	PII "Pasaciņa"	980,4	2,6	n.d.	380	n.d.
	Aglonas PII	147,9	2,5	54	54	100%
	Riebiņu PII "Sprīdītis"	197,6	3,3	70	60	86%

Preiļu novada Izglītības pārvalde 2023.g. decembrī veica informācijas apkopojumu par Preiļu novada skolu infrastruktūras attīstības vajadzībām. Apkopojumā skolas norāda, ka iestāžu telpas ir piemērotas izglītības pakalpojumu sniegšanai un identificē nepieciešamos infrastruktūras uzlabojumus. Tikai viena izglītības iestāde – Preiļu 1. pamatskola – norāda, ka skolai kvalitatīva mācību procesa norisei būtu nepieciešamas lielākas telpas;

¹⁷ MK 2002. gada 27. decembra noteikumi Nr. 610 "Higiēnas prasības izglītības iestādēm, kas īsteno vispārējās pamatzglītības, vispārējās vidējās izglītības, profesionālās pamatzglītības, arodizglītības vai profesionālās vidējās izglītības programmas". <https://likumi.lv/ta/id/69952>

¹⁸ MK 2013. gada 17. septembra noteikumi Nr. 890 "Higiēnas prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu". <https://likumi.lv/ta/id/260057>

¹⁹ Saskaņā ar MK noteikumiem nr. 610 mācību telpas ietver: klases, kabinetus, auditorijas, laboratorijas; mācību telpas neietver: administrācijas un darbinieku telpas, bibliotēku, atpūtas telpas, aktu zāli, sporta zāli, saimniecības telpas, ēdināšanas bloku u.c.

²⁰ Izglītojamo skaits izglītības iestādē iepretim mācību telpu kapacitātei, kas noteikta atbilstoši MK noteikumiem nr. 610 un Nr. 890.

Preiļu 1. pamatskolas piedāvātais risinājums ir piešķirt citas telpas biedrībai “Puķuzirnis”, kas šobrīd izmanto Preiļu 1. pamatskolas telpas aptuveni 40 m² platībā.

Tikai viena Preiļu novada pašvaldības izglītības iestāde – Aglonas vidusskola (mācību īstenošanas vieta Rušona) – norāda, ka skolas infrastruktūra ir laba vides pieejamība izglītojamajiem ar ierobežotām kustību iespējām. Piecās izglītības iestādēs vides pieejamība ir nodrošināta ēku 1. stāvā; tās ir: Aglonas vidusskola, Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzija, Preiļu 1. pamatskola, Preiļu PII “Pasaciņa”, Preiļu 2. vidusskola.

5.2. tabula: **Vides pieejamība Preiļu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs (2023./2024.m.g.).**
(Avots: izglītības iestāžu dati)

	Izglītības iestāde	Vides pielāgojumi					Komentārs
		Iekļuve ēkā ar ratiņkrēslu	Pielāgotas WC	Līfss	Pielāgotas durvis	Zemi sliekšņi	
1	2	3	4	5	6	7	8
Vsk.	Aglonas vsk. (Rušona)	X	X		X	X	Vides pieejamība ēkas 1.stāvā.
	Aglonas vsk. (Aglona)	X	X		X	X	Vides pieejamība ēkas 1.stāvā.
	Riebiņu vsk.	X				X	Iespēja iekļūt līdz ēkas 1.stāvam.
	JEPVĢ	X	X	X		X	Vides pieejamība ēkas 1.stāvā; pacēlājs uz 1. stāvu.
	Preiļu 2.vsk.	X				X	Vides pieejamība ēkas 1.stāvā.
Psk.	Preiļu 1. psk.	X	X		X	X	Vides pieejamība ēkas 1.stāvā.
	Galēnu psk.	X	X		X	X	Iespēja iekļūt līdz ēkas 1.stāvam.
	Pelēču psk.	X				X	Iespēja iekļūt līdz ēkas 1.stāvam
	Vārkavas psk.	X					Iespēja iekļūt līdz ēkas 1.stāvam.
Ssk.	PN Salas ssk.	X				X	Iespēja iekļūt līdz ēkas 1.stāvam.
PII	Preiļu PII "Pasaciņa"	X	X			X	Vides pieejamība ēkas 1.stāvā.
	Aglonas PII	X				X	Iespēja iekļūt līdz ēkas 1.stāvam.
	Riebiņu PII "Sprīdītis"	X				X	Iespēja iekļūt līdz ēkas 1.stāvam.

5.2. Sporta infrastruktūra izglītībai

Vairāku pašvaldības skolu (Aglonas vidusskolas, Galēnu pamatskolas, Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijas, Pelēču pamatskolas, Preiļu 1. pamatskolas, Preiļu 2. pamatskolas, Riebiņu vidusskolas, Vārkavas pamatskolas) sporta infrastruktūru regulāri izmanto Preiļu novada Bērnu un jauniešu sporta skola profesionālās ievirzes un interešu izglītības programmu īstenošanai. Sporta infrastruktūras koplietošana ir uzteicama prakse. Izglītības iestādēs, kurās sporta izglītību īsteno PN BJSS, ir attīstīta sporta infrastruktūra, tomēr vienlaikus tā ir arī intensīvi noslogota.

2023. gada decembrī Preiļu novada Izglītības pārvaldes apkopojusi skolu sporta infrastruktūras un aprīkojuma vajadzības. Vairākām skolām nepieciešami sporta infrastruktūras uzlabojumi: sporta zāles grīdas renovācija un ģērbtuvju kosmētiskais remonts – Preiļu 1. pamatskolā, sporta laukuma atjaunošana – Aglonas vidusskolā, sporta stadiona un basketbola laukuma renovācija – Preiļu 2. pamatskolā, sporta laukuma seguma atjaunošana un sporta zāles remonts – Riebiņu vidusskolā, sporta laukuma atjaunošanas darbi – Galēnu pamatskolā. Preiļu novada Salas sākumskolā ir pielāgota sporta zāle, tomēr skola norāda, ka tai būtu nepieciešama sporta vajadzībām atbilstoša sporta infrastruktūra. Vairākas izglītības iestādes norāda uz nepieciešamību atjaunot sporta zāļu infrastruktūru un aprīkojumu: Aglonas vidusskolā nepieciešams atjaunot sporta inventāru, Preiļu 1. pamatskolā – sporta zālē uzstādīt jaunus sadalošos tīklus, ekonomiskāku apgaismojumu, atjaunot inventāru ziemas sporta veidiem.

Preiļu PII “Pasaciņa” ir divi sporta laukumi un divas sporta vajadzībām pielāgotas aktu zāles, savukārt Aglonas PII – tikai sporta laukums; Riebiņu PII “Sprīdītis” ir sportošanai atbilstoša sporta zāle un sporta inventārs, taču remontdarbi nepieciešami sporta laukumam.

5.3. tabula: **Sporta infrastruktūra Preiļu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs (2023./2024.m.g.).**
(Avots: izglītības iestāžu dati)

	Izglītības iestāde	Sporta zāle	Sporta laukums	Stadions	Komentārs
1	2	3	4	5	6
Vsk.	Aglonas vsk. (Rušona)	X	X		Jāturpina sporta laukuma atjaunošana.
	Aglonas vsk. (Aglona)	X		X	
	Riebiņu vsk.	X	X		Sporta laukumam nav piemērots segums; sporta zālei nepieciešams remonts.
	JEPVĢ	X	X		
	Preiļu 2. vsk.	X	X	X	Jāveic skolas stadiona un basketbola laukuma renovācija.
Psk.	Preiļu 1. psk.	X	X		Sporta zālē jāveic grīdas renovācija.
	Galēnu psk.	X	X		Sporta laukumam jāveic atjaunošanas darbi.
	Pelēču psk.	X	X		
	Vārkavas psk.	X	X	X	
Ssk.	PN Salas ssk.	X	X		Skolai nepieciešama piemērota sporta zāle.
PII	Preiļu PII "Pasaciņa"	X	X		
	Aglonas PII		X		
	Riebiņu PII "Sprīdītis"	X	X		Sporta laukumam jāveic remontdarbi.

5.3. IKT aprīkojums

Preiļu novada pirmsskolas izglītības iestādēs nodrošinājums ar IKT ierīcēm ir optimāls: uz katru grupiņu tiek nodrošināts dators un interaktīvais ekrāns.

5.4. tabula: **IKT ierīču nodrošinājums Preiļu novada pašvaldības PII (2023./2024.m.g.).**
(Avots: PN izglītības iestāžu dati)

	Izglītības iestāde	Datori, planšetes		Grupiņu aprīkojums			Grupiņu skaits
		kopā	uz 1 grupiņu	Interaktīvās tāfeles	Interaktīvie ekrāni	Krāsainās drukas ierīces	
1	2	3	4	5	6	7	9
PII	Preiļu PII "Pasaciņa"	19	1	1	1		19
	Aglonas PII	4	3	3		3	3
	Riebiņu PII "Sprīdītis"	7	4	1		1	4
PII KOPĀ:		30	8	5	1	4	26

Valsts izglītības rīcībpolitikas mērķis ir līdz 2025. gadam vispārējās izglītības iestādēs nodrošināt katru pedagogu un katru 7.-12. klašu skolēnu ar datoru kā mācību līdzekli, sasniedzot vismaz 1:3 ierīču un skolēnu skaita proporciju 1.-3. klašu skolēniem (0,3 ierīces uz vienu 1.-3. klases skolēnu) un vismaz 1:2 ierīču un skolēnu skaita proporciju 4.-6. klašu skolēniem (0,5 ierīces uz vienu 4.-6. klases skolēnu).²¹ 2023./2024. m.g. Preiļu novada vispārīzglītojošu skolu pedagogu nodrošinājums ar IKT ierīcēm (portatīvie datori, stacionārie datori, planšetes) sasniedz vidēji 1 IKT ierīci uz 1 pedagogu, izglītojamo nodrošinājums – 0,4 IKT ierīces uz 1 izglītojamo (skat. 5.5. tabulu; aprēķinos nav iekļauti rādītāji par Preiļu 2. vsk.). Pedagogu nodrošinājums ar IKT ierīcēm ir labs visās skolās, izņemot Vārkavas pamatskolu. Izglītojamo nodrošinājums ar IKT ierīcēm ir nepietiekams vismaz 3 Preiļu novada skolās: Aglonas vidusskolā, Riebiņu vidusskolā, Preiļu 1. pamatskolā. Interaktīvo tāfeļu, ekrānu un projektoru pietiekamība jāvērtē, ņemot vērā mācību kabinetu skaitu.

²¹ Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 13.1.2. specifiskā atbalsta mērķa „Atveseļošanas pasākumi izglītības un pētniecības nozarē” 13.1.2.2. pasākuma “Izglītības iestāžu digitalizācija” īstenošanas noteikumi, pieejami: <https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/apstiprinati-nosacījumi-investīciju-programmai-portatīvo-datoru-nodrošināšanai-skolēniem> (publicēts 01.12.2021.).

2023. gada decembrī Preiļu novada Izglītības pārvaldes apkopojumā par iestāžu attīstības vajadzībām izglītības iestādes norāda uz nepieciešamību savlaicīgi plānot IKT resursu atjaunošanu, ņemot vērā straujo tehnoloģiju attīstību un nolietojumu. Vairākas izglītības iestādes (Preiļu 1. pamatskola, Pelēču pamatskola) norāda, ka saistībā ar jaunā mācību satura ieviešanu nepieciešams papildināt IKT aprīkojumu sākumskolas klasēs. Preiļu 1. pamatskolā un Aglonas vidusskolā nepieciešams robotikas un mehatronikas aprīkojums.

5.5. tabula: IKT ierīču nodrošinājums Preiļu novada pašvaldības vispārizglītojošās skolās (uz 15.01.2024.).
(Avots: PN izglītības iestāžu dati)

1	Izglītības iestāde	Individuālas IKT ierīces (datori, planšetes)				Mācību klašu aprīkojums			Iestāžu aprīkojums				
		Izglītojamajiem		Pedagogiem		Inter-aktīvās tāfeles	Inter-aktīvie ekrāni	Projektori	Krāsainās drukas ierīces	Mācību robotu komplekti	Dokumentu kameras	CNC iekārtas	3D printeri
		skaits	uz 1 izglītojamo	skaits	uz 1 pedagogu								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Vsk.	Aglonas vsk.	60	0,3	44	1,0	9	1	6			4		2
	Riebiņu vsk.	37	0,3	26	1,0	4	2	7	3	10	2	1	
	JEPVĢ	163	1,0	45	1,6	11			3	16		2	6
	Preiļu 2. vsk.	86	0,6	33	1,1	4		16	3	8	5		2
Psk.	Preiļu 1. psk.	156	0,3	52	0,9	1	15	30			10		2
	Galēnu psk.	39	0,5	21	1,1	1	5	3		15	2	1	1
	Pelēču psk.	25	0,6	16	1,0	2	4	3	2	1	1		
	Vārkavas psk.	66	0,7	14	0,5	16		5			5		1
Ssk.	PN Salas ssk.	10	0,5	10	1,0	1		3			1		1
SKOLĀS KOPĀ:		642	0.4	261	1.0	49	27	73	11	50	30	4	17

5.4. Finansējums izglītībai

Preiļu novada pašvaldības plānotie izdevumi izglītībai, t.sk. valsts mērķdotācija pedagogu atalgojumam, 2024. gadā sasniedz 12,61 milj. EUR. Trīs gadu periodā pašvaldības ieguldījumi izglītībā ir pieauguši par 8% (skat.5.1. attēls).

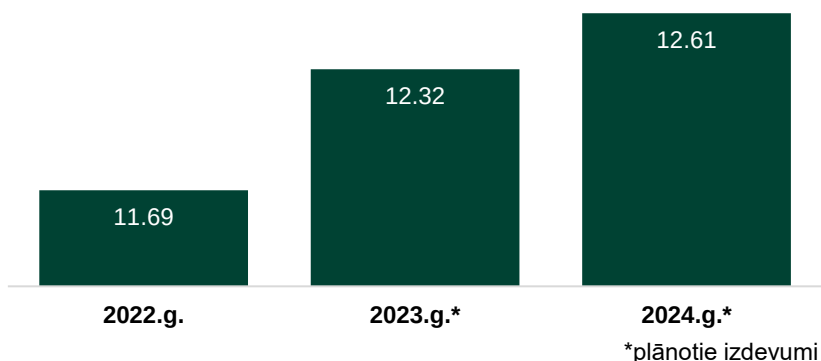
2023. gadā vidējās izmaksas uz 1 izglītojamo Preiļu novada pašvaldības skolās bija 3836 EUR, bet pirmsskolas izglītības iestādēs – 3935 EUR. Izmaksu uz 1 izglītojamo amplitūda Preiļu novada skolās bija no 2748 līdz 6455 EUR. Vislielākās pašvaldības izmaksas uz 1 izglītojamo starp Preiļu novada skolām ir PN Salas sākumskolā, Pelēču pamatskolā un Galēnu pamatskolā – skolās ar salīdzinoši mazāko izglītojamo skaitu. Izmaksu uz 1 bērnu amplitūda Preiļu novada pirmsskolas izglītības iestādēs ir no 3616 līdz 5294 EUR un lielākās izmaksas uz 1 bērnu ir Riebiņu PII "Sprīdītis".

5.6. tabula: **Izmaksas uz 1 izglītojamo Preiļu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs, EUR/gadā (2023.g.).**

(Avots: PN IP dati)

1	Izglītības iestāde	Pašvaldības finansējums, EUR/gadā			Valsts mērķdotācija, EUR	Finansējums uz 1 izglītojamo, EUR / gadā		Izglītojamo skaits (01.09.2023.)
		Saimnieciskie izdevumi	Pedagogu atalgojums	Tehnisko darbinieku atalgojums		Pašvaldības finansējums uz 1 izglītojamo	Pašvaldības un valsts finansējums uz 1 izglītojamo	
2	3	4	5	6	7	8	9	
Vsk.	Aglonas vsk.	197370	74256	263726	450997	2298	4233	233
	Riebiņu vsk.	95874	21518	160949	281688	2032	4088	137
	Preiļu 2. vsk.	88739	22718	152745	374771	1716	4149	154
	JEPVĢ	155541	32636	177806	421861	2273	4893	161
Psk.	Preiļu 1. psk.	254427	31249	239982	963933	970	2748	542
	Galēnu psk.	87176	26407	131256	181713	2751	4793	89
	Pelēču psk.	61150	17642	88747	155326	2792	5381	60
	Vārkavas psk.	111659	98500	162475	221944	2373	3787	157
Ssk.	PN Salas ssk.	26389	28529	75332	69859	4202	6455	31
PII	Preiļu PII "Pasaciņa"	211312	502271	387469	272224	2898	3614	380
	Aglonas PII	41940	93594	75745	41599	3913	4683	54
	Riebiņu PII "Sprīdītis"	58135	129033	96444	34012	4727	5294	60
<i>Skolās kopā/vidēji:</i>		<u>1078325</u>	<u>353455</u>	<u>1453018</u>	<u>3122094</u>	<u>1845</u>	<u>3841</u>	<u>1564</u>
<i>PII kopā/vidēji:</i>		<u>311386</u>	<u>724898</u>	<u>559658</u>	<u>347835</u>	<u>3231</u>	<u>3935</u>	<u>494</u>
Preiļu novadā kopā:		1389711	1078353	2012676	3469929	2177	3863	2058

5.1. attēls: **Preiļu novada pašvaldības faktiskie un plānotie budžeta izdevumi izglītībai, t.sk. valsts mērķdotācija, milj. EUR, (2022.-2024.g.).**
(Avots: PN pašvaldības gada pārskati)

5.5. Pašvaldības skolēnu pārvadājumi

Preiļu novadā skolēnu pārvadājumi tiek organizēti 17 dažādos maršrutos un tie nogādā skolēnus uz/no 6 pašvaldības skolām: Aglonas vidusskola (Aglona, Rušona), Galēnu pamatskola, Pelēču pamatskola, Riebiņu vidusskola, PN Salas sākumskola, Vārkavas pamatskola. Indikatīvās skolēnu pārvadājumu izmaksas 2023./2024.m.g. Preiļu novadā sasniegs 115 803 EUR jeb 285 EUR uz 1 skolēnu gadā. Salīdzinoši lielākās izmaksas saistās ar skolēnu pārvadājumiem uz PN Salas sākumskolu (382 EUR uz 1 skolēnu gadā), Aglonas vidusskolu (349 EUR uz 1 skolēnu gadā), Pelēču pamatskolu (294 EUR uz 1 skolēnu gadā).

5.7. tabula: **Pašvaldības skolēnu pārvadājumu maršruti un indikatīvās izmaksas, EUR (uz 01.09.2023.).**
(Avots: PN Centrālās administrācijas Transporta daļas dati)

Izglītības iestāde	Maršruta nr.	Skolēnu skaits maršrutā	Vienas dienas km	Mācību gada izmaksas, EUR	Izmaksas uz 1 skolēnu, EUR	Brauciens 1 vienā virzienā pārsniedz 40 min.
1	2	3	4	5	6	7
Riebiņu vsk.	Nr.1	19	100	8208	432	
	Nr.2	47	98	8975	191	
	<u>Kopā:</u>	<u>66</u>	<u>198</u>	<u>17183</u>	<u>260</u>	
Vārkavas psk.	Nr.3	47	110	10116	215	Pārsniedz 40 min.
	Nr.4	26	120	8938	344	
	Nr.5	17	60	4560	268	
	Nr.5-1	22	47	3572	162	
	<u>Kopā:</u>	<u>112</u>	<u>337</u>	<u>27185</u>	<u>243</u>	
Aglonas vsk.	Nr.6	25	126	10309	412	
	Nr.7	33	89	8773	266	
	Nr.8	16	123	9176	573	Pārsniedz 40 min.
	Nr.13 (Rušona)	33	109	9046	274	Pārsniedz 40 min.
	<u>Kopā:</u>	<u>107</u>	<u>447</u>	<u>37305</u>	<u>349</u>	
Pelēču psk.	Nr.9	19	77	5676	299	
	Nr.10	27	101	7830	290	
	<u>Kopā:</u>	<u>46</u>	<u>178</u>	<u>13506</u>	<u>294</u>	
Galēnu psk.	Nr.11-1	18	68	4910	273	
	Nr.11-2	16	59	4289	268	Pārsniedz 40 min.
	Nr.12-1	11	66	4931	448	Pārsniedz 40 min.

Izglītības iestāde	Maršruta nr.	Skolēnu skaits maršrutā	Vienas dienas km	Mācību gada izmaksas, EUR	Izmaksas uz 1 skolēnu, EUR	Brauciens 1 vienā virzienā pārsniedz 40 min.
	Nr.12-2	18	26	1907	106	
	<u>Kopā:</u>	<u>63</u>	<u>219</u>	<u>16036</u>	<u>255</u>	
PN Salas ssk.	Nr.14	<u>12</u>	<u>68</u>	<u>4588</u>	<u>382</u>	
Preiļu novadā kopā:		406	1447	115803	285	

5 no 17 maršrutiem brauciena ilgums vienā virzienā pārsniedz 40 minūtes. Preiļu novada pašvaldības Transporta daļas skatījumā problemātiskākie ir maršruti Nr. 9 (Pelēču psk.) un Nr. 13 (Aglonas vsk. Rušona), jo tie daļēji pārklājas ar sabiedriskā transporta pakalpojumiem. Maršrutā Nr. 11-2 iekļautas divas izglītības iestādes – Preiļu novada Salas sākumskola un Galēnu pamatskola, maršrutā Nr. 13 – skolēni tiek vesti uz 3 dažādām izglītības iestādēm – Aglonas vsk. Rušona, Preiļu 1. pamatskolu, Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāziju.

6. INTEREŠU IZGLĪTĪBA

Interesešu izglītība ir mērķtiecīga un brīvprātīga neformālā izglītība, kuras galvenais uzdevums ir attīstīt bērnu un jauniešu spējas un talantus un nodrošināt tiem ievirzi karjeras izvēlē, sniegt praktiskam darbam un dzīvei derīgu papildizglītību, piedāvāt iespējas radošai pašizpaušmei un saturīga brīvā laika pavadīšanai, kā arī sekmēt pilsoniskās un nacionālās identitātes attīstīšanu.²² Izglītības attīstības pamatnostādnes 2020.–2027. gadam akcentē interesešu izglītības lomu izglītojamo individuālo kompetenču attīstībā, jo kvalitatīvs un izglītojamo vajadzībām atbilstošs interesešu izglītības piedāvājums dažādās mācību jomās stiprina skolēna mācīšanās prasmes, papildina un nostiprina formālajā izglītībā apgūtās kompetences, stiprina pilsoniskās un līdzdalības prasmes.²³ Darba tirgus tendences pieprasa zināšanas zinātnes, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas mācību jomās (STEM) un formālajā izglītībā apgūto STEM mācību jomu saturu ieteicams nostiprināt ar tehniskās jaunrades aktivitātēm, t.sk. interesešu izglītību. Rūpēs par sabiedrības veselību visās vispārējās izglītības iestādēs 1.–12.klašu audzēkņiem jānodrošina vismaz viena papildus sporta nodarbība nedēļā.²⁴

Preiļu novadā interesešu izglītību nodrošina **Preiļu novada bērnu un jauniešu centrs** (PN BJC), vispārīgizglītojošās skolas, profesionālās ievirzes izglītības iestādes, kā arī privātie interesešu izglītības īstenotāji. Interesešu izglītības nodrošināšanā tiek ieguldīti valsts (mērķdotācija pedagogu atalgojumam) un pašvaldības līdzekļi (telpas, aprīkojums, mācību materiāli, pedagogu atalgojums), kā arī audzēkņu līdzfinansējums. Uz interesešu izglītības programmu īstenošanai paredzētajiem finanšu līdzekļiem var pretendēt gan Preiļu novada pašvaldības izglītības iestādes, gan juridiskas un fiziskas personas, kuras Preiļu novada pašvaldībā saņēmušas licenci programmas īstenošanai. Interesešu izglītības programmu jāiesniedz programmas īstenotājam un ar parakstu jāapliecina, ka tā netiek finansēta no citiem valsts, pašvaldības vai projektu finanšu līdzekļiem. Preiļu novada izglītības iestādes valsts mērķdotācijas ieguvei 2023./2024. m.g. pieteikušas 93 interesešu izglītības programmas, aptverot 5 interesešu izglītības jomas. Programmu skaita ziņā pašvaldības izglītības iestāžu piedāvājumā dominē kultūrizglītības joma (66 %), kurai seko citu programmu joma (19 %); tehniskās jaunrades joma programmu skaita ziņā veido 10 %, sporta interesešu izglītības piedāvājums 3 %, vides interesešu izglītība – 2 %.

6.1. attēls: **Ar valsts mērķdotācijas atbalstu īstenotās interesešu izglītības programmas Preiļu novada pašvaldības izglītības iestādēs un jauniešu centrā (uz 01.02.2024.).**
(Avots: PNIP dati)

KULTŪRIZGLĪTĪBA 1197 audzēkņi	CITAS IZGLĪTOJOŠĀS PROGRAMMAS 321 audzēknis	SPORTS 74 audzēkņi	VIDE 32 audzēkņi
		TEHNISKĀ JAUNRADE 151 audzēknis	

Nozīmīgs resurss interesešu izglītības nodrošināšanā ir PN BJC – pašvaldības izglītības iestāde, kura īsteno interesešu izglītības programmas, vada un organizē metodisko, organizatorisko un informatīvo darbu interesešu izglītības jomā Preiļu novadā. PN BJC ir galvenais koordinators un sadarbības partneris Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts izglītības satura centram un citām valsts institūcijām valsts mēroga pasākumu un projektu organizēšanā interesešu izglītības jomā un audzināšanas darba jomā bērniem un jauniešiem Preiļu novadā. Iestādes mērķauditorija ir bērni un jaunieši no 3 – 25 gadu vecumam, kā arī pieaugušie. PN BJC īsteno interesešu izglītības programmas kultūrizglītības, sporta, tehniskās jaunrades, vides un citās jomās.

PNIP nosaka interesešu izglītības programmu īstenošanai paredzētā valsts mērķdotācijas un pašvaldības finansējuma procentuālo sadalījumu 2023./2024. mācību gadam, kā arī izvirzījusi 5 prioritātes interesešu izglītības programmu īstenošanā un finansējuma sadalē (apkopojums 6.1. tabulā).

Interesešu izglītības piedāvājuma klāsta attīstību pašvaldības izglītības iestādēs nosaka pedagogu kompetence un noslodze, izglītības iestāžu materiāli tehniskā bāze, kā arī sadarbības iespējas ar ārējiem interesešu izglītības programmu īstenotājiem, kas ļauj paplašināt interesešu izglītības piedāvājumu Preiļu novada izglītības iestādēs. Informācija par 2023./2024. m.g. interesešu izglītības programmu piedāvājumu, kas tiek īstenots no valsts

²² <https://enciklopedija.lv/skirklis/5311-intere%C5%A1u-izgl%C4%ABt%C4%ABba-Latvij%C4%81->

²³ Ministru kabineta 2021. gada 22. jūnija rīkojums Nr. 436 "Par Izglītības attīstības pamatnostādņēm 2021.–2027. gadam". <https://likumi.lv/ta/id/324332>

²⁴ Ministru kabineta 2022. gada 31. maija rīkojums Nr. 397 "Par Sporta politikas pamatnostādņēm 2022.–2027. gadam". <https://likumi.lv/ta/id/332897>

mērķdotācijas, Preiļu novada pašvaldības izglītības iestādēs ir apkopota 6.3. tabulā. Interesešu izglītības programmas tiek īstenotas arī pirmsskolas izglītības iestādēs, taču to nodrošina privātie pakalpojuma sniedzēji.

6.1. tabula: **Interesešu izglītības programmu finansējuma procentuālais sadalījums un prioritātes Preiļu novadā (2023./2024.m.g.).**
(Avots: PNIP dati)

FINANSĒJUMA SADALĪJUMS	Kultūrizglītība	Tehniskā jaunrade	Citas programmas	Sporta izglītība	Vides izglītība
	50%	15%	15%	10%	10%
PRIORITĀTES INTEREŠU IZGLĪTĪBĀ					
①	Dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšana – saskaņā ar Dziesmu un deju svētku likuma 3. pantu Dziesmu un deju svētki ir unikāla Latvijas kultūras tradīcija un latviešu nacionālās identitātes sastāvdaļa.				
②	Tehnoloģiju un digitālo prasmju attīstība – saskaņā ar Izglītības attīstības pamatnostādnēm 2021.-2027. gadam un Preiļu novada attīstības programmu 2022.-2029. gadam.				
③	Vides izglītība kā ilgtspējīga dzīvesveida veicināšanas instruments – saskaņā ar Latgales plānošanas reģiona attīstības programmu 2021.-2027. gadam un Preiļu novada attīstības programmu 2022.-2029. gadam.				
④	Uzņēmējprasmju veicināšana – saskaņā ar Latgales plānošanas reģiona attīstības programmu 2021.-2027. gadam un Preiļu novada attīstības programmu 2022.-2029.gadam.				
⑤	Bērnu un jauniešu kvalitatīva iesaiste veselīga dzīvesveida un sporta procesos – saskaņā ar Sporta politikas pamatnostādnēm 2021.-2027. gadam un Preiļu novada attīstības programmu 2022.-2029. gadam.				

Nozīmīgs resurss interesešu izglītības programmu sporta jomā īstenotājs ir PN BJSS, kura īsteno programmas: volejbols un vieglatlētika. 2023./2024.m.g. audzēkņu skaits šajās programmās bija 46. PN BJSS interesešu izglītības programmu īstenošanai saņem atsevišķu finansējumu no pašvaldības budžeta.

Preiļu novada izglītības iestādēs ir plašs kultūrizglītības interesešu izglītības programmu piedāvājums – šī joma tiek īstenota visās pašvaldības izglītības iestādēs. Tehniskās jaunrades iespējas ir 6 no 9 pašvaldības izglītības iestādēm, sporta izglītības joma pārstāvēta 2 pašvaldības izglītības iestādēs, vides izglītības joma – nevienā no pašvaldības izglītības iestādēm. Citu jomu interesešu izglītības programmas pārstāv dažādus profilus un tiek organizētas 7 no 9 pašvaldības izglītības iestādēm.

Papildu izglītības programmu piedāvājumam, kas tiek īstenots no valsts mērķdotācijas, PNIP īsteno sadarbību ar Latgales plānošanas reģionu izglītības iestādēs ieviešot interesešu izglītības programmu “Es – uzņēmējs”. Programma izstrādāta četriem vecumposmiem – pirmsskolas, 1.-4. klase, 5.-9. klase un vidusskolas posms. Programma paredz apgūt finanšu pratību, iegūt izpratni par svarīgāko uzņēmējdarbībā, attīstīt spējas aktīvi piedalīties sabiedrībā, pilnvērtīgi dzīvot un strādāt, īstenojot iniciatīvas, veidojot attieksmi pret darbu, vidi, mācīties mūža garumā. 2023./2024.m.g. programma “Es – uzņēmējs” no Latgales plānošanas reģiona piešķirtā finansējuma tiek īstenota 5 Preiļu novada izglītības iestādēs (Preiļu 2. vsk., Aglonas vsk., JEPVĢ, Aglonas PII, Riebiņu vsk.).

Privātie interesešu izglītības īstenotāji Preiļu novadā piedāvā izglītības programmas kultūrizglītībā, individuālajā sportā, tehniskajā jaunradē un citās jomās (skat. 6.1. tabulu).

6.2. tabula: **Licencētās interesešu izglītības programmas Preiļu novadā, ko nodrošina privātie interesešu izglītības īstenotāji**
(Avots: PNIP dati)

Izglītības programma	Licences saņēmējs
1	2
Kultūrizglītība	
Floristika	SIA “KAĶU SĒTA”
Radošo darbu programma	Privātpersona
Individuālie sporti	

Izglītības programma	Licences saņēmējs
1	2
Džudo	Džudo sporta klubs "Jaunība LV"
Vispārējā fiziskā sagatavotība bērniem vecuma grupā no 6-10 gadiem	Privātpersona
Boksa nodarbības vecuma grupā 10-22 gadiem	Privātpersona
Tehniskā jaunrade	
Datorapmācība	Preiļu galvenā bibliotēka
Lego robotika	Privātpersona
Citas	
Informācijas meklēšana tiešsaistes datu bāzēs	Preiļu galvenā bibliotēka
Play, Learn, Grow Togeteher	Vecāku biedrība "Pūces Māja"
Latviešu rotaļas un rotaļu danči	PII "Pasaciņa"

2023. gadā interešu izglītības programmas, kas īstenotas no valsts mērķdotācijas, apmeklēja 1775 izglītojamie, 2022. gadā – 1551, piedāvāto programmu skaits 2 gadu periodā bijis nemainīgs. Domājot par interešu izglītības lomu izglītojamo individuālo kompetenču attīstību, nozīmīgi analizēt pieejamību, piedāvājuma daudzveidību un resursu koordinēšanu. Kopumā interešu izglītības programmu piedāvājums ir plašs un arī pārklājums un pieejamība tiek nodrošināta. Jomas koordinatori atzīst, ka svarīgs darbs jāiegulda programmu kvalitātes pilnveidē, sadarbības pilnveidē gan ar izglītības iestāžu vadības komandām, gan esošajiem partneriem, piemēram, Preiļu MMS, PN BJSS, gan potenciālajiem ārējiem sadarbības partneriem. Tāpat arī pilnveidojams un prioritizējams ir programmu klāsts, paplašinot STEM, sporta un vides izglītības piedāvājumu, jo, neskatoties uz iedzīvotāju skaita samazināšanos, interese un pieprasījums par interešu izglītību ir nemainīgs. Svarīgi stiprināt PN BJC vadības kapacitāti, atbalstot interešu izglītības politikas ilgtermiņa plānošanā un resursu efektīvā koordinēšanā.

6.3. tabula: **Interesu izglītības programmu piedāvājumu Preiļu novadā (2023./2024. m.g.).**
(Avots: apkopojums no PNIP datiem)

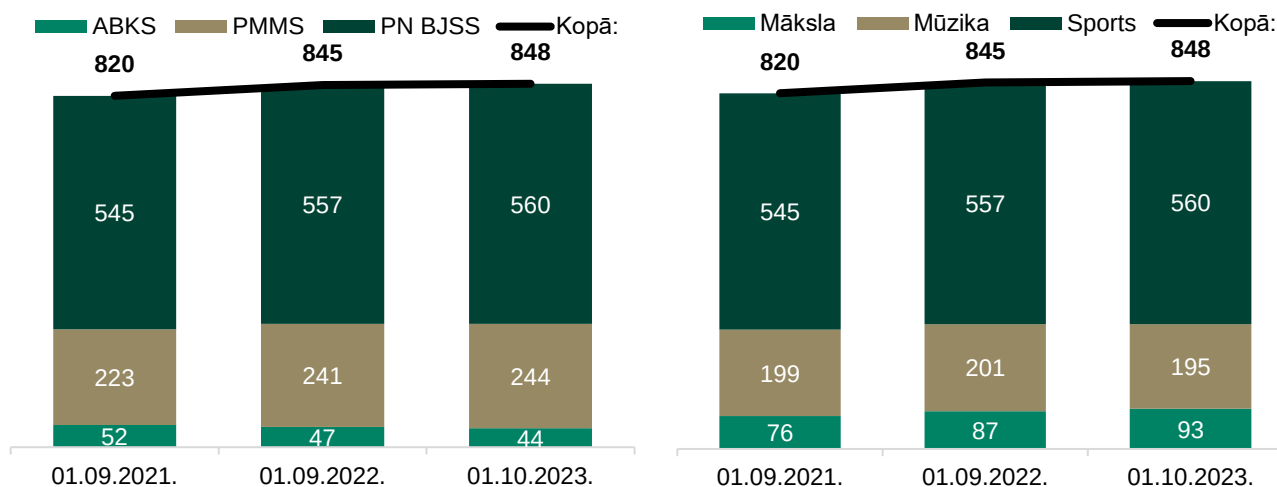
	JEPVĢ	Preiļu 1.psk.	Preiļu 2.vsk.	Vārkavas psk.	Aglonas vsk.	Galēnu psk.	Riebiņu psk.	PN Salas ssk.	Peļēču psk.	AKĢ	PBJC	PBS	PMMS	Bibliotēka	PMMS	PN BJSS
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
KULTŪRIZGLĪTĪBA																
Deja																
Folklorā																
Mūzika																
Radošās industrijas																
Vizuālā māksla																
Teātris																
SPORTS																
Sporta spēles																
Galda spēles																
TEHNISKĀ JAUNRADE																
Tehniskā jaunrade																
VIDES IZGLĪTĪBA																
Vides izglītība																
CITAS IZGLĪTOJOŠĀS PROGRAMMAS																
Latgaliešu valoda																
Drošība																
Satiksmes dalībnieki																
Pirmā palīdzība																
Celojums																
Domīņa																
Radošais																
Novadpētniecība																
Zinātnes teātris																
Es - uzņēmējs																
Pavāri																
Programmas, kas tiek īstenotas no valsts mērķdotācijas																

7. PROFESIONĀLĀS IEVIRZES IZGLĪTĪBA

Profesionālās ievirzes izglītība ir “sistematizēta zināšanu un prasmju apguve, kā arī vērtīborientācijas veidošana mākslā, kultūrā vai sportā līdztekus pamatzglītības vai vidējās izglītības pakāpei, kas dod iespēju sagatavoties profesionālās izglītības ieguvei izraudzītajā virzienā”²⁵; tā saistās gan ar bērnu un jauniešu vispusīgu personības un talantu attīstību, gan arī ar tālāku turpmāku profesionālās izglītības apguvi. *Sporta politikas pamatnostādnes 2022.-2027.gadam* izvirzītie mērķi profesionālās ievirzes sporta izglītības attīstībai ietver metodiskā darba atbalsta sistēmas un sporta darbinieku digitālo prasmju stiprināšanu, sporta tehnoloģiju pielietojumu mācību procesā, kā arī finansiālu atbalstu prāta sporta mācību semināriem izglītības iestādēs un sporta interešu izglītības programmu nodrošināšanai visās vispārējās izglītības iestādēs 1.-12. klašu skolēniem.²⁶ *Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2022.-2027. gadam* paredz profesionālās ievirzes kultūrizglītībā iesaistīt pēc iespējas plašu izglītojamo skaitu, kas ļautu identificēt un mērķtiecīgi attīstīt jaunus talantus, un nosaka, ka profesionālās ievirzes kultūrizglītībai ir organiski jāpapildina vispārējās izglītības kompetenču pieeja un interešu izglītības piedāvājums.²⁷

Preiļu novadā profesionālās ievirzes izglītības programmas īsteno 3 izglītības iestādes: sporta jomā profesionālās ievirzes izglītību nodrošina **Preiļu novada Bērnu un jauniešu sporta skola**, savukārt kultūrizglītības jomā – **Preiļu novada Mūzikas un mākslas skola** un **Aglonas bazilikas Kora skola**. Trīs gadu periodā kopējais audzēkņu skaits profesionālās ievirzes programmas novadā ir pieaudzis par +3 %, 2023./2024. m.g. sākumā sasniedzot 848 audzēkņus. Minētajā laika periodā audzēkņu skaits palielinājies profesionālās ievirzes sporta izglītības programmās (+3 % jeb +15 audzēkņi) un mākslas jomā (+22 % jeb + 17 audzēkņi), bet mūzikā saglabājies stabils. Profesionālās ievirzes sporta izglītības programmās piedalās 40 % no visiem Preiļu novada 1.-9. klašu skolēniem, bet profesionālās ievirzes kultūrizglītības jomā – 35 % no visiem Preiļu novada pamatzglītības posma izglītojamajiem.

7.1. attēls: **Audzēkņu skaits profesionālās ievirzes izglītībā Preiļu novadā, 2021./2022.-2023./2024.m.g.**
(Avots: PNIP dati)

PREIĻU NOVADA BĒRNU UN JAUNIEŠU SPORTA SKOLA

Preiļu novada Bērnu un jauniešu sporta skola (PN BJSS) ir Preiļu novada pašvaldības profesionālās ievirzes izglītības iestāde, kura īsteno profesionālās ievirzes izglītības programmas sporta jomā. 2023./2024. m.g. PN BJSS īsteno 8 licencētas profesionālās ievirzes izglītības programmas **4 sporta disciplīnās**: futbols, galda teniss, vieglatlētika un volejbols. Treniņu nodarbības tiek organizētas PN BJSS sporta infrastruktūrā – stadionā, mākslīgā seguma futbola laukumā, Preiļu pludmales sporta kompleksā, kā arī vairākās Preiļu novada pašvaldības izglītības iestādēs – Aglonas vidusskolā, Galēnu pamatskolā, J.Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijā, Pelēču pamatskolā, Preiļu 1. pamatskolā, Preiļu 2. pamatskolā, Riebiņu vidusskolā, Vārkavas pamatskolā. PN BJSS nodrošina profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas **6 dažādās Preiļu novada vietās**.

²⁵ Izglītības likums. Pieņemts: 29.10.1998. Stājas spēkā: 01.06.1999. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=50759> (1. pants)

²⁶ Ministru kabineta 2022. gada 31. maija rīkojums Nr. 397 "Par Sporta politikas pamatnostādņēm 2022.–2027. gadam". <https://likumi.lv/ta/id/332897>

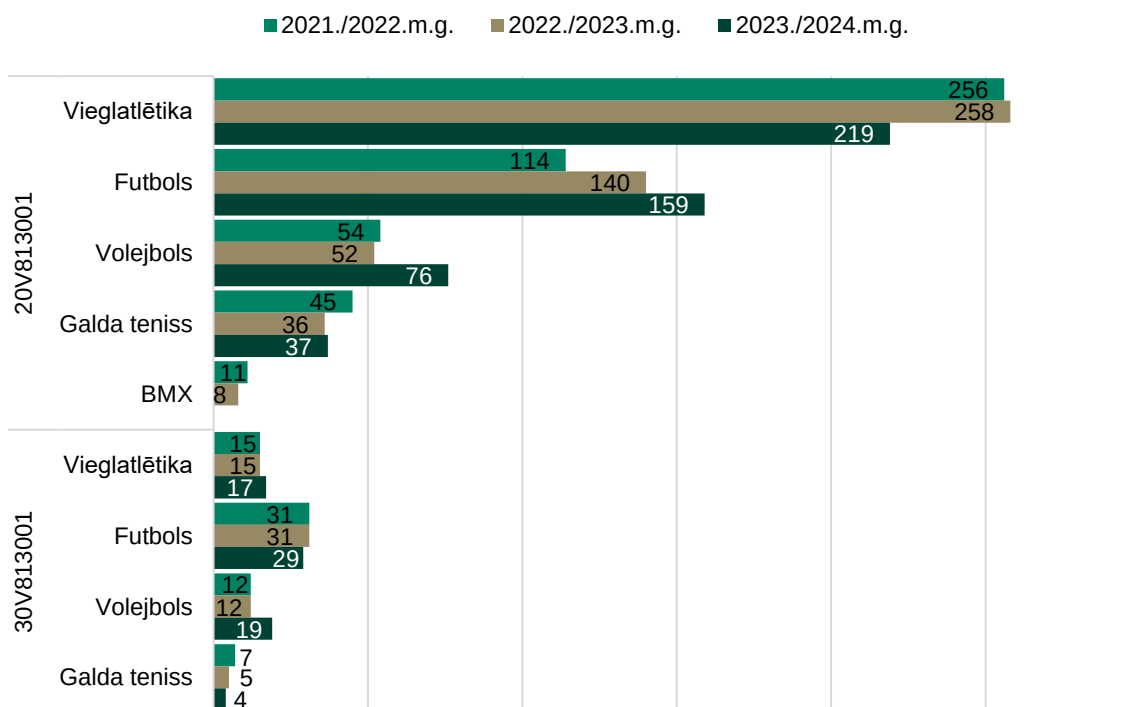
²⁷ Ministru kabineta 2022. gada 1. marta rīkojums Nr. 143 "Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam "Kultūrvalsts"". <https://likumi.lv/ta/id/330444>

7.1. tabula: **Audzēkņu skaits un īpatsvars profesionālās ievirzes sporta izglītības programmās dalījumā pa programmu īstenošanas vietām Preiļu novadā (uz 20.02.2024.).**
(Avots: PN BJSS dati)

Profesionālās ievirzes izglītības programmas	Audzēkņu skaits un īstenošanas vietas						Kopā:
	Preiļi	Aglona, Aglonas pagasts	Pelēči, Pelēču pagasts	Vecvārķava, Upmalas pagasts	Galēni, Galēnu pagasts	Riebiņi, Riebiņu pagasts	
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Futbols	164	22					186 (34%)
2. Galda teniss	18		13	10			41 (7%)
3. Vieglatlētika	141	22		44	8	16	231 (42%)
4. Volejbols	90						90 (16%)
Kopā:	413	44	13	54	6	16	548
Īpatsvars, %:	(75%)	(8%)	(2%)	(10%)	(1%)	(3%)	(100%)

PN BJSS realizē profesionālās ievirzes izglītības programmas, kas īstenojamas līdztekus vispārējās pamatzglītības (1.-9. klase) programmai (klasifikācijas kods 20V), gan arī vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības ieguvei (klasifikācijas kods 30V). Trīs gadu periodā 20V programmās nemainīgi mācās 88 % no kopējā PN BJSS audzēkņu skaita, savukārt 30V programmās – 12 %. 30V programmu īstenošana ir nozīmīga ne vien audzēkņu sasniegumu veicināšanai, bet arī jauno treneru ataudzes nodrošināšanai. Audzēkņu skaita ziņā populārākās profesionālās ievirzes izglītības programmas ir vieglatlētika un futbols. Pēdējo divu gadu laikā īpaši strauji pieaudzis audzēkņu skaits futbolā. Preiļu novadā vēsturiski veidojušās spēcīgas futbola tradīcijas, PN BJSS aktīvi sadarbojas ar Latvijas futbola federāciju. Līdz 2022./2023. m.g. PN BJSS īstenoja arī profesionālās ievirzes izglītības programmu BMX, taču pedagogu trūkuma un salīdzinoši augsto programmas īstenošanas izmaksu uz 1 audzēkni dēļ, BMX sporta veidā turpmāk plānots piedāvāt interešu izglītības programmu.

7.2. attēls: **Audzēkņu skaits profesionālās ievirzes sporta izglītības programmās dalījumā pa programmu īstenošanas vietām Preiļu novadā (2021./2022.-2023./2024.m.g.).**
(Avots: PN BJSS dati)

PN BJSS īsteno arī 3 bērnu un jauniešu interešu izglītības programmas volejbolā, vieglatlētika un vispārējā fiziskā sagatavotībā ar vieglatlētikas elementiem (VFS). Vieglatlētikas un volejbola interešu izglītības programmas domātas jauniešiem, savukārt VFS – 5-6 g.v. bērniem. 2023./2024. m.g. PN BJSS interešu izglītības programmās piedalās 46 audzēkņi.

PN BJSS speciālistu skatījumā Preiļu novadā ir liels bērnu un vecāku pieprasījums pēc sporta interešu izglītības programmām, jo īpaši interese par programmām jaunākā vecuma posma bērniem (5-8 g.v.). Sporta interešu izglītības programmas nepieciešamas arī 16-20 g.v. jauniešiem, kuri jau absolvējuši profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas un vēlas turpināt sportot, tomēr dažādu apsvērumu dēļ nav izvēlējušies turpināt mācības nākamajā profesionālās izglītības pakāpē sporta jomā.

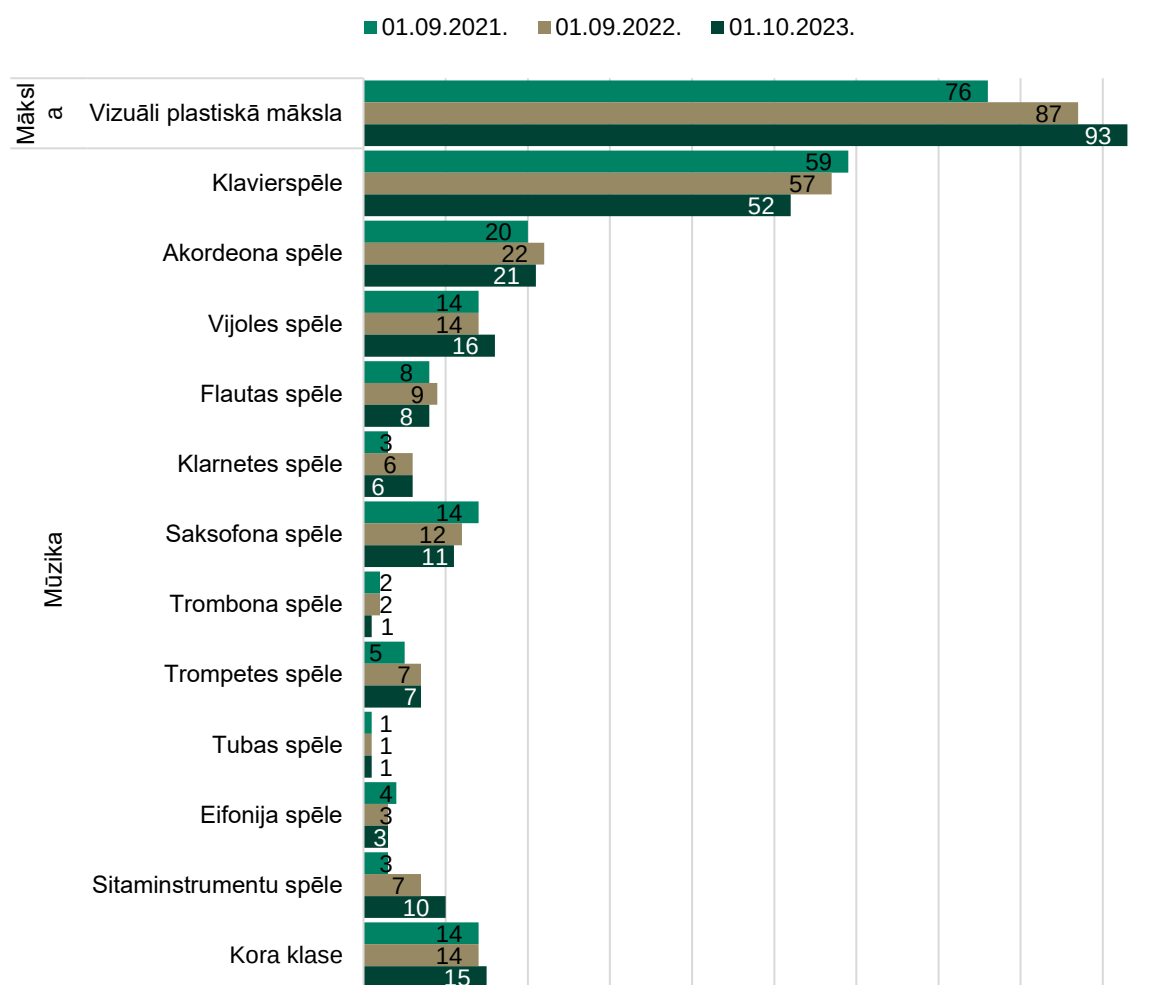
Paralēli profesionālās ievirzes un interešu izglītības programmu īstenošanai PN BJSS nodrošina arī organizatoriski metodiskā centra funkcijas mācību iestāžu ārpusstundu sporta darba organizēšanā un metodiskajā vadībā, organizē un vada sporta pasākumus Preiļu novadā, organizē un atbalsta Preiļu novada sportistu piedalīšanos valsts un starptautiska mēroga sacensībās, popularizē aktīvu un sportisku dzīvesveidu Preiļu novadā. PN BJSS attīstības mērķi un uzdevumi ir noteikti PN BJSS attīstības plānā 2024.-2026. gadam.²⁸ Lai apbalvotu un motivētu sportistus un pedagogus, kā arī ieinteresētu sabiedrību sporta notikumos, Preiļu novadā notiek pasākums "Preiļu novada sporta laureāts". 2024. gadā PN BJSS ir vadošais Latgales skolēnu sporta spēļu organizators.

PREIĻU NOVADA MŪZIKAS UN MĀKSLAS SKOLA

Preiļu novada Mūzikas un mākslas skola (PMMS) ir Preiļu novada pašvaldības profesionālās ievirzes izglītības iestāde, kura darbojas kultūrizglītības jomā, īstenojot profesionālās ievirzes izglītības programmas mākslas un mūzikas jomās. Mūzikas jomā PMMS piedāvā **12 apakšprogrammas**, aptverot plašu instrumentspēles un dziedāšanas apguves spektru. Mākslas jomā PMMS realizē programmu "Vizuāli plastiskā māksla". Pēdējos gados PMSS izglītības procesu nodrošina **Preiļu pilsētā**, lai gan vēsturiski izglītības iestādei bijušas filiāles Aglonā, Pelēčos, Rudzātos. 2023./2024. m.g. PMSS mācības uzsākuši 244 audzēkņi, kas nozīmē +9 % pieaugumu, salīdzinot ar 2021./2022. m.g. Minētajā laika periodā PMSS audzēkņu skaits ir pieaudzis gan mākslas, gan mūzikas jomas programmās.

7.3. attēls: **Audzēkņu skaits PMSS dalījumā pa izglītības programmām (2021./2022.-2023./2024.m.g.).**

(Avots: PNP IP dati)

²⁸ PN BJSS attīstības plāns 2024.-2026.g., https://pbjss.edu.lv/wp-content/uploads/Pbjss_attistibas_plans_2024_2026.pdf

PMSS piedāvā arī interešu izglītības programmas kolektīvajā muzicēšanā: pūtēju orķestris, akordeonistu orķestris, vijolnieku ansamblis, pūtēju ansamblis, klavieru ansamblis, koris, vokālais ansamblis.

PMMS loma un misija ir būt profesionālās ievirzes kultūrizglītības centram Preiļu novadā, kurā strādā mākslas un mūzikas profesionāļi.²⁹ PMSS sadarbībā ar Preiļu novada kultūras, izglītības u.c. pašvaldības izglītības iestādēm organizē arī divus valstiski nozīmīgus kultūras pasākumus – Jāzepa Pīgožņa ainavu glezniecības konkursu jauniešiem un Jāņa Ivanova dienas Preiļos.

AGLONAS BAZILIKAS KORA SKOLA

Aglonas bazilikas Kora skola (ABKS) ir Aglonas bazilikas un Preiļu novada pašvaldības dibināta profesionālās ievirzes izglītības iestāde, kas realizē vienu profesionālās ievirzes izglītības programmu **Vokālā mūzika (Kora klase)**. 2023./2024.m.g. ABKS mācījās 44 audzēkņi. Trīs gadu periodā audzēkņu skaits ABKS ir pakāpeniski samazinājies. Viens no skolas pamatuzdevumiem ir apgūt un saglabāt katoļu Baznīcas latgaliskās dziedāšanas tradīcijas. Kopš 2001. gada, bazilikas Baltajā zālē notiek Aglonas bazilikas Kora skolas organizētais Latvijas mūzikas skolu Jauno vokālistu konkurss "Dziedu Dievmātei".³⁰ ABKS piedāvā arī interešu izglītības programmu Ticības mācība, ko izglītojamie var apgūt kā izvēles priekšmetu.

²⁹ PMMS pašnovērtējuma ziņojums 2022./2023. m.g., https://preilumms.edu.lv/wp-content/uploads/Preilu_Muzikas-un-makslas-skola_2022.2023-ML.pdf

³⁰ ABKS pašnovērtējuma ziņojums 2022./2023. m.g., <https://www.preili.lv/lv/media/82182/download?attachment>

8. PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA

Profesionālā izglītība ir mērķtiecīga formālā izglītība, kuras galvenais uzdevums ir praktiska un teorētiska sagatavošanās darbībai noteiktā profesijā, profesionālās kvalifikācijas ieguvei un profesionālās kompetences pilnveidei.³¹ Profesionālās izglītības likums nosaka pašvaldības kompetenci profesionālās izglītības īstenošanā: Pašvaldības piedalās profesionālās izglītības īstenošanā, sekmē komercdarbības attīstību savā teritorijā, sadarbojas ar darba devēju organizācijām, piedalās to jautājumu risināšanā, kas saistīti ar prakses vietu nodrošināšanu izglītojamajiem attiecīgās pašvaldības teritorijā.³² Izglītības attīstības pamatnostādnes 2020. – 2027. gadam akcentē profesionālās izglītības lomu mūsdienīgu prasmju apguvē un nozares speciālistu sagatavošanā. Paredzēts īstenot plašu pasākumu kopumu, lai stiprinātu profesionālo izglītības iestāžu lomu un kapacitāti nozaru atbalstam. Būtiski attīstīt programmu piedāvājumu atbilstoši identificētajiem attīstības virzieniem reģionālā un nacionālā mērogā. Paredzēts arī pilnveidot izglītojamo ar speciālām vajadzībām iesaistes nosacījumus profesionālās pamatizglītības programmās, lai nodrošinātu šiem izglītojamajiem turpmākai dzīvei sabiedrībā nepieciešamās prasmes. Rezultatīvie rādītāji, sasaistē ar NAP2027, paredz, ka 2027.gadā izglītojamie, kuri pēc pamatizglītības pabeigšanas, turpina izglītību profesionālajā izglītībā sastāda 45% un izglītojamie, kuri pēc vidējās izglītības iegūšanas turpina mācības profesionālajā izglītībā sastāda 7%.³³

Preiļu novadā profesionālo izglītību nodrošina "Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma" (turpmāk – RTRIT) Preiļu struktūrvienība. Tehnikums piedāvā apgūt profesionālās vidējās un arodizglītības programmas, gan pamatskolas, gan vidusskolas absolventiem. Šajā struktūrvienībā mācības notiek sekojošos virzienos:

- Skaistumkopšana;
- Ēdināšanas pakalpojumi;
- Pārtikas produktu ražošana.

Izglītības iestādes struktūrvienība Preiļi ir nodrošināta ar mācību telpām un mācību aprīkojumu, atbilstoši izglītības programmu prasībām. Tiek nodrošināts radošs un reālajai darba videi pietuvināts mācību process. Struktūrvienības pedagogu kolektīvs ir nokomplektēts. Pedagogi sadarbojas izglītības programmas īstenošanā un metodiskajā darbā (iesaistoties nodaļu metodiskajā darbā un sadarbojoties ar koordinatoriem), īstenojot vienotu organizatorisko, didaktisko un metodisko pieeju. Struktūrvienībā ir laba skolotāju sadarbība gan mācību satura īstenošanā, gan katra izglītojamā izaugsmē. Tiek nodrošināta individuāla pieeja izglītojamajiem mācību procesa īstenošanā. Par mācību kvalitāti liecina labi kvalifikācijas eksāmenu rezultāti, vidējā atzīme 8 balles.³⁴

Plānotie ieguldījumi Tehnikuma mācību vides infrastruktūrā Sporta ielā 1, Preiļos³⁵:

1. Dzeramā ūdens uzpildīšanas brīvkrānu ierīkošana;
2. Teritorijas labiekārtošana;
3. Preiļu dienesta viesnīcas aprīkojuma papildināšana;
4. Vides pieejamības nodrošināšana;
5. Zaļo rekreācijas zonu izveide;
6. Mācību korpusa un mācību darbnīcu aprīkojuma (mēbeles un iekārtas) atjaunošana un telpu kosmētiskais remonts.

2023./2024.m.g. RTRIT Preiļu struktūrvienībā izglītību iegūst 174 izglītojamie, no kuriem 148 apgūst vidējo profesionālo izglītību un 26 apgūst arodizglītību. Trīs gadu periodā izglītojamo skaits vidējās profesionālās izglītības programmās ir ar stabilu pieaugošu tendenci (salīdzinot 2022./2023. un 2023./2024.m.g. pieaugums par 15%), arodizglītības programmās izglītojamo skaits ir samazinājies (skat. 8.1. tabulu). Pēc RTRIT Preiļu struktūrvienības sniegtās informācijas 2023./2024.m.g. 40% izglītību uzsākušo (pirmkursnieku) ir Preiļu novada izglītojamie, turpretī, iepriekšējos gados šī grupa sastādījusi vien 20-25%.

³¹ <https://likumi.lv/ta/id/50759-izglitibas-likums>

³² <https://likumi.lv/ta/id/20244-profesionalas-izglitibas-likums>

³³ <https://likumi.lv/ta/id/324332-par-izglitibas-attistibas-pamatnostadnem-20212027-gadam>

³⁴ RTRIT Pašnovērtējuma ziņojums 2022./2023.m.g.; pieejams: <https://www.rtrit.lv/izglitibas-darba-parskati/>

³⁵ RTRIT Attīstības un investīciju stratēģija 2021.-2027.gadam; pieejams: <https://www.rtrit.lv/strategija/>

8.1. tabula: **Izglītojamo skaits RTRIT Preiļu struktūrvienības izglītības programmās (2021./2022. - 2023./2024.m.g.).**
(Avots: RTRIT Preiļu struktūrvienības dati)

Izglītības programmas	2021./2022.	2022./2023.	2023./2024.
1	2	3	4
Vidējā profesionālā izglītība (4 gadi)			
Pavārs	62	46	53
Maizes un miltu produktu ražošanas tehniķis	10	20	25
Vizuālā tēla stilists	46	52	50
Viesnīcu pakalpojumi	-	10	20
Kopā	118	128	148
Arodizglītība (1 gads)			
Frizieris	15	14	15
Konditora palīgs	15	11	11
Kopā	30	25	26

9. DARBS AR JAUNATNI

Darbs ar jaunatni ir uz jauniešiem orientēts plānotu praktisku pasākumu kopums, kas nodrošina jaunatnes politikas īstenošanu, jauniešu vērtību veidošanos un vispārcilvēcisko vērtību nostiprināšanos.³⁶ Darbs ar jaunatni balstās neformālajā izglītībā, to veido dažādas brīvā laika aktivitātes, kas aptver kultūras, vēstures, sporta, sociālās līdzdalības, veselīga dzīvesveida, karjeras izaugsmes u.c. jomas. Pašvaldība, pildot savas funkcijas, veic darbu ar jaunatni, ievērojot jaunatnes politikas pamatprincipus un valsts jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus.³⁷ *Bērnū, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādņēs 2022.-2027. gadam* kā prioritāri jaunatnes politikas rīcības virzieni noteikti: 1) Darba ar jaunatni kvalitatīvas un ilgtspējīgas sistēmas izveide un attīstība, 2) Plašākas un aktīvākas jauniešu līdzdalības veicināšana, 3) Darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguves veicināšana.³⁸

Izm konkursā "Labākais darbā ar jaunatni 2023" balvu nominācijā „Straujākais lēciens” tika izvirzītas pašvaldības un nevalstiskās organizācijas, kuras guvušas straujus panākumus darbā ar jaunatni un darbojas jomā ilgāk par diviem gadiem. Par uzvarētāju tika atzīta Preiļu novada pašvaldība. Preiļu novadā jaunatnes politikā noteiktas sekojošām prioritārās jomas – jauniešu informētība, jauniešu līdzdalība un brīvprātīgais darbs, neformālā izglītība un brīvā laika pavadīšana, jauniešu sociālā drošība un veselība, nodarbinātība un uzņēmējdarbība, kā arī digitālais jaunatnes darbs un moblais darbs ar jaunatni. 2024. gadā par prioritāti izvirzīta *labbūtība*, lai stiprinātu jauniešu labizjūtu kopienā.

Saskaņā ar Fizisko personu reģistra datiem uz 2023. gada 13. septembri Preiļu novadā vecumā 13 līdz 25 gadiem reģistrēti 1954 jaunieši, no kuriem 941 ir sievietes un 1013 – vīrieši.

Preiļu novadā darbojas trīs pašvaldību jauniešu centri, kuri nodrošina neformālās izglītības, brīvā laika pavadīšanas un līdzdalības iespējas jauniešiem:

- Preiļu novada Jauniešu centrs "Četri" (PNJC "ČETRI");
- Riebiņu Multifunkcionālais jauniešu iniciatīvu centrs "PAKĀPIENI" (Riebiņu MJIC "PAKĀPIENI");
- Aglonas Bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas centrs "Strops" (Aglonas BJLPC "Strops").

Kopš 2023.g. Preiļu novadā jaunatnes politiku veido un jaunatnes darbā ir iesaistīti 2 jaunatnes lietu speciālisti un 3 jaunatnes darbinieki. Jaunatnes politiku veido un pārrauga jaunatnes lietu speciālists pašvaldības centrālajā administrācijā, Sabiedrības iesaistes un mārketinga daļā. Jaunatnes lietu speciālista galvenie pienākumi ir plānot un koordinēt jaunatnes jomas politiku novadā, veicināt sadarbību starp jauniešiem, nevalstisko sektoru, sabiedrību un pašvaldību, kā arī realizēt jaunatnes politikas īstenošanu novadā. Otrs jaunatnes lietu speciālists pārrauga divu jauniešu centru darbību – (PNJC "Četri" - 0,5 slodze, Riebiņu MJIC "Pakāpieni" - 0,5 slodze), savukārt darbu ar jaunatni īsteno 3 jaunatnes darbinieki (Aglonas BJLPC "Strops" – 0,5 slodze, PNJC "Četri" – 0,5 slodze, Riebiņu MJIC "Pakāpieni" – 0,5 slodze). Nākotnē plānots piesaistīt vēl 2 jaunatnes darbiniekus (katru no tiem 0,5 slodzē) mobilā darba ar jaunatni attīstībai Preiļu novadā.

Jauniešu centri atrodas Preiļu novada Kultūras un tūrisma pārvaldes pakļautībā. Preiļu novadā darbu ar jaunatni skolās un skolu pašpārvalžu darbu koordinē PN BJC, kas atrodas PNIP pakļautībā. Kā konsultatīva un koordinējoša padomdevēja institūcija, kuras mērķis ir veicināt pašvaldības darbu ar jaunatni saskaņotu īstenošanu, sekmējot jauniešu iniciatīvas, aktīvu līdzdalību sabiedriskās dzīves norisēs un lēmuma pieņemšanas procesos, ir izveidota *Preiļu novada pašvaldības Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija*. Komisijā pārstāvētas gan biedrības, gan centri, gan jauniešu dome, gan pašvaldības pārvaldes, kopā 12 komisijas locekļi. Komisija uz sanāksmēm tiekas reizi ceturksnī (4 reizes gadā), bet jaunatnes speciālisti un darbinieki uz apspriedēm un plānošanu tiekas 2 reizes mēnesī, lai realizētu problēmas, kuras jārisina, jauniešu vajadzības, kuras jāapmierina un jauniešu interese, kuras būtu jārealizē.

PREIĻU NOVADA JAUNIEŠU CENTRS "ČETRI"

PNJC "ČETRI" ir vieta jauniešiem no 13 līdz 25 gadiem, kur būt radošam, aktīvam, azartiskam vai vienkārši būt kopā ar citiem jauniešiem. Centra darbība vērsta uz darba ar jaunatni koordinēšanu novadā, sadarbības veicināšanu ar nevalstisko sektoru, sabiedrību un pašvaldību, kā arī jaunatnes politikas pilnveidošanu un īstenošanu novadā. Galvenie uzdevumi: nodrošināt jauniešiem lietderīga brīvā laika izmantošanas iespējas; sekmēt jauniešiem nepieciešamo zināšanu un prasmju apgušanu ārpus formālās un interešu izglītības, īstenojot

³⁶ Jaunatnes likums. <https://likumi.lv/ta/id/175920>

³⁷ Pašvaldību likums (4.p. 8.p.). Latvijas Vēstnesis, 25, 04.11.2022. <https://likumi.lv/ta/id/336956>

³⁸ Ministru kabineta 2022. gada 21. decembra rīkojums Nr. 967 "Par Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādņēm 2022.–2027. gadam". <https://likumi.lv/ta/id/338304>

dažādus neformālās izglītības pasākumus, projektus un programmas; sekmēt jauniešu līdzdalību jaunatnes organizācijās, jauniešu iniciatīvu grupās un brīvprātīgajā darbā; sekmēt sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu iekļaušanu vienaudžu vidū; sekmēt starpkultūru dialogu jauniešu mērķauditorijā; sekmēt novada jauniešu iesaistīšanos novada, reģiona, valsts un starptautiska mēroga pasākumos, projektos un programmās jaunatnes jomā. Iespējas Jauniešu centrā:

- brīvā laika telpas;
- spēļu un neformālo sarunu vakari;
- radošas darbnīcas un meistarklases;
- kino vakari;
- neformālās izglītības apmācības un semināri ar mērķi: sadarbība, mērķu attīstīšana, līderība, mentālā veselība, personības attīstība, komunikācija, līdzdalība, konfliktu risināšana;
- jauniešu pasākumi: Jauniešu diena, Vasaras sezonas atklāšana, Sporta diena, aktivitātes pludmalē;
- brīvprātīgais darbs;
- aktīvā atpūtas un izklaides pasākumi;
- grupu nodarbības un individuālas konsultācijas.

RIEBIŅU MULTIFUNKCIONĀLAIS JAUNATNES INICIATĪVU CENTRS “PAKĀPIENI”

Riebiņu MJIC “PAKĀPIENI” mērķis ir nodrošināt brīvā laika saturīgu un lietderīgu pavadīšanu, ar neformālās izglītības metodēm veicināt atbalstu jauniešu iniciatīvām, nodrošinot uz jauniešiem orientētu plānotu praktisku pasākumu kopuma organizēšanu. Centrs papildu brīvā laika telpām un dažādām spēlēm organizē neformālās izglītības apmācības, radošas darbnīcas un meistarklases, spēļu vakarus, kino vakarus, izklaides pasākumus, sporta aktivitātes un citas aktivitātes, pasākumus, kuri kopumā nodrošina saturīgu un lietderīgu brīvā laika pavadīšanu, veicina jauniešu iniciatīvas, darba tikumu un patriotiskumu, mudina jauniešus iesaistīties savas dzīves kvalitātes veidošanā, veicina jauniešu līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē.

Centra tiešā mērķauditorija ir jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem, netiešā mērķauditorija – bērni no 10 gadu vecuma un jaunieši vecāki par 25 gadiem. Atbilstoši Centra darbības specifikai tā pakalpojumi var būt pieejami arī citām mērķa grupām.

AGLONAS BĒRNU UN JAUNIEŠU BRĪVĀ LAIKA PAVADĪŠANAS CENTRS “STROPS”

Aglonas BJBLPC „Strops” mērķis ir nodrošināt saturīga un lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespējas bērniem un jauniešiem, veicināt bērnu un jauniešu prasmju, spēju attīstīšanu atbilstoši viņu vecumam, interesēm, individuālajām vajadzībām un vēlmēm neatkarīgi no vecuma un iepriekš iegūtās izglītības. Centra darbības pamatvirziens ir izglītojoša un radoša darbība bērniem, jauniešiem un pieaugušajiem. Iestāde piedāvā alternatīvās un sociālās aprūpes pakalpojumus bērniem un jauniešiem, bērniem un jauniešiem ar funkcionāliem traucējumiem, sociālo prasmju attīstību, izglītošanu un brīvā laika pavadīšanas iespējas, bērnu uzraudzīšanu un brīvā laika pavadīšanu drošā un attīstību veicinošā vidē. Aglonas BJBLPC „Strops” pastāvīgi tiek organizēti dažādi konkursi, izstādes, interešu izglītības pulciņi, darbnīcas, stafetes, spēles, turnīri. Pamatuzdevumi:

- īstenot personas individuālajām izglītības vajadzībām un vēlmēm atbilstošas interešu izglītības programmas;
- nodrošināt iespējas bērnu un jauniešu intelektuālajai attīstībai, interešu, spēju un talantu izkopšanai, pašizglītībai, profesijas izvēlei;
- nodrošināt lietderīgu brīvā laika un atpūtas organizāciju, sekmējot bērnu un jauniešu pašapziņas veidošanos, izziņas darbības un zinātkāres attīstību;
- īstenot darbu ar jaunatni, sadarboties ar jauniešu un citām nevalstiskajām organizācijām;
- sekmēt sociālās atstumtības riskam pakļauto bērnu un jauniešu iekļaušanu vienaudžu vidū;
- sekmēt bērnu un jauniešu ar speciālām vajadzībām iesaistīšanu Centra darbībā, veicināt viņu integrēšanos sabiedrībā;
- organizēt jauniešiem un bērniem pasākumus, radošas darbnīcas, nodarbības par aktuālām tēmām.

PREIĻU BĒRNU UN JAUNIEŠU CENTRS

PN BJC ir pašvaldības izglītības iestāde, kas īsteno interešu izglītības programmas, vada un organizē metodisko, organizatorisko un informatīvo darbu interešu izglītības jomā Preiļu novadā. Centrs ir galvenais sadarbības partneris Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts izglītības satura centram un citām valsts institūcijām valsts mēroga pasākumu un projektu rīkošanā interešu izglītības un audzināšanas darba jomās bērniem un jauniešiem Preiļu novadā. Viens no centra pamatuzdevumiem ir īstenot darbu ar jaunatni un sadarboties ar izglītojamo pašpārvaldēm. Centra telpās atrodas arī Preiļu novada Kopienas resursu centrs.

Preiļu novadā darbojas arī **organizācijas, kuras veic darbu ar jaunatni:**

- ▶ **Latvijas Sarkanā krusta Jaunatne** (LSKJ, Riebiņi) ir daļa no Latvijas Sarkanā Krusta (LSK) un ietver LSK biedrus vecumā no 13 līdz 30 gadiem. LSKJ ir lielākā jauniešu brīvprātīgo organizācija Latvijā ar reģionālām nodaļām visā valsts teritorijā. LSKJ īsteno humāno darbu sabiedrības labā, piedalās projektu īstenošanā un organizē neformālo izglītību jauniešu vidū. LSKJ Preiļu novadā darbojas ar:
 - labdarības akciju organizēšanu – ziedojumu vākšana Daugavpils dzīvnieku patversmei;
 - ploginga kustības popularizēšanu;
 - teorētisko un praktisko zināšanu ieguvī pirmajā palīdzībā, jauniešu tālākizglītību pirmajā palīdzībā;
 - sabiedrības veselības veicināšanu- informējot par HIV saslimšanas riskiem un drošas dzimumdzīves pamatprincipiem, popularizējot krūts vēža profilakses pasākumus, kā arī organizējot aktīvās atpūtas pasākumus – Jogas dienu;
 - kvalitatīvu brīvā laika veicināšanu jauniešu starpā, organizējot filmu vakarus un saliedēšanās pasākumus, piedaloties neformālās izglītības apmācībās;
 - starptautiskās sadarbības veicināšanu, piedaloties Erasmus+ projektos (Itālijā, Portugālē) un, rakstot projektu pieteikumus.
- ▶ **Biedrība “Jaunvide”** (Vecvārķava) – ir jaunu cilvēku organizācija, kas tika radīta ar mērķi iesaistīt vietējos jauniešus un citus novada iedzīvotājus dažādu iniciatīvu un neformālās izglītības, kultūras, vides un veselīga dzīvesveida aktivitāšu īstenošanā. Biedri regulāri piedalās apkārtnes sakopšanas talkās, rīko pārgājienus, velo braucienus, laivošanas pasākumus, apmācības u.c. aktivitātes, kas saistītas ar dabu. Biedrība savas aktivitātes galvenokārt rīko Vārķavas apkārtnē.
- ▶ **Biedrība “Boksa klubs” “13TH Round”** (Preiļi) – darbojas šādās jomās: cilvēku veselības un fiziskās sagatavotības uzlabošana; boksa un citu cīņas sporta veidu popularizēšana un attīstība, pasākumu organizēšana profesionāļiem un amatieriem, sporta izglītības un sporta audzināšanas darbība, sportistu piedalīšanos sporta sacensībās organizēšana u. tml. aktivitātes. Biedrība veic darbu ar riska grupas jauniešiem. Pieejamie resursi: Boksa zāle, treniņu zāle, sauna.
- ▶ **Biedrība “Jaunie spāņi”** – biedrības darbība notiek Rušonas pagastā. 2023. gadā biedrība organizējusi 7 nometnes, 9 radošas darbnīcas, 5 pasākumus kopienas dzīvotspējas veicināšanai un ar sadarbības partneriem un atbalstītājiem īstenoti 8 projekti. Biedrība aktīvi darbojas, lai:
 - veicinātu iedzīvotāju iekļaušanos kultūras un sabiedrības procesos;
 - veicinātu izglītību par kultūrā un sabiedrībā notiekošajiem procesiem, piedalītos vietējo lauku teritoriju attīstībā un vides sakārtošanā;
 - veicinātu iedzīvotāju veselīgas un aktīvas atpūtas iespējas;
 - īstenotu sadarbību kopīgos projektos ar Latvijas un ārvalstu organizācijām, biedrībām un nodibinājumiem.

2023. gada 23. un 24. septembrī projekta “Solis uz priekšu!” ietvaros jauniešiem norisinājās apmācības, kuru rezultātā tika izveidota **Preiļu novada Jauniešu dome**. Preiļu novada pašvaldības Jauniešu dome ir jauniešu kopsapulcē izveidota institūcija, kurā apvienojas Preiļu novada jaunieši, lai nodrošinātu Preiļu novada jauniešu interešu pārstāvēšanu un vajadzību aizstāvību, piedāvātu dažādu jautājumu risinājumus no jauniešu skatupunkta, sagatavojot priekšlikumus Preiļu novada domei. Jauniešu domes darbību koordinē Preiļu novada pašvaldības jaunatnes lietu speciālists. Jauniešu domes mērķi: nodrošināt Preiļu novada jauniešu interešu pārstāvēšanu un aizstāvību, veicinot jauniešu personīgo izaugsmi un līdzdalību sociālajās, politiskajās, izglītības, kultūras un sporta norisēs vietējā un valsts mērogā; pozitīvi ietekmēt Preiļu novada jauniešu dzīvi; būt par jauniešiem aktuālu jautājumu virzītājiem.

9.1. tabulā apkopojums par 2023.gada aktivitātēm darbā ar jaunatni, ko īstenojuši Preiļu novada pašvaldības jauniešu centri un pašvaldība. Kopumā 2023.gadā Preiļu novada jauniešu centru organizēto aktivitāšu apmeklējumu skaits bijis 9588. Organizētas dažādas aktivitātes, tostarp starptautiskas sadarbības. No pašvaldības budžeta Jauniešu centriem darbam ar jaunatni piešķirti 37 800 eur, no kuriem centru aktivitātēs iztērēti 10 000 eur, bet pārējā daļa bijusi darbinieku atalgojums, savukārt, 17 320 eur bijis jaunatnes lietu speciālista atalgojums Preiļu novada pašvaldībā. Jauniešu iniciatīvām un forumam no pašvaldības budžeta 2023. gadā piešķirti 1950 eur. Jauniešu centri un pašvaldība piesaistījuši papildu finansējumu jaunatnes jomas projektu īstenošanai kopsummā 23 815 eur, iesniegti projektu pieteikumi jaunu iniciatīvu īstenošanai 2024. gadā.

9.1. tabula: **Darbs ar jaunatni – 2023.gada darbību pārskats.**

(Avots: apkopojums no PNIP datiem)

2023. gada darbību pārskats		Aglonas BJBLPC "STROPS"	Preiļu JC "ČETRI"	Riebiņu MJIC "PAKĀPIENI"	Preiļu novada pašvaldība
1	2	3	4	5	6
Finansējuma apjoms	Pašvaldības budžeta finansējums darbam ar jaunatni	Atalgojums 3800 EUR	Atalgojums 12 000 EUR	Atalgojums 12 000 EUR	Atalgojums 17 320
		Centra aktivitātes 4000 EUR	Centra aktivitātes 5000 EUR	Centra aktivitātes 1000 EUR	
	No pašvaldības budžeta piešķirtais finansējums jauniešu iniciatīvām				Jauniešu iniciatīvu projekts 1250 EUR, Jauniešu forums 700 EUR
	Piesaistītais finansējums jaunatnes jomas projektu īstenošanai	1 630 EUR	10 400 EUR		11 785 EUR
Darbs ar jauniešiem	Klātienas pasākumi	x	x	x	x
	Mobilais darbs ar jaunatni		x	x	
	Digitālais darbs ar jaunatni	x	x	x	
	Darbs ar jauniešiem ar ierobežotām iespējām	x	x	x	x
	Jaunieši piedalījās starptautiskos projektos		x	x	
	Organizētas nometnes jauniešiem				x
	Jaunieši iesaistīti brīvprātīgā darba veikšanā	x	x	x	x
Projektu pieteikumi kādā/-s programmā/-s	Jaunatnes politikas valsts programma		x	x	
	Erasmus+ programma		x	x	x
Jaunatnes aktivitāšu apmeklējumu SKAITS KOPĀ:		4618	2790	2180	0

Aktuālās iniciatīvas darbā ar jaunatni Preiļu novadā:

- ▶ Jauniešu iniciatīvu projektu konkurss **"Paplašini robežas"**. Konkursa mērķis – veicināt novada jauniešu līdzdalību sev svarīgu jautājumu risināšanā. Konkursa tematiskie virzieni: sabiedriski pieejamas teritorijas sakopšana un aktīvās atpūtas vietu veidošana; sadraudzības, saliedēšanās, lokālpatriotisma un pilsoniskuma apziņas veicināšanas pasākumi; neformālās izglītības, veselīga dzīvesveida, kultūras un sporta pasākumi; lietderīga brīvā laika pavadīšana bērniem un jauniešiem. Konkursā īstenoti 5 projekti ("Radām Aglonas BJBLPC "Strops" kreatīvu vidi sev un citiem"; "Ielecam jaunā mācību gadā", "Pieskaries mākslai", "Staro Līči" un "Prāta spēles").
- ▶ Projekts Nr. 2023-1-LV02-KA154-YOU-000138155 **"Mobilā aplikācija Preiļu novada jauniešiem"** tiek īstenots programmas ERASMUS+ ietvaros (no 2023. gada 1. augusta līdz 2024. gada 31. Augustam). Projekta "Mobilā aplikācija Preiļu novada jauniešiem" ietvaros tiek veidots Preiļu novada jauniešu līdzdalības instruments - mobilā aplikācija, kas palīdzēs nodot un saņemt informāciju starp jauniešiem un lēmumu pieņēmējiem. Projekta mērķis ir nodrošināt jauniešiem iespējas iesaistīties un mācīties līdzdarboties pilsoniskajā sabiedrībā, attīstot jauniešu digitālās kompetences un plašsaziņas līdzekļu

lietotprasmi, kā arī veicināt viņu aktīvu līdzdalību Preiļu novada labklājīgas dzīves vides un jaunatnes politikas veidošanā. Ar šī projekta palīdzību ir plānots sasniegt sekojošus rezultātus:

- izveidot digitālu informācijas apmaiņas rīku - mobilo aplikāciju Preiļu novada jauniešiem (PAPL);
 - radīt platformu kvalitatīvai informācijas apmaiņai starp jauniešiem un lēmumu pieņēmējiem;
 - izveidot pieejamu Preiļu novada resursu bāzes platformu;
 - veikt ikgadējo aptauju par jauniešu problēmām, vajadzībām un interesēm, izmantojot PAPL.
- **Infografikas** izstrāde par jauniešu izglītības, darba, atbalsta, brīvā laika un līdzdarbošanās iespējām Preiļu novadā.
- **Jauniešu foruma** organizēšana.

Kā galvenie izaicinājumi jaunatnes politikas īstenošanā uzskatāmi: jaunatnes darbinieku kapacitātes stiprināšana, organizāciju sadarbības trūkums, jauniešu iespēju teritoriālā nevienlīdzība, nepietiekami attīstīta infrastruktūra lauku teritorijās brīvā laika pavadīšanai ārā, kā arī nepietiekama jauniešu informētība par iespējām, riska jauniešu skaita pieaugums, jauniešu prakses un darba vietu daudzveidības trūkums un nepietiekama jauniešu informētība par darba un prakses iespējām, mobilā darba vāja attīstība, iedzīvotāju skaita samazināšanās.

10. PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBA

Izglītības likumā pieaugušo izglītība definēta kā personu daudzveidīgs izglītošanas process, kas cilvēka mūža garumā nodrošina personības attīstību un konkurētspēju darba tirgū (1.p.17). Pieaugušo izglītībā, kas ir viens no mūžizglītības posmiem, iesaistās pilngadīgas personas, kuras atbilst formālas vai neformālas izglītības procesā pēc sākotnējās izglītības pabeigšanas vai pārtraukšanas.³⁹ Pašvaldības pienākums ir veidot un īstenot politiku pieaugušo izglītībā un nodrošināt pieaugušo izglītībai piešķirtā finansējuma sadali (17.p.22).⁴⁰

Pieaugušo izglītības mērķi ir⁴¹:

- nodrošināt **mūžizglītības pieejamību** iedzīvotājiem neatkarīgi no viņu vecuma, dzimuma, iepriekšējās izglītības, dzīves vietas, ienākumu līmeņa, etniskās piederības, funkcionāliem traucējumiem;
- veidot pieaugušajiem **kvalitatīvas izglītības piedāvājumu**, kas nodrošina ilgtspējīgas kompetences darbam, pilsoniskai līdzdalībai, personības izaugsmei un sekmē uz augstām prasmēm balstītu konkurētspējīgas zināšanu ekonomikas un demokrātiskas sabiedrības attīstību Latvijā;
- izveidot saskaņotu normatīvo aktu sistēmu un **efektīvu resursu** (tai skaitā finanšu) **pārvaldi**, ievērojot dalītās atbildības un nozaru politikas mijiedarbības principus, vienotas mūžizglītības sistēmas attīstībai.

Eiropas Komisija nosaukusi 8 galvenās pamatprasmes un īstenošanas jomas mūžizglītībā:⁴²

1. Daudzvalodu kompetence;
2. Personīgā sociālā un mācīšanās mācīties kompetence;
3. Pilsoniskuma kompetence;
4. Uzņēmējdarbības kompetence;
5. Kultūras izpratnes un izpausmes kompetence;
6. Digitālā kompetence;
7. Matemātiskā kompetence - dabaszinātnes, tehnoloģijas, inženierzinātnes;
8. Rakstītprasmes kompetence.

PNIP nolikumā definēti šādi uzdevumi pieaugušo izglītības īstenošanā:

1. **koordinēt** un īstenot **pieaugušo, karjeras un neformālo izglītību** pašvaldībā, nodrošināt pieaugušo un karjeras izglītībai paredzētā finansējuma sadali;
2. plānot, organizēt un **pārraudzīt mūžizglītības programmu** īstenošanu;
3. veicināt **pieaugušo neformālās izglītības programmu satura aktualizēšanu** atbilstoši darba tirgus prasībām, sekmēt izglītības iestāžu un darba devēju sadarbību.

Pieaugušo izglītības programmas Latvijā īsteno dažādas izglītības iestādes, t.sk. profesionālās vidējās izglītības iestādes, augstākās izglītības iestādes, profesionālās izglītības kompetenču centri, kā arī privātie izglītības centri, NVO un uzņēmumi. Latvijā līdzšinēji liela loma pieaugušo izglītības piedāvājuma nodrošināšanā bijusi ES fondu līdzfinansētajiem projektiem, kas ir Izglītības un zinātnes ministrijas, Labklājības ministrijas un Ekonomikas ministrijas pārraudzībā. Šobrīd Latvijā nav ieviesta vienota datu uzskaitē par iedzīvotāju iesaistīšanos formālajās un neformālajās izglītības programmās.

Preiļu novadā pieaugušo izglītības īstenošanas un koordinēšanas funkcija ir nodota PNIP, kurā strādā pieaugušo, karjeras, interešu un neformālās izglītības speciālists, kura pienākumu lokā cita starpā ir arī pieaugušo izglītības jautājumi. Pieaugušo izglītības speciālista pienākumos līdzšinēji ir ES un nacionāla mēroga mūžizglītības projektu ieviešanas koordinēšana Preiļu novadā, pašvaldības pārstāvniecība pieaugušo izglītības koordinatoru tīklā, kā arī pieaugušo izglītības īstenošanā iesaistīto pušu apzināšana Preiļu novadā un sadarbības attīstīšana. 2023.g. Preiļu novada pašvaldība ir koordinējusi vairāku ESF pieaugušo izglītības projektus:

1. Erasmus+ projekts "Nacionālie koordinatori Eiropas programmas ieviešanai Latvijas pieaugušo izglītībā".
 - Latvijas pašvaldību pieaugušo izglītības koordinatoriem bija iespēja mācīties un pilnveidot savu profesionālo kompetenci projekta ietvaros. Projekta laikā apgūtas teorētiskās zināšanas par

³⁹ <http://muzizglitiba.gov.lv/>

⁴⁰ Izglītības likums. <https://likumi.lv/ta/id/50759>

⁴¹ <https://www.izm.gov.lv/lv/pieauguso-izglitiba>

⁴² <http://muzizglitiba.gov.lv/pieauguso-izglitiba/15>

- pieaugušo izglītības tēmām, kā iegūta pieredzes apmaiņa ar dažādām pašvaldībām un iepazīts klātienē, kā tiek organizēta pieaugušo izglītība.
- Projekta ietvaros izveidota un licencēta 7 moduļu neformālās izglītības programma "*Digitālo pakalpojumu izmantošana ikdienas dzīves situāciju risināšanā*". Programmas pilotēšanā piedalījās pieaugušie ar zemām digitālajām un lietotāju prasmēm. Par noderīgāko un aktuālāko moduli tika atzīts "e-paraksta rīki un to izmantošanas iespējas". Projekts tika īstenots visa novada teritorijā, īpaši uzrunājot mazo ciemu iedzīvotājus un organizējot mācības tuvāk dzīvesvietai.
 - Projekta ietvaros izveidota 6 moduļu neformālās izglītības programma "*Manu personīgo finanšu plānošana*". Programmas pilotēšanā dalībnieki ieguva zināšanas par finanšu pratību, budžeta plānošanu, digitālo krājkasi, pensijas līmeņiem, drošības spilvenu.
2. Erasmus+ projekts KA122_ADU-ACD6EB86 "Pieaugušo izglītotāju un izglītojamo tīkla veidošana pašvaldībā, mācīšanas un mācīšanās kvalitātes uzlabošana, izmantojot digitālos mācību rīkus".
- Izglītojamo un personāla mobilitātes projekts pieaugušo izglītībā ar mērķi – izveidot pieaugušo izglītības tīklu Preiļu novadā un sagatavot pieaugušo izglītotājus. Pieaugušo mācību procesa kvalitātes veicināšanai projekts piedāvā iespējas apmeklēt pieaugušo izglītības mācību centrus, iestādes, kuras piedāvā tālākizglītības iespējas neformālās izglītības izglītotājiem un izglītojamajiem, izmantojot digitālos apmācību rīkus. Interaktīvo un digitālo rīku izmantošana mācību procesā gan formālajā, gan neformālajā izglītībā dod iespēju attīstīt un veidot kvalitatīvu mācību procesu dažādām iedzīvotāju grupām - gan tiešsaistē, gan attālināti lauku apvidos un mazapdzīvotās teritorijās.
 - Projekta ietvaros notikušas vizītes Horvātijā un Spānijā.

2022. gadā Pieaugušo neformālo izglītības programmas Preiļu novadā apmeklēja **85 dalībnieki**, savukārt, 2023. gadā dalībnieku skaits bija **363** (programmas, īstenotājus un dalībniekus skat. 10.1. tabulā).

10.1. tabula: **Pieaugušo neformālo izglītības programmu īstenošana Preiļu novadā (2023.g.).**
(Avots: PNIP dati)

Iestāde	Programmas nosaukums	Īstenošanas vieta	Dalībnieki
1	2	3	4
PNIP	Digitālo pakalpojumu izmantošana ikdienas dzīves situāciju risināšanā	Preiļu Galvenā bibliotēka	8
PNIP Erasmus +projekts	Digitālo pakalpojumu izmantošana ikdienas dzīves situāciju risināšanā	Sīļukalna bibliotēka	11
PNIP Erasmus +projekts	Digitālo pakalpojumu izmantošana ikdienas dzīves situāciju risināšanā	Kastīres bibliotēka	9
PNIP Erasmus +projekts	Digitālo pakalpojumu izmantošana ikdienas dzīves situāciju risināšanā	Rušonas bibliotēka	8
PNIP Erasmus +projekts	Digitālo pakalpojumu izmantošana ikdienas dzīves situāciju risināšanā	Galēnu pamatskola	18
PNIP Erasmus +projekts	Digitālo pakalpojumu izmantošana ikdienas dzīves situāciju risināšanā	Riebiņu bibliotēka	10
PNIP Erasmus +projekts	Digitālo pakalpojumu izmantošana ikdienas dzīves situāciju risināšanā	Ārdavas bibliotēka	5
PNIP	Pavasara meistarklases" Eko ziepju liešana un dekorēšana"	Kastīres bibliotēka	20
PNIP	Pavasara meistarklases" Lielie auduma ziedi"	Sīļukalna tautas nams	7
PNIP	Pavasara meistarklases" Dekoratīvā stikla krājkasīte"	Ārdavas bibliotēka	10
PNIP	Pavasara meistarklases" Eko ziepju liešana un dekorēšana"	Vārkavas biedrība"Jaunvide"	12

Iestāde	Programmas nosaukums	Īstenošanas vieta	Dalībnieki
1	2	3	4
PNIP	Pavasara meistarklases" Pavasara pušķi"	Riebiņu bibliotēka	9
PNIP Erasmus +projekts	Digitālo pakalpojumu izmantošana ikdienas dzīves situāciju risināšanā	Preiļu Galvenā bibliotēka	3
PNIP Erasmus +projekts	Digitālo pakalpojumu izmantošana ikdienas dzīves situāciju risināšanā	Vārkavas pamatskola	9
PNIP Erasmus +projekts	Manas personīgās finanses *Finanšu pratība	Preiļu Galvenā bibliotēka	10
PNIP Erasmus +projekts	Digitālo pakalpojumu izmantošana ikdienas dzīves situāciju risināšanā	Aglonas vidusskola	15
PNIP	Ziemassvētku meistarklases	Upmalas pagasta pārvalde	13
PNIP	Ziemassvētku meistarklases	Preiļu Kopienas resursu centrs	6
PNIP	Ziemassvētku meistarklases	Kastīres bibliotēka	15
PNIP	Ziemassvētku meistarklases	Aglonas bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas centrs	38
PNIP	Ziemassvētku meistarklases	Riebiņu bibliotēka	9
PNIP	Spāņu valoda (bez priekšzināšanām)	PNIP	8
PNIP	Angļu valoda (bez priekšzināšanām)	PNIP	8
PNIP Erasmus +projekts (pedagogi, darbinieki)	Erasmus +mobilitātes	Horvātija	4
PNIP Erasmus +projekts (pedagogi, darbinieki)	Erasmus +mobilitātes	Spānija	2
NVO(Biedrība "Preiļu nevalstisko organizāciju centrs")	Minimālās higiēnas prasības pārtikas uzņēmumā	NVO	62
PGB(Preiļu Galvenā bibliotēka)	Datorapmācība	PGB	6
SIA"Kaķu sēta"	Dekupāžas pamati	SIA"Kaķu sēta"	3
SIA"Kaķu sēta"	Floristikas pamati	SIA"Kaķu sēta"	25

Kopā: 363

Pieaugušo izglītības īstenošanā Preiļu novadā piedalās dažādas puses: PNIP pieaugušo izglītības speciālists kā koordinējošā un konsultējošā puse, novada bibliotēkas, biedrības, tautas nami, izglītības iestādes, centri, muzejs. Profesionālās izglītības iestāde RTRIT Preiļu struktūrvienība īsteno profesionālās pilnveides un tālākizglītības programmas. Atbalstu jaunu profesiju apguvē sniedz SIA "Latgales mācību centrs". Aglonas radošo industriju centrs organizē mācības, seminārus, izglītojošus un informatīvus pasākumus uzņēmējiem, ar mērķi paaugstināt konkurētspēju, veicināt attīstību un sasniedzamību. Nozīmīgs partneris sporta aktivitāšu īstenošanā ir Preiļu Bērnu un Jauniešu sporta skola (PN BJSS), kas piedāvā neformālās izglītības programmas dažādos sporta veidos un fiziskajās aktivitātēs. Organizatori veicina aktīvu un veselīgu dzīvesveidu novadā, sniedz padomus veselīga, aktīva, sportiska dzīvesveida organizēšanā un kā tradīcija ir ikgadēju sporta svētku organizēšana pagastos. Organizatori ir Preiļos, Vārkava, Aglonā, Riebiņos, Stabulniekos, kur var ierasties visi sportot gribētāji. PN BJSS sadarbojas ar invalīdu biedrību un organizē pasākumus cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. 2024. gada plānojas lekcijas par veselīgu uzturu, miegu un fizisko sagatavotību. PNIP sadarbību mūžizglītības koordinēšanā īsteno arī ar Jēkabpils Tālākizglītības un informācijas tehnoloģiju centru, Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmijas Mūžizglītības centru, Daugavpils Universitātes Mūžizglītības centru u.c. pakalpojuma sniedzējiem pēc nepieciešamības. Līdz šim

pašvaldības finansējums pieaugušo izglītības pasākumu nodrošināšanai sastādītis aptuveni 30%, savukārt, 70% finansējuma pieejams no projektu īstenošanas.

Preiļu novada pašvaldība 2022.gadā organizēja Preiļu novada iedzīvotāju aptauju par interesi piedalīties pieaugušo neformālās izglītības programmās. Aptaujā piedalījās 35 iedzīvotāji. Aptaujātos iedzīvotājus visvairāk interesē interešu un hobiju grupas (22,9%), radošās meistarklases (17,1%), veselības uzlabošana (14,3%), svešvalodas (11,6%), digitālo prasmju pilnveide (8,6%) u.c. 29% respondentu atbildējuši, ka apmeklētu tikai bezmaksas mācības, 26% atbalstītu līdzmaksājumu līdz 5 eur, 31% atbalstītu līdzmaksājumu līdz 10 eur.

Ņemot vērā mērķgrupu pieprasījumu un atbilstoši iespējām, PNIP sagatavojusi pieaugušo izglītības pasākumu plānu 2024.gadam (apkopojums 10.2. tabulā), tam paredzot gan pašvaldības, gan projektu, gan Latgales plānošanas reģiona finansējumu. Pasākumu plāns paredz stiprināt gan valodu, gan pilsoniskuma, gan digitālo, gan uzņēmējdarbības, gan sociālo, gan veselības, gan mācīšanās un personības pilnveides kompetenci pieaugušo mērķgrupai Preiļu novadā. Kā galvenos izaicinājumus pieaugušo izglītības pakalpojumu īstenošanā koordinatori min pieejamības jautājumu (ja pakalpojums nav pieejams tuvu dzīvesvietai un jāizmanto transports, tas ir būtisks šķērslis), zemu motivāciju un mūžmācīšanās nozīmīguma izpratni, līdzfinansējuma nepieciešamību, piemēram, pārkvalifikācijas gadījumā (novada iedzīvotāju finanšu resursi ir ierobežoti un daudzkārt nevar tikt atvēlēti izglītīšanās vajadzībām).

10.2. tabula: **Pieaugušo neformālo izglītības pasākumu plāns 2024.gadam.**
(Avots: PNIP dati)

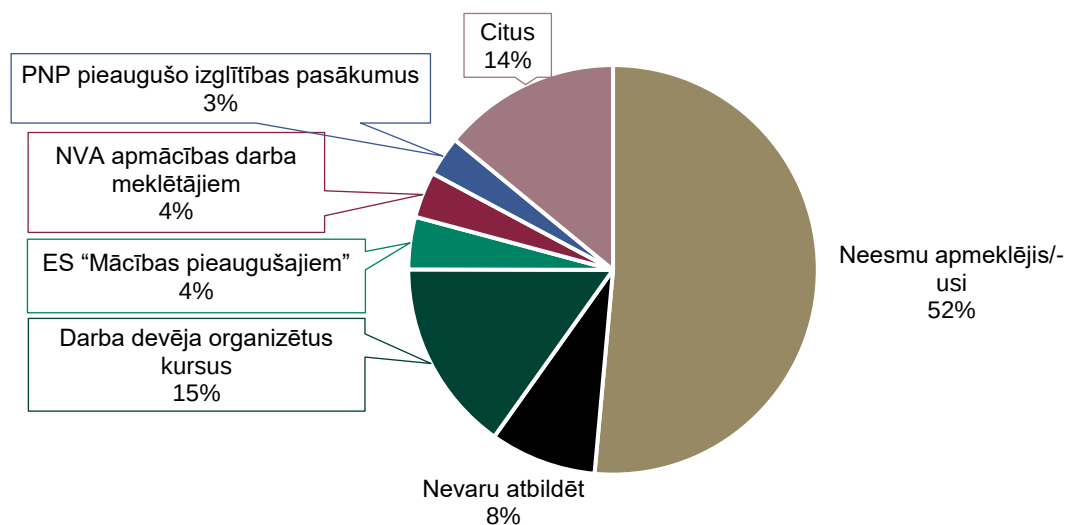
2024	Nr	Pasākums
1	2	3
01	1.	ERASMUS+ Projekti pieaugušo izglītības jomā
	2.	Latgales plānošana reģions "ES uzņēmējs" seminārs par interešu izglītības programmas tālāku realizāciju pašvaldībās
	3.	Pieaugušo neformālās izglītības programmas „Svešvaloda bez priekšzināšanām ” – angļu , spāņu vācu valoda
	4.	"Vecāku skola" Ģimene-mūžizglītības veicinātāja *
	5.	Senioru akadēmija nodarbība “Veselīgs dzīvesveids -ēdienu dažādība”
	6.	ERASMUS + INDIVIDUĀLĀS MOBILITĀTES Grieķija
	7.	Hobiju darbnīcas /meistarklases “Radošās darbnīcas”- “Makramē”, Sveču dekorēšana”, Veselības receptes”, “Pūpolu dekori”
02	8.	Pašvaldību pieaugušo izglītības koordinators seminārs “Pieaugušo izglītības koordinators darbs pašvaldībā”
	9.	Izglītība un karjera 2024
	10.	Pieaugušo neformālās izglītības programmas „Svešvaloda bez priekšzināšanām ” – angļu , spāņu vācu valoda
	11.	Senioru akadēmija nodarbība “Latvija.lv portāla iespējas un datu drošība”
	12.	ERASMUS + grupu MOBILITĀTES Portugāle/Spānija
03	13.	Hobiju darbnīcas /meistarklases “Lieldienu rotājumi un veselīgi ēdieni”
	14.	Finanšu pratības nedēļa 2024
	15.	Senioru akadēmija nodarbība “Manas personīgās finanses”
	16.	ERASMUS + grupu MOBILITĀTES Igaunija
	17.	Neformālās izglītības programmas “Mana personīgā budžeta plānošana” ,”Finanšu drošības pamati: Kā nosargāt savu naudu un atpazīt finanšu krāpniekus”, “Praktiski risinājumi: Kā veiksmīgi ikdienā lietot bankas pakalpojumus”
	18.	"Vecāku skola "Ģimene-mūžizglītības veicinātāja
04	19.	Digitālā nedēļa 2024 - Digitālo prasmju pilnveide.
	20.	Ēnu diena 2023
	21.	adēmija nodarbība “Digitālās prasmes ikdienas dzīves situācijām”

2024	Nr	Pasākums
1	2	3
	22.	ERASMUS + projekta noslēguma pasākums
	23.	"Vecāku skola" Ģimene-mūžizglītības veicinātāja
05	24.	Aptauja novada iedzīvotājiem par mūžizglītības nepieciešamību
	25.	Senioru akadēmija nodarbība "Zaļās prasmes un ilgtspējīgs dzīvesveids, īstenojot vides saglabāšanas prasmes "
	26.	Hobiju darbnīcas/meistarklases "Tautas tradīcijas – latgaliešu dzīves ziņa ".
06	27.	Senioru akadēmija nodarbība "Izpēti Latviju, ceļojot"
	28.	Neformālās izglītības programma "Zaļās prasmes, zaļākai dzīvei" dažādām iedzīvotāju grupām
07/08	29.	Pieaugušo izglītības nedēļa 2023
09	30.	Eiropas Valodu nedēļa- (angļu, vācu, spāņu, franču, itāļu valodas)
	31.	Senioru akadēmija nodarbība "Mana pūra lāde" amatu meistaru darbnīcas
10	32.	Karjeras nedēļa 2024
	33.	Pieaugušo neformālās izglītības programmas „ Svešvaloda ar priekšzināšanām ” – angļu , spāņu vācu valoda
11/12	34.	Hobiju darbnīcas/meistarklases "Ziemassvētku dekorī".

Izvērtējuma ietvaros 2024. gada februārī tika īstenota Preiļu novada iedzīvotāju aptauja, kurā piedalījās 797 pieaugušie – Preiļu novada izglītojamo vecāki un likumiskie pārstāvji. Aptaujas rezultāti parāda, ka 52 % aptaujāto pieaugušo pēdējā gada laikā nav piedalījušies pieaugušo izglītības pasākumos, savukārt 40 % – ir apmeklējuši pieaugušo izglītības apmācības, kursus vai pasākumus. Preiļu novada pieaugušie, kuri pēdējo 12 mēnešu laikā ir iesaistījušies pieaugušo izglītībā, visbiežāk apmeklējuši darba devēju organizētus kursus vai citus pasākumus – dažādas izglītojošas lekcijas, pulciņus, svešvalodu kursus, tiešsaistes seminārus, kursus pašizausmei un profesionālai pilnveidei.

10.1.attēls: Kādus pieaugušo izglītības pasākumus esat apmeklējis/-usi pēdējo 12 mēnešu laikā.

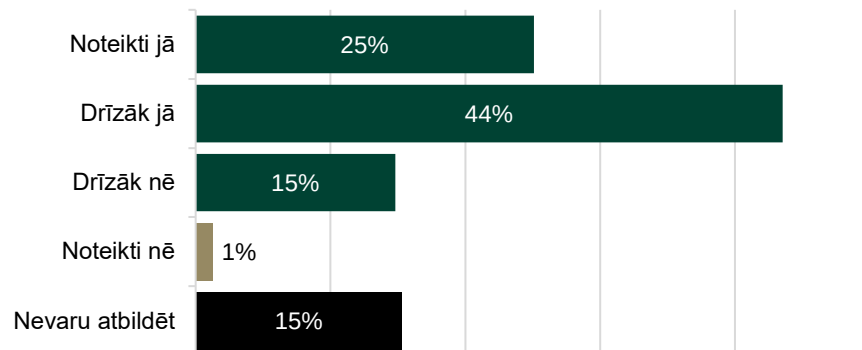
(Avots: Izglītojamo vecāku aptauja, 2024.g., n=797)

69 % aptaujāto Preiļu novada pieaugušo norāda, ka nākamo 1-3 gadu laikā vēlētos apmeklēt pieaugušo izglītības pasākumus; tikai 1% aptaujāto vecāku norāda, ka noteikti nevēlētos, bet 15% - drīzāk nevēlētos piedalīties pieaugušo izglītībā.

10.2.attēls: Vai Jūs vēlētos apmeklēt pieaugušo izglītības pasākumus nākamo 1-3 gadu laikā?

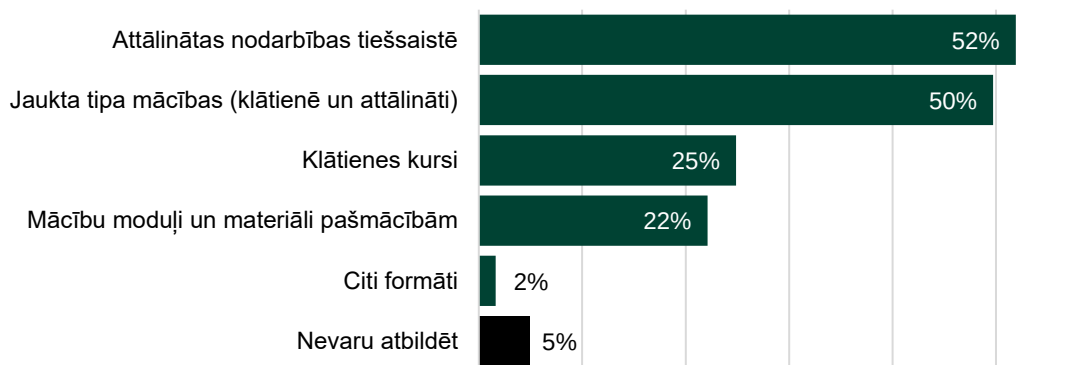
(Avots: Izglītojamo vecāku aptauja, 2024.g., n=797)

Vaicāti par piemērotāko formātu pieaugušo izglītības apguvei, 52 % dotu priekšroku attālinātām nodarbībām tiešsaistē, 50 % – jaukta tipa mācībām (klātienē un attālināti), 25 % – klātienē kursiem.

10.3.attēls: Kādi pieaugušo izglītības apguves formāti būtu Jums vispiemērotākie?

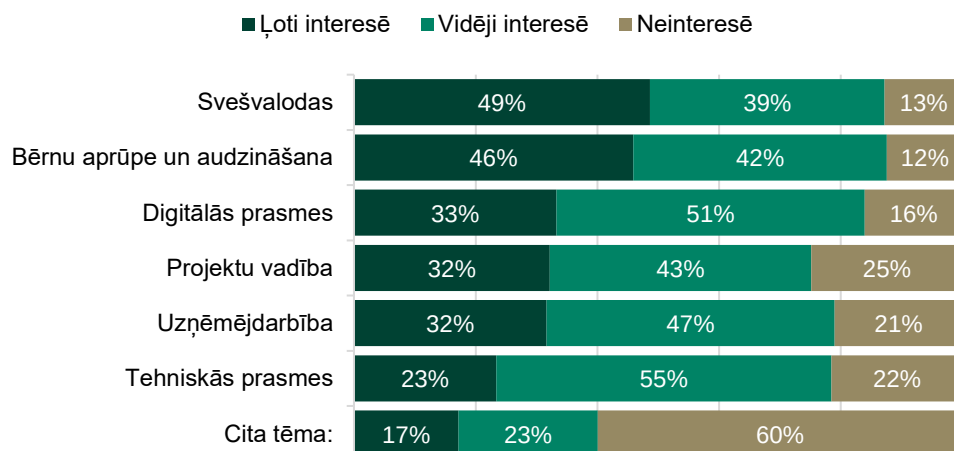
(Avots: Izglītojamo vecāku aptauja, 2024.g., n=547)

Aptaujātos Preiļu novada pieaugušos visvairāk interesē tādas pieaugušo izglītības tēmas kā svešvalodas, bērnu aprūpe un audzināšana, arī digitālās prasmes, projektu vadība un uzņēmējdarbība. Kā citas sev interesējošas tēmas respondenti visbiežāk nosauc dārzkopību, pavārmākslu, grāmatvedību, psiholoģiju, rokdarbus un radošās nodarbības.

10.4.attēls: Kādas pieaugušo izglītības tēmas Jūs interesētu?

(Avots: Izglītojamo vecāku aptauja, 2024.g., n=547)

11. KOPSAVILKUMS PAR VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU SNIEGUMU

Lai raksturotu Preiļu novada vispārējās izglītības iestāžu sniegumu, izveidoti izglītības iestāžu profili. Izglītības iestāžu profili ietver iestāžu sniegumu raksturojošus kontekstuālus un analītiskus rādītājus. Analītiskie rādītāji grupēti 6 kategorijās atbilstoši valstiski izstrādātajam izglītības kvalitātes monitoringa sistēmai un konkrēti – Skolu tīkla efektivitātes monitoringa rīkam, un tās ir: pedagogu profesionālā kapacitāte, izglītības turpināšana un nodarbinātība, pedagogu profesionālā kapacitāte, drošība un labsajūta, finanšu un administratīvā efektivitāte, infrastruktūra un resursi.

Izglītības iestāžu profilā iekļauto rādītāju skaidrojums ir pieejams **2. pielikumā**.

Izglītības iestāžu profilos veikts iestāžu līmeņa rādītāju salīdzinājums ar Preiļu novada vidējiem rādītājiem, valsts līmeņa vidējiem rādītājiem (ja pieejami dati) vai valstiski noteiktajām vadlīnijām un normatīvajā regulējumā noteiktajām vērtībām. Ar **zaļu krāsu** iekrāsoti izglītības iestāžu snieguma rādītāji, kas uzrāda pozitīvu vērtējamu tendenci – pieaugumu, vai arī pārsniedz Preiļu novada vidējos rādītājus; ar **sārtu krāsu** iekrāsoti izglītības iestāžu snieguma rādītāji, kas uzrāda negatīvu tendenci vai nesasniedz Preiļu novada vidējos rādītājus.

Preiļu novada pašvaldības izglītības iestāžu profili ir grupēti alfabētiskā secībā, vispirms aplūkojot pirmsskolas izglītības iestādes, pēc tam – vispārizglītojošās skolas.

Aglonas PII		Pirmsskolas izglītības iestāde		
Īstenoto programmu kodi		01011111		
Īstenošanas vieta		Jaudzemu 7a, Aglona, Aglonas pagasts, Preiļu novads		
Misija: Personības izaugsmes veicināšana mācību un audzināšanas procesā drošā, mājīgā uz attīstību orientētā vidē ar profesionālu skolotāju komandu, sadarbībā ar ģimeni un sabiedrību				
► Jaunas, modernas telpas ► ES ieguldījumi infrastruktūrā pieprasa pakalpojuma ilgtspējas nodrošināšanu				
2023./2024.		Līdz 5 g.	5-6 g.	Kopā
Izglītojamo skaits (pa vecuma grupām)		34	20	54
Izmaiņas (3 g. periods)		+3	-23	-20
Izglītojamo ar SV skaits (pa vecuma grupām)		-		
PEDAGOGU PROFESIONĀLĀ KAPACITĀTE	2023./2024.		PII	PN vidēji
	Izglītojamo skaits uz 1 pedagoga likmi		8,6	8,3
	Pedagogu likmju un skaita attiecība		0,7	0,8
DROŠĪBA LABSAJŪTA	UN	Izglītojamo skaits uz 1 atbalsta speciālista likmi	120,0	118,4
FINANŠU ADMINISTRATĪVĀ EFEKTIVITĀTE	UN	Pedagogu slodžu % no darbinieku slodžu kopskaita	48%	52%
		Pašvaldības finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā	3913	3231
		Kopējais finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā	4683	3935
INFRASTRUKTŪRA UN RESURSI		2024.	PII	PN vidēji
		Telpu platība m² uz 1 izglītojamo	2,5	2,8
		Telpu piepildījums	100%	n.d.
		IKT ierīču skaits uz 1 grupiņu	3	2,7

Preiļu PII “Pasaciņa”		Pirmsskolas izglītības iestāde		
Īstenoto programmu kodi		01011111, 01015511, 01015611		
Īstenošanas vieta		Celtnieku iela 10a, Preiļi, Preiļu novads		
Vīzija: Plānot, organizēt un īstenot kvalitatīvu izglītības un audzināšanas procesu lai sagatavotu bērnu dzīvei mainīgā vidē.				
► 2024.g. plānots pāriet no 3 adresēm uz 2 ► Metodiskā kompetence pirmsskolas jomā				
2023./2024.		Līdz 5 g.	5-6 g.	Kopā
Izglītojamo skaits (pa vecuma grupām)		219	161	380
Izmaiņas (3 g. periods)		+14	+1	+15
Izglītojamo ar SV skaits (pa vecuma grupām)			18	18
PEDAGOGU PROFESIONĀLĀ KAPACITĀTE	2023./2024.		PII	PN vidēji
	Izglītojamo skaits uz 1 pedagoga likmi		8,7	8,3
	Pedagogu likmju un skaita attiecība		0,8	0,8
DROŠĪBA UN LABSAJŪTA	Izglītojamo skaits uz 1 atbalsta speciālista likmi		109,4	118,4
FINANŠU UN ADMINISTRATĪVĀ EFEKTIVITĀTE	Pedagogu slodžu % no darbinieku slodžu kopskaita		55%	52%
	Pašvaldības finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā		2898	3231
	Kopējais finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā		3614	3935
INFRASTRUKTŪRA UN RESURSI	2024.		PII	PN vidēji
	Telpu platība m² uz 1 izglītojamo		2,6	2,8
	Telpu piepildījums		n.d.	n.d.
	IKT ierīču skaits uz 1 grupiņu		1	2,7

Riebiņu PII “Sprīdītis”		Pirmsskolas izglītības iestāde		
Īstenoto programmu kodi		01011111, 01015611		
Īstenošanas vieta		Dārzu 2a, Riebiņi, Riebiņu pagasts, Preiļu novads		
Vīzija: Radīt bērniem draudzīgu, mērķtiecīgi veidotu, attīstošu, iekļaujošu un atbalstošu vidi, kurā profesionāla komanda, efektīvi sadarbojoties, palīdz attīstīt bērna vēlmi izzināt sevi un apkārtējo pasauli (...).				
► Iekļaujoša vide ► Salīdzinoši augstas izmaksas uz 1 izglītojamo				
2023./2024.		Līdz 5 g.	5-6 g.	Kopā
Izglītojamo skaits (pa vecuma grupām)		38	22	50
Izmaiņas (3 g. periods)		+11	-1	+10
Izglītojamo ar SV skaits (pa vecuma grupām)			2	2
PEDAGOGU PROFESIONĀLĀ KAPACITĀTE	2023./2024.		PII	PN vidēji
	Izglītojamo skaits uz 1 pedagoga likmi		6,4	8,3
	Pedagogu likmju un skaita attiecība		0,7	0,8
DROŠĪBA UN LABSAJŪTA	Izglītojamo skaits uz 1 atbalsta speciālista likmi		240,0	118,4
FINANŠU UN ADMINISTRATĪVĀ EFEKTIVITĀTE	Pedagogu slodžu % no darbinieku slodžu kopskaita		46%	52%
	Pašvaldības finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā		4727	3231
	Kopējais finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā		5294	3935
INFRASTRUKTŪRA UN RESURSI	2024.		PII	PN vidēji
	Telpu platība m² uz 1 izglītojamo		3,3	2,8
	Telpu piepildījums		86%	n.d.
	IKT ierīču skaits uz 1 grupiņu		4	2,7

Aglonas vidusskola		Vispārizglītojošā vidusskola							
Īstenoto programmu kodi		01011111, 21011111, 21015611, 21015811, 31016011							
Īstenošanas vieta		1) Daugavpils 6, Aglona, Aglonas pagasts, Preiļu novads (1.-12.klase) 2) Liepu 5a, Kastīre, Rušonas pagasts, Preiļu novads (pirmsskola, 1.-12.klase)							
Vīzija: Mūsdienīga, tradīcijām bagāta skola, kurā ikvienam izglītojamam dod iespēju veidoties par brīvu konkurēt spējīgu personību.									
► Starptautisks humānās pedagoģijas centrs ► Kvalitatīva materiāltehniskā bāze un sporta infrastruktūra ► Dienesta viesnīca ► Sasniegumi starptautiska mēroga konkursos bioloģijā un medicīnā ► Vācu valoda kā otrā svešvaloda (no 4. klases)									
2023./2024.		Līdz 5 g.	5-6 g.	1.-3.kl.	4.-6.kl.	7.-9.kl.	10.-12.kl.	KOPĀ	
Izglītojamo skaits (pa pakāpēm)		11	13	56	53	63	37	233	
Izmaiņas (3 g. periods)		2022.g. Aglonas vsk. pievieno Rušonas psk.					-1	-9	
Atbilstība IZM kritērijiem				Var noteikt autonomi			60		
Izglītojamo ar SV skaits (pa pakāpēm)				5	3	3		11	
		Kultūrizglītība		Sports	Tehniskā jaunrade/ STEM		Vide	Cita joma	Skolēnu pašpārvalde
Interesešu izglītības jomas/apakšjomas		5			1			1	Ir
KOMPETENCES UN SASNIEGUMI	2022./2023.		CE rezultāti			Vid.vērtējums māc.priekšm.			
			Aglonas vsk.	Rušonas psk.	Valstī vidēji	Aglonas vsk.	Rušonas psk.		
	9. klasēm latviešu valoda		58,3%	49,0%	58,1%	5,2	5,0		
	9. klasēm matemātika		35,7%	47,6%	50,5%	5,1	4,7		
	9. klasēm angļu valoda		44,6%	51,6%	66,1%	5,8	5,0		
	12. klasēm latviešu valoda OL		49,2%		55,6%	5,0			
	12. klasēm matemātika OL		40,4%		38,1%	4,8			
	12. klasēm angļu valoda OL		49,1%		64,9%	6,1			
OCE indekss		61,83							
IZGLĪTĪBAS TURPINĀŠANA UN NODARBINĀTĪBA	2022./2023.				Aglonas vsk.	Rušonas psk.	PN vidēji	Valstī vidēji	
	Izglītības turpināšanas un nodarbinātības indekss				0,49	n.d.	0,62		
	Izglītojamo īpatsvars, kas turpina mācīties pēc pamatzglītības apguves				93%	86%	95%		
PEDAGOGU PROFESIONĀLĀ KAPACITĀTE	2023./2024.				Aglonas vsk.	PN vidēji	Valstī vidēji		
	Izglītojamo skaits uz 1 pedagoga likmi				7,8	8,3			
	Pedagogu likmju un skaita attiecība				0,6	0,6			
	Pedagogu īpatsvars līdz 29 g.				8%	5%	7%		
	Pedagogu īpatsvars 55+ g.				44%	43%			
DROŠĪBA UN LABSAJŪTA	Apmierinātība	Skolēni			79%	77%			
		Vecāki			94%	89%			
	Labsajūta	Skolēni			74%	70%			
		Vecāki			90%	87%			
	Izglītojamo skaits uz 1 atbalsta speciālista likmi				128,2	83,7	113		
FINANŠU UN ADMINISTRATĪVĀ EFEKTIVĪTĀTE	Finanšu un administratīvās efektivitātes indekss				0,83	0,95			
	Pedagogu slodžu % no darbinieku slodžu kopskaita				51%	60%	71%		
	Pašvaldības finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā				2298	1845			
	Kopējais finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā				4233	3841			
INFRASTRUKTŪRA UN RESURSI	2024.			Aglonas vsk.	Aglonas vsk. (Rušona)	PN vidēji	Vadlīnijas		
	Mācību telpu platība m² uz 1 izglītojamo			5,4	5,9	7,2	≥ 2,0		
	Mācību telpu piepildījums			37%	33%	43%			
	IKT ierīču skaits uz 1 izglītojamo			0,3		0,4	≥ 0,5		
	IKT ierīču skaits uz 1 pedagogu			1,0		1,0	1,0		

Galēnu pamatskola		Vispārizglītojošā pamatskola						
Īstenoto programmu kodi		01011111, 21011111, 21015611, 21015911						
Īstenošanas vieta		Skolas 11, Galēni, Galēnu pagasts, Preiļu novads						
Misiņa: Radīt bērniem draudzīgu, mērķtiecīgi veidotu, attīstošu, iekļaujošu un atbalstošu vidi, kurā profesionāla komanda, efektīvi sadarbojoties, palīdz attīstīt bērna vēlmi izzināt sevi un apkārtējo pasauli (...).								
► Gados jauns pedagogu kolektīvs ► Mūsdienīga pieeja datorikas, robotikas, inženierzinību apguvei ► Sadarbība ar Rīgas Strazdumuižas vsk. speciālistiem iekļaujošas izglītības īstenošanā ► Spāņu valodas fakultatīvs ► Plaša sporta zāle ► Dažādots interešu izglītības piedāvājums								
2023./2024.		Līdz 5 g.	5-6 g.	1.-3.kl.	4.-6.kl.	7.-9.kl.	10.-12.kl.	KOPĀ
Izglītojamo skaits (pa pakāpēm)		9	7	21	18	34	-	89
Izmaiņas (3 g. periods), skaits		-6	-3	0	-7	+4		-12
Atbilstība IZM kritērijiem				30	30	30		
Izglītojamo ar SV skaits (pa pakāpēm)				1	1			2
		Kultūrizglītība	Sports	Tehniskā jaunrade/ STEM		Vide	Cita joma	Skolēnu pašpārvalde
Interesešu izglītības jomas/apakšjomas		3	1	1			1	Ir
KOMPETENCES UN SASNIEGUMI	2022./2023.				CE rezultāti		Vid.vērtējums māc.priekšm.	
					Galēnu psk.	Valstī vidēji		
	9. klasēm latviešu valoda				50,5%	58,1%	5,8	
	9. klasēm matemātika				35,5%	50,5%	6,0	
	9. klasēm angļu valoda				50,5%	66,1%	6,4	
IZGLĪTĪBAS TURPINĀŠANA UN NODARBINĀTĪBA	2022./2023.				Galēnu psk.	PN vidēji	Valstī vidēji	
	Izglītības turpināšanas un nodarbinātības indekss*				0,63	0,62		
	Izglītojamo īpatsvars, kas turpina mācīties pēc pamatzglītības apguves				100%	95%		
PEDAGOGU PROFESIONĀLĀ KAPACITĀTE	2023./2024.				Galēnu psk.	PN vidēji	Valstī vidēji*	
	Izglītojamo skaits uz 1 pedagoga likmi				7,7	8,3		
	Pedagogu likmju un skaita attiecība				0,5	0,6		
	Pedagogu īpatsvars līdz 29 g.				6%	5%	7%	
	Pedagogu īpatsvars 55+ g.				13%	43%		
DROŠĪBA UN LABSAJŪTA	Apmierinātība	Skolēni			92%	77%		
		Vecāki			100%	89%		
	Labsajūta	Skolēni			92%	70%		
		Vecāki			93%	87%		
	Izglītojamo skaits uz 1 atbalsta speciālista likmi				77,1	83,7	113	
FINANŠU UN ADMINISTRATĪVĀ EFEKTIVITĀTE	Finanšu un administratīvās efektivitātes indekss*				0,87	0,95		
	Pedagogu slodžu % no darbinieku slodžu kopskaita				45%	60%	71%	
	Pašvaldības finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā				2751	1845		
	Kopējais finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā				4793	3841		
INFRASTRUKTŪRA UN RESURSI	2024.				Galēnu psk.	PN vidēji	Vadlīnijas	
	Mācību telpu platība m² uz 1 izglītojamo				5,2	7,2	≥ 2,0	
	Mācību telpu piepildījums				56%	43%		
	IKT ierīču skaits uz 1 izglītojamo				0,5	0,4	≥ 0,5	
	IKT ierīču skaits uz 1 pedagogu				1,1	1,0	1,0	

Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzija		Valsts ģimnāzija					
Īstenoto programmu kodi		23011111, 31016011					
Īstenošanas vieta		Kooperatīvā 6, Preiļi, Preiļu novads					
Devīza: Mūsu lepnums ir mūsu skolēni; mūsu spēks ir mūsu skolotāji.							
► Valsts ģimnāzija ► Reģiona metodiskais centrs ► Dienesta viesnīca ► Plašs padziļināto priekšmetu piedāvājums un individuāla pieeja specializācijai vidējā izglītībā ► Labi mācību sasniegumi fizikā un matemātikā ► Starptautisku robotikas sacensību organizators un dalībnieks ► Aktīva līdzdalība Erasmus+ projektos							
2023./2024.		7.-9.kl.		10.-12.kl.		KOPĀ	
Izglītojamo skaits (pa pakāpēm)		65		96		161	
Izmaiņas (3 g. periods)		+15		-21		-6	
Atbilstība IZM kritērijiem		60		120			
Izglītojamo ar SV skaits (pa pakāpēm)		-					
		Kultūrizglītība	Sports	Tehniskā jaunrade/ STEM	Vide	Cita joma	Skolēnu pašpārvalde
Interesešu izglītības jomas/apakšjomas		2		1			Ir
KOMPETENCES UN SASNIEGUMI	2022./2023.			CE rezultāti		Vid.vērtējums māc.priekšm.	
				JEPVG	Valstī vidēji		
	9. klasēm latviešu valoda			73,6%	58,1%	6,2	
	9. klasēm matemātika			64,0%	50,5%	6,6	
	9. klasēm angļu valoda			84,7%	66,1%	7,4	
	12. klasēm latviešu valoda OL			65,3%	55,6%	5,7	
	12. klasēm matemātika OL			50,2%	38,1%	6,3	
	12. klasēm angļu valoda OL			62,4%	64,9%	6,3	
OCE indekss			64,09				
IZGLĪTĪBAS TURPINĀŠANA UN NODARBINĀTĪBA	2022./2023.			JEPVG	PN vidēji	Valstī vidēji	
	Izglītības turpināšanas un nodarbinātības indekss			0,71	0,62		
	Izglītojamo īpatsvars, kas turpina mācīties pēc pamatzglītības apguves			94%	95%		
PEDAGOGU PROFESIONĀLĀ KAPACITĀTE	2023./2024.			JEPVG	PN vidēji	Valstī vidēji	
	Izglītojamo skaits uz 1 pedagoga likmi			7,2	8,3		
	Pedagogu likmju un skaita attiecība			0,7	0,6		
	Pedagogu īpatsvars līdz 29 g.			7%	5%	7%	
	Pedagogu īpatsvars 55+ g.			48%	43%		
DROŠĪBA UN LABSAJŪTA	Apmierinātība	Skolēni	82%	77%			
		Vecāki	85%	89%			
	Labsajūta	Skolēni	83%	70%			
		Vecāki	77%	87%			
	Izglītojamo skaits uz 1 atbalsta speciālista likmi			166,8	83,7	113	
FINANŠU UN ADMINISTRATĪVĀ EFEKTIVITĀTE	Finanšu un administratīvās efektivitātes indekss			0,92	0,95		
	Pedagogu slodžu % no darbinieku slodžu kopskaita			57%	60%	71%	
	Pašvaldības finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā			2273	1845		
	Kopējais finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā			4893	3841		
INFRASTRUKTŪRA UN RESURSI	2024.			JEPVG	PN vidēji	Vadlīnijas	
	Mācību telpu platība m² uz 1 izglītojamo			7,2	7,2	≥ 2,0	
	Mācību telpu piepildījums			25%	43%		
	IKT ierīču skaits uz 1 izglītojamo			1,0	0,4	≥ 0,5	
IKT ierīču skaits uz 1 pedagogu			1,6	1,0	1,0		

Pelēču pamatskola		Vispārizglītojošā pamatskola						
Īstenoto programmu kodi		01011111, 01015611, 21011111, 21015611, 21015811						
Īstenošanas vieta		Skolas 4, Pelēči, Pelēču pagasts, Preiļu novads						
Vīzija: Skola, kurā neviens nejūtas lieks! Demokrātiska skola laikmetīgā vidē ar progresīvām mācību metodēm								
► Atvērtība un pieredze iekļaujošās izglītības īstenošanā ► Zems telpu piepildījums un liela mācību telpu platība uz 1 izglītojamo								
2023./2024.		Līdz 5 g.	5-6 g.	1.-3.kl.	4.-6.kl.	7.-9.kl.	10.-12.kl.	KOPĀ
Izglītojamo skaits (pa pakāpēm)		9	8	16	9	18	-	60
Izmaiņas (3 g. periods), skaits		-1	-6	+2	-12	-3		-20
Atbilstība IZM kritērijiem				30	30	30		
Izglītojamo ar SV skaits (pa pakāpēm)			1	2	1	6		10
		Kultūrizglītība	Sports	Tehniskā jaunrade/ STEM		Vide	Cita joma	Skolēnu pašpārvalde
Interesu izglītības jomas/apakšjomas		2		1				Ir
KOMPETENCES UN SASNIEGUMI	2022./2023.				CE rezultāti		Vid.vērtējums māc.priekšm.	
					Pelēču psk.	Valstī vidēji		
	9. klasēm latviešu valoda				46,7%	58,1%	4,0	
	9. klasēm matemātika				59,0%	50,5%	4,7	
IZGLĪTĪBAS TURPINĀŠANA UN NODARBINĀTĪBA	2022./2023.				Pelēču psk.	PN vidēji	Valstī vidēji	
	Izglītības turpināšanas un nodarbinātības indekss				0,62	0,62		
	Izglītojamo īpatsvars, kas turpina mācīties pēc pamatzglītības apguves				100%	95%		
PEDAGOGU PROFESIONĀLĀ KAPACITĀTE	2023./2024.				Pelēču psk.	PN vidēji	Valstī vidēji	
	Izglītojamo skaits uz 1 pedagoga likmi				5,4	8,3		
	Pedagogu likmju un skaita attiecība				0,4	0,6		
	Pedagogu īpatsvars līdz 29 g.				8%	5%	7%	
	Pedagogu īpatsvars 55+ g.				69%	43%		
DROŠĪBA UN LABSAJŪTA	Apmierinātība	Skolēni			53%	77%		
		Vecāki			90%	89%		
	Labsajūta	Skolēni			59%	70%		
		Vecāki			90%	87%		
	Izglītojamo skaits uz 1 atbalsta speciālista likmi				45,9	83,7	113	
FINANŠU UN ADMINISTRATĪVĀ EFEKTIVITĀTE	Finanšu un administratīvās efektivitātes indekss				0,78	0,95		
	Pedagogu slodžu % no darbinieku slodžu kopskaita				56%	60%	71%	
	Pašvaldības finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā				2792	1845		
	Kopējais finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā				5381	3841		
INFRASTRUKTŪRA UN RESURSI	2024.				Pelēču psk.	PN vidēji	Vadlīnijas	
	Mācību telpu platība m² uz 1 izglītojamo				12,6	7,2	≥ 2,0	
	Mācību telpu piepildījums				33%	43%		
	IKT ierīču skaits uz 1 izglītojamo				0,6	0,4	≥ 0,5	
	IKT ierīču skaits uz 1 pedagogu				1,0	1,0	1,0	

Preiļu 1. pamatskola		Vispārizglītojošā pamatskola							
Īstenoto programmu kodi		21011111, 21015611, 21015811, 21015911							
Īstenošanas vieta		Daugavpils 34, Preiļi, Preiļu novads							
Vīzija: Atvērti, lai mācītos!									
► Liela pilsētas skola ► Plašas telpas ► Daudzveidīgas sporta treniņu iespējas ► Plašs kultūrizglītības un citas jomas pulciņu piedāvājums									
2023./2024.		Līdz 5 g.	5-6 g.	1.-3.kl.	4.-6.kl.	7.-9.kl.	10.-12.kl.	KOPĀ	
Izglītojamo skaits (pa pakāpēm)		-	-	235	180	127	-	542	
Izmaiņas (3 g. periods), %				+20%	+12%	+9%		+15%	
Atbilstība IZM kritērijiem				60	60	60			
Izglītojamo ar SV skaits (pa pakāpēm)				7	9	9		25	
		Kultūrizglītība		Sports	Tehniskā jaunrade/ STEM		Vide	Cita joma	Skolēnu pašpārvalde
Interesešu izglītības jomas/apakšjomas		5					4	Ir	
KOMPETENCES UN SASNIEGUMI	2022./2023.				CE rezultāti		Vid.vērtējums māc.priekšm.		
					Preiļu 1. psk.	Valstī vidēji			
	9. klasēm latviešu valoda				60,7%	58,1%	5,7		
	9. klasēm matemātika				47,0%	50,5%	5,2		
IZGLĪTĪBAS TURPINĀŠANA UN NODARBINĀTĪBA	2022./2023.				Preiļu 1. psk.	PN vidēji	Valstī vidēji		
	Izglītības turpināšanas un nodarbinātības indekss				0,76	0,62			
	Izglītojamo īpatsvars, kas turpina mācīties pēc pamatzglītības apguves				93%	95%			
PEDAGOGU PROFESIONĀLĀ KAPACITĀTE	2023./2024.				Preiļu 1. psk.	PN vidēji	Valstī vidēji		
	Izglītojamo skaits uz 1 pedagoga likmi				10,2	8,3			
	Pedagogu likmju un skaita attiecība				0,91	0,6			
	Pedagogu īpatsvars līdz 29 g.				4%	5%	7%		
	Pedagogu īpatsvars 55+ g.				44%	43%			
DROŠĪBA UN LABSAJŪTA	Apmierinātība	Skolēni			71%	77%			
		Vecāki			81%	89%			
	Labsajūta	Skolēni			65%	70%			
		Vecāki			83%	87%			
	Izglītojamo skaits uz 1 atbalsta speciālista likmi				78,6	83,7	113		
FINANŠU UN ADMINISTRATĪVĀ EFEKTIVITĀTE	Finanšu un administratīvās efektivitātes indekss				0,85	0,95			
	Pedagogu slodžu % no darbinieku slodžu kopskaita				67%	60%	71%		
	Pašvaldības finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā				970	1845			
	Kopējais finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā				2748	3841			
INFRASTRUKTŪRA UN RESURSI	2024.				Preiļu 1.psk.	PN vidēji	Vadlīnijas		
	Mācību telpu platība m² uz 1 izglītojamo				3,3	7,2	≥ 2,0		
	Mācību telpu piepildījums				76%	43%			
	IKT ierīču skaits uz 1 izglītojamo				0,3	0,4	≥ 0,5		
	IKT ierīču skaits uz 1 pedagogu				0,9	1,0	1,0		

Preiļu 2. vidusskola		Vispārīzglītojošā vidusskola				
Īstenoto programmu kodi		21011111, 21011121, 21015611, 21015621, 21015811, 21015821, 31016011, 31016013				
Īstenošanas vieta		A. Paulāna 2, Preiļi, Preiļu novads				
Misija: Mūsdienīga, tradīcijām bagāta skola, balstīta uz vērtībām, pilsoniskas, līdzatbildīgas personības veidošanai.						
► Kopš 2023./2024.m.g. ievieš “Vienotas skolas” pieeju ► Attīstītas mazākumtautību kultūras tradīcijas ► No 01.09.2025. Preiļu 2. pamatskola						
2023./2024.		1.-3.kl.	4.-6.kl.	7.-9.kl.	10.-12.kl.	KOPĀ
Izglītojamo skaits (pa pakāpēm)		33	45	42	34	154
Izmaiņas (3 g. periods)		-11		-11	-25	-44
Atbilstība IZM kritērijiem		60	60	60	120	
Izglītojamo ar SV skaits (pa pakāpēm)		4	5	3		12
		Kultūrizglītība	Sports	Tehniskā jaunrade/ STEM	Vide	Cita joma
Interesešu izglītības jomas/apakšjomas		2		1		2
KOMPETENCES UN SASNIEGUMI	2022./2023.			CE rezultāti		Vid.vērtējums māc.priekšm.
				Preiļu 2.vsk.	Valstī vidēji	
	9. klasēm latviešu valoda			48,2%	58,1%	5,5
	9. klasēm matemātika			36,4%	50,5%	5,1
	9. klasēm angļu valoda			40,4%	66,1%	5,1
	12. klasēm latviešu valoda OL			46,0%	55,6%	4,0
	12. klasēm latviešu valoda AL			52,9%	56,7%	4,7
	12. klasēm matemātika OL			38,0%	38,1%	4,6
	12. klasēm angļu valoda OL			56,0%	64,9%	5,1
	12. klasēm angļu valoda AL			73,0%	63,5%	8,3
OCE indekss			31,45			
IZGLĪTĪBAS TURPINĀŠANA UN NODARBINĀTĪBA	2022./2023.			Preiļu 2.vsk.	PN vidēji	Valstī vidēji
	Izglītības turpināšanas un nodarbinātības indekss			0,45	0,62	
	Izglītojamo īpatsvars, kas turpina mācīties pēc pamatzglītības apguves			95%	95%	
PEDAGOGU PROFESIONĀLĀ KAPACITĀTE	2023./2024.			Preiļu 2.vsk.	PN vidēji	Valstī vidēji
	Izglītojamo skaits uz 1 pedagoga likmi			7,6	8,3	
	Pedagogu likmju un skaita attiecība			0,5	0,6	
	Pedagogu īpatsvars līdz 29 g.			3%	5%	7%
	Pedagogu īpatsvars 55+ g.			55%	43%	
DROŠĪBA UN LABSAJŪTA	Apmierinātība	Skolēni	79%	77%		
		Vecāki	92%	89%		
	Labsajūta	Skolēni	69%	70%		
		Vecāki	93%	87%		
	Izglītojamo skaits uz 1 atbalsta speciālista likmi			69,6	83,7	113
FINANŠU UN ADMINISTRATĪVĀ EFEKTIVITĀTE	Finanšu un administratīvās efektivitātes indekss			0,96	0,95	
	Pedagogu slodžu % no darbinieku slodžu kopskaita			62%	60%	71%
	Pašvaldības finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā			1716	1845	
	Kopējais finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā			4149	3841	
INFRASTRUKTŪRA UN RESURSI	2024.			Preiļu 2.vsk.	PN vidēji	Vadlīnijas
	Mācību telpu platība m² uz 1 izglītojamo			5,3	7,2	≥ 2,0
	Mācību telpu piepildījums			38%	43%	
	IKT ierīču skaits uz 1 izglītojamo			0,6	0,4	≥ 0,5
	IKT ierīču skaits uz 1 pedagogu			1,1	1,0	1,0

Riebiņu vidusskola		Vispārīzglītojošā vidusskola				
Īstenoto programmu kodi		21011111, 31016011, 31016013				
Īstenošanas vieta		Liepu 21, Riebiņi, Riebiņu pagasts, Preiļu novads				
Vīzija: Mūsdienīgs, kvalitatīvs un uz darba tirgū augsti novērtētu prasmju attīstīšanu orientēts izglītības piedāvājums ir pieejams ikvienam.						
►EKO vidusskola laukos ►Gados jauns pedagogu kolektīvs ►Labi sasniegumi Dizainā un tehnoloģijās ►Aktīvi piedalās konkursos ►Salīdzinoši plašs kultūrizglītības un citu jomu pulciņu piedāvājums ►No 01.09.2025. Riebiņu pamatskola ►Nav licencētu speciālās izglītības programmu						
2023./2024.		1.-3.kl.	4.-6.kl.	7.-9.kl.	10.-12.kl.	KOPĀ
Izglītojamo skaits (pa pakāpēm)		25	34	48	30	137
Izmaiņas (3 g. periods)		+2	-20	+4	-10	-24
Atbilstība IZM kritērijiem		30	30	30	60	
Izglītojamo ar SV skaits (pa pakāpēm)		-				
		Kultūrizglītība	Sports	Tehniskā jaunrade/ STEM	Vide	Cita joma
Interesešu izglītības jomas/apakšjomas		4		1		3
KOMPETENCES UN SASNIEGUMI	2022./2023.			CE rezultāti		Vid.vērtējums māc.priekšm.
				Riebiņu psk.	Valstī vidēji	
	9. klasēm latviešu valoda			55,2%	58,1%	5,1
	9. klasēm matemātika			38,3%	50,5%	5,0
	9. klasēm angļu valoda			46,9%	66,1%	5,6
	12. klasēm latviešu valoda AL			62,1%	56,7%	6,1
	12. klasēm matemātika OL			33,8%	38,1%	5,6
	12. klasēm angļu valoda AL			47,2%	63,5%	6,5
OCE indekss (2021./2022.)			54,79			
IZGLĪTĪBAS TURPINĀŠANA UN NODARBINĀTĪBA	2022./2023.			Riebiņu psk.	PN vidēji	Valstī vidēji
	Izglītības turpināšanas un nodarbinātības indekss			0,49	0,62	
	Izglītojamo īpatsvars, kas turpina mācīties pēc pamatizglītības apguves			100%	95%	
PEDAGOGU PROFESIONĀLĀ KAPACITĀTE	2023./2024.			Riebiņu psk.	PN vidēji	Valstī vidēji
	Izglītojamo skaits uz 1 pedagoga likmi			9,0	8,3	
	Pedagogu likmju un skaita attiecība			0,5	0,6	
	Pedagogu īpatsvars līdz 29 g.			4%	5%	7%
	Pedagogu īpatsvars 55+ g.			19%	43%	
DROŠĪBA UN LABSAJŪTA	Apmierinātība	Skolēni	88%	77%		
		Vecāki	96%	89%		
	Labsajūta	Skolēni	65%	70%		
		Vecāki	81%	87%		
	Izglītojamo skaits uz 1 atbalsta speciālista likmi			85,2	83,7	113
FINANŠU UN ADMINISTRATĪVĀ EFEKTIVITĀTE	Finanšu un administratīvās efektivitātes indekss			0,89	0,95	
	Pedagogu slodžu % no darbinieku slodžu kopskaita			46%	60%	71%
	Pašvaldības finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā			2032	1845	
	Kopējais finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā			4088	3841	
INFRASTRUKTŪRA UN RESURSI	2024.			Riebiņu psk.	PN vidēji	Vadlīnijas
	Mācību telpu platība m² uz 1 izglītojamo			6,3	7,2	≥ 2,0
	Mācību telpu piepildījums			31%	43%	
	IKT ierīču skaits uz 1 izglītojamo			0,3	0,4	≥ 0,5
IKT ierīču skaits uz 1 pedagogu			1,0	1,0	1,0	

Preiļu novada Salas sākumskola		Vispārīzglītojošā sākumskola						
Īstenoto programmu kodi		01011111, 11011111, 11015611, 11015811						
Īstenošanas vieta		Smelteri, Saunas pagasts, Preiļu novads						
Vīzija: Izglītības, spēju, talantu un radošuma attīstība kultūrizglītības drošā vidē.								
▶ Skola – kopienas centrs ▶ Piedalās Viedo ciemo iniciatīvā ▶ Ģimeniska vide ▶ Folkloras un tautas tradīciju uzturēšana ▶ Vēlme kļūt par citas izglītības iestādes filiāli ▶ Liela mācību telpu platība uz 1 izglītojamo ▶ Augtas izmaksas uz 1 izglītojamo								
2023./2024.		Līdz 5 g.	5-6 g.	1.-3.kl.	4.-6.kl.	7.-9.kl.	10.-12.kl.	KOPĀ
Izglītojamo skaits (pa pakāpēm)		6	3	15	7	-	-	31
Izmaiņas (3 g. periods), skaits		+1	-8	0	-6	Psk.→Ssk.		-29
Atbilstība IZM kritērijiem				30	30			
Izglītojamo ar SV skaits (pa pakāpēm)				4	1			5
		Kultūrizglītība		Sports	Tehniskā jaunrade/ STEM	Vide	Cita joma	Skolēnu pašpārvalde
Interesešu izglītības jomas/apakšjomas		2					1	Nav
IZGLĪTĪBAS TURPINĀŠANA UN NODARBINĀTĪBA	2022./2023.				Salas ssk.		PN vidēji	Valstī vidēji
	Izglītības turpināšanas un nodarbinātības indekss				0,71		0,62	
	Izglītojamo īpatsvars, kas turpina mācīties nākamajā izglītības pakāpē				n.d.		95%	
PEDAGOGU PROFESIONĀLĀ KAPACITĀTE	2023./2024.				Salas ssk.		PN vidēji	Valstī vidēji
	Izglītojamo skaits uz 1 pedagoga likmi				5,2		8,3	
	Pedagogu likmju un skaita attiecība				0,3		0,6	
	Pedagogu īpatsvars līdz 29 g.				0%		5%	7%
	Pedagogu īpatsvars 55+ g.				38%		43%	
DROŠĪBA UN LABSAJŪTA	Izglītojamo skaits uz 1 atbalsta speciālista likmi				39,8		83,7	113
FINANŠU UN ADMINISTRATĪVĀ EFEKTIVITĀTE	Finanšu un administratīvās efektivitātes indekss				0,77		0,95	
	Pedagogu slodžu % no darbinieku slodžu kopskaita				43%		60%	71%
	Pašvaldības finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā				4202		1845	
	Kopējais finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā				6455		3841	
INFRASTRUKTŪRA UN RESURSI	2024.				Salas ssk.		PN vidēji	Vadlīnijas
	Mācību telpu platība m² uz 1 izglītojamo				12,6		7,2	≥ 2,0
	Mācību telpu piepildījums				52%		43%	
	IKT ierīču skaits uz 1 izglītojamo				0,5		0,4	≥ 0,5
	IKT ierīču skaits uz 1 pedagogu				1,0		1,0	1,0

Vārkavas pamatskola		Vispārīzglītojošā pamatskola						
Īstenoto programmu kodi		01011111, 21011111, 21015611						
Īstenošanas vieta		1) Skolas 4, Vecvārkava, Upmalas pagasts, Preiļu novads (pirmsskola, skola) 2) Saules iela 16, Rimicāni, Rožkalnu pagasts, Preiļu novads (pirmsskola) 3) Kovaļevsku iela 6, Vārkava, Vārkavas pagasts, Preiļu novads (pirmsskola)						
Misija: Izglītotas, brīvas, atbildīgas personības veidošana								
► Labiekārtota skolas apkārtējā vide ►Plašs kultūrizglītības pulciņu piedāvājums. ►No 2024./2025.m.g. plānots pāriet uz vienu mācību īstenošanas vietu Vecvārkavā								
2023./2024.		Līdz 5 g.	5-6 g.	1.-3.kl.	4.-6.kl.	7.-9.kl.	10.-12.kl.	KOPĀ
Izglītojamo skaits (pa pakāpēm)		40	23	29	36	29	-	157
Izmaiņas (3 g. periods)		2023.g. pievieno Rimicānu PII		-7	-4	+6		+37
Atbilstība IZM kritērijiem				30	30	30		
Izglītojamo ar SV skaits (pa pakāpēm)				4	2			6
		Kultūrizglītība		Sports	Tehniskā jaunrade/ STEM	Vide	Cita joma	Skolēnu pašpārvalde
Interesešu izglītības jomas/apakšjomas		6		1			1	Ir
KOMPETENCES UN SASNIEGUMI	2022./2023.				CE rezultāti		Vid.vērtējums māc.priekšm.	
					Vārkavas psk.	Valstī vidēji		
	9. klasēm latviešu valoda				65,3%	58,1%	5,7	
	9. klasēm matemātika				55,8%	50,5%	6,2	
9. klasēm angļu valoda				66,2%	66,1%	7,2		
IZGLĪTĪBAS TURPINĀŠANA UN NODARBINĀTĪBA	2022./2023.				Vārkavas psk.	PN vidēji	Valstī vidēji	
	Izglītības turpināšanas un nodarbinātības indekss				n.d.	0,62		
	Izglītojamo īpatsvars, kas turpina mācīties pēc pamatzglītības apguves				100%	95%		
PEDAGOGU PROFESIONĀLĀ KAPACITĀTE	2023./2024.				Vārkavas psk.	PN vidēji	Valstī vidēji	
	Izglītojamo skaits uz 1 pedagoga likmi				8,4	8,3		
	Pedagogu likmju un skaita attiecība				0,5	0,6		
	Pedagogu īpatsvars līdz 29 g.				0%	5%	7%	
	Pedagogu īpatsvars 55+ g.				60%	43%		
DROŠĪBA UN LABSAJŪTA	Apmierinātība	Skolēni			66%	77%		
		Vecāki			87%	89%		
	Labsajūta	Skolēni			53%	70%		
		Vecāki			84%	87%		
	Izglītojamo skaits uz 1 atbalsta speciālista likmi				80,7	83,7	113	
FINANŠU UN ADMINISTRATĪVĀ EFEKTIVITĀTE	Finanšu un administratīvās efektivitātes indekss				n.d.	0,95		
	Pedagogu slodžu % no darbinieku slodžu kopskaita				56%	60%	71%	
	Pašvaldības finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā				2373	1845		
	Kopējais finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā				3787	3841		
INFRASTRUKTŪRA UN RESURSI	2024.				Vārkavas psk.	PN vidēji	Vadlīnijas	
	Mācību telpu platība m² uz 1 izglītojamo				8,0	7,2	≥ 2,0	
	Mācību telpu piepildījums				52%	43%		
	IKT ierīču skaits uz 1 izglītojamo				0,7	0,4	≥ 0,5	
	IKT ierīču skaits uz 1 pedagogu				0,5	1,0	1,0	

12. PREIĻU NOVADA IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU ATTĪSTĪBAS VAJADZĪBAS

Izglītības iestāžu galvenais uzdevums ir nodrošināt izglītojamiem kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību, pastāvīgi un mērķtiecīgi uzlabojot savu darbu. Saskaņā ar Izglītības attīstības pamatnostādnēm un izglītības iestādes dibinātāja noteiktajiem mērķiem izglītības iestādes vadītājs veido un attīsta izglītības iestādes kvalitātes sistēmu.

12.1. Izglītības iestāžu pašnovērtējuma ziņojumos izvirzītās attīstības vajadzības

Izglītības kvalitātes vērtēšana notiek analizējot satura, procesa, vides un rezultātu rādītājus izglītības iestādē un tā iekļauj regulāru iekšējo izglītības kvalitātes vērtēšanu jeb pašvērtēšanu un ārējo izglītības kvalitātes vērtēšanu jeb akreditāciju. Pašvērtēšana un akreditācija balstās uz 4 vienotām kvalitātes jomām un 12 kritērijiem. Par katru mācību gadu izglītības iestādes veica pašvērtēšanu noteiktos kritērijos.

Ir izveidots pārskats (skat. 12.1. tabulu) par 3 gadu periodā pašnovērtējuma ziņojumos izvirzītajām turpmākās attīstības vajadzībām, apkopojot tās attīstības vajadzības, kuras savos dokumentos iekļāvušas vairākas izglītības iestādes. PNIP apkopotā informācija no izglītības iestāžu akreditācijas ziņojumiem 3 gadu periodā (2020. - 2023.g.) liecina, ka visbiežāk minētie kritēriji, par kuriem izteiktas rekomendācijas ir:

- ▶ Administratīvā efektivitāte;
- ▶ Mācīšana un mācīšanās;
- ▶ Atbalsts un sadarbība;
- ▶ Pedagogu profesionālā kapacitāte;
- ▶ Vadības profesionālā darbība;
- ▶ Drošība un labklājība.

Izglītības iestāžu attīstības vajadzības paredz: administratīvā darba un **pārvaldības sistēmas** uzlabošanu, **vadības kompetences** un kapacitātes stiprināšanu, izglītības ekosistēmā iesaistīto pušu **sadarbības veicināšanu**, daudzpakāpju **atbalsta sistēmas veidošanu** - atbalsts izglītības iestādei, atbalsts pedagoģiskajam personālam, atbalsts izglītojamajiem, **labizjūtas** veicināšanu izglītības vidē, **infrastruktūras** uzlabošanu, **datu monitoringa** sistēmu pilnveidošanu, **izglītības procesa** efektīvizēšanu, **izglītības programmu** pilnveidi, **mācību snieguma** un turpināšanas uzlabošanu.

12.1.tabula: **Izglītības iestāžu pašnovērtējumu ziņojumos izvirzītās turpmākās attīstības vajadzības konseptīvs apkopojums 2021. - 2023. gadu periodā.**
(Avots: PNIP, izglītības iestāžu pašnovērtējuma ziņojumi)

Kritērijs	Turpmākās attīstības vajadzības
VISPĀRĒJĀ IZGLĪTĪBA, PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBA	
Administratīvā efektivitāte (2021)	<u>Pārvaldības sistēma:</u> ▪ Pilnveidot sistēmu visu mērķgrupu iesaistīšanai izglītības iestāžu darba pašvērtēšanā un attīstības plānošanā; ▪ Veicināt cieņpilnas, motivējošas darba vides veidošanu izglītības iestādēs.
Vadības profesionālā darbība (2021)	<u>Vadītāja zināšanas, prasmes, kompetences:</u> ▪ Pilnveidot vadītāju stratēģiskās un krīzes komunikācijas prasmes; ▪ Veicināt vadītāju iesaisti nozares politikas plānošanā; ▪ Pilnveidot vadītāju līderības stratēģijas, kas palīdz īstenot demokrātisku lēmumu pieņemšanu.
Atbalsts un sadarbība (2021)	<u>Iesaistīto pušu sadarbība:</u> ▪ Veicināt vadītāju sadarbību ar vietējo kopien un nozares organizācijām, veicinot inovāciju organizācijas kultūru iestādē; ▪ Stiprināt izglītības iestāžu iekšējo komunikācijas un sadarbības kultūru; ▪ Pilnveidot atbalsta sistēmu vecāku un izglītojamo iniciatīvām.
Pedagogu profesionālā kapacitāte	▪ Pilnveidot iestāžu iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu pedagoģiskā personāla darba izvērtēšanai; ▪ Veicināt pedagogu līdzdarbošanos metodiskā darba organizēšanā.

Kritērijs	Turpmākās attīstības vajadzības
(2021)	
Kompetences un sasniegumi (2022)	<u>Izglītības iestādes sistēma ikdienas mācību sniegumu nodrošināšanai, diagnosticēšanai, izvērtēšanai:</u> ▪ Pilsoniskās līdzdalības veicināšana audzināšanas darbā, tostarp ārpusstundu aktivitātēs; ▪ Pilnveidot sadarbību ar skolēnu pašpārvaldēm mācību snieguma veicināšanā; ▪ Pilnveidot formatīvās vērtēšanas sistēmu, apkopot un analizēt datus par izglītojamo ikdienas mācību sniegumu dinamiku; ▪ Pilnveidot sistēmu izglītojamo mācību snieguma diagnosticēšanai, tostarp pārejas posmos; ▪ Nodrošināt atbalstu izglītojamiem ar SV programmu apguvē, veicinot izaugsmi; ▪ Pilnveidot atbalsta sistēmu darbā ar talantīgajiem.
Vienlīdzība un iekļaušana (2022)	<u>Izpratne par vienlīdzības un iekļaušanas aspektiem:</u> ▪ Veicināt vienotas izpratnes veidošanu un vienlīdzīgas, uz sadarbību vērstas organizācijas kultūru; ▪ Veicināt izglītojamo līdzdalību ārpusstundu pasākumos; ▪ Veicināt pedagogu profesionālās kompetences pilnveidi vienlīdzības, iekļaušanas un pieejamības jautājumos; ▪ Stiprināt atbalsta komandu kapacitāti; <u>Iekļaujoša mācību vide:</u> ▪ Attīstīt agrīnu skolēnu pamatprasmju un ar to saistītu risku identificēšanas sistēmu, lai veicinātu individualizētu pieeju un ikviena izglītojamā izaugsmes nodrošināšanu.
Pieejamība (2022)	<u>Izglītības vides pieejamība:</u> ▪ Mūsdienīgi vides pieejamības risinājumi izglītojamiem ar SV; <u>Izglītojamie no dažādām mērķgrupām:</u> ▪ Pilnveidot PMP risku novēršanas sistēmu izglītības iestādēs – agrīna diagnostika, datu uzkrāšana, preventīvs un intervences darbs; ▪ Pilnveidot sadarbību darbā ar riska grupas izglītojamiem un viņu ģimenēm; ▪ Speciālo izglītības programmu licencēšana.
Drošība un labklājība (2022)	<u>Datu monitorings:</u> ▪ Pilnveidot izglītības iestāžu izstrādātās kārtības, noteikumus un tajos izstrādātos rādītājus, kas ļauj monitorēt mikroklimatu, fizisko un emocionālo drošību izglītības iestādēs, kā arī piederības izjūtu iestādei; ▪ Digitālās vides, kas saistīta ar izglītības iestādi, monitorešana. <u>Personāla un izglītojamo labizjūta:</u> ▪ Attīstīt izglītojošo darbu, palīdzot personālam, izglītojamiem, vecākiem apgūt emocionālās drošības jautājumus, cieņpilnu sadarbību, disciplinēšanas metodes, digitālo drošību; ▪ Rosināt kopīgu neformālu pasākumu īstenošanu gan darbiniekiem, gan izglītojamiem un viņu vecākiem, lai veicinātu piederības izjūtu, līdzatbildību un cieņpilnas attiecības; ▪ Veicināt izglītojamo, kuri neiesaistās ārpusstundu un interešu izglītības pasākumos, līdziesaisti.
Infrastruktūra un resursi (2022)	<u>Infrastruktūra un resursi, to efektivitāte:</u> ▪ Materiāltehnisko resursu papildināšana sporta un mūzikas apguvei; ▪ Drošības iekārtu uzstādīšana; ▪ Veicināt pedagogu izpratni par digitālo resursu un rīku izmantošanu mācību procesā; ▪ Digitālo mācību platformu izmantošana.
Izglītības turpināšana un nodarbinātība (2023)	<u>Izglītības mērķu sasniegšana:</u> ▪ Pilnveidot izglītības iestāžu izveidotās sistēmas, lai uzlabotu ikdienas mācību sasniegumus un nodrošinātu sekmīgu izglītības turpināšanu, izslēdzot iespējamību, ka izglītības iestāžu maiņa notiek savstarpējā iestāžu konkurencē;

Kritērijs	Turpmākās attīstības vajadzības
	- Mērķtiecīgi veidot sistēmu, kurā pats pedagogs definē savas turpmākās attīstības vajadzības, izvirza mērķus un meklē risinājumus, kā tos sasniegt, tādējādi veicinot izpratni par katra darbinieka vietu un lomu izglītības iestādes kopējo mērķu sasniegšanā; - Veicināt iesaistīto pušu aktīvāku līdzdalību sasniedzamo rezultātu izvērtēšanā un procesu pilnveidē; - Pilnveidot un nodrošināt atbalsta sistēmu izglītojamiem vidējās izglītības pakāpē; - Veicināt sadarbību ar citām izglītības iestādēm, tostarp, augstākās izglītības iestādēm, izglītības kvalitātes nodrošināšanā. <u>Karjeras izglītības attīstība:</u> - Pilnveidot izglītības iestāžu īstenoto karjeras izglītību, stiprināt koordinēšanu, efektīvi integrēt karjeras izglītību mācību stundās un ārpusstundu aktivitātēs; - Attīstīt ciešāku sadarbību ar jaunatnes lietu speciālistiem ārpusstundu aktivitāšu dažādošanā un skolēnu pašpārvalžu darbībā; - Piedāvāt individuālas karjeras konsultācijas izglītojamajiem; - Pilnveidot sadarbību ar novada uzņēmējiem, praktizējot plašāku skolēna izglītības pieredzi. <u>Absolventu gaitu monitorings:</u> - Nepieciešams pilnveidot izglītības iestāžu īstenoto monitoringa sistēmu par absolventu turpmākajām mācībām/studijām un/vai profesionālo darbību un izprast saistību ar skolas mācīšanas un audzināšanas mērķiem; - Īstenot savlaicīgu preventīvu darbu ar riska grupas izglītojamajiem.
Mācīšana un mācīšanās (2023)	<u>Izglītības procesa plānošana:</u> - Iestādēs veidot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu, kas mērķtiecīgi un pēctecīgi saistīta ar pedagogu profesionālās pilnveides sistēmu; - Īstenot pedagogu profesionālo pilnveidi par izglītības procesa diferenciaciju, individualizāciju un personalizāciju; - Veicināt ikviena pedagoga izpratni par savstarpējās stundu vērošanas un koleģiālas konsultēšanas nozīmi darba kvalitātes uzlabošanā; - Pilnveidot izglītības iestāžu mācību sniegumu vērtēšanas procesus un veicināt pedagogu izpratni par atgriezeniskās saites nozīmīgumu mācību procesā; - Pilnveidot pedagogu sadarbību mācību procesa plānošanā un īstenošanā ar mērķi sniegt efektīvu plānoto rezultātu sasniegšanā; - Uzlabot izglītības iestāžu vadības komandu darbu un informācijas apriti iestādēs.
Izglītības programmu īstenošana (2023)	<u>Izglītības iestādes pedagogu sadarbība:</u> - Veicināt vienotu pieeju un plānveidīgu visu pedagogu sadarbību izglītības programmu īstenošanā, nodrošinot to mērķu sasniegšanu, tai skaitā nepieciešamo starppriekšmetu saikni, starpdisciplināro mācīšanos, caurviju prasmju, vērtību un tikumu apguvi; - Pilnveidot pedagogu un atbalsta personāla sadarbības praksi atbalsta sistēmā; - Veicināt atbalsta personāla kapacitātes stiprināšanu, jo sadarbība īstenojama gan ar izglītojamajiem, gan vecākiem, gan pedagogisko personālu. <u>Izglītības programmu īstenošana:</u> - Pilnveidot sadarbību ar dibinātāju izglītības iestāžu turpmākās attīstības plānošanā; - Pilnveidot interešu izglītības programmu piedāvājumu; - Pilnveidot pedagogu izpratni par mācību procesu speciālajās izglītības programmās, veicinot izglītojamo tālākizglītību; - Iesaistīt vietējo kopienu izglītības procesa īstenošanā, vienlaikus koordinējot pasākumu norisi un izvērtējot to efektivitāti; - Pilnveidot datu monitoringa sistēmu un regulāri ievietot VIIS informāciju par izglītības iestādes rīcību ar izglītojamajiem, kuriem ir ilgstoši neattaisnoti kavējumi;
PROFESIONĀLĀS IEVIRZES IZGLĪTĪBA	
Administratīvā efektivitāte	- Paplašināt sadarbības sfēras ar skolas padomi; - Veicināt izglītojamo pašpārvaldes darbību;

Kritērijs	Turpmākās attīstības vajadzības
(2021)	▪ Veicināt elastību dažādu funkciju deleģēšanā krīzes situācijā; ▪ Apgūt jaunus digitālos rīkus mācību procesa pilnveidošanai, analizēšanai un komunikācijai. ▪ Motivēt izglītojamos un trenerus augstu rezultātu sasniegšanai; ▪ Veicināt finanšu plūsmas pārvaldības efektīvāku kontroli.
Vadības profesionālā darbība (2021)	▪ Pilnveidot vadītāju stratēģiskās un krīzes komunikācijas prasmes un veicināt līderību; ▪ Veicināt izglītojamo un pedagogu iesaisti Preiļu, Latgales un Latvijas kultūrmantojuma saglabāšanā un tālākā attīstībā.
Atbalsts un sadarbība (2021)	▪ Veicināt sadarbību ar vietējo kopienu un nozares organizācijām gan vides attīstības projektu, gan veselīga dzīvesveida projektu popularizēšanā un izstrādē; ▪ Stiprināt sadarbību ar sporta federācijām, rīkojot sacensības, nometnes u.c. pasākumus. ▪ Veicināt ciešāku sadarbību ar PII; ▪ Stiprināt sadarbību ar vecākiem.
Pedagogu profesionālā kapacitāte (2021)	▪ Optimizēt profesionālās kvalitātes vērtēšanas kārtību izglītības iestādē; ▪ Veicināt pedagogu līdzdarbošanos metodiskā darba un meistarklašu organizēšanā.
Kompetences un sasniegumi (2022)	▪ Dažādot mācību procesa izvērtēšanas metodes un veicināt izglītojamo un pedagogu sadarbību un vienotu izpratni par sasniedzamajiem rezultātiem un mācību procesa plānošanu; ▪ Veicināt atbalsta pieejamību darbā ar talantīgajiem; ▪ Veicināt audzēkņu dalību sacensībās un konkursos; ▪ Veicināt izglītojamo un pedagogu sasniegumu publicitāti.
Vienlīdzība un iekļaušana (2022)	▪ Veicināt izglītojamo līdzdalību ārpusstundu pasākumos.
Pieejamība (2022)	▪ Dažādot izglītības programmu piedāvājumu; ▪ Stiprināt pedagogiskā personāla kapacitāti ieviešot PMP risku identificēšanas sistēmu.
Drošība un labklājība (2022)	▪ Pilnveidot izglītības iestāžu izstrādātās kārtības, noteikumus un tajos izstrādātos rādītājus, kas ļauj monitorēt mikroklimatu, fizisko un emocionālo drošību izglītības iestādēs, kā arī piederības izjūtu iestādei.
Infrastruktūra un resursi (2022)	▪ Uzlabot profesionālās ievirzes materiālo bāzi un aprīkojumu; ▪ Uzlabot ārpusklases telpas audzēkņu patstāvīgajam darbam un atpūtai.
Izglītības turpināšana un nodarbinātība (2023)	▪ Pilnveidot izglītības iestāžu izveidotās sistēmas, lai uzlabotu ikdienas mācību sasniegumus, savlaicīgi identificētu riskus un nodrošinātu sekmīgu izglītības turpināšanu; ▪ Vairāk pievērst uzmanību un veidot aktivitātes audzēkņu brīvā laika pavadīšanai skolā; ▪ Izstrādāt absolventu monitoringa sistēmu.
Mācīšana un mācīšanās (2023)	▪ Pilnveidot izglītības iestāžu mācību sniegumu vērtēšanas procesus un veicināt pedagogu izpratni par atgriezeniskās saites nozīmīgumu mācību procesā.
Izglītības programmu īstenošana (2023)	▪ Profesionālās ievirzes izglītības programmās iespējams novada līmenī apzināt un plānot turpmākās attīstības vajadzības; ▪ Veicināt pedagogu profesionālo pilnveidi meistarklasēs u.c. pasākumos; ▪ Paplašināt sadarbības partneru loku izglītības programmu īstenošanā.

12.2. Ieteikumi Preiļu novada izglītības iestāžu un izglītības nozares attīstībai

Izvērtējuma izstrādes ietvaros š.g. februārī tika organizēta Preiļu novada vispārējo izglītības iestāžu skolēnu, vecāku un pedagogu aptauja⁴³, kuras dalībnieki tika aicināti sniegt ieteikumus Preiļu novada izglītības iestāžu darba un izglītības nozares tālākai pilnveidei.

Aptaujā Preiļu novada 4.-12. klašu **skolēni** tika aicināti sniegt savus ieteikumus – ko vajadzētu uzlabot skolā. Skolēni sniedza kopskaitā 224 rekomendācijas, no kurām teju 1/3 (~28% ieteikumu) attiecas uz **skolas vides iekārtojumu un mācību aprīkojumu**. Skolēni norāda, ka vēlētos, lai mācību kabinetā būtu aprīkoti ar iekārtām eksperimentiem, lai skolās būtu atpūtas vietas, kur pavadīt laiku starpbrīžos, lai skolas tiktu aprīkotas ar ērtākiem krēsliem un galdiem, skapīšiem personisko mantu uzglabāšanai. Salīdzinoši daudz skolēnu rekomendāciju skar arī **mācību procesa organizāciju** un iekšējās kārtības noteikumus (~20% ieteikumu). Skolēni iesaka gan samazināt mājas darbu apjomu un pagarināt starpbrīžus, gan arī nodrošināt stingrāku disciplīnu un kārtību skolās. Daudz ieteikumu skar arī **ēdināšanas pakalpojumu piedāvājumu un kvalitāti** (~18% ieteikumu) – skolēni pauž vēlmes pēc plašākas ēdienkartes, skolas bufetes izveides, labākas ēdināšanas organizācijas un brīvpusdienām. Vēl skolēni pauž vēlmi biežāk rīkot ārpusklasses pasākumus, mainīt atsevišķu skolotāju attieksmi pret skolēniem un to mācīšanas metodes, uzlabot skolēnu savstarpējās attiecības un emocionālo klimatu, kā arī iespēju apmeklēt vairāk un dažādākas interešu izglītības nodarbības.

Preiļu novada izglītojamo **vecāki** sniedza kopskaitā 295 ieteikumus izglītības iestāžu darba uzlabojumiem un 183 ieteikumus izglītības pakalpojumu pilnveidei Preiļu novadā. Vecāki savos ieteikumos ir aptvēruši ļoti plašu tematisko spektru. Domājot par nepieciešamajiem uzlabojumiem izglītības iestādēs, vecāku ieteikumi visbiežāk (20% ieteikumu) saistās ar **mācību procesa organizāciju un mācību saturu** un norāda uz nepieciešamību organizēt vairāk konsultāciju iespējas mācību priekšmetos, nodrošināt individuālu pieeju, mācībām un atpūtai starpbrīžos biežāk izmantot ārtelpas; vecāki iesaka arī stiprināt pedagogu zināšanas par iekļaujošo izglītību un veidot speciālās izglītības klases /grupas, jo reizēm izglītojamo ar speciālām vajadzībām iekļaušana nenes labākos rezultātus visām iesaistītajām pusēm. Salīdzinoši daudz vecāku ieteikumu (~17% ieteikumu) pauž vajadzību uzlabot **izglītības iestāžu infrastruktūru**; visbiežāk tie saistās ar bērnu rotaļu laukumu uzlabošanu pie pirmsskolas izglītības iestādēm un aktīvās atpūtas un sporta zonas labiekārtošana pie skolām. Vecāku skatījumā vienlīdz svarīga ir arī **interesu izglītības piedāvājuma** paplašināšana (~17% ieteikumu), jo īpaši nodrošinot peldētapmācības nodarbības, sporta un svešvalodu pulciņus, interešu izglītības pulciņus pirmsskolas vecuma bērniem. Citas vecākiem svarīgas tēmas ir arī pedagogu un atbalsta speciālistu kompetences, materiāltehniskais un mācību līdzekļu nodrošinājums, ārpuskolas aktivitāšu iespējas, labbūtība un ēdināšanas pakalpojumu kvalitāte un pieejamība (brīvpusdienas). Iesakot vēlamās uzlabojumus izglītības pakalpojumu pilnveidošanai Preiļu novadā kopumā, aptaujātie vecāki visbiežāk pievēršas **skolu tīkla jautājumiem** (~29% ieteikumu), iesakot veicināt izglītības iestāžu savstarpējo sadarbību un mazināt konkurenci, viest skaidrību izglītības iestāžu darbiniekiem un pašvaldības iedzīvotājiem par izglītības iestāžu tīklu. Vecāku ieteikumi par pašvaldības skolu tīklu pauž gan atbalstu mazo lauku skolu un vidusskolu saglabāšanai, gan arī skolu tīkla optimizācijai. Salīdzinoši daudz ieteikumu vecāki izsaka arī par **mācību procesa organizāciju un mācību saturu** (~29% ieteikumu), t.sk. biežāk organizēt mācību procesu ārā vidē, samazināt mājasdarbu apjomu, īstenot individuālu un iekļaujošu pieeju, apbalvot izglītojamās par sasniegumiem mācībās. Vecāki salīdzinoši bieži pauž rekomendācijas attiecībā uz **pedagoģiskā personāla kapacitāti un kompetenci** (~10% ieteikumu) – veicināt jaunu pedagogu piesaisti, pedagogu un iestāžu vadītāju ataudzi, nodrošināt kvalitatīvu profesionālo pilnveidi pedagogiem, kā arī sniegt emocionālo atbalstu. Arī vecāku ieteikumos bieži izskan ierosinājumi paplašināt **interesu izglītības piedāvājumu** skolās un pirmsskolas izglītības iestādēs (~9% ieteikumu), jo īpaši ieviest peldētapmācības nodarbības, organizēt vairāk pulciņus sporta un svešvalodu jomās,

Preiļu novada vispārējās izglītības **pedagogi** aptaujā sniedza 85 ieteikumus izglītības kvalitātes pilnveidošanai izglītības iestādēs un 92 ieteikumus izglītības pakalpojumu pilnveidei Preiļu novadā. Pedagogu ieteikumi vēlamajiem uzlabojumiem izglītības kvalitātes pilnveidošanai savās izglītības iestādēs lielākoties saistās ar **materiāltehnisko un mācību līdzekļu nodrošinājumu** mācību procesa vajadzībām, **atbalsta personāla pieejamību** un ciešākas sadarbības veidošanu starp pedagogiem un atbalsta speciālistiem, **izglītojamo motivācijas celšanu** un lielāku vecāku līdzdalību. Pedagogu ieteikumos vēlamajiem uzlabojumiem izglītības pakalpojumu pilnveidošanai Preiļu novadā dominējošā tēma ir **skolu tīkla jautājumi** – gan paužot nostāju par lauku skolu saglabāšanu neatkarīgi no skolu uzturēšanas izmaksām, gan arī norādot uz nepieciešamību pašvaldības līmenī veidot pārdomātu, ilgtspējīgu skolu tīklu. Nākamā biežāk minētā tēma pedagogu ieteikumos izglītības kvalitātes celšanai novadā kopumā ir **metodiskā darba stiprināšana**, t.sk. aktīvāks metodiskais darbs mācību

⁴³ Aptaujā piedalījās 547 Preiļu novada 4.-12. klašu skolēni (54 % no visiem 4.-12. klašu skolēniem Preiļu novadā), 797 izglītojamo vecāki vai likumiskie pārstāvji (39 % no kopējā izglītojamo skaita Preiļu novada pašvaldības izglītības iestādēs), 219 pedagogi (55 % no visiem Preiļu novada vispārējo izglītības iestāžu pedagogiem).

jomās, izglītības pārvaldes speciālistu atbalsts metodiskajā darbā, novada mēroga pedagogu profesionālās pilnveides pasākumi, novada līmeņa metodiskā centra izveide. Pedagogu rekomendācijās iezīmējas arī **izglītības pārvaldības un sadarbības jautājumi** – izglītības ekosistēmas attīstības prioritāšu noteikšana, skaidrāka komunikācija starp iesaistītajām pusēm, izglītībā iesaistīto pušu saliedēšana.

12.2. tabula: **Skolēnu, vecāku un pedagogu ieteikumi uzlabojumiem izglītības iestādēs un izglītībai Preiļi novadā (2024.g.).**

(Avots: 2024. g. Preiļu novada skolēnu, vecāku un pedagogu aptauja)

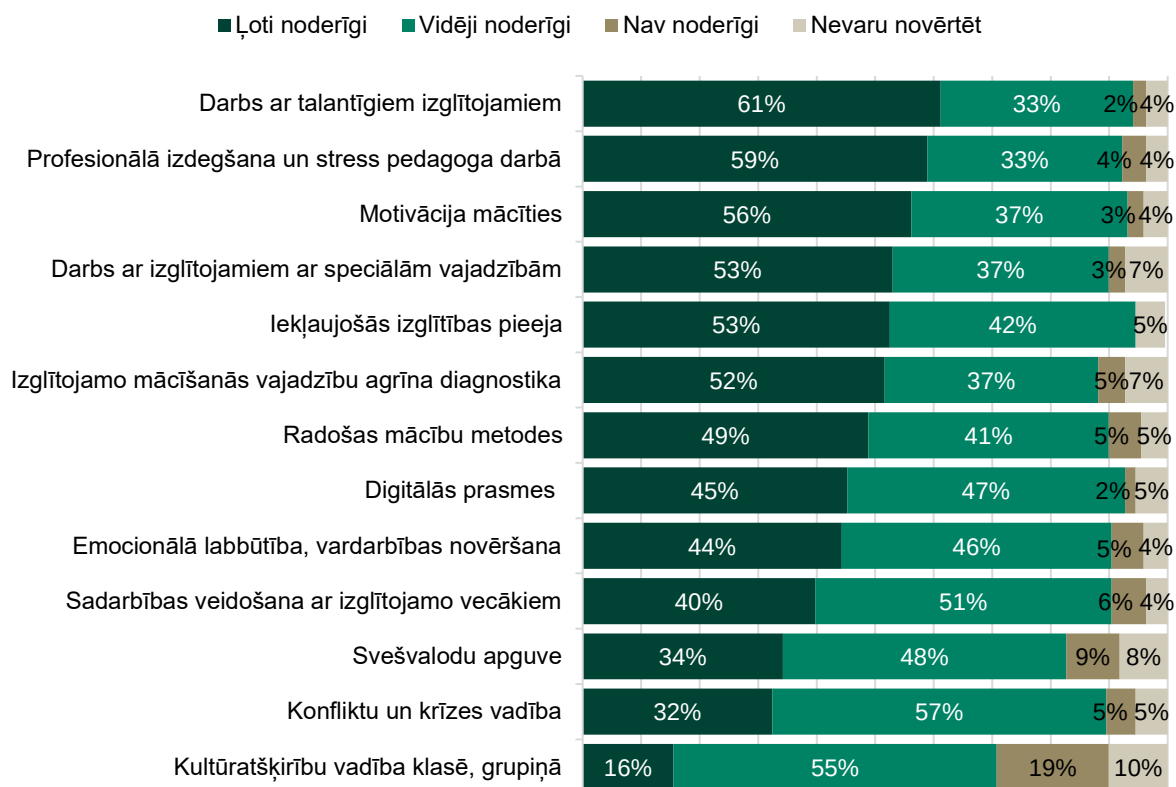
Ieteikumu skaits	Ieteikumu kategorija	Biežāk minētās tēmas
SKOLĒNU IETEIKUMI UZLABOJUMIEM SKOLĀ (224 ieteikumi)		
62 (28%)	Materiāltehniskais un mācību līdzekļu nodrošinājums	■Iekārtas eksperimentiem ■Fizikas laboratorija ■Atpūtas vieta skolā ■Siltāka apkure ziemā ■Kafijas automāts ■Skapīši ■Sporta inventārs ■Krēsli un galdi ■Labiekārtota āra teritorija ■Jaudīgāks internets
47 (21%)	Mācību process un saturs	■Mazāk mājasdarbu ■Stingrāka disciplīna ■Garāki starpbrīži
40 (18%)	Ēdināšanas pakalpojumi	■Bufete ■Plašāka ēdienkarte ■Garšīgāks ēdiens ■Brīvpusdienas visiem
25 (11%)	Ārpusklasses aktivitātes	■Ekskursijas ■Kopīgi skolas pasākumi ■Vairāk ārpusstundu pasākumu
24 (11%)	Skolotāju profesionalitāte	■Skolotāju attieksme pret skolēniem ■Disciplinēšanas metodes
14 (6%)	Labbūtība	■Attiecības starp skolēniem ■Mobinga mazināšana ■Emocionālā drošība
7 (3%)	Interese izglītībā	■Plašāks pulciņu piedāvājums ■Gleznošana ■Zīmēšana ■Rokdarbi
5 (2%)	Citi ieteikumi	■Visiem ērti skolas autobusu kursēšanas laiki
VECĀKU PRIEKŠLIKUMI UZLABOJUMIEM IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS (295 ieteikumi)		
58 (20%)	Mācību process un saturs	■Vairāk konsultāciju ■Disciplinēšana ■Izglītošanās ārtelpās ■Individuāls mācību darbs ■Bērnu skaits klasēs/ grupiņās ■Speciālās izglītības klase ■Pedagogu izpratne par iekļaujošo izglītību
50 (17%)	Infrastruktūra	■Sporta infrastruktūras atjaunošana ■Āra aktivitāšu laukumi ■Rotaļu laukumi ■Teritorijas drošība ■Velosipēdu nojume
50 (17%)	Interese izglītības piedāvājums	■Peldētapmācība ■Sporta pulciņi ■Interese pulciņi pirmsskolā ■Svešvalodu pulciņi ■Aprīkojums robotikas pulciņiem
29 (10%)	Pedagogu kapacitāte un kompetence	■Atbalsta speciālistu profesionalitāte ■Pedagogu attieksme ■Pedagogu profesionalitāte ■Skolas vadības stils
21 (7%)	Materiāltehniskais un mācību līdzekļu nodrošinājums	■Krēsli ■Video kameras ■Mācību līdzekļi ■Sporta inventārs ■Skapīši personīgo lietu glabāšanai ■Mēbeles atpūtai
10 (3%)	Ārpusklasses aktivitātes	■Transports ekskursijām, pasākumiem ■Vairāk ekskursiju
20 (7%)	Ēdināšanas pakalpojumi	■Lielākas izvēles iespējas ■Ēdināšanas kvalitāte
16 (5%)	Labbūtība	■Mobinga novēršana ■Emocionālās vardarbības izskaušana
14 (5%)	Skolu tīkls	■Vienlīdzīgas iespējas laukos/pilsētā ■Skolu saglabāšana
11 (4%)	Sadarbība ar vecākiem	■Vairāk informācijas vecākiem ■Iespēju apmeklēt skolu
10 (3%)	Transporta pakalpojumi	■Slikta ceļu uzturēšana ■Nepiemēroti transporta grafiki
3 (1%)	Finansējums	■Papildu finansējums
5 (2%)	Citi ieteikumi	■Izglītības kvalitāte ■Izglītības modernizācija
VECĀKU IETEIKUMI IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMU PILNVEIDEI PREIĻU NOVADĀ (183 ieteikumi)		
53 (29%)	Skolu tīkls	■Iestāžu sadarbība ■Skaidrība par skolu tīklu ■Mazo lauku skolu saglabāšana ■Vidusskolu saglabāšana novadā ■Skolu optimizācija
34 (19%)	Mācību process un saturs	■Mācību procesu ārtelpās ■Mazāk mājas darbu ■Naudas balvas skolēniem par sasniegumiem ■Individuāla pieeja ■Iekļaujošas pieejas īstenošana
18 (10%)	Pedagogu kapacitāte un kompetence	■Vairāk jaunu skolotāju ■Paaudžu nomaīņa pedagogiem un skolu direktoriem ■Kursi pedagogiem ■Atbalsta speciālistu pieejamība ■Pedagogu profesionalitātes celšana ■Emocionāls atbalsts pedagogiem

Ieteikumu skaits	Ieteikumu kategorija	Biežāk minētās tēmas
16 (9%)	Interesu izglītības piedāvājums	■Peldētapmācība ■Svešvalodu pulciņi ■Sporta pulciņi ■Pulciņi jaunatnei ■Pulciņi lauku skolās ■Pulciņi pirmsskolā
13 (7%)	Izglītības pārvaldība	■Izglītības pārvaldes aktivizēšana ■Iedzīvotāju informēšana
11 (6%)	Sadarbība ar vecākiem	■Komunikācija un atgriezeniskā saite ■Bērnu un vecāku pasākumi
10 (5%)	Pieaugušo izglītība	■Svešvalodas ■Kursi profesionālai izaugsmei ■Piedāvājuma dažādošana
9 (5%)	Materiāltehniskais nodrošin.	■Darba lapas ■ Skapīši mantu glabāšanai ■Āra laukumiņu stāvoklis
9 (5%)	Transporta pakalpojumi	■Skolēnu autobusu maršrutu paplašināšana ■Ceļu uzturēšana
6 (3%)	Brīvpusdienas	■Brīvpusdienas visiem novada bērniem
4 (2%)	Citi ieteikumi	■Bērni – novada prioritāte ■Preiļu novadam piemēroti risinājumi
PEDAGOGU IETEIKUMI IZGLĪTĪBAS KVALITĀTES PILNVEIDOŠANAI IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS (85 ieteikumi)		
22	Materiāltehniskais un mācību līdzekļu nodrošinājums	■Interaktīvās tāfeles ■Darba burtnīcas ■Līdzekļi mācību materiāliem ■Grāmatas ■Datori ■Apskaņošanas iekārtas ■Atgādes, plakāti
9	Atbalsta personāla pieejamība	■Atbalsta personāla pieejamība ■Sociālie pedagogi ■Pedagogu palīgi ■Sadarbība starp atbalsta personālu un pedagogiem
9	Izglītojamo motivācija	■Mācīšanās motivācija ■Sadarbība ar vecākiem
7	Infrastruktūra	■Āra vides iekārtošana ■Spēļu laukumi ■Klusuma telpa
7	Finansējums	■Finansējums pedagogu atalgojumam ■Lielāks iestāžu budžets
6	Interesu izglītība, darbs ar talantīgajiem	■Mācību ekskursijas ■Plašāks piedāvājums ■Fakultatīvās nodarbības mācību priekšmetos ■Darbs ar talantīgajiem
6	Sadarbība izglītības iestādē	■Sadarbība starp pedagogiem ■Saliedētas vadības komandas
3	Metodiskais atbalsts	■Apmaksāti kursi pedagogiem ■Metodiskais atbalsts
16	Citi ieteikumi	■Viedtālrunu lietošanas ierobežojumi ■Stundu aizvietošanas efektivitāte
PEDAGOGU IETEIKUMI IZGLĪTĪBAS KVALITĀTES PILNVEIDOŠANAI PREIĻU NOVADĀ (92 ieteikumi)		
28	Skolu tīkls	■Mazo/lauku skolu saglabāšana ■Vidusskolu saglabāšana ■Skolu tīkla attīstības perspektīva
19	Metodiskais atbalsts	■Aktīvs metodiskais darbs ■Kvalitatīvi profesionālās pilnveides kursi ■Metodiskā centra izveide ■Novada mēroga pedagogu konference
14	Izglītības pārvaldība	■Pārdomāta nozares attīstība ■Informācijas nodošana ■Novada mēroga pasākumi izglītības darbiniekiem ■Sadarbība un vienotība
8	Atbalsts pedagogiem	■Veselības apdrošināšana pedagogiem ■Pedagogu motivācijas sistēmas pilnveide ■Atalgojuma un slodzes sabalansēšana ■Pedagogu labbūtība
6	Interesu izglītība, darbs ar talantīgajiem	■Interesu izglītība no pirmsskolas ■Darba ar talantīgajiem attīstīšana
6	Iekļaujoša izglītība	■Atbalsta personāla pieejamība, sākot no pirmsskolas
4	Finansējums	■Lielāks finansējums izglītības iestādēm
6	Citi ieteikumi	■Vecāku izglītošana ■Plašāks svešvalodu piedāvājums

Pedagogu ieteikumos vēlamajiem uzlabojumiem izglītības pakalpojumu pilnveidošanai Preiļu novadā viena no biežāk skartajām tēmām ir **metodiskā darba stiprināšana**. Pedagogu rekomendācijas izskan ieteikumi īstenot aktīvāku metodisko darbu mācību jomās, nodrošināt pedagogiem kvalitatīvus profesionālās pilnveides kursus, organizēt pedagogu pieredzes apmaiņas pasākumus un novada mēroga pedagogu tematiskās konferences, nodrošināt izglītības pārvaldes speciālistu atbalstu metodiskajā darbā, arī izveidot novada līmeņa metodisko centru pedagogu atbalstam. Aptaujā pedagogi tika aicināti profesionālās pilnveides tēmas, par kurām būtu noderīgi organizēt apmācības Preiļu novada pedagogiem nākamo 1-3 gadu laikā. Aptaujas rezultāti rāda, ka aktuālākās tēmas Preiļu novada pedagogiem ir darbs ar talantiem, profesionālās izdegšanas un stresa vadīšana, izglītojamo motivēšana, kā arī iekļaujošās izglītības tēmas.

12.1. attēls: **Preiļu novada pedagogiem aktuālās profesionālās pilnveides tēmas.**

(Avots: 2024. g. Preiļu novada skolēnu, vecāku un pedagogu aptauja)

Aptaujā pedagogi norādījuši arī vēl citas aktuālas profesionālās pilnveides tēmas:

- Mākslīgā intelekta rīki pedagoga darbā;
- Profesionālā pilnveide mācību priekšmetu jomās;
- Pārbaudes darbu veidošana;
- Mācību sasniegumu vērtēšana;
- Rotaļnodarbības āra apstākļos;
- Angļu valoda pirmsskolā.

13. NOZARES SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES un PRIEKŠROCĪBAS

1. Daudzveidīgs **izglītības pakalpojumu piedāvājums** – vispārējā izglītībā izglītības piedāvājumu papildina Valsts ģimnāzija un divas privātās izglītības iestādes, interešu izglītības iestāde, trīs profesionālās ievirzes izglītības iestādes, profesionālās izglītības iestādes struktūrvienība; notiek darbs ar jaunatni un pieaugušo izglītība.
2. Augsta **izglītībā iesaistīto pušu apmierinātība** ar izglītības pakalpojumu kvalitāti, mācību procesa organizāciju un izglītības infrastruktūru (2024. gada Preiļu novada skolēnu, vecāku un pedagogu aptauja).
3. Labi **12. klašu CE rezultāti**: 3 gadu periodā vidējais OCE indekss visās vidējās vispārējās izglītības iestādēs pārsniedz 40 %; 12. klašu CE rezultāti latviešu valodā un matemātikā trīs skolās (Aglonas vsk., JEPVĢ, Riebiņu vsk.) (lielākoties) pārsniedz valstī vidējos vidusskolu rādītājus.
4. Optimāla **pirmsskolas pedagogu** noslodze: 2023./2024.m.g. pirmsskolas pedagogu slodžu un skaita attiecība ir 0,77; ~ 8 bērni uz 1 pedagoga likmi.
5. Pietiekams **pedagogu nodrošinājums ar IKT ierīcēm**: 2023./2024.m.g. vidēji 1 IKT ierīce uz 1 pedagogu.
6. Kopumā **iekļaujoša vide** izglītības iestādēs un tiek īstenots preventīvais darbs, lai pēc iespējas agrīni apzinātu izglītojamo mācību un sociālās vajadzības un plānotu atbalsta pasākumus.
7. Noturīga vai pat pieaugoša audzēkņu **interese par profesionālās ievirzes un interešu izglītības** programmu apguvi.
8. Daudzveidīgs **profesionālās ievirzes** kultūrizglītības piedāvājums un teicams profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu pārklājums novada teritorijā.
9. Vienota **pieaugušo izglītības politikas koordinēšana** un veiksmīgas aktivitātes pieaugušo izglītības koordinatoru tīkla izveidē.
10. Veiksmīgi īstenotas **iniciatīvas jaunatnes politikas plānošanā** un skaidras attīstības perspektīvas.

VĀJĀS PUSES un IZAICINĀJUMI

1. **Izglītojamo skaita lejupslīde** vispārējā izglītībā, jo īpaši vidējās izglītības pakāpē.
2. Preiļu novadā **deklarētu izglītojamo skaits**, kas apmeklē vispārējās izglītības iestādes **citās pašvaldībās**, pārsniedz izglītojamo no citām pašvaldībām skaitu Preiļu novada vispārējās izglītības iestādēs.
3. 3 gadu periodā 5 no 9 pašvaldības skolām **VPD 9. klasēm rezultāti lielākoties atpaliek no valstī vidējiem rādītājiem**.
4. **Skolu pedagogu slodze**: 2023./2024.m.g. pedagogu slodžu un skaita attiecība ir 0,6; ~8 bērni uz 1 pedagoga likmi.
5. Nepietiekama **atbalsta speciālistu kapacitāte**.
6. Zemi **skolas ēku piepildījuma** rādītāji (izglītojamo skaits iepretim infrastruktūras kapacitātei ir 25-56%).
7. 25 % 4.-12. klašu skolēnu norāda, ka **skolā jūtas viduvēji**, 4 % – skolā jūtas slikti.
8. Nepietiekami cilvēkresursi un sadarbība **metodiskā darba** plānošanā un saskaņotā īstenošanā (19 mācību jomu koordinatoru kopējā slodze ir 1,9; pedagogi aptaujā rosina stiprināt metodisko darbu).
9. Ierobežots **profesionālās izglītības programmu virzienu piedāvājums** tehnikuma Preiļu struktūrvienībā: skaistumkopšana, ēdināšanas pakalpojumi, pārtikas produktu ražošana.
10. **Sadrumstalota pārvaldības sistēma** un sadarbības trūkums **jaunatnes politikas** īstenošanā, jaunatnes darbinieku nepietiekama kapacitāte, jauniešu iespēju teritoriālā nevienlīdzība, nepietiekami attīstīta infrastruktūra lauku teritorijās brīvā laika pavadīšanai ārā, kā arī nepietiekama jauniešu informētība par iespējām, riska jauniešu skaita pieaugums, jauniešu prakses un darba vietu daudzveidības trūkums un nepietiekama jauniešu informētība par darba un prakses iespējām, mobilā darba vāja attīstība, iedzīvotāju skaita samazināšanās.
11. Nepietiekami **cilvēkresursi** mūžizglītības un **pieaugušo izglītības politikas** veidošanā un īstenošanā, kā arī ierobežota pieejamība pieaugušo izglītības pakalpojumiem (ja pakalpojums nav pieejams tuvu dzīvesvietai un jāizmanto transports, tas ir būtisks šķērslis).

IESPĒJAS

1. Demogrāfijas prognozēs, izglītības kvalitātē, efektīvā un ilgtspējīgā resursu pārvaldībā balstīta **skolu tīkla optimizācija**.
2. **Sadarbībā un kopīgos mērķos** balstīta izglītības ekosistēmas pārvaldība.
3. **Metodiskā darba** aktivizēšana un paplašināšana, stiprinot JEPVĢ kā metodiskā centra darbības kapacitāti, īstenojot saskaņotu un koordinētu metodisko darbu visās mācību jomās, ieviešot stundu vērošanas praksi un labās prakses piemēru popularizēšanu izglītības iestādēs.

4. **Atbalsta pasākumu** paplašināšana izglītībā iesaistītajām pusēm, t.sk. jaunu pedagogu piesaistei.
5. **Pedagogu sagatavotības darbam ar daudzveidību** (izglītojamie ar SV, talantīgie, PMP riska grupa u.c.) stiprināšana, kā arī izglītības iestāžu pedagogu **savstarpējas sadarbības** mācību procesa plānošanā un savstarpējas mācīšanās izglītības procesa īstenošanā stiprināšana.
6. **Interesu izglītības programmu kvalitātes** uzlabošana, interešu izglītības **piedāvājuma** STEM, vides un sporta jomās attīstīšana, veidojot programmu piedāvājumu izglītības iestādēs, t.sk. pirmsskolas izglītības pakāpē un turpinot **sadarbības** praksi ar ārējiem interešu izglītības īstenošanā, tostarp PMMS un PN BJSS.
7. **PN BJC vadības kapacitātes** stiprināšana, atbalstot interešu izglītības politikas ilgtermiņa plānošanā un resursu efektīvā koordinēšanā, kā arī datu uzskaitē novadā kopumā, attīstot sadarbību starp visām pašvaldības struktūrām, kas nodrošina budžeta jomas īstenošanai.
8. **Darba ar jaunatnes pārvaldības** un datu monitoringa **sistēmas** pilnveide un **mobīlā darba** ar jaunatni, tostarp riska grupas jauniešiem, iespēju attīstīšana.
9. **Āra infrastruktūras attīstīšana** lauku teritorijās droša un saturīga brīvā laika pavadīšanai un izglītībai ārvidē
10. **Pieaugušo neformālās izglītības programmu daudzveidības**, kas vērstas gan uz personības pilnveides iespējām, gan iesaistīšanos darba tirgū, gan pilsonisko līdzdalību un iekļaušanu, attīstīšana.
11. **Pārvaldības sistēmas** izglītības iestādēs uzlabošana, tostarp, izglītības **iestāžu vadītāju līderības**, pārmaiņu vadības, komunikācijas un sadarbības kompetences stiprināšana, izglītības iestāžu iekšējās **kvalitātes vērtēšanas/ monitoringa sistēmas** pilnveidošana, kas vērsta uz ikdienas mācību snieguma nodrošināšanu, izglītības vajadzību diagnosticēšanu, datu analizēšanu un rīcību izvērtēšanu.
12. **Datu pārvaldības** un izglītības kvalitātes vadības kompetenču un **kapacitātes** stiprināšana PN IP.
13. **Izglītojošā darba izglītības iestādēs attīstīšana**, sniedzot atbalstu personālam, izglītojamiem, vecākiem emocionālās labizjūtas un drošības, cieņpilnas komunikācijas un sadarbības jautājumos, kā arī ar audzināšanu, disciplinēšanu saistītos jautājumos.

DRAUDI

1. Iedzīvotāju un **izglītojamo skaits** Preiļu novadā arī nākotnē turpinās samazināties.
2. Preiļu novada vispārīglītojošo skolu **pedagogu vecuma struktūra** ir pesimistiskāka nekā valstī vidēji.
3. Izglītības iestādēs pieaug izglītojamo skaits ar **uzvedības traucējumiem un mācību grūtībām**, kuriem mācību procesā nepieciešams papildu atbalsts.
4. Skolu tīkla jautājumi nereti saistās ar **negatīvu sabiedrības reakciju** un konfliktsituācijām.
5. Ierobežotas iedzīvotāju **finansciālās iespējas** izglītības turpināšanas nodrošināšanai jauniešiem un līdzdalībai pieaugušo izglītības programmās.
6. **Atbalsta speciālistu trūkums** valsts mērogā.
7. Straujas **pārmaiņas izglītības tehnoloģijās**.
8. **Mainīga** valsts **izglītības politika** un valstiska mēroga **atbalsta iztrūkums** izglītības satura reformas ieviešanā (mācību materiāli, metodiskais atbalsts).
9. Aizvien paplašinās **pašvaldības funkciju un atbildību loks** izglītības, bērnu un ģimeņu labklājības nodrošināšanā.

PIELIKUMI

1. pielikums. Preiļu novada skolēnu, vecāku un pedagogu aptauja: respondentu skaits

Mērķa grupa			Respondentu skaits	Mērķa grupas skaits PN pašvaldības izglītības iestādēs	Sasniegtais respondentu skaits
1	Skolēni	4.-12.klases:	547	1005	54%
2	Vecāki/likumiskie pārstāvji	Pirmsskola	186	623	30%
		Skola	611	1435	43%
		Vecāki kopā:	797	2058	39%
3	Pedagogi	Pirmsskola	50	~80	~60%
		Skola	169	316	53%
		Pedagogi kopā:	219	316	55%

2. pielikums. Izglītības iestāžu profilos iekļauto rādītāju skaidrojums

Rādītājs	Skaidrojums
1	2
KONTEKSTUĀLIE RĀDĪTĀJI	
Izglītojamo skaits pa pakāpēm	Izglītojamo skaits izglītības iestādē dalījumā pa izglītības pakāpēm. <u>Laika periods:</u> 2023./2024. m.g. (uz 01.09.2023.) <u>Datu avots:</u> VIIS
Izmaiņas 3 g. periodā	Procentuālas izmaiņas izglītojamo skaitā izglītības iestādē dalījumā pa izglītības pakāpēm trīs gadu periodā, %. <u>Laika periods:</u> 2021./2022., 2022./2023., 2023./2024. m.g. (uz 01.09.) <u>Datu avots:</u> VIIS
Atbilstība IZM kritērijiem	IZM ieteiktie kvantitatīvie kritēriji ⁴⁴ minimālajam izglītojamo skaitam klašu grupās atbilstoši izglītības iestādes atrašanās vietai (DEGURBA klasifikācijā). Rādītāju atbilstības novērtējums izteikts ar iekrāsojumu, ņemot vērā arī pieļaujamās izglītojamo skaita svārstības (25 % – 1.-3. un 4.-6. klašu grupās; 10 % – 7.-9. un 10.-12. klašu grupās). Iekrāsojuma nozīme: zaļš – minimālais izglītojamo skaita kritērijs tiek izpildīts, dzeltens – izglītojamo skaitam ir tikai rekomendējošs raksturs, taču tas netiek izpildīts; rozā – minimālais izglītojamo skaita kritērijs netiek izpildīts.
Izglītojamo ar SV skaits pa pakāpēm	Izglītojamo ar speciālām vajadzībām skaits izglītības iestādē dalījumā pa izglītības pakāpēm. <u>Laika periods:</u> 2023./2024. m.g. (uz 01.09.2023.) <u>Datu avots:</u> VIIS
Interesu izglītības jomas /apakšjomas	Izglītības iestādē piedāvāto interešu izglītības apakšjomu skaits. <u>Laika periods:</u> 2023./2024. m.g. <u>Datu avots:</u> PNIP
Skolēnu pašpārvalde	Izglītības iestādē ir/nav izveidota skolēnu pašpārvalde. <u>Laika periods:</u> 2023./2024. m.g. <u>Datu avots:</u> PN BJC
ANALĪTISKIE RĀDĪTĀJI	
Valstī vidējie rādītāji	
Valstī vidējais rādītājs	Atsevišķiem analītiskajiem rādītājiem (pedagogu īpatsvars līdz 29 g., izglītojamo skaits uz 1 atbalsta speciālista likmi, pedagogu slodžu % no darbinieku slodžu kopskaita), ja pieejami dati, salīdzinājumam norādīti arī vidējie rādītāji Latvijā. <u>Laika periods:</u> 2022./2023. m.g. <u>Datu avots:</u> Skolu tīkla efektivitātes monitoringa rīks / IZM
Kompetences un sasniegumi	
CE 9. klasēm	Centralizēto eksāmenu par pamatzināšanu ieguvu (9.klases) procentuāls vērtējums mācību priekšmetos (latviešu valoda, matemātika, angļu valoda). Izglītības iestāžu vērtējums salīdzināts ar Latvijā vidējo rezultātu tajā pašā m.g. <u>Laika periods:</u> 2022./2023. m.g. <u>Datu avots:</u> VISC
CE 12. klasēm	Centralizēto eksāmenu par vidējās vispārējās izglītības ieguvu (12.klases) procentuāls vērtējums mācību priekšmetos (latviešu valoda, matemātika, angļu valoda). Izglītības iestāžu vērtējums salīdzināts ar vidējo vidusskolu rezultātu Latvijā tajā pašā m.g. <u>Laika periods:</u> 2022./2023. m.g.

⁴⁴ IZM informatīvais ziņojums "Kompleksi risinājumi augstvērtīgai izglītības nodrošināšanai vispārējā pamata un vidējā izglītībā", https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/b99cad00-260e-4139-8757-376634d98862

Rādītājs	Skaidrojums
1	2
	<u>Datu avots:</u> VISC
OCE indekss	Obligāto centralizēto eksāmenu par vidējās vispārējās izglītības ieguvu (12.klases) vērtējums. MK noteikumi Nr. 583 (11.09.2018.) paredz, ka no 01.08.2020. līdz 31.07.2025. OCE rezultātu indekss ir 40% vai lielāks, savukārt no 01.08.2025. – 50% vai lielāks. <u>Laika periods:</u> 2021./2022. m.g. <u>Datu avots:</u> VIIS
Vidējais vērtējums mācību priekšmetā	Vidējais izglītības iestādes 9. vai 12. klašu izglītojamo gada vērtējums attiecīgajā mācību priekšmetā – latviešu valodā, matemātikā, angļu valodā. Gada vidējie vērtējumi mācību priekšmetos ar zaļu krāsu iekrāsoti tad, ja nepārsniedz +/- 10% nobīdi attiecībā pret CE vērtējumu atbilstošajā mācību priekšmetā. <u>Laika periods:</u> 2022./2023. m.g. <u>Datu avots:</u> PN izglītības iestādes
Izglītības turpināšana un nodarbinātība	
Izglītības turpināšanas un nodarbinātības indekss	Skolu tīkla efektivitātes monitoringa rīkā aprēķinātā kompozitrādītāja vērtība, kas raksturo izglītības iestādes sniegumu elementā "izglītības turpināšanas un nodarbinātības indekss". Kompozitrādītājs ietver sekojošus rādītājus: izglītojamo mainība; izglītojamo īpatsvars, kuri ilgstoši bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi; izglītojamo īpatsvars, kuri ir atstāti uz otro gadu tajā pašā klasē; izglītojamo īpatsvars, kuri turpina mācības nākamajā izglītības pakāpē vai posmā; izglītību pametušo īpatsvars pirmajā gadā pēc izglītības turpināšanas nākamajā izglītības pakāpē vai posmā. Kompozitrādītāja maksimālā vērtība ir 1,0; jo vairāk kompozitrādītājs tuvojas 1,0, jo pozitīvāk vērtējami izglītības iestādes/novada rezultāti izglītības turpināšanas un nodarbinātības jomā. <u>Laika periods:</u> 2022./2023. m.g. <u>Datu avots:</u> Skolu tīkla efektivitātes monitoringa rīks
Izglītojamo īpatsvars, kas turpina mācīties pēc pamatzglītības apguves	Izglītojamo skaits, kas turpina izglītošanos nākamajā izglītības pakāpē pēc pamatzglītības iegūšanas, attiecībā pret kopējo 9. klases beidzēju skaitu konkrētajā izglītības iestādē. <u>Laika periods:</u> 2022./2023. m.g. <u>Datu avots:</u> PN izglītības iestādes
Pedagogu profesionālā kapacitāte	
Izglītojamo skaits uz 1 pedagoga likmi	Izglītojamo skaits izglītības iestādē attiecībā pret pedagogu likmju kopskaitu. <u>Laika periods:</u> 2023./2024. m.g. <u>Datu avots:</u> PNIP
Pedagogu likmju un skaita attiecība	Izglītības iestādē tarifcētās pedagogu likmes attiecībā pret izglītības iestādē nodarbināto pedagogu skaitu. <u>Laika periods:</u> 2023./2024. m.g. <u>Datu avots:</u> PNIP
Pedagogu īpatsvars līdz 29 g.	Pedagogu skaits, kuri ir jaunāki par 29 gadiem, attiecībā pret kopējo pedagogu skaitu izglītības iestādē. <u>Laika periods:</u> 2023./2024. m.g. (uz 01.09.2023.) <u>Datu avots:</u> Latvijas Pašvaldību savienības kartogrāfiskais materiāls "Vispārējās izglītības iestādes un to parametri"
Pedagogu īpatsvars 55+ g.	Pedagogu skaits, kuri ir vecāki par 55 gadiem, attiecībā pret kopējo pedagogu skaitu izglītības iestādē. <u>Laika periods:</u> 2023./2024. m.g. (uz 01.09.2023.) <u>Datu avots:</u> Latvijas Pašvaldību savienības kartogrāfiskais materiāls "Vispārējās izglītības iestādes un to parametri"

Rādītājs	Skaidrojums
1	2
Drošība un labsajūta	
Apmierinātība	4.-12. klašu skolēnu atbilžu "noteikti jā" un "drīzāk jā" īpatsvars, sniedzot atbildes uz jautājumu "Vai Tu lepojies, ka mācies tieši šajā skolā?". Skolēnu vecāku atbilžu "ļoti apmierināts" un "apmierināts" īpatsvars, sniedzot atbildes uz jautājumu "Kopumā cik apmierināts/-a Jūs esat ar skolas darbu?". <u>Laika periods:</u> 2024. gada februāris <u>Datu avots:</u> PN skolēnu un vecāku aptauja
Labsajūta	4.-12. klašu skolēnu atbilžu "jā, ļoti labi" un "jā, drīzāk labi" īpatsvars, sniedzot atbildes uz jautājumu "Kopumā vērtējot, vai Tu skolā jūties labi?". Skolēnu vecāku atbilžu "jā, ļoti labi" un "jā, drīzāk labi" īpatsvars, sniedzot atbildes uz jautājumu "Kopumā vērtējot, vai Jūsu bērns jūtas labi savā skolā?". <u>Laika periods:</u> 2024. gada februāris <u>Datu avots:</u> PN skolēnu un vecāku aptauja
Izglītojamo skaits uz 1 atbalsta speciālista likmi	Izglītojamo skaits izglītības iestādē attiecībā pret kopējām atbalsta speciālistu likmju kopskaitu. <u>Laika periods:</u> 2023./2024. m.g. <u>Datu avots:</u> PNIP
Finanšu un administratīvā efektivitāte	
Finanšu un administratīvās efektivitātes indekss	Skolu tīkla efektivitātes monitoringa rīkā aprēķinātā kompozitrādītāja vērtība, kas raksturo izglītības iestādes sniegumu elementā "finansu un administratīvās efektivitātes indekss". Kompozitrādītājs ietver sekojošus rādītājus: pedagogu slodžu īpatsvars no kopējā izglītības iestādes darbinieku slodžu kopskaita; faktiskās pedagogu likmes izglītības iestādē no kopējā aprēķinātā pedagogu likmju skaita; kopējais finansējums uz vienu izglītojamo; administrācijas darbinieku (izglītības iestādes vadītāja un vietnieku) likmju skaits uz 100 izglītojamajiem; mācību izmaksu daļa no kopējā budžeta. Kompozitrādītāja maksimālā vērtība ir 1,0; jo vairāk kompozitrādītājs tuvojas 1,0, jo augstāka ir izglītības iestādes/novada finanšu un administratīvā efektivitāte. <u>Laika periods:</u> 2022./2023. m.g. <u>Datu avots:</u> Skolu tīkla efektivitātes monitoringa rīks
Pedagogu slodžu % no darbinieku slodžu kopskaita	Pedagogu slodžu kopskaits attiecībā pret izglītības iestādes darbinieku (pedagogu un tehnisko darbinieku) likmju kopskaitu. <u>Laika periods:</u> 2024.g. <u>Datu avots:</u> PNIP
Pašvaldības finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā	Pašvaldības finansējums izglītības iestādei (t.sk. saimnieciskie izdevumi, pedagogu atalgojums, tehnisko darbinieku atalgojums) attiecībā pret izglītojamo skaitu izglītības iestādē. <u>Laika periods:</u> 2023.g. <u>Datu avots:</u> PNIP
Kopējais finansējums uz 1 izglītojamo EUR/gadā	Pašvaldības finansējums un valsts mērķdotācija pedagogiskā personāla atalgojumam attiecībā pret izglītojamo skaitu izglītības iestādē. <u>Laika periods:</u> 2023.g. <u>Datu avots:</u> PNIP

Rādītājs	Skaidrojums
1	2
Infrastruktūra un resursi	
Vadlīnijas	<i>Mācību telpu platību vadlīnijas.</i> Saskaņā ar MK noteikumiem nr. 610⁴⁵ izglītības iestādēm, kas īsteno vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības programmas, minimālā platība viena izglītojamā vietai mācību telpā ir 2 m². Mācību telpas <u>ietver</u>: klases, kabinetus, auditorijas, laboratorijas; mācību telpas <u>neietver</u>: administrācijas un darbinieku telpas, bibliotēku, atpūtas telpas, aktu zāli, sporta zāli, saimniecības telpas, ēdināšanas bloku u.c. Saskaņā ar MK noteikumiem nr. 890⁴⁶ izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu, bērniem līdz 3 g.v. grupas telpā jānodrošina 2,5 m² grupas telpa un 1,8 m² guļamtelpa, bet bērniem, kas vecāki par 3 g. – 3,0 m² grupas telpa un 2,0 m² guļamtelpa. <i>IKT nodrošinājuma vadlīnijas.</i> Valsts izglītības rīcībpolitikas mērķis ir līdz 2025. gadam vispārējās izglītības iestādēs nodrošināt katru pedagogu un katru 7.-12. klašu skolēnu ar datoru kā mācību līdzekli, sasniedzot vismaz 1:3 ierīču un skolēnu skaita proporciju 1.-3. klašu skolēniem (0,3 ierīces uz vienu 1.-3. klases skolēnu) un vismaz 1:2 ierīču un skolēnu skaita proporciju 4.-6. klašu skolēniem (0,5 ierīces uz vienu 4.-6. klases skolēnu).⁴⁷
Mācību telpu platība m ² uz 1 izglītojamo	Mācību telpu platība attiecībā pret izglītojamo skaitu izglītības iestādē. <u>Laika periods:</u> 2023./2024. m.g. <u>Datu avots:</u> PN izglītības iestādes
Mācību telpu piepildījums	Izglītojamo skaits izglītības iestādē iepretim mācību telpu kapacitātei, kas noteikta atbilstoši MK noteikumiem nr. 610 un Nr. 890. <u>Laika periods:</u> 2023./2024. m.g. <u>Datu avots:</u> PN izglītības iestādes
IKT ierīču skaits uz 1 izglītojamo	Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas ierīču (portatīvie datori, stacionārie datori, planšetes) skaits attiecībā pret skolēnu skaitu izglītības iestādē. <u>Laika periods:</u> 2023./2024. m.g. <u>Datu avots:</u> PN izglītības iestādes
IKT ierīču skaits uz 1 pedagogu	Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas ierīču (portatīvie datori, stacionārie datori, planšetes) skaits attiecībā pret pedagogu skaitu izglītības iestādē. <u>Laika periods:</u> 2023./2024. m.g. <u>Datu avots:</u> PN izglītības iestādes

⁴⁵ MK 2002. gada 27. decembra noteikumi Nr. 610 "Higiēnas prasības izglītības iestādēm, kas īsteno vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības, profesionālās pamatizglītības, arodizglītības vai profesionālās vidējās izglītības programmas". <https://likumi.lv/ta/id/69952>

⁴⁶ MK 2013. gada 17. septembra noteikumi Nr. 890 "Higiēnas prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu". <https://likumi.lv/ta/id/260057>

⁴⁷ Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 13.1.2. specifiskā atbalsta mērķa „Atveseļošanas pasākumi izglītības un pētniecības nozarē” 13.1.2.2. pasākuma „Izglītības iestāžu digitalizācija” īstenošanas noteikumi, pieejami: <https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/apstiprinati-nosacijumi-investiciju-programmai-portativo-datoru-nodrosinasanai-skoleniem> (publicēts 01.12.2021.).